
MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ

FAKULTA INFORMATIKY

**Seznam přednášek
Fakulty informatiky**

ve školním roce 1999/2000

Brno, květen 1999

Tato publikace je distribuována prostřednictvím studijního oddělení Fakulty informatiky MU a knihkupectví Mareček, Botanická 68a, 602 00 Brno. Aktuální elektronická verze tohoto dokumentu je dostupná z domovské stránky Fakulty informatiky MU na adrese <http://www.fi.muni.cz/>.

© Masarykova universita, Brno, 1999

ISBN 80-210-2075-X

Obsah

Vysvětlivky zkratek

Z	předmět je zakončen zápočtem
Kz	předmět je zakončen klasifikovaným zápočtem
K	předmět je zakončen kolokviem
Zk	předmět je zakončen zkouškou
BZ	bakalářská zkouška
DP	diplomová práce
SZZ	státní závěrečná zkouška
VT	výpočetní technika
MI	matematická informatika
PGS	postgraduaální (doktorské) studium
KIT	Katedra informačních technologií (FI MU)
KPSK	Katedra programových systémů a komunikací (FI MU)
KTP	Katedra teorie programování (FI MU)
PřF MU	Přírodovědecká fakulta Masarykovy university
KM	Katedra matematiky (PřF MU)
KFPF	Katedra fyziky pevné fáze (PřF MU)
KOF	Katedra obecné fyziky (PřF MU)
KJ	Oddělení katedry jazyků MU
KTV	Oddělení katedry tělesné výchovy MU
FF MU	Filosofická fakulta Masarykovy university
ÚPV	Ústav pedagogických věd (FF MU)
PedF MU	Pedagogická fakulta Masarykovy university
KSP	Katedra speciální pedagogiky (PedF MU)
KP	Katedra psychologie (PedF MU)

Uváděné počty hodin jsou hodiny výuky za 1 týden (počet hodin přednášky/počet hodin cvičení), pokud za číslicí nenásleduje údaj, kde

h	značí celkový počet hodin v semestru,
d	značí celkový počet celých výukových dní v semestru,
t	značí celkový počet výukových týdnů v semestru,
n kr.	počet kreditů za předmět a semestr

1 Úvod

Tato publikace podává základní informace o výuce na Fakultě informatiky Masarykovy univerzity ve školním roce 1999/2000. Obsahuje vymezení studijních programů odborné informatiky a učitelských kombinací výpočetní techniky, které je možné na fakultě studovat. Jejich konkretnizace na školní rok 1999/2000 je stěžejní informací, na základě níž si studenti zapisují studijní předměty pro jednotlivé semestry svého studia. Lze zde nalézt i informace o aktuálním personálním obsazení fakulty, jejích akademických orgánů, jakož i vybrané celouniversitní informace a informace týkající se ostatních fakult university.

Studijní povinnosti a práva studentů jsou vymezeny závaznými normami, z nichž nejdůležitější pro vlastní průběh studia jsou obsaženy v této publikaci. Zejména se jedná o následující:

- zákon č. 111/98 Sb., *o vysokých školách*
- *statut Masarykovy university* podle znění registrovaného MŠMT ČR a dále ve znění změn registrovaných z úrovně MŠMT,
- *statut Fakulty informatiky*, který mimo jiné stanovuje studijní obory, formy studia a obecná pravidla pro jeho realizaci,
- vnitřní předpis Fakulty informatiky *Studijní a zkušební řád bakalářského a magisterského studia*,
- *prováděcí předpisy fakulty a university*, které konkretizují jednotlivá ustanovení týkající se studia na fakultě,
- *studijní programy*, které vymezují obsahovou stránku studia na fakultě včetně podmínek absolvování studia a doporučených postupů studia.

Studium v doktorských studijních programech je upraveno „*Studijním a zkušebním řádem doktorského studia*“, který je obsažen v závěru této publikace.

1.1 Kreditový systém

Studium na Fakultě informatiky je organizováno s využitím *kreditového systému*, který ve velké míře umožňuje studentům sestavovat si volitelnou část studia i pořadí absolvování velké části předmětů dle vlastní profilace a zájmu, jakož i poměrně volně přecházet mezi studijními obory. Od školního roku 1999/2000 se jedná o kreditový systém plně kompatibilní s normou ECTS (European Credit Transfer System), která je nově zavedena v rámci celé Masarykovy university. Celouniversitní kompatibilita s ECTS nejen usnadňuje výběr z nabídky předmětů i dalších fakult MU, ale především umožňuje vzájemnou prostupnost studia mezi jednotlivými vysokými školami, a to v rámci celé Evropy. Studentům se tak i po formální stránce otevírá možnost splnit část studia na jiné evropské universitě, je současně podstatným způsobem zjednodušena možnost případného přestupu na jinou universitu, jejíž studium je rovněž kompatibilní s ECTS.

Každý předmět má kromě možného způsobu ukončení (zkouška, kolokvium či zápočet) přiřazen i jistý počet *kreditů*, které reprezentují obsahovou náročnost předmětu (ta zhruba, byť zámrně nikoliv zcela přesně, odpovídá hodinovému penzu, které je předmětu věnováno během týdenního rozvrhu v semestru). Nově je kreditován (až na výjimky) i způsob ukončení

předmětu v rozsahu 2 kreditů za zkoušku, 1 kredit za kolokvium a 0 kreditů za zápočet. Tímto způsobem celkový počet kreditů získaný za konkrétní předmět lépe odráží skutečnou náročnost jeho absolvování. V jednotkách absolvovaných kreditů jsou ve studijních programech uvedeny souhrnné požadavky na absolvovaný celkový rozsah studia podle příslušného studijního programu (počet kreditů, které je nutné absolvovat během studia) a rovněž i některé formální požadavky zápisu do jednotlivého semestru studia (minimální počet zapsaných kreditů). Obsahově je studium vymezeno stanovením *povinných předmětů*, které je nutno úspěšně absolvovat v rámci studia daného studijního programu, případně také požadavky na absolvování *specializace* studia (výběrem a absolvováním jistého počtu předmětů, které definují příslušnou specializaci). V magisterském studijním oboru Informatika je absolvování některé ze specializací povinné. Všechna níže uváděná kreditování v seznamech předmětů se týkají pouze základního počtu kreditů zohledňujícího týdenní hodinovou zátěž, zatímco souhrnné požadavky studijních plánů a požadavky pro zápis zahrnují i kreditovou funkci zakončení předmětu.

Vlastní průběh, skladbu i podrobnosti náplně studia (zejména s ohledem na vybrané specializace) si mohou studenti během svého studia do značné míry určovat samostatně, s ohledem na své vlastní odborné zájmy, předpokládané budoucí uplatnění nebo optimální časovou skladbu průběhu studia odpovídající nejlépe jejich možnostem i zájmům. Jedině zápis do prvního semestru předpokládá povinnost absolvovat konkrétní předměty studia v pevně daném semestru a ročníku studia, avšak převážná většina předmětů (přednášek, cvičení, seminářů či projektů) během dalšího průběhu studia již takové pevné vymezení neobsahuje a umožňuje studentům, kteří o to projeví zájem, upravit si jejich průběžnou skladbu velmi individuálně. Závazným omezením tohoto výběru je jen povinnost absolvovat neúspěšný předmět v nejbližším možném termínu a omezení na množství opakovaných předmětů v jednotlivém semestru studia (resp. požadavek minimálního rozsahu úspěšně absolvovaných předmětů z prvního semestru studia).

1.2 Studijní programy

Studenti *odborné informatiky* mohou studovat v *magisterském* studijním oboru nebo v jednom ze dvou *bakalářských* studijních oborů a poměrně volně mezi nimi přecházet způsobem specifikovaným ve studijním řádu. Obsah bakalářského studijního oboru informatika je zároveň zahrnut jako úvodní část magisterského oboru, jsou v něm však poněkud sníženy požadavky u některých předmětů, zejména v matematickém základu a teoretické informatice. Tento bakalářský program navíc nabízí několik specializací, absolvování některé z nich však není povinnou součástí programu. Slouží tedy zejména jako průběžně získaný první stupeň vysokoškolského vzdělání studenty magisterského programu informatika (zpravidla se specializací *matematická informatika*). Dalším bakalářským studijním oborem je *výpočetní technika*. Výrazným rozdílem mezi oběma bakalářskými programy je důraz na absolvování podstatně náročnejšího základu z teoretické informatiky i matematiky v programu informatika, vystřídaný v programu výpočetní technika rozsáhlější praktickou částí, která je završena dvousemestrální prakticky zaměřenou bakalářskou prací. Všechny tři studijní obory odborné informatiky jsou navzájem

prostupné. Je tak pro studenty, kteří náročnější matematický a teoretický základ nejsou sto úspěšně zvládnout, možné omezit se jen na absolvování jednoho z bakalářských oborů a s titulem bakalář odejít do praxe nebo později pokračovat v magisterském studiu informatiky či jiné disciplíny, stejně jako je magisterské studium přístupné absolventům studia bakalářského, kteří mohou využít základů získaných z předchozího stupně studia.

Pro jednotlivé vypsané specializace studijních oborů jsou vypracovány *doporučené studijní plány*, které specifikují povinné i vhodné předměty v rámci specializace a některé i rozvrhují do jednotlivých semestrů tak, aby se vhodně doplňovaly se studiem předmětů povinné části studijního programu a svojí časovou návazností tvořily rozumný celek. Nejužitečnější jsou v pozdějších semestrech studia, kdy je v nich vytvořen dostatečný prostor pro výběr předmětů mimo povinný základ. Postihují sice jen jednotlivé specializace, nikoli jejich kombinace, jako vodítko však mohou být užitečné i pro studenty, kteří se rozhodnou absolvovat několik specializací a využít tak možnosti daných tím, že specializaci lze studovat v různé hloubce podle konkrétního výběru předmětů, které v ní jsou nabízeny. Doporučené studijní plány jsou převážně sestaveny tak, aby umožňovaly absolvovat studium během deseti semestrů, tj. pěti let studia.

Posledním studijním programem nabízeným na Fakultě informatiky je *magisterský studijní program učitelství na středních školách*. Je to *mezifakultní* nejméně dvouoborové studium, ve kterém studenti studují zpravidla alespoň dva aprobační předměty, z nichž jedním je *výpočetní technika*, tj. studium lehce modifikovaného bakalářského studijního oboru výpočetní technika v kombinaci s dalším předmětem studovaným na jiné fakultě university, například v kombinaci s učitelským studiem matematiky nebo fyziky. Organizace studia druhého aprobačního předmětu je předepsána studijními programy a předpisy té fakulty, na které student daný předmět studuje. Kreditový systém předepisuje studentům absolvovat povinné penzum předmětů odborného zaměření, společného základu a pedagogické průpravy. Odlišnost odborné části od bakalářského studia výpočetní techniky spočívá zejména ve snížení celkového požadovaného množství kreditů, výrazně se s ním však překrývá v povinných předmětech. Je tedy snadno možné, aby student učitelského studijního programu průběžně získal i odbornou kvalifikaci na úrovni bakalářského stupně.

1.3 Možnosti volby studijního plánu

Kromě předmětů vypisovaných Fakultou informatiky mají studenti možnost jako součást svého studia zapisovat i předměty vypisované na jiných fakultách university (pokud to v jednotlivých případech fakulty neomezují) a využít tak možnosti získat vědomosti i z oborů, které mohou být významné pro jejich další působení po absolutoriu. Velmi vhodné je využít této možnosti pro doplnění skladby zapisovaných předmětů o předměty prohlubující matematické zázemí studenta, které je z nabídky sekce Matematika Přírodovědecké fakulty MU možno plně započítat do matematické části studia podle programu odborné informatiky, v únosné míře je tak však možné doplňovat i skladbu všeobecných předmětů studovaných během studia o předměty z nabídky ostatních fakult. Zápis těchto předmětů vesměs předpokládá souhlas jejich vyučujících se zápisem takového předmětu studentem Fakulty informatiky. Je věcí jed-

1.3 Možnosti volby studijního plánu

notlivých studentů, aby včas před zápisem na FI vyučujícího kontaktovali a vyžádali si od něj potřebný souhlas.

Kreditový systém studia umožňuje volbu způsobu průchodu studiem optimální z hlediska jednotlivých studentů, kde však vyšší nároky na individuální odpovědnost tam, kde se student rozhodne nepoužít doporučené studijní plány, ale zvolit si je podle vlastních preferencí. V takovém případě je velmi vhodné seznámit se s celkovými možnostmi nabízenými studijním programem pro celé studium a zvážit, případně po konzultaci s vyučujícími fakulty, zejména s vedoucími kateder či garanty specializací, jak nejlépe harmonizovat výběr zapisovaných předmětů pro daný semestr s celkovou nabídkou možností pro studium. (Je dobré věnovat pozornost i tomu, že některé předměty nejsou vypisovány každoročně.) Elektronicky lze tyto dodatečné informace získat nejlépe na stránkách studijního oddělení fakulty na adrese <http://www.fi.muni.cz/studijni/>.

Předtím, než studenti přicházejí k vlastnímu zápisu, je důležité věnovat pozornost fázi registrace předmětů, která je organizována vždy na konci předchozího semestru studia. Data z registrace slouží pro určení kapacity jednotlivých vypisovaných předmětů, přiřazení učeben pro rozvrh i optimalizaci skladby rozvrhu z hlediska navzájem kolidujících časů, ve kterých jednotlivé přednášky probíhají. Předměty, o které není v době registrace dostatečný zájem, mohou být fakultou pro další semestr zcela zrušeny (nemusí dojít k jejich vypsání) a u předmětů, kde zájem o ně převyšuje kapacitní možnosti, může být omezen zápis studentů do nich pouze na ty, kteří se pro ně registrovali, a to ještě v pořadí, ve kterém registraci uskutečnili. V době registrace, ve výjimečných případech i až při vlastním zápisu, může dojít k vypisování dalších studijních předmětů, které nejsou v této publikaci obsaženy. Typicky se může jednat o přednášky hostujících či dojízdějících vyučujících, které mohou nabídku přednášek obohatovat i jen jednorázově (nemusejí se v dalších letech opakovat), nebo se může jednat o předměty nově doplněvané do repertoáru fakultní nabídky studia. Před registrací či vlastním zápisem je dobré se s takto dodatečně vypisovanými možnostmi seznámit, protože mnohdy představují velmi aktuální či atraktivní doplnění studijních možností na fakultě.

Studenti Fakulty informatiky mají během svého studia možnost podílet se na zkvalitňování studia mimo jiné i tím, že anonymně poskytnou svá hodnocení absolvovaných předmětů příslušným vyučujícím. Na konci semestru je pro tento účel organizována elektronická *anketa* – každému studentu jsou elektronicky zaslány kódy, pod kterými může své odpovědi vložit do systému. Generování kódů je prováděno strojově takovým způsobem, aby u žádné odpovědi nebylo možno zjistit jejího původce a aby tak bylo umožněno odpovídat bez rizika možného postihu ze strany vyučujícího. Odpovědi z ankety jsou důvěrnou informací pro jednotlivé vyučující a jejich vedoucí kateder či garanty specializací a slouží jako vodítko pro zkvalitňování další výuky příslušných vyučujících či pro indikaci případných děletrvajících problémů ve výuce. Z výsledků ankety nejsou sestavovány žádné veřejně ani interně přístupné žebříčky, ani neslouží k vytváření bezprostředních závěrů. Účast studentů v ní, zejména těch, kteří o další dobrý vývoj fakulty mají aktivně zájem, je však zcela neocenitelným nástrojem umožňujícím fakultě vlastními silami pracovat na svém dalším zkvalitňování.

Většina administrativních činností i komunikace probíhá na Fakultě informatiky elektrotechnický s využitím *universitního a fakultního administrativního serveru*, na které je možno se dostat z fakultní WWW stránky na adrese <http://www.fi.muni.cz/> a který uživatelům (studentům i zaměstnancům) umožnuje po přihlášení se uživatelským přihlašovacím jménem a heslem přístup k administrativním informacím fakulty i práci s nimi. Prostřednictvím tohoto systému probíhá registrace i zápis studentů a každý ze studentů má i průběžně přístup ke svým dosavadním studijním výsledkům. Zaměstnanci i studenti jsou dále vybaveni identifikačními kartami, u kterých se požaduje nošení na viditelném místě oděvu v prostorách fakulty, při skládání písemných zkoušek, přístupu do počítačových laboratoří, identifikaci na studijním oddělení či v knihovně. Identifikační karty přispívají rovněž k lepšímu seznámení se studentů s učiteli (v nezanedbatelné míře i naopak) a umožňují lepší přehled o tom, zda ti, kdo používají fakultní výpočetní techniku, jsou k tomu skutečně oprávněni.

Aktuální informace o universitě jako celku i dalších fakultách university jsou dostupné elektronicky na WWW adrese <http://www.muni.cz/>, odkud se lze dostat jak na centralizované informace týkající se především personálního obsazení university, tak na informace vystavované jednotlivými fakultami university.

1.4 Několik rad ke studiu na Fakultě informatiky MU

Seznam přednášek je základní publikací určující podrobnosti studia. Všechny jeho části jsou vystaveny a upřesňovány na stránkách fakultní administrativy; tam hledejte aktuálně platnou verzi Studijního řádu, podrobnosti vypisovaných předmětů a další informace. Na administrativním serveru též najdete oficiální a závazné zprávy vedení fakulty.

Dále je pro hladký průběh studia nutné věnovat pozornost těmto informačním zdrojům:

- Vývěsce administrativního serveru FI (<http://www.fi.muni.cz/>), na které se objevují nejdůležitější zprávy studentům.
- Diskusní skupině cz.muni.fi, která je zejména platformou pro komunikaci o fakultním dění, ale slouží též jako místo prezentace kopí oficiálních a závazných zpráv vedení fakulty.
- Elektronické vývěsce studijního oddělení umístěné na adrese <http://www.fi.muni.cz/studijni>. Obzvláště doporučenou rubrikou jsou *Často kladené otázky*, vykládající ustanovení (nejen) této publikace.
- Povinnostem studenta vůči studijnímu oddělení (registrace, zápis, jakož i další procedury). Viz <http://www.fi.muni.cz/studijni> → *Povinnosti studenta*.
- Aktuální verzi souboru *Pravidel užívání počítačových systémů na FI MU* (<http://www.fi.muni.cz/tech/pravidla.html>). Studenti prvního semestru jsou povinni seznámit se s textem *Začínáme s fi.muni.cz*, kde najdou informace týkající se využívání počítačové sítě a ostatních informačních technologií fakulty.

Informace v tomto Seznamu přednášek platí pro školní rok 1999/2000. V případě odlišnosti, které se dotýkají celkových podmínek studia (změny kreditového ohodnocení předmětu, změny předmětů jednotlivých specializací apod.), je relevantní vždy informace uvedená v Seznamu přednášek vydaném v roce, kdy student daný předmět studoval.

2 Masarykova universita v Brně

601 77 Brno, Žerotínskovo náměstí 9,
telefon: (05) – 42 128 111, fax: (05) – 42 128 300,
e-mail: prijmeni@rect.muni.cz

2.1 Akademické funkcionáři MU

Rektor

prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.
e-mail: rektor@muni.cz, telefon: 42 215 183, 42 128 402

Prorektor pro výzkum a vývoj

prof. RNDr. Eduard Schmidt, CSc.
e-mail: prorektor.veda@muni.cz, telefon: 42 128 226

Prorektorka pro studium

doc. MUDr. Zuzana Brázdová, CSc.,
e-mail: prorektor.ped@muni.cz, telefon: 42 128 231

Prorektor pro zahraniční vztahy

prof. PhDr. Jiří Fukač, CSc.,
e-mail: prorektor.zahr@muni.cz, telefon: 42 128 406

Prorektorka pro oblast sociální péče o studenty a ediční činnost

doc. JUDr. Zdeňka Gregorová, CSc.
e-mail: prorektor.soc@muni.cz, telefon: 42 128 224

Předseda akademického senátu university

doc. MUDr. Vladimír Palyza, CSc.,
e-mail: vyza@med.muni.cz, telefon: 47 121 281

Kvestor

Ing. František Gale,
e-mail: kvestor@muni.cz, telefon: 42 215 114, 42 128 404

2.2 Rektorát MU

Sekretariát rektora

Marie Hrubá,
e-mail: hruba@rect.muni.cz, telefon: 42 215 183, 42 128 401

Lenka Wellová,
e-mail: wellova@rect.muni.cz, telefon: 42 128 407, fax: 42 128 266

Sekretariát kvestora

Hana Vrtělová,
e-mail: vrtelova@rect.muni.cz, telefon: 42 215 114, 42 128 403

Útvar kontrolní

JUDr. Naděžda Horynová,
e-mail: horynova@rect.muni.cz, telefon: 42 128 240

Útvar právní

JUDr. Marta Stárková,
e-mail: starkova@rect.muni.cz, telefon: 42 128 245

Útvar systémového řízení a organizace

RNDr. Mgr. Vladimír Šmíd, CSc.,
e-mail: smid@rect.muni.cz, telefon: 42 128 232

Útvar pro vědu a výzkum

PhDr. Hana Součková,
e-mail: souckova@rect.muni.cz, telefon: 42 128 228

Útvar pro pedagogickou činnost

Mgr. Jindra Kubová,
e-mail: kubova@rect.muni.cz, telefon: 42 128 230, 42 128 229

Realizace a celouniversitní koordinace systému kreditového studia

Mgr. Iva Hollanova
e-mail: iva@informatics.muni.cz, telefon: 41 512 336

Útvar pro péči o studenty

Alena Brázdová,
e-mail: alenabr@rect.muni.cz, telefon: 42 128 281

Útvar pro zahraniční vztahy

PhDr. Miluška Vaculíková,
e-mail: vaculikova@rect.muni.cz,
telefon: 42 128 233, 42 128 234, fax: 42 128 238

Útvar pro styk s veřejností

RNDr. Jana Pilátová,
e-mail: pilatova@rect.muni.cz, telefon: 42 128 338

Útvar výstavby

Ing. arch. Petr Bernard,
e-mail: bernard@rect.muni.cz, telefon: 42 128 241

Útvar personální

Marie Medková,
e-mail: medkova@rect.muni.cz, telefon: 42 128 273

Útvar ekonomiky práce

Ing. Věra Škrabalová,
e-mail: skrabalova@rect.muni.cz, telefon: 42 128 201

Útvar ekonomický

Ing. František Ambrož,
e-mail: ambroz@rect.muni.cz, telefon: 42 128 218

2.3 Vysokoškolské ústavy a pracoviště a zařízení s celouniversitní působností

Útvar technicko-provozní

Ing. Lubomír Berkovec,
e-mail: berkovec@rect.muni.cz, telefon: 42 128 260

Útvar obrany

Jitka Koláčková,
e-mail: kolackova@rect.muni.cz, telefon: 42 128 247, 42 128 248

Útvar požární ochrany

Zdeňka Filová,
e-mail: filova@rect.muni.cz, telefon: 42 128 251

Útvar ubytovacích služeb

Renata Aubrechtová,
e-mail: aubrechtova@rect.muni.cz, telefon: 42 128 363

2.3 Vysokoškolské ústavy a pracoviště a zařízení s celouniversitní působností

Vysokoškolské ústavy

Ústav výpočetní techniky Botanická 68a, 602 00 Brno
doc. RNDr. Václav Račanský, CSc.,
e-mail: racansky@ics.muni.cz, telefon: 41 512 210, fax: 41 212 747

Ústav strategických studií Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno

Mgr. Ivo Lukáš,
e-mail: lukas@rect.muni.cz, telefon: 42 128 339

Mezinárodní politologický ústav Veveří 70, 611 80 Brno

doc. PhDr. Petr Fiala, Dr.,
e-mail: pfiala@fss.muni.cz, telefon: 41 121 131
tajemník – Mgr. Břetislav Dančák, telefon: 41 559 285

Universitní zařízení

Centrum jazykového vzdělávání Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno

PhDr. Hana Reichová, Ph.D.
e-mail: reichova@rect.muni.cz, telefon: 42 128 376
sekretariát – Marie Otoupalíková telefon: 42 128 375

Katedra tělesné výchovy Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno

RNDr. Karel Opravil,
e-mail: opravil@rect.muni.cz, telefon: 42 128 367
sekretariát – Jarmila Titzová, telefon: 42 128 366

Centrum pro další vzdělávání Pellicova 43, 662 13 Brno

PhDr. Jan Beran,
e-mail: beran@cdvu.muni.cz, telefon: 43 211 865, 43 212 483 fax: 33 82 19

Správa kolejí a menz Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno

Drahomíra Malíková,

e-mail: malikova@uskm.muni.cz, telefon: 42 128 284, 42 128 285

Vydavatelství Kraví hora, 601 77 Brno

Milada Bajerová,

telefon: 41 321 234 / 304

Poradenské centrum pro studenty Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno

Mgr. Jana Vašinová,

e-mail: vasinova@rect.muni.cz, telefon/fax: 42 128 227

Archív Veveří 70, 611 80 Brno

PhDr. Jiří Pulec,

e-mail: pulec@law.muni.cz, telefon: 41 214 853

Mezinárodní letní škola muzeologie (ISSOM) Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno

Mgr. Krasimír Damjanov,

e-mail: damjanov@rect.muni.cz, telefon: 42 128 249, telefon/fax: 42 128 237

Pracoviště UNESCO (UNESCO-CHAIR)

JUDr. PhDr. Vinoš Sofka, Dr. h. c.,

e-mail: sofka@rect.muni.cz, telefon: 42 128 372

2.4 Fakulty MU

Právnická fakulta Veveří 70, 611 80 Brno, telefon: 41 559 111, fax: 41 213 162

Děkan fakulty: prof. JUDr. Josef Bejček, CSc.

e-mail: dekan@law.muni.cz

Lékařská fakulta Komenského nám. 2, 662 43 Brno, telefon: 42 126 111, fax: 42 213 996

Děkan fakulty: prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc.

e-mail: dekan@med.muni.cz

Přírodovědecká fakulta Kotlářská 2, 611 37 Brno, telefon: 41 129 111, fax: 41 211 214

Děkan fakulty: prof. RNDr. Rostislav Brzobohatý, CSc.

e-mail: dekan@sci.muni.cz

Filosofická fakulta Arna Nováka 1, 660 88 Brno, telefon: 41 121 111, fax: 41 121 406

Děkan fakulty: doc. PhDr. Ivan Seidl, CSc.

e-mail: dekan@phil.muni.cz

Pedagogická fakulta Poříčí 7, 603 00 Brno, telefon: 43 129 111, fax: 43 221 103

Děkan fakulty: doc. RNDr. Ota Říha, CSc.

e-mail: dekan@ped.muni.cz

Ekonomicko-správní fakulta Lipová 41a, 602 00 Brno, telefon: 43 523 111, fax: 42 214 769

Děkan fakulty: doc. Ing. Ladislav Blažek, CSc.

e-mail: dekan@econ.muni.cz

2.4 Fakulty MU

Fakulta informatiky Botanická 68a, 602 00 Brno, telefon: 41 512 111, fax: 41 212 568

Děkan fakulty: doc. RNDr. Luděk Matyska, CSc.

e-mail: dekan@fi.muni.cz

Fakulta sociálních studií Gorkého 5/7, 602 00 Brno, telefon: 41 321 339, fax: 41 212 079

Děkan fakulty: prof. PhDr. Ivo Možný, CSc.

e-mail: dekan@fss.muni.cz

3 Personální obsazení Fakulty informatiky

602 00 Brno, Botanická 68a,

telefon: (05) – 41 512 111, 41 512 xxx, fax: (05) – 41 212 568,

e-mail: prijmeni@informatics.muni.cz

3.1 Děkanát Fakulty informatiky

Děkan:	doc. RNDr. Luděk Matyska, CSc.	310
Sekretariát děkana:	Jana Kepřtová	310
Proděkan pro vědu a výzkum:	doc. RNDr. Luboš Brim, CSc.	323
Proděkan pro studijní záležitosti:	doc. Ing. Jan Staudek, CSc.	354
Proděkan pro studijní programy:	doc. RNDr. Jan Slovák, CSc.	363
Tajemnice:	Ing. Jana Foukalová	312
Studijní oddělení:	Simona Novotná, vedoucí	328
	Jarmila Kafková	331
	Helena Kryštofová	332
	Markéta Stará	331
	Mgr. Hana Starostová	379
	Mgr. Eva Žáčková	356
Ekonomické oddělení:	Ing. Dagmar Janoušková, vedoucí	330
	Miluška Komárková	334
	Zdeňka Pavlíková	334
Personální oddělení:	Ing. Jaroslava Stanková	353
Věda, výzkum, zahraničí:	Ing. Dana Komárková	359
Knihovna:	Jana Kovářová, vedoucí	333
	Kateřina Biskupová	333
	RNDr. Aleš Zlámal	333
Sekretariát kateder:	Andrea Harnachová	329

3.2 Katedra teorie programování

Botanická 68a, 602 00 Brno, telefon: 41 512 xxx

Vedoucí katedry:	doc. RNDr. Mojmír Křetínský, CSc.	335
Profesoři:	prof. RNDr. Vladimír Bužek, DrSc.	380
	prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.	358
	prof. RNDr. Miroslav Novotný, DrSc.	341
	prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.	319
Docenti:	doc. RNDr. Luboš Brim, CSc.	323
	doc. Ing. Lenka Motyčková, CSc.	339
	doc. RNDr. Renata Ochranová, CSc.	342
	doc. RNDr. Jan Slovák, CSc.	363
Odborní asistenti:	RNDr. Ivana Černá, CSc.	325
	Mgr. Antonín Kučera, Dr.	
	RNDr. Lubomír Popelínský	324

Vědecký pracovník:	RNDr. Libor Škarvada	355
Externí učitelé:	Mgr. Jitka Stříbrná, Ph.D.	340
	doc. RNDr. Petr Jančar, CSc.	
	RNDr. Igor Prívara, CSc.	
	doc. RNDr. Branislav Rovan, CSc.	
	Mgr. Jiří Šíma, CSc.	

3.3 Katedra programových systémů a komunikací

Botanická 68a, 602 00 Brno, telefon: 41 512 xxx

Vedoucí katedry:	doc. Ing. Jan Staudek, CSc.	354
Profesoři:	prof. Ing. Ivo Serba, CSc.	380
Docenti:	doc. Ing. Jiří Sochor, CSc.	351
Odborní asistenti:	Ing. Michal Brandejs, CSc.	322
	Ing. Jan Kučera	374
	RNDr. Jana Kuklová	365
	RNDr. Petr Sojka	352
	RNDr. Zdenko Staníček	362
Externí učitelé:	Dr. Ing. Bedřich Beneš	
	Ing. Ondřej Felix, CSc.	
	prof. Keith Jeffery, Ph. D.	
	doc. Ing. František Plášil, CSc.	
	doc. RNDr. Jaroslav Pokorný, CSc.	
	doc. Ing. Vladimír Smejkal, CSc.	
	doc. Ing. Jiří Žára, CSc.	

3.4 Katedra informačních technologií

Botanická 68a, 602 00 Brno, telefon: 41 512 xxx

Vedoucí katedry:	doc. PhDr. Karel Pala, CSc.	344
Profesoři:	prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc.	326
	prof. RNDr. Jiří Hřebíček, CSc.	321
	prof. RNDr. Jaroslav Král, DrSc.	365
	prof. PhDr. Pavel Materna, CSc.	365
Docenti:	doc. RNDr. Stanislav Bartoň, CSc.	321
	doc. RNDr. Ivan Kopeček, CSc.	364
	doc. RNDr. Luděk Matyska, CSc.	310
	doc. RNDr. Václav Sedláček, CSc.	349
	doc. Mgr. Vítězslav Švalbach	349
Odborní asistenti:	RNDr. Pavel Hajn	365
	Mgr. Václav Matyáš ml., Dr. M.Sc.	357
	RNDr. Petr Mejzlík, Dr.	338
	Mgr. Jaroslav Pelikán, Dr.	340

Asistenti:	Mgr. Tomáš Pitner, Dr.	360
	RNDr. Vladimír Šmíd, CSc.	
	Ing. Jan Žižka, CSc.	337
Externí učitelé:	PhDr. Petr Peňáz,	473
	RNDr. Miroslav Bartošek, CSc.	214
	doc. RNDr. Zdeněk Botek, CSc.	321
	RNDr. Milan Drášíl, CSc.	
	doc. PhDr. Kamil Fuchs, CSc.	
	doc. PaedDr. Radek Horáček	
	RNDr. Svatopluk Kalužík	
	Dr. František Košelka	
	prof. RNDr. Jan Novotný, CSc.	210
	doc. RNDr. Václav Račanský, CSc.	
	RNDr. Rudolf Richter, CSc.	
	RNDr. Jan Skula, CSc.	365
	Dr. Karel Zíkan, Ph. D.	
	doc. RNDr. Vladimír Znojil, CSc.	
Laboratoř cytometrie s vysokým rozlišením:	Mgr. Michal Kozubek, Dr.	467

3.5 Centrum výpočetní techniky

Botanická 68a, 602 00 Brno, telefon: 41 512 xxx

Vedoucí:	Ing. Michal Brandejs, CSc.	322
Odborní pracovníci:	RNDr. Lenka Bartošková	320
	Miroslav Doleček	350
	Luděk Finstrle	348
	Mgr. Jan Kasprzak	346
	Mgr. David Košťál	345
	Petr Lidman	350
	Petr Macháček	346
	Mgr. Miroslava Misáková	346
	Mgr. Michael Mráka	348
	Mgr. Jan Pazdziora	345
	Jaromír Skřívan	347
	Pavel Šmerk	347
	Milan Šorm	348
	Ing. Vladislav Zikeš	301

3.6 Oddělení Katedry jazyků na FI MU

Botanická 68a, 602 00 Brno, telefon: 41 512 xxx

PhDr. Ivana Tulajová	422
PhDr. Sylvie Šimíčková	424
Mgr. Martin Dvořák	423

3.7 Oddělení Katedry tělesné výchovy na FI MU

Oddělení KTV, Botanická 68a, 602 00 Brno, telefon: 41 129 490
Vedoucí: PaeDr. Zdeněk Janík

3.8 Vědecká rada FI MU

doc. RNDr. Zdeněk Botek, CSc.	prof. PhDr. Ivo Možný, DrSc.
doc. RNDr. Luboš Brim, CSc.	prof. RNDr. Miroslav Novotný, DrSc.
prof. Ing. PhDr. Miloš Dokulil, DrSc.	doc. PhDr. Karel Pala, CSc.
doc. PhDr. Kamil Fuchs, CSc.	doc. Ing. František Plášil, CSc.
prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.	RNDr. Igor Prívara, CSc.
prof. Ing. Václav Hlaváč, CSc.	doc. RNDr. Václav Račanský, CSc.
prof. Ing. Jan M. Honzík, CSc.	prof. RNDr. Jiří Rosický, DrSc.
doc. RNDr. Petr Jančar, CSc.	doc. RNDr. Jan Slovák, CSc.
doc. RNDr. František Ježek, CSc.	doc. Ing. Jan Staudek, CSc.
prof. RNDr. Jaroslav Koča, DrSc.	prof. MUDr. Jiří Vácha, DrSc.
prof. RNDr. Jaroslav Král, DrSc.	RNDr. Jiří Wiedermann, DrSc.
doc. RNDr. Mojmír Křetínský, CSc.	prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.
doc. RNDr. Luděk Matyska, CSc.	

3.9 Akademický senát FI MU

Zaměstnanec komora:	Ing. Michal Brandejs, CSc. RNDr. Ivana Černá, CSc.
	doc. RNDr. Ivan Kopeček, CSc. doc. PhDr. Karel Pala, CSc., předseda doc. RNDr. Václav Sedláček, CSc. doc. ing. Jiří Sochor, CSc.

Studentská komora:

Petr Fanta
Mgr. Jan Pazdriora
Marek Peša

3.10 Ceny získané pracovníky a studenty FI MU

Computer Pioneer Award 1996 IEEE Computer Society

1996:	prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc. doc. RNDr. Jiří Hořejš, CSc.
-------	---

Cena rektora MU za významný tvůrčí čin

1994:	doc. RNDr. Jan Slovák, CSc.
1998:	prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.

Medaile ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR 1. stupně

1999: prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.

Cena ministra školství, mládeže a tělovýchovy TALENT 97

1998: Mgr. Antonín Kučera, Dr.

Ceny rektora MU nejlepším studentům

Postgraduální studium:

1997: Mgr. Antonín Kučera

1998: Mgr. Michal Kozubek

Magisterské studium:

1995: Michal Kozubek

1996: Michal Konečný

Jan Kasprzak

1997: Jan Pazdziora

1998: Petr Konečný

Jiří Srba

1999: Petr Macháček

Zlaté medaile MU

1994: prof. RNDr. Miroslav Novotný, DrSc.

1997: prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.

4 Posluchárny FI MU, koleje MU, zdravotní střediska

4.1 Posluchárny

(v závorkách jsou uváděny původní názvy)

A107 (I4)

B003, B007, B011, B204, B311, B410, B411

C408, C511, C525

D1 (D104), D2 (D002)

4.2 Počítačové učebny

A104,

B106 (Počítačová hala), B116

4.3 Posluchárny mimo budovu Botanická 68a

M1, M2, M3 – Katedra matematiky PřF MU, Janáčkovo náměstí 2

A, D, J, K, G2, GJ, P1, P2, aula, jazykové učebny – PřF MU, Kotlářská 2

4.4 Koleje

Vinařská 5	43 211 947	náměstí Míru 4	43 242 970
Vinařská A1	43 212 568	Mánesova 12c	41 213 947
	43 244 687	Klácelova 2	43 211 775
Vinařská A2	43 215 825	bří Žůrků 5, Komárov	45 234 579
	43 244 684	Sladkého 13, Komárov	45 233 343
Vinařská A3	43 212 492		
	43 244 038		
Kounicova 50	41 321 217		

4.5 Zdravotní střediska

Poliklinika Zahradníkova 2/8, 602 00 Brno, telefon: 41 552 292

vedoucí lékařka: MUDr. Hana Staňková

odd. péče o mladistvé: MUDr. Marta Hutařová

MUDr. Zuzana Perutková

MUDr. Zdeňka Abrahámová

MUDr. Zdena Crhová

psycholog: PhDr. Blanka Bouchalová

5 Harmonogram školního roku 1999/2000

Školní rok začíná 1. září 1999 a končí 31. srpna 2000.

5.1 Harmonogram pro odb. studium informatiky a učitelské studium VT

Výuka prováděná jinými fakultami pro studenty učitelského studia VT se řídí harmonogramem těchto fakult.

Podzim 1999:

Registrace	25. května 1999 –	30. června 1999	
Zápis	6. září 1999 –	17. září 1999	
Změny v zápisu	20. září 1999 –	1. října 1999	
Výuka	20. září 1999 –	17. prosince 1999	
Zkouškové období	3. ledna 2000 –	4. února 2000	
Registrace pro jaro 2000	29. listopadu 1999 –	17. prosince 1999	

Další termíny:

Obhajoby diplomových prací	7. ledna 2000
Přihlášky k SZZ Mgr	do 14. ledna 2000
Přihlášky k SZZ (vč. obhajob) Bc	do 10. ledna 2000
Obhajoby Bc prací	8. února 2000 – 10. února 2000
SZZ Bc	(10.) 11. února 2000
SZZ Mgr	11. února 2000
Souborná zkouška	4. února 2000

Jaro 2000:

Zápis	7. února 2000 –	18. února 2000
Změna zapsaných předmětů	21. února 2000 –	3. března 2000
Výuka	21. února 2000 –	30. května 2000
Zkouškové období	29. května 2000 –	28. června 2000
Registrace pro podzim 2000	29. května 2000 –	30. června 2000
Letní prázdniny	1. července 2000 –	31. srpna 2000

Další termíny:

Obhajoby diplomových prací	12. a 19. května 2000
Přihlášky k SZZ Mgr	do 31. května 2000
Přihlášky k SZZ (vč. obhajob) Bc	do 31. května 2000
Obhajoby Bc prací	26. června 2000 – 28. června 2000
SZZ Bc	(28.) 29. června 2000
SZZ Mgr	29. června 2000 30. června 2000
Souborná zkouška	23. června 2000

Promoce absolventů 13. července 2000

5.2 Harmonogram pro doktorské studium informatiky

Přijímací řízení, jarní semestr 2000

Přihlášky do	15. ledna 2000
Přijímací zkoušky	5. února 2000

Přijímací řízení, podzimní semestr 2000

Přihlášky do	23. dubna 2000
Přijímací zkoušky	28. května 2000

6 Magisterský studijní program informatiky

Student magisterského studijního programu informatiky postupně absolvuje předměty, ve kterých získá hlubší znalosti matematiky, matematické informatiky, programátorských, analytických a projekčních dovedností, širších aplikačních oblastí informatiky, vč. návrhu, provozu a užití informačních systémů, počítačové grafiky a podobně. Dále si prohloubí všeobecné vzdělání v oblasti cizích jazyků, stylu ústního i písemného vyjadřování, základů ekonomického myšlení apod. Poskytuje se mu studijní prostor i pro získání vzdělání v kterékoli oblasti universitního studijního programu (na MU v Brně).

6.1 Magisterský studijní obor informatika

Celková koncepce a organizace zatím jediného studijního oboru *informatika* v rámci odborných magisterských programů odráží vizi fakulty, že typický student si teprve průběžně vytváří zájmy i cíle studia, stejně jako se postupně formují jeho schopnosti. Proto je většina studentů fakulty přijímania do tohoto studijního oboru a zároveň jsou vytvořeny nástroje pro poměrně snadné přecházení mezi magisterskými a bakalářskými studijními obory. Zejména jsou vypsány tzv. bakalářské a magisterské verze zakončení některých předmětů nabízených v úvodních semestrech studia, které jsou ekvivalentní pro studenty bakalářského studijního programu, nikoliv však v programu magisterské informatiky. Studenti, kteří se budou chtít vyhnout zvládnutí těchto předmětů v plné teoreticky zaměřené náročnosti, mohou tedy i po zápisu těchto předmětů požádat o přestup na některý bakalářský studijní obor a pak absolvovat přímo příslušnou bakalářskou verzi, která slevuje z nároků teoretických, ale může být náročnější prakticky.

Podmínky studia

Pro absolvování magisterského studia je třeba úspěšně absolvovat předměty v celkovém rozsahu 300 kreditů (jedním z těchto předmětů je souborná zkouška, kterou lze nahradit státní zkouškou v bakalářském oboru informatika), složit 42 zkoušek a ukončit 80 % studovaných předmětů zkouškou nebo kolokviem. Při studiu je třeba splnit požadavky alespoň jedné magisterské specializace a v jejím rámci vypracovat a úspěšně obhájit diplomovou práci a složit státní závěrečnou zkoušku.

Požadavky studia jsou následující:

- nejméně 66 kreditů a 12 zkoušek je z předmětů matematického základu¹,
- nejméně 28 zkoušek je z předmětů informatických (včetně zkoušek plněných v rámci specializace),
- absolvovat všechny povinné předměty alespoň složením kolokvia (pokud není zápočet nejvyšší formou zakončení),
- absolvovat dva na sebe navazující semestrální kurzy všeobecně vzdělávacího charakteru,
- absolvovat alespoň jednu magisterskou specializaci (včetně splnění alespoň 5 zkoušek z předmětů specializace, zisku alespoň 25 kreditů z povinných a povinně volitelných předmětů specializace a vypracování diplomové práce na zadанé téma),

¹Doporučený počet kreditů z matematiky je 81.

6.1 Magisterské studium

- vypracovat a obhájit diplomovou práci ve zvolené specializaci,
- složit SZZ ve všech zvolených specializacích.

Diplomová práce (I999 *Diplomová práce*) se zadává nejdříve po absolvování souborné zkoušky (P998 *Souborná zkouška*), která průběžně završuje bakalářský stupeň magisterského studia. Diplomová práce musí být realizována v rámci zvolené specializace studia a z téže specializace se pak vykonává i státní závěrečná zkouška. Pokud student absolvuje více specializací, obhajuje diplomovou práci pouze v rámci jedné z nich, specializační části státní zkoušky však musí proběhnout ve všech absolvovaných specializacích.

Jako předmět je nutné diplomovou práci zapsat minimálně třikrát s vhodně zvoleným počtem kreditů tak, aby celkový počet vybraných kreditů nepřevyšil během celého studia 20 kreditů. Obdobně za zapsání diplomového semináře (I998 *Diplomový seminář*) lze za celou dobu studia uznat nejvýše 4 kredity.

Soubornou zkoušku lze zapsat teprve po absolvování všech ostatních povinností bakalářského stupně studia informatiky (včetně jednosemestrálního projektu (I995 *Projekt (bakalářský studijní program, informatika)*) a získání 180 kreditů) dle specifikace uvedené ve studijním plánu bakalářského oboru informatika, s dodatečnou povinností absolvovat všechny předměty vypisované v bakalářských a magisterských verzích ve verzi magisterské. Soubornou zkoušku lze uznat na základě splnění všech požadavků pro její vykonání a současného dosažení průměrného prospěchu nejvýše 1,5 ze všech skládaných zkoušek. Soubornou zkoušku lze také nahradit státní zkoušku v bakalářském oboru informatika (I996 *Státní zkouška (bakalářský studijní program, informatika)*).

Pro úspěšné splnění kterékoli magisterské specializace musí být zadání diplomové práce schváleno garantem specializace (pověřeným zástupcem katedry realizující specializaci). I po zadání diplomové práce je možné v něm se souhlasem zúčastněných provádět opravy nebo modifikace.

Student absolvuje magisterský studijní program po úspěšném splnění všech požadavků programu (včetně požadavků nejméně jedné specializace) složením státní závěrečné zkoušky (I997 *Státní zkouška (magisterský studijní program, informatika)*).

K zapsané státní zkoušce je připuštěn pouze takový student, který splnil všechny ostatní povinnosti vyplývající ze studijního plánu oboru i z předchozích zápisů. Je tedy vhodné pro poslední semestr studia zapsat co nejmenší počet předmětů a případně nesplněné povinnosti z předchozích semestrů, které nelze v posledním semestru zapsat, je nutno řešit žádostí děkanovi v souladu se studijním řádem.

Doporučená délka studia je 5 let (tj. 10 semestrů).

Povinné předměty magisterského studijního programu²:

- I000 Úvod do informatiky (3 kr.)
- I002 Návrh algoritmů I (2 kr.)

²Všechna níže uváděná kreditování v seznamech předmětů se týkají pouze základního počtu kreditů zohledňujícího týdenní hodinovou zátěž, zatímco souhrnné požadavky studijních plánů a požadavky pro zápis zahrnují i kreditovou funkci zakončení předmětu.

- I005 Formální jazyky a automaty I (5 kr.)
- I006 Formální jazyky a automaty II (3 kr.)
- I012 Složitost (3 kr.)
- I015 Úvod do funkcionálního programování (2 kr.)
- I063 Návrh algoritmů II (2 kr.)
- I065 Seminář z návrhu algoritmů I (2 kr.)
- I069 Úvod do objektově orientovaného programování (2 kr.)
- I995 Projekt (bakalářský studijní program, informatika) (4 kr.)
- I999 Diplomová práce (12 kr.)
- alespoň jedna z variant
  - I007 Výčslitelnost (3 kr.)
  - I008 Výpočtová logika (3 kr.)
- alespoň jedna z variant
  - I010 Komunikace a paralelismus (3 kr.)
  - I011 Sémantiky programovacích jazyků (2 kr.)
- alespoň dva předměty z
  - I013 Logické programování I (3 kr.)
  - I014 Funkcionální programování (3 kr.)
  - I070 Objektové programování (3 kr.)
- P000 Architektura počítačů (3 kr.)
- P001 Operační systémy (3 kr.)
- P002 Úvod do databázových systémů (2 kr.)
- P006 Principy programovacích jazyků (2 kr.)
- P062 Organizace souborů (2 kr.)
- P998 Souborná zkouška (0 kr.)
- M000 Matematická analýza I (3 kr.)
- M001 Matematická analýza II (3 kr.)
- M002 Matematická analýza III (3 kr.)
- M003 Lineární algebra a geometrie I (5 kr.)
- M004 Lineární algebra a geometrie II (3 kr.)
- M005 Základy matematiky (4 kr.)
- M007 Matematická logika (2 kr.)
- M008 Algebra I (2 kr.)
- M009 Algebra II (2 kr.)
- M010 Kombinatorika a teorie grafů (2 kr.)
- M011 Statistika I (4 kr.)
- alespoň dva předměty z
  - M006 Teorie množin (2 kr.)

- M012 Statistika II (4 kr.)
- M028 Numerické metody I (4 kr.)
- M029 Numerické metody II (4 kr.)
- alespoň jedna z variant
  - M013 Geometrické algoritmy I (3 kr.)
  - M015 Grafové algoritmy (3 kr.)
- V000 Základy odborného stylu (2 kr.)
- V001 Odborná angličtina (0 kr.)
- V002 Tělesná výchova (0 kr.)
- alespoň jedna z variant během prvních 6 semestrů
  - V004 Ekonomický styl myšlení II (2 kr.)
  - V006 Panorama fyziky II (2 kr.)
  - V008 Filosofie vědy II (2 kr.)
  - V032 Základy výtvarné kultury II (2 kr.)

Uvedené čtyři kurzy navazují na kurzy V003, V005, V007, V031 a tvoří s nimi dvousemestrální celky.

Doporučené předměty:

- I001 Úvod do programování (2 kr.)
- I998 Diplomový seminář (2 kr.)
- V016 Zimní výcvíkový kurs (2 kr.)
- V017 Letní výcvíkový kurs (2 kr.)
- V020 Němčina (0 kr.)
- V021 Francouzština (0 kr.)
- V022 Ruština (0 kr.)
- V035 Angličtina I (0 kr.)
- V036 Angličtina II (0 kr.)
- V037 Angličtina III (0 kr.)
- V038 Anglická konverzace (0 kr.)

Některé kurzy podléhají zvláštnímu režimu. Zejména: Diplomovou práci, diplomový seminář, jazykové předměty a předměty tělesné výchovy lze zapsat a absolvovat několikrát po sobě. Přitom ale lze získat jen pevný maximální počet kreditů za tyto předměty během celého studia: Diplomová práce – 20 kr. (nutno zapsat alespoň třikrát), Tělesná výchova – 0 kr. (nutno zapisovat v prvních 4 semestrech, později doporučené), Letní výcvíkový kurs – 2 kr., Zimní výcvíkový kurs – 2 kr. Zkoušku z jazykového předmětu lze absolvovat pouze jednou a kromě angličtiny je kreditována 2 kr. Základní kurs angličtiny nemá kreditovánu ani zkoušku, kterou je doporučeno absolvovat nejpozději ve 4. semestru studia a je nutné ji absolvovat nejpozději během 6. semestru.

Zvláštní úlohu má také kurz I001, který je nabízen během prvního semestru studia těm studentům, kteří nemají žádné praktické znalosti některého programovacího jazyka. Tato skutečnost se také odráží v jeho relativně nízkém kreditovém ohodnocení.

6.2 Specializace magisterského oboru informatika

Studovanou magisterskou specializaci si student registruje při oficiálním zadání diplomové práce. Registrovanou specializaci si může v průběhu studia změnit. Pokud se podmínky absolvování specializace v průběhu studia změní, student si volí plněné podmínky platné v době své registrace nebo v době absolvování podle vlastního uvážení.

Specializace je dána studijními podmínkami, jak je definuje příslušný garant. Obvykle zahrnuje tyto typy studijních povinností:

- *povinné předměty* je bezpodmínečně nutné v dané specializaci absolvovat; garant může upravit i způsob ukončení konkrétních předmětů,
- *povinně volitelné předměty* tvoří spolu s povinnými předměty nabídku, z níž je nutno si vybrat alespoň 5 předmětů ukončených zkouškou,
- *suma specializačních kreditů* je nutný součet kreditů (minimálně 25), které je nutno získat studiem předmětů pro specializaci povinných a povinně volitelných,
- *další podmínky*, např. zvýšení sumy kreditů nebo počtu předmětů ukončených zkouškou, garant stanovuje podle své úvahy,
- *vhodné předměty* garant doporučuje studentům své specializace absolvovat, aniž by je zahrnoval do podmínek studia.

Příkladem pro absolvování konkrétní specializace je doporučený semestrální průchod pro tzv. *zaměření*, který popisuje možné rozvržení studijních povinností se zaměřením na určitou oblast, spadající do rámce specializace. Následování některého z těchto doporučení není povinnou studijní podmínkou. Doporučené plány zaměření jednotlivých specializací, jak jsou uvedeny na dalších stranách, je třeba chápát jako vzorový příklad studia.

Nabídka studijních předmětů fakulty je každoročně mírně modifikována, proto je nutné skladbu konkrétního vlastního studia příslušně upravit tak, aby vyhověla všem podmínkám magisterského studijního programu. Eventuální nejasnosti, přípomínky či dotazy, ve vztahu ke konkrétní specializaci řeší její garant.

Specializace Teoretická informatika

Garant specializace: prof. RNDr. Josef Gruska, DrSc. (KTP)

Tato specializace poskytuje vhodnou průpravu zejména pro další práci v informatice jako vědním oboru, hlubší seznámení s fundamentálními aspekty informatiky jako vědní disciplíny a získání nezbytné matematické průpravy.

Povinné předměty specializace:

Žádné.

Povinně volitelné předměty specializace:

- I017 Strukturní složitost (2 kr.)
- I018 Komunikace a komunikační složitost (2 kr.)
- I020 Lambda-kalkul I (2 kr.)
- I021 Lambda-kalkul II (2 kr.)
- I027 Systémy na prepisovanie termov (2 kr.)

- I038 Typy a důkazy (3 kr.)
- I041 Teorie a specifikace procesů (2 kr.)
- I043 Induktivní logické programování (3 kr.)
- I046 Vyčíslitelnost II (2 kr.)
- I054 Kódování, kryptografie a kryptografické protokoly (3 kr.)
- I058 Výpočtové a komunikační sítě a jejich aplikace (3 kr.)
- I059 Kolmogorovova složitost (2 kr.)
- I061 Frontiers of Computing – Nové fundamentální metody zpracování informace (3 kr.)
- I062 Náhodnostní algoritmy a výpočty (3 kr.)
- I066 Kvantové systémy zpracování informace (3 kr.)
- I075 Kvantový seminář (2 kr.)
- I076 Úvod do kvantové mechaniky (2 kr.)
- I077 Matematické základy kvantového zpracování informace (2 kr.)
- I078 Kvantové zpracování informace – fyzikální aspekty (2 kr.)
- M015 Grafové algoritmy (3 kr.)
- M023 Teorie her (3 kr.)
- M024 Kryptografie (3 kr.)
- M027 Teorie kategorií (2 kr.)

Vhodné předměty specializace:

- I008 Výpočtová logika (3 kr.)
- I009 Paralelní výpočty (3 kr.)
- I011 Sémantiky programovacích jazyků (2 kr.)
- I016 Distribuované algoritmy (3 kr.)
- I057 Seminář k informační společnosti (2 kr.)
- P009 Základy počítačové grafiky (3 kr.)
- P016 Umělá inteligence I (3 kr.)

Doporučený semestrální průchod specializací:

- 4 I020 Lambda-kalkul I (2 kr.)
M015 Grafové algoritmy (3 kr.)
- 5 I021 Lambda-kalkul II (2 kr.)
I054 Kódování, kryptografie a kryptografické protokoly (3 kr.)
- 6 I062 Náhodnostní algoritmy a výpočty (3 kr.)
- 7 I010 Komunikace a paralelismus (3 kr.)
- 8 I041 Teorie a specifikace procesů (2 kr.)
I058 Výpočtové a komunikační sítě a jejich aplikace (3 kr.)
- 9 I046 Vyčíslitelnost II (2 kr.)
I057 Seminář k informační společnosti (2 kr.)

Specializace Paralelní a distribuované systémy

Garant specializace: doc. RNDr. Mojmír Křetínský, CSc. (KTP)

Tato specializace poskytuje vhodnou průpravu jak pro návrh a analýzu komunikačních paralelních a distribuovaných systémů, tak i pro další teoretickou práci v této oblasti. Volbou předmětů lze posilit aplikační a/nebo teoretické zaměření specializace.

Povinné předměty specializace:

- I010 Komunikace a paralelismus (3 kr.)
- I011 Sémantiky programovacích jazyků (2 kr.)

Povinně volitelné předměty specializace:

- I009 Paralelní výpočty (3 kr.)
- I016 Distribuované algoritmy (3 kr.)
- I023 Petriho sítě (2 kr.)
- I040 Modální a temporální logiky procesů (2 kr.)
- I041 Teorie a specifikace procesů (2 kr.)
- I074 Laboratoř paralelních a distribuovaných systémů (3 kr.)
- P013 Počítačové sítě (3 kr.)
- P053 Distribuované a objektově orientované systémy (2 kr.)
- P065 UNIX – programování a správa systému I (2 kr.)
- P077 UNIX – programování a správa systému II (2 kr.)
- M015 Grafové algoritmy (3 kr.)

Vhodné předměty specializace:

- I013 Logické programování I (3 kr.)
- I014 Funkcionální programování (3 kr.)
- I020 Lambda-kalkul I (2 kr.)
- I021 Lambda-kalkul II (2 kr.)
- I022 Návrh a verifikace algoritmů (2 kr.)
- I027 Systémy na prepisovanie termov (2 kr.)
- I039 Architektura superpočítačů a intenzivní výpočty (2 kr.)
- I046 Vyčíslitelnost II (2 kr.)
- I051 Formální algebraické specifikace (2 kr.)
- I052 Vybrané kapitoly z teorie jazyků (3 kr.)
- I054 Kódování, kryptografie a kryptografické protokoly (3 kr.)
- I058 Výpočtové a komunikační sítě a jejich aplikace (3 kr.)
- I060 Paralelní gramatiky a automaty (3 kr.)
- I062 Náhodnostní algoritmy a výpočty (3 kr.)
- I072 Souběžnost – seminář (3 kr.)
- P003 Architektura relačních databázových systémů (3 kr.)
- P007 Analýza a návrh systémů (3 kr.)

- P008 Překladače (3 kr.)
- P017 Bezpečnost v informačních technologiích (3 kr.)
- P029 Elektronická příprava dokumentů (3 kr.)
- M023 Teorie her (3 kr.)
- M027 Teorie kategorií (2 kr.)
- M035 Teorie her II (2 kr.)

Podmínkou je absolvovat 28 kreditů z povinných a povinně volitelných předmětů specializace. Přechodné ustanovení: předměty M027 a I038 absolvované nejpozději v letním semestru 1998 se započítávají mezi absolvované povinně volitelné předměty.

Semestrální průchod teoretickým zaměřením:

- 4 I009 Paralelní výpočty (3 kr.)
- 5 I010 Komunikace a paralelismus (3 kr.)
  - I011 Sémantiky programovacích jazyků (2 kr.)
- 6 I040 Modální a temporální logiky procesů (2 kr.)
  - M015 Grafové algoritmy (3 kr.)
- 7 P013 Počítačové sítě (3 kr.)
- 8 I023 Petriho sítě (2 kr.)
  - I041 Teorie a specifikace procesů (2 kr.)

Semestrální průchod aplikačně orientovaným zaměřením:

- 4 I009 Paralelní výpočty (3 kr.)
- 5 I010 Komunikace a paralelismus (3 kr.)
  - I011 Sémantiky programovacích jazyků (2 kr.)
- 6 M015 Grafové algoritmy (3 kr.)
  - P053 Distribuované a objektově orientované systémy (2 kr.)
- 7 P013 Počítačové sítě (3 kr.)
  - P065 UNIX – programování a správa systému I (2 kr.)
- 8 P077 UNIX – programování a správa systému II (2 kr.)

Specializace Návrh a realizace programových systémů

Garant specializace: doc. Ing. Jan Staudek, CSc. (KPSK)

Tato specializace orientuje studenta na znalost architektury, principů operací a zásad provozu programových systémů se zvláštním zřetelem k operačním systémům, počítačovým sítím, databázím, bezpečnosti a systémům počítačové grafiky. Absolvent je schopen působit především jako návrhář a integrátor softwarových systémů, systémový programátor a/nebo správce informačních systémů, aplikační programátor v oblasti počítačové grafiky, v oblasti databází a v oblasti zpracování textových informací, jako pracovník odpovědný za bezpečnost informačních systémů apod.

Volbou vhodných předmětů může student absolvovat tuto specializaci se zaměřením na konkrétní oblast, např. na oblast bezpečnosti, databázového zpracování, počítačové grafiky, počítačových systémů apod. Zaměření si volí vhodnou skladbou předmětů. Ukázky variant možných zaměření jsou ilustrovány v doporučených průchodech specializací.

Povinné předměty specializace:

- P003 Architektura relačních databázových systémů (3 kr.)
- P114 Datové modelování I (2 kr.)
- alespoň jedna z variant
  - P007 Analýza a návrh systémů (3 kr.)
  - P014 Softwarové metody výstavby informačních systémů I (2 kr.)
  - P015 Softwarové metody výstavby informačních systémů II (2 kr.)
- alespoň jedna z variant
  - P024 Projekt ze softwarových metod výstavby IS I (1 kr.)
  - P025 Projekt ze softwarových metod výstavby IS II (1 kr.)
  - P036 Projekt z databázových systémů (2 kr.)
  - P037 Projekt z překladačů (2 kr.)
  - P051 Projekt z objektových a deduktivních databází (2 kr.)
  - P115 Projekt z vyhledávání znalostí v databázích (2 kr.)

Povinně volitelné předměty specializace:

- I054 Kódování, kryptografie a kryptografické protokoly (3 kr.)
- P008 Překladače (3 kr.)
- P009 Základy počítačové grafiky (3 kr.)
- P010 Počítačová grafika (2 kr.)
- P013 Počítačové sítě (3 kr.)
- P017 Bezpečnost v informačních technologiích (3 kr.)
- P023 Současné databázové modely (3 kr.)
- P029 Elektronická příprava dokumentů (3 kr.)
- P030 Textové informační systémy (3 kr.)
- P053 Distribuované a objektově orientované systémy (2 kr.)
- P116 Datové modelování II (3 kr.)
- M014 Geometrické algoritmy II (3 kr.)

Vhodné předměty specializace:

- I043 Induktivní logické programování (3 kr.)
- I053 Metody efektivního programování (2 kr.)
- I070 Objektové programování (3 kr.)
- I071 Úvod do jazyka C (2 kr.)
- P004 UNIX (2 kr.)
- P005 Služby počítačových sítí (2 kr.)
- P018 Seminář k bezpečnosti informačních technologií (3 kr.)
- P031 Znalostní systémy (3 kr.)
- P055 Databázové technologie: současná teorie a praxe (3 kr.)
- P056 Vyhledávání znalostí v databázích (3 kr.)

- P063 Aplikace databázových systémů (3 kr.)
- P064 Dotazovací jazyky a relační teorie (2 kr.)
- P065 UNIX – programování a správa systému I (2 kr.)
- P066 Typografie I (2 kr.)
- P067 Typografie II (2 kr.)
- P070 Vybrané partie z knihovní a informační vědy (2 kr.)
- P073 Počítačové právo a počítačová kriminalita (2 kr.)
- P076 DATA Management – koncept, produkty, průmysl a lidé (2 kr.)
- P077 UNIX – programování a správa systému II (2 kr.)
- P078 Grafický design I (2 kr.)
- P079 Aplikovaná kryptografie (3 kr.)
- P080 Ochrana dat a informačního soukromí (2 kr.)
- P083 Grafický design II (2 kr.)
- P084 Písмо I (2 kr.)
- P085 Písмо II (2 kr.)
- P090 UNIX – seminář ze správy systému (2 kr.)
- P097 Výtvarná informatika (2 kr.)
- P098 Řízení implementace IS (2 kr.)
- P111 Programování prostředí virtuální reality (2 kr.)
- P112 Aplikační rozhraní počítačové grafiky (2 kr.)
- P123 Základy vizuální komunikace (2 kr.)
- M024 Kryptografie (3 kr.)

Všechny povinné předměty specializace musí být zakončeny zkouškou. Student musí získat alespoň 30 specializačních kreditů.

Semestrální průchod zaměřením na bezpečnost v informačních technologiích:

- 4 P003 Architektura relačních databázových systémů (3 kr.)
P114 Datové modelování I (2 kr.)
- 5 P007 Analýza a návrh systémů (3 kr.)
P013 Počítačové sítě (3 kr.)
- 6 P036 Projekt z databázových systémů (2 kr.)
- 7 I054 Kódování, kryptografie a kryptografické protokoly (3 kr.)
P017 Bezpečnost v informačních technologiích (3 kr.)
- 8 P018 Seminář k bezpečnosti informačních technologií (3 kr.)
P073 Počítačové právo a počítačová kriminalita (2 kr.)
- 9 P079 Aplikovaná kryptografie (3 kr.)
- 10 P053 Distribuované a objektově orientované systémy (2 kr.)
P080 Ochrana dat a informačního soukromí (2 kr.)

Semestrální průchod zaměřením na počítačovou grafiku:

- 4 P003 Architektura relačních databázových systémů (3 kr.)
P114 Datové modelování I (2 kr.)
P123 Základy vizuální komunikace (2 kr.)
- 5 P007 Analýza a návrh systémů (3 kr.)
P084 Písmo I (2 kr.)
- 6 P009 Základy počítačové grafiky (3 kr.)
P036 Projekt z databázových systémů (2 kr.)
P085 Písmo II (2 kr.)
- 7 P029 Elektronická příprava dokumentů (3 kr.)
P066 Typografie I (2 kr.)
- 8 P067 Typografie II (2 kr.)
P112 Aplikační rozhraní počítačové grafiky (2 kr.)
- 9 P010 Počítačová grafika (2 kr.)
P078 Grafický design I (2 kr.)
- 10 P097 Výtvarná informatika (2 kr.)
P111 Programování prostředí virtuální reality (2 kr.)

Semestrální průchod zaměřením na databázové zpracování:

- 4 P003 Architektura relačních databázových systémů (3 kr.)
P114 Datové modelování I (2 kr.)
- 5 P007 Analýza a návrh systémů (3 kr.)
P013 Počítačové sítě (3 kr.)
P116 Datové modelování II (3 kr.)
- 6 P030 Textové informační systémy (3 kr.)
P031 Znalostní systémy (3 kr.)
P036 Projekt z databázových systémů (2 kr.)
- 7 I043 Induktivní logické programování (3 kr.)
P017 Bezpečnost v informačních technologiích (3 kr.)
P023 Současné databázové modely (3 kr.)
- 8 P051 Projekt z objektových a deduktivních databází (2 kr.)
P053 Distribuované a objektově orientované systémy (2 kr.)
P055 Databázové technologie: současná teorie a praxe (3 kr.)
P056 Vyhledávání znalostí v databázích (3 kr.)
P064 Dotazovací jazyky a relační teorie (2 kr.)
- 9 P029 Elektronická příprava dokumentů (3 kr.)
- 10 P063 Aplikace databázových systémů (3 kr.)
P076 DATA Management – koncept, produkty, průmysl a lidé (2 kr.)
P098 Řízení implementace IS (2 kr.)

Semestrální průchod zaměřením na správu a provoz počítačových systémů:

- 4 P003 Architektura relačních databázových systémů (3 kr.)
- P114 Datové modelování I (2 kr.)
- 5 P007 Analýza a návrh systémů (3 kr.)
- P013 Počítačové sítě (3 kr.)
- P065 UNIX – programování a správa systému I (2 kr.)
- 6 P036 Projekt z databázových systémů (2 kr.)
- P077 UNIX – programování a správa systému II (2 kr.)
- 7 P017 Bezpečnost v informačních technologiích (3 kr.)
- P090 UNIX – seminář ze správy systému (2 kr.)
- 8 P053 Distribuované a objektově orientované systémy (2 kr.)
- 9 P008 Překladače (3 kr.)
- 10 P030 Textové informační systémy (3 kr.)
- P073 Počítačové právo a počítačová kriminalita (2 kr.)

Specializace *Informační systémy*

Garant specializace: prof. RNDr. Jaroslav Král, DrSc. (KIT)

Specializace poskytuje hlubší znalosti zaměřené na projekci a realizaci softwarových systémů se zvláštním zřetelem k vývoji a údržbě informačních systémů. Otevírá další možnosti zaměření na softwarové aplikace v ekonomice, zdravotnictví, správě, přírodních a humanitních vědách a poskytuje průpravu užitečnou absolventům pracujícím v oblasti vývoje a údržby software.

Povinné předměty specializace:

- alespoň jedna z variant
  - P007 Analýza a návrh systémů (3 kr.)
  - P015 Softwarové metody výstavby informačních systémů II (2 kr.)
- alespoň jedna z variant
  - P025 Projekt ze softwarových metod výstavby IS II (1 kr.)
  - P036 Projekt z databázových systémů (2 kr.)
  - P051 Projekt z objektových a deduktivních databází (2 kr.)
  - P115 Projekt z vyhledávání znalostí v databázích (2 kr.)

Povinně volitelné předměty specializace:

- P003 Architektura relačních databázových systémů (3 kr.)
- P009 Základy počítačové grafiky (3 kr.)
- P010 Počítačová grafika (2 kr.)
- P017 Bezpečnost v informačních technologiích (3 kr.)
- P018 Seminář k bezpečnosti informačních technologií (3 kr.)
- P019 Geografické informační systémy I (2 kr.)
- P023 Současné databázové modely (3 kr.)
- P028 Aplikační informační systémy (2 kr.)

- P029 Elektronická příprava dokumentů (3 kr.)
- P030 Textové informační systémy (3 kr.)
- P043 Informační systémy podniků (2 kr.)
- P044 Informační systémy v ekologii (2 kr.)
- P045 Management informačního systému (2 kr.)
- P047 Vybrané kapitoly z GIS I (2 kr.)
- P048 Informatika ve zdravotnictví (2 kr.)
- P049 Geografické informační systémy II (2 kr.)
- P050 Vybrané kapitoly z GIS II (2 kr.)
- P056 Vyhledávání znalostí v databázích (3 kr.)
- P057 Účetnictví a finance (2 kr.)
- P063 Aplikace databázových systémů (3 kr.)
- P064 Dotazovací jazyky a relační teorie (2 kr.)
- P065 UNIX – programování a správa systému I (2 kr.)
- P070 Vybrané partie z knihovní a informační vědy (2 kr.)
- P076 DATA Management – koncept, produkty, průmysl a lidé (2 kr.)
- P079 Aplikovaná kryptografie (3 kr.)

Vhodné předměty specializace:

- I053 Metody efektivního programování (2 kr.)
- P005 Služby počítačových sítí (2 kr.)
- P031 Znalostní systémy (3 kr.)
- P053 Distribuované a objektově orientované systémy (2 kr.)
- P055 Databázové technologie: současná teorie a praxe (3 kr.)
- P058 Informační systémy ve státní správě I (2 kr.)
- P059 Informační systémy ve státní správě II (2 kr.)
- P073 Počítačové právo a počítačová kriminalita (2 kr.)
- P080 Ochrana dat a informačního soukromí (2 kr.)
- P088 Systémy integrovaného managementu (2 kr.)

Doporučený semestrální průchod specializací:

- 4 P003 Architektura relačních databázových systémů (3 kr.)
- 6 P009 Základy počítačové grafiky (3 kr.)
- 7 P010 Počítačová grafika (2 kr.)
  - P014 Softwarové metody výstavby informačních systémů I (2 kr.)
  - P024 Projekt ze softwarových metod výstavby IS I (1 kr.)
- 8 P015 Softwarové metody výstavby informačních systémů II (2 kr.)
  - P025 Projekt ze softwarových metod výstavby IS II (1 kr.)
  - P064 Dotazovací jazyky a relační teorie (2 kr.)

Specializace Numerické a paralelní výpočty (dříve Vědecké výpočty)

Garant specializace: doc. RNDr. Luděk Matyska, CSc. (KIT)

Tato specializace studentům otevře svět náročných výpočtů a grafických aplikací, numerické matematiky, operačního výzkumu apod. Zprostředkuje praktičtěji orientované zvládnutí vybraných informatických partií, především problematiku paralelních výpočtů, numerické optimalizace, vizualizace dat, překladu jazyků (oblast optimalizace kódu) a dalších. Absolvent je schopen působit zejména jako návrhář, případně aplikáční programátor programových systémů s výraznou orientací na rozsáhlé technické a vědecké výpočty. Absolvent by měl být schopen nalézt uplatnění v základním i aplikovaném výzkumu (především jako člen interdisciplinárních týmů), při předpovědi počasí i přímo v průmyslové praxi, především v oblastech počítačového modelování (velmi široká oblast, zahrnující jak konstrukce mechanických i elektronických dílů, tak i návrh léčiv) či při řízení a optimalizaci výrobních procesů.

Povinné předměty specializace:

- I007 Vyčíslitelnost (3 kr.)
- I009 Paralelní výpočty (3 kr.)
- I010 Komunikace a paralelismus (3 kr.)
- I039 Architektura superpočítáčů a intenzivní výpočty (2 kr.)
- P081 Programování numerických výpočtů (2 kr.)
- alespoň jeden z předmětů
  - M028 Numerické metody I (4 kr.)
  - M030 Numerické řešení diferenciálních rovnic (3 kr.)

Předměty I007, I010 a M028 jsou také mezi povinně volitelnými předměty magisterského studia.

Povinně volitelné předměty specializace:

- I019 Systémy počítačové algebry (2 kr.)
- I025 Simulace I (4 kr.)
- I026 Simulace II (2 kr.)
- I046 Vyčíslitelnost II (2 kr.)
- I079 Algoritmy pro NP-těžké numerické problémy (2 kr.)
- P008 Překladače (3 kr.)
- P009 Základy počítačové grafiky (3 kr.)
- P013 Počítačové sítě (3 kr.)
- P021 Neuronové sítě (4 kr.)
- P027 Optimalizace (3 kr.)
- P033 Zpracování vědecko-výzkumných dat (3 kr.)
- P075 Vědecko-technické výpočty a vizualizace (2 kr.)
- P082 Počítačová chemie a biologie (2 kr.)
- P086 Vědecko-technické výpočty a presentace (2 kr.)
- M025 Algoritmy teorie čísel (3 kr.)

- M026 Lineární programování (3 kr.)
- M029 Numerické metody II (4 kr.)

Vhodné předměty specializace:

- I023 Petriho sítě (2 kr.)
- I040 Modální a temporální logiky procesů (2 kr.)
- I041 Teorie a specifikace procesů (2 kr.)
- I053 Metody efektivního programování (2 kr.)
- I058 Výpočtové a komunikační sítě a jejich aplikace (3 kr.)
- I061 Frontiers of Computing – Nové fundamentalní metody zpracování informace (3 kr.)
- I074 Laboratoř paralelních a distribuovaných systémů (3 kr.)
- P004 UNIX (2 kr.)
- P005 Služby počítačových sítí (2 kr.)
- P010 Počítačová grafika (2 kr.)
- P053 Distribuované a objektově orientované systémy (2 kr.)
- P065 UNIX – programování a správa systému I (2 kr.)
- M015 Grafové algoritmy (3 kr.)

Všechny povinné předměty specializace musí být zakončeny zkouškou. Student musí získat alespoň 30 specializačních kreditů.

Doporučený semestrální průchod specializací:

- 4 M028 Numerické metody I (4 kr.)
- 5 M029 Numerické metody II (4 kr.)
- 6 I009 Paralelní výpočty (3 kr.)
I039 Architektura superpočítačů a intenzivní výpočty (2 kr.)
- 7 M030 Numerické řešení diferenciálních rovnic (3 kr.)
- 8 P081 Programování numerických výpočtů (2 kr.)

Specializace Zpracování přirozeného jazyka

Garant specializace: doc. PhDr. Karel Pala, CSc.

Tato specializace poskytuje základy nezbytné pro zvládnutí metod počítačového zpracování přirozeného jazyka, zejména češtiny, reprezentace sémantiky výpovědí v přirozeném jazyce, s návazností na reprezentaci znalostí v dialogových systémech orientovaných na komunikaci mezi člověkem a strojem. Dále lze získat podrobnější vhled do problematiky počítačové syntézy a analýzy mluvené řeči, případně do problematiky korpusů a strojového překladu.

Počínaje podzimním semestrem 1999 mohou studenti s dobrou znalostí angličtiny požádat o zařazení do programu European Masters in Language and Speech, který po absolvování umožnuje získat prestižní certifikát v rámci Evropské unie.

Povinné předměty specializace:

- I030 Úvod do počítačové lingvistiky (2 kr.)

Povinně volitelné předměty specializace:

- I013 Logické programování I (3 kr.)
- I028 Základní pojmy obecné logiky (2 kr.)
- I029 Logická analýza přirozeného jazyka I (2 kr.)
- I031 Algebraické prostředky lingvistiky (3 kr.)
- I032 Konstrukce gramatik (3 kr.)
- I043 Induktivní logické programování (3 kr.)
- I044 Logická analýza přirozeného jazyka II (2 kr.)
- I047 Úvod do korpusové lingvistiky a počítačové lexikografie (2 kr.)
- I050 Logické programování II (2 kr.)
- P016 Umělá inteligence I (3 kr.)
- P026 Projekt z umělé inteligence (2 kr.)
- P029 Elektronická příprava dokumentů (3 kr.)
- P030 Textové informační systémy (3 kr.)
- P031 Znalostní systémy (3 kr.)
- P034 Strojové učení (2 kr.)
- P061 Úvod do strojového překladu (2 kr.)
- P071 Počítačová akustika a fonetika (2 kr.)
- P087 Seminář k počítačové akustice a fonetice I (2 kr.)
- P089 Seminář k počítačové akustice a fonetice II (2 kr.)
- P091 Sémantika a komunikace (2 kr.)
- P095 Syntéza, rozpoznávání řeči a aplikace I (2 kr.)
- P122 Formální struktura přirozeného jazyka (2 kr.)
- V010 Kapitoly k filosofii jazyka I (2 kr.)
- V011 Kapitoly k filosofii jazyka II (2 kr.)

Vhodné předměty specializace:

- I057 Seminář k informační společnosti (2 kr.)
- P056 Vyhledávání znalostí v databázích (3 kr.)
- P070 Vybrané partie z knihovní a informační vědy (2 kr.)
- P123 Základy vizuální komunikace (2 kr.)
- V008 Filosofie vědy II (2 kr.)
- V030 Filosofie a teorie myslí (2 kr.)

Všechny povinné předměty specializace musí být zakončeny zkouškou. Student musí získat alespoň 30 specializačních kreditů.

Semestrální průchod teoretickým zaměřením:

- 5 I030 Úvod do počítačové lingvistiky (2 kr.)
- 6 I013 Logické programování I (3 kr.)
- I047 Úvod do korpusové lingvistiky a počítačové lexikografie (2 kr.)
- 7 I029 Logická analýza přirozeného jazyka I (2 kr.)
- I031 Algebraické prostředky lingvistiky (3 kr.)
- P106 Projekt z korpusové lingvistiky I (2 kr.)
- 8 I044 Logická analýza přirozeného jazyka II (2 kr.)
- P091 Sémantika a komunikace (2 kr.)
- P107 Projekt z korpusové lingvistiky II (2 kr.)

Semestrální průchod korpusovým zaměřením:

- 4 I013 Logické programování I (3 kr.)
- 5 I030 Úvod do počítačové lingvistiky (2 kr.)
- 6 I047 Úvod do korpusové lingvistiky a počítačové lexikografie (2 kr.)
- 7 I031 Algebraické prostředky lingvistiky (3 kr.)
- P106 Projekt z korpusové lingvistiky I (2 kr.)
- 8 I032 Konstrukce gramatik (3 kr.)
- P091 Sémantika a komunikace (2 kr.)
- P107 Projekt z korpusové lingvistiky II (2 kr.)
- P125 Řečová komunikace a dialogové systémy (2 kr.)
- 9 I029 Logická analýza přirozeného jazyka I (2 kr.)
- P034 Strojové učení (2 kr.)
- 10 I044 Logická analýza přirozeného jazyka II (2 kr.)

Semestrální průchod zaměřením na dialogové systémy:

- 5 I030 Úvod do počítačové lingvistiky (2 kr.)
- 6 I047 Úvod do korpusové lingvistiky a počítačové lexikografie (2 kr.)
- 7 I031 Algebraické prostředky lingvistiky (3 kr.)
- P095 Syntéza, rozpoznávání řeči a aplikace I (2 kr.)
- P106 Projekt z korpusové lingvistiky I (2 kr.)
- 8 I032 Konstrukce gramatik (3 kr.)
- P071 Počítačová akustika a fonetika (2 kr.)
- P107 Projekt z korpusové lingvistiky II (2 kr.)
- 9 I029 Logická analýza přirozeného jazyka I (2 kr.)
- P087 Seminář k počítačové akustice a fonetice I (2 kr.)

Semestrální průchod zaměřením na reprezentaci znalostí:

- 4 I013 Logické programování I (3 kr.)
- 5 I030 Úvod do počítačové lingvistiky (2 kr.)
- 6 I050 Logické programování II (2 kr.)
- 7 I029 Logická analýza přirozeného jazyka I (2 kr.)
  - I043 Induktivní logické programování (3 kr.)
- P106 Projekt z korpusové lingvistiky I (2 kr.)
- 8 I044 Logická analýza přirozeného jazyka II (2 kr.)
  - P026 Projekt z umělé inteligence (2 kr.)
- P107 Projekt z korpusové lingvistiky II (2 kr.)
- 9 P016 Umělá inteligence I (3 kr.)
  - P034 Strojové učení (2 kr.)

6.3 Přechod na nové kreditování ECTS od školního roku 1999/2000

Do školního roku 1998/99 probíhalo studium na Fakultě informatiky podle kreditového systému odlišného od norem ECTS (European Credit Transfer System), které byly v rámci celé Masarykovy university zavedeny nyní. Na Fakultě informatiky byly nové kreditovací funkce pro předměty zavedeny tak, že bylo plně zachováno kreditování průběžné týdenní zátěže a bylo přidáno kreditování způsobu ukončení předmětů. To je plně v souladu s požadavkem, aby celkový počet kreditů v průměru odpovídal vynaloženému úsilí studentů.

Přechod ze starého kreditování na nové se provede *přepočtením* všech získaných kreditů *přidáním kreditů za zakončení předmětu*. Srovnáním se specifikací studijních povinností jednotlivých oborů je zřejmé, že při minimalizovaném průchodu studiem podle dosavadních nároků by studenti získali o něco více než 300 nových kreditů (přesněji, 6 kreditů navíc za diplomovou práci a něco málo z povinnosti zkoušek v rámci specializací).

6.4 Magisterské studium studentů přijatých jako absolventů

Bc. programů

Student, který byl po absolvování bakalářského programu přijat do magisterského studia odborné informatiky, má právo požádat o uznaní souborné zkoušky nebo o stanovení podmínek pro její vykonání. Uznaním nebo vykonáním této zkoušky mu vznikne právo na započítání všech povinných předmětů bakalářského stupně magisterského studijního plánu, zároveň s kreditováním 180 kreditů. Souborná zkouška bude uznána všem absolventům bakalářského oboru informatika na Fakultě informatiky MU. Toto ustanovení se nijak nedotýká specializací, kde je tedy nutno v plné šíři absolvovat všechny požadavky, které jsou pro magisterskou specializaci stanoveny.

To, že student magisterského programu využije práva započítat některý z předmětů bakalářského programu, nezakládá nárok na úlevy z obsahových požadavků v předmětech, které dále studuje. Zejména se to týká cyklů přednášek, u kterých se část absolvuje v rámci bakalářského programu a jen závěrečné části cyklu spadají do požadavků magisterského programu. Je proto vhodné, aby si každý student, kterého se to týká, individuálně zvážil (na základě

obsahu jím absolvovaného bakalářského programu), které z takto uznatelných předmětů by měl v rámci svého magisterského studia absolvovat i přes to, že by měl jinak nárok na jejich vypuštění.

U magisterského studia absolventů předchozího bakalářského studia je tak potřebná délka magisterského studia ovlivněna obsahovou náplní absolvovaného bakalářského programu. Z praktického hlediska lze magisterské studium dokončit ve čtyřech semestrech, ale vyjma absolventů bakalářského studia odborné informatiky na FI MU se specializací matematická informatika to zpravidla bude doba delší.

7 Studijní programy bakalářského studia

Bakalářský studijní program informatika poskytuje základní stupeň vysokoškolského vzdělání v informatice. Na Fakultě informatiky jsou nabízeny dva studijní obory: *informatika* a *výpočetní technika*.

7.1 Bakalářský studijní obor informatika

Podle zvoleného průchodu poskytuje buď základní stupeň průpravy potřebný pro optimální návaznost s magisterským studiem, příp. navázání dalším studiem na vysoké škole v zahraničí (doporučená specializace *matematická informatika*), nebo stupeň vyladěný směrem k profesně orientované průpravě s větší možností studia výběrových předmětů a kombinací již během prvních tří let studia.

Volba některé ze specializací je možná, nikoliv však povinná součást tohoto studijního plánu.

Podmínky studia

Pro absolvování bakalářského studijního oboru informatika je třeba úspěšně absolvovat předměty v celkovém rozsahu 180 kreditů, složit 25 zkoušek a ukončit 80 % studovaných předmětů zkouškou nebo kolokviem, vypracovat jednosemestrální projekt (**I995 Projekt (bakalářský studijní program, informatika)**) a obhájit jej jako bakalářskou práci, složit státní zkoušku (**I996 Státní zkouška (bakalářský studijní program, informatika)**). Požadovaná struktura studia je následující:

- nejméně 37 kreditů a 6 zkoušek je z předmětů matematického základu (kód s prefiktem M),
- nejméně 14 zkoušek je z předmětů informatických (včetně zkoušek absolvovaných v rámci případné specializace), tj. předmětů, jejichž kód je prefixován I nebo P,
- absolvovat všechny povinné předměty alespoň složením kolokvia (pokud není zápočet nejvyšší formou zakončení),
- absolvovat dva na sebe navazující semestrální kurzy všeobecně vzdělávacího charakteru,
- do konce 6. semestru studia absolvovat zkouškou základní kurs angličtiny (tentotého předmět není kreditován a podléhá zvláštnímu režimu zveřejněnému na vývěsce fakultního oddělení jazyků),
- student absolvuje zápočtem čtyři semestrální kurzy tělesné výchovy (**V002 Tělesná výchova**).

Student absolvuje bakalářský studijní program po úspěšném splnění všech požadavků studijního plánu složením státní závěrečné zkoušky (**I996 Státní zkouška (bakalářský studijní program, informatika)**).

Státní zkoušku lze zapsat teprve při absolvování všech ostatních povinností bakalářského oboru informatika (včetně získání 180 kreditů).

K zapsané státní zkoušce je přípuštěn pouze takový student, který splnil všechny ostatní povinnosti vyplývající ze studijního plánu oboru i z předchozích zápisů. Je tedy vhodné pro poslední semestr studia zapsat co nejménší počet předmětů a případně nesplněné povinnosti

z předchozích semestrů, které nelze v posledním semestru zapsat, je nutno řešit žádostí děkanovi v souladu se studijním řádem. Výjimkou z posledního ustanovení jsou studenti magisterského programu, kteří se ke státní zkoušce zapisují náhradou za zkoušku soubornou a jejich případné nesplněné povinnosti se týkají pouze magisterského studijního plánu.

V rámci bakalářského studijního oboru informatika je možno volit mezi následujícími variantami ekvivalentních předmětů: I502 je ekvivalentní s I002, I505 s I005, P500 s P000, P562 s P062, M500 s M000, M501 s M001, M503 s M003, M504 s M004, M508 s M008. V rámci plnění povinností tohoto studijního programu je možno absolvovat vždy kteroukoliv z uvedených vzájemně ekvivalentních přednášek, nezávisle na tom, kterou z nich si student zapsal (viz. Čl. 23 Studijního a zkušebního řádu bakalářského a magisterského studia). Přitom se tato ekvivalence vztahuje i na všechny návaznosti a podmínky dané návaznými předměty, pokud u konkrétního předmětu není uvedeno jinak.

První z uvedených přednášek ve dvojicích slevuje z teoretické náročnosti a nesmí si ji zapisovat studenti magisterského studijního oboru informatika.

Doporučená délka studia jsou 3 roky, tj. 6 semestrů.

Povinné předměty bakalářského programu³:

- I000 Úvod do informatiky (3 kr.)
- I006 Formální jazyky a automaty II (3 kr.)
- I015 Úvod do funkcionálního programování (2 kr.)
- I065 Seminář z návrhu algoritmů I (2 kr.)
- I069 Úvod do objektově orientovaného programování (2 kr.)
- I502 Návrh algoritmů I (2 kr.)
- I505 Formální jazyky a automaty I (5 kr.)
- I995 Projekt (bakalářský studijní program, informatika) (4 kr.)
- alespoň jeden předmět z
  - I007 Vyčíslitelnost (3 kr.)
  - I008 Výpočtová logika (3 kr.)
- alespoň jeden předmět z
  - I010 Komunikace a paralelismus (3 kr.)
  - I011 Sémantiky programovacích jazyků (2 kr.)
- alespoň dva předměty z
  - I013 Logické programování I (3 kr.)
  - I014 Funkcionální programování (3 kr.)
  - I070 Objektové programování (3 kr.)
- P001 Operační systémy (3 kr.)
- P002 Úvod do databázových systémů (2 kr.)

³Všechna níže uváděná kreditování v seznamech předmětů se týkají pouze základního počtu kreditů zohledňujícího týdenní hodinovou zátěž, zatímco souhrnné požadavky studijních plánů a požadavky pro zápis zahrnují kreditovou funkci zakončení předmětu.

- P006 Principy programovacích jazyků (2 kr.)
- P500 Architektura počítačů (3 kr.)
- P562 Organizace souborů (2 kr.)
- M005 Základy matematiky (4 kr.)
- M011 Statistiká I (4 kr.)
- M500 Matematická analýza I (3 kr.)
- M501 Matematická analýza II (3 kr.)
- M503 Lineární algebra a geometrie I (5 kr.)
- M504 Lineární algebra a geometrie II (3 kr.)
- M508 Algebra I (2 kr.)
- V000 Základy odborného stylu (2 kr.)
- V001 Odborná angličtina (0 kr.)
- V002 Tělesná výchova (0 kr.)
- alespoň jedna z variant během prvních 6 semestrů
  - V004 Ekonomický styl myšlení II (2 kr.)
  - V006 Panorama fyziky II (2 kr.)
  - V008 Filosofie vědy II (2 kr.)
  - V032 Základy výtvarné kultury II (2 kr.)

Uvedené čtyři kurzy navazují na kurzy V003, V005, V007, V031 a tvoří s nimi dvousemestrální celky.

Doporučené předměty:

- I001 Úvod do programování (2 kr.)
- V016 Zimní výcvíkový kurz (2 kr.)
- V017 Letní výcvíkový kurz (2 kr.)
- V020 Němčina (0 kr.)
- V021 Francouzština (0 kr.)
- V022 Ruština (0 kr.)

Pro zvláštní režim některých předmětů platí ustanovení uvedená ve studijním plánu magisterského studia informatiky.

Vzhledem k tomu, že celková nabídka bloků matematických kursů na Přírodovědecké fakultě a Fakultě informatiky se obsahově překrývá, nemohou si studenti zapisovat kurzy z teorie množin, analýzy a algebry v libovolné kombinaci. Pro uznávání povinných a povinně volitelných bloků platí ustanovení uvedená ve studijním plánu učitelství výpočetní techniky.

Specializace bakalářského studijního oboru informatika

Studovanou bakalářskou specializaci není nutné registrovat. Vypracování bakalářské práce také není vázáno na specializace. Osvědčení o absolvování specializace bude studentům vydáno společně s diplomem na základě splnění všech povinností stanovených pro specializaci garantem. Pokud se podmínky absolvování specializace v průběhu studia změní, student si volí plněné podmínky platné v době své registrace nebo v době absolvování podle vlastního uvažení.

Specializace Matematická informatika

Garant specializace: doc. RNDr. Jan Slovák, CSc.

Tato specializace je určena studentům, kteří současně s bakalářským programem plní požadavky magisterského programu a chtějí splnit maximum požadavků magisterského programu, jež je logicky vhodné splnit souběžně se studiem bakalářského programu. Z praktického hlediska je *nutné* tuto specializaci zvolit, nemá-li doba studia magisterského programu převýšit doporučených 10 semestrů.

Specializace *matematická informatika* předpokládá absolvování následujících pěti předmětů alespoň složením kolokvia a alespoň tří z nich složením zkoušky:

- MO02 Matematická analýza III (3 kr.)
- MO06 Teorie množin (2 kr.)
- MO07 Matematická logika (2 kr.)
- MO09 Algebra II (2 kr.)
- MO10 Kombinatorika a teorie grafů (2 kr.)

Specializace Návrh a realizace programových systémů

Garant specializace: doc. Ing. Jan Staudek, CSc. (KPSK)

Tato specializace studenta orientuje na znalost architektury, principů operací a zásad provozu programových systémů se zvláštním zřetelem na operační systémy, počítačové sítě, databáze, bezpečnost a systémy počítačové grafiky. Absolvent je schopen působit především jako systémový programátor a/nebo správce informačních systémů, aplikační programátor.

Specializace Návrh a realizace programových systémů předpokládá absolvování následujících pěti předmětů alespoň složením kolokvia.

- P003 Architektura relačních databázových systémů (3 kr.)
- P009 Základy počítačové grafiky (3 kr.)
- P013 Počítačové sítě (3 kr.)
- P029 Elektronická příprava dokumentů (3 kr.)
- P114 Datové modelování I (2 kr.)

Specializace Zpracování přirozeného jazyka

Garant specializace: doc. PhDr. Karel Pala, CSc.

Tato specializace poskytuje základy nezbytné pro zvládnutí metod počítačového zpracování přirozeného jazyka, zejména češtiny, reprezentace sémantiky výpovědí v přirozeném jazyce, s návazností na reprezentaci znalostí v dialogových systémech orientovaných na komunikaci mezi člověkem a strojem. Dále lze získat podrobnější výhled do problematiky počítačové syntézy a analýzy mluvené řeči, případně do problematiky korpusů a strojového překladu.

Specializace Zpracování přirozeného jazyka předpokládá absolvování následujících pěti předmětů alespoň složením kolokvia.

- I030 Úvod do počítačové lingvistiky (2 kr.)
- I047 Úvod do korpusové lingvistiky a počítačové lexikografie (2 kr.)
- P071 Počítačová akustika a fonetika (2 kr.)

- alespoň jeden předmět z
  - P106 Projekt z korpusové lingvistiky I (2 kr.)
  - P107 Projekt z korpusové lingvistiky II (2 kr.)
- alespoň jeden předmět z
  - I013 Logické programování I (3 kr.)
  - I029 Logická analýza přirozeného jazyka I (2 kr.)
  - P030 Textové informační systémy (3 kr.)

7.2 Bakalářský studijní obor výpočetní technika

Bakalářské studium výpočetní techniky poskytuje vzdělání bakalářské úrovni zaměřené na použití vývoj aplikací ve výpočetní technice a informačních technologiích. Při současném splnění všech povinných odborných předmětů i předmětů všeobecného základu oboru učitelství výpočetní techniky lze získat také osvědčení o pedagogické způsobilosti pro výuku výpočetní techniky na středních školách. Lze tedy toto studium výhodně využít i jako doplňující či rozšiřující studium pro absolventy magisterského studijního programu učitelství pro získání další aprobace.

Podmínky studia

Pro absolvování bakalářského studia je třeba úspěšně absolvovat předměty v celkovém rozsahu 180 kreditů, složit 22 zkoušek a ukončit 80 % studovaných předmětů zkouškou nebo kolokviem, vypracovat dvousemestrální projekt (P999 *Projekt (bakalářský studijní program, výpočetní technika)*) a obhájit jej jako bakalářskou práci, složit státní zkoušku (P997 *Státní zkouška (bakalářský studijní program, výpočetní technika)*). Požadovaná struktura studia je následující:

- nejméně 36 kreditů a 5 zkoušek je z předmětů matematického základu (kód s prefixem M); lze uznávat i předměty studované eventuálně na jiné fakultě MU; zejména u kombinací s matematikou se nabízí možnost rychlého průchodu studiem,
- nejméně 13 zkoušek je z předmětů informatických, tj. předmětů, jejichž kód je prefixován I nebo P,
- absolvování všech povinných předmětů alespoň složením kolokvia (pokud není zápočet nejvyšší formou zakončení),
- absolvovat dva na sebe navazující semestrální kurzy všeobecně vzdělávacího charakteru,
- absolvování alespoň 5 povinně volitelných předmětů nejméně kolokviem a přitom alespoň tří z nich zkouškou,
- do konce 6. semestru studia absolvovat zkouškou základní kurs angličtiny (tento předmět není kreditován a podléhá zvláštnímu režimu zveřejněnému na výše fakultního oddělení jazyků),
- student absolvuje zápočtem čtyři semestrální kurzy tělesné výchovy (V002 *Tělesná výchova*).

Student absolvuje bakalářský studijní program po úspěšném splnění všech požadavků studijního plánu složením státní závěrečné zkoušky (P997 *Státní zkouška (bakalářský studijní program, výpočetní technika)*).

Státní zkoušku lze zapsat teprve při absolvování všech ostatních povinností bakalářského oboru výpočetní technika (včetně získání 180 kreditů).

K zapsané státní zkoušce je připuštěn pouze takový student, který splnil všechny ostatní povinnosti vyplývající ze studijního plánu oboru i z předchozích zápisů. Je tedy vhodné pro poslední semestr studia zapsat co nejmenší počet předmětů a případně nesplněné povinnosti z předchozích semestrů, které nelze v posledním semestru zapsat, je nutno řešit žádostí děkanovi v souladu se studijním řádem. Výjimkou z posledního ustanovení jsou studenti

magisterského programu, jejichž případné nesplněné povinnosti se týkají pouze magisterského studijního plánu.

V rámci bakalářského studijního oboru výpočetní technika je možno volit mezi následujícími variantami ekvivalentních předmětů: I502 je ekvivalentní s I002, I505 s I005, P500 s P000, P562 s P062, M500 s M000, M501 s M001, M503 s M003, M504 s M004, M508 s M008. V rámci plnění povinností tohoto studijního programu je možno absolvovat vždy kteroukoliv z uvedených vzájemně ekvivalentních přednášek, nezávisle na tom, kterou z nich si student zapsal (viz. Čl. 23 Studijního a zkušebního řádu bakalářského a magisterského studia). Přitom se tato ekvivalence vztahuje i na všechny návaznosti a podmínky dané návaznými předměty, pokud u konkrétního předmětu není uvedeno jinak.

První z uvedených přednášek ve dvojicích slevuje z teoretické náročnosti a nesmí si ji zapisovat studenti magisterského studijního oboru informatika.

Doporučená délka studia jsou 3 roky, tj. 6 semestrů.

Povinné předměty bakalářského oboru výpočetní technika⁴:

- I000 Úvod do informatiky (3 kr.)
- I015 Úvod do funkcionálního programování (2 kr.)
- I065 Seminář z návrhu algoritmů I (2 kr.)
- I069 Úvod do objektově orientovaného programování (2 kr.)
- I502 Návrh algoritmů I (2 kr.)
- I505 Formální jazyky a automaty I (5 kr.)
- alespoň jeden předmět z
  - I013 Logické programování I (3 kr.)
  - I014 Funkcionální programování (3 kr.)
  - I022 Návrh a verifikace algoritmů (2 kr.)
  - I070 Objektové programování (3 kr.)
- P001 Operační systémy (3 kr.)
- P002 Úvod do databázových systémů (2 kr.)
- P006 Principy programovacích jazyků (2 kr.)
- P094 Technické vybavení počítačů (3 kr.)
- P500 Architektura počítačů (3 kr.)
- P562 Organizace souborů (2 kr.)
- P999 Projekt (bakalářský studijní program, výpočetní technika) (4 kr.)
- alespoň jeden předmět z
  - P008 Překladače (3 kr.)
  - P103 Překladače pro VT (3 kr.)
- alespoň jeden předmět z

---

⁴Všechna níže uváděná kreditování v seznamech předmětů se týkají pouze základního počtu kreditů zohledňujícího týdenní hodinovou zátěž, zatímco souhrnné požadavky studijních plánů a požadavky pro zápis zahrnují i kreditovou funkci zakončení předmětu.

- P005 Služby počítačových sítí (2 kr.)
- P013 Počítačové sítě (3 kr.)
- P117 Úvod do počítačových sítí (2 kr.)
- MO05 Základy matematiky (4 kr.)
- MO11 Statistika I (4 kr.)
- M500 Matematická analýza I (3 kr.)
- M503 Lineární algebra a geometrie I (5 kr.)
- M508 Algebra I (2 kr.)
- alespoň jeden předmět z
  - MO28 Numerické metody I (4 kr.)
  - M501 Matematická analýza II (3 kr.)
  - M504 Lineární algebra a geometrie II (3 kr.)
- V000 Základy odborného stylu (2 kr.)
- V001 Odborná angličtina (0 kr.)
- V002 Tělesná výchova (0 kr.)
- alespoň jedna z variant během prvních 6 semestrů
  - V004 Ekonomický styl myšlení II (2 kr.)
  - V006 Panorama fyziky II (2 kr.)
  - V008 Filosofie vědy II (2 kr.)
  - V032 Základy výtvarné kultury II (2 kr.)

Uvedené čtyři kurzy navazují na kurzy V003, V005, V007, V031 a tvoří s nimi dvousemestrální celky.

Povinně volitelné předměty:

- I007 Vyčíslitelnost (3 kr.)
- I012 Složitost (3 kr.)
- I019 Systémy počítačové algebry (2 kr.)
- I025 Simulace I (4 kr.)
- I030 Úvod do počítačové lingvistiky (2 kr.)
- I043 Induktivní logické programování (3 kr.)
- I071 Úvod do jazyka C (2 kr.)
- P003 Architektura relačních databázových systémů (3 kr.)
- P004 UNIX (2 kr.)
- P007 Analýza a návrh systémů (3 kr.)
- P009 Základy počítačové grafiky (3 kr.)
- P016 Umělá inteligence I (3 kr.)
- P017 Bezpečnost v informačních technologiích (3 kr.)
- P023 Současné databázové modely (3 kr.)
- P028 Aplikační informační systémy (2 kr.)
- P029 Elektronická příprava dokumentů (3 kr.)

Doporučené předměty:

- I001 Úvod do programování (2 kr.)
- V016 Zimní výcvíkový kurs (2 kr.)
- V017 Letní výcvíkový kurs (2 kr.)
- V020 Němčina (0 kr.)
- V021 Francouzština (0 kr.)
- V022 Ruština (0 kr.)

Pro zvláštní režim některých předmětů platí ustanovení uvedená ve studijním plánu magisterského studia informatiky.

Projekt z výpočetní techniky je nutné zapsat alespoň dvakrát, maximální zisk kreditů za studium je přitom 8 kr.

Vzhledem k tomu, že celková nabídka bloků matematických kurzů na Přírodovědecké fakultě a Fakultě informatiky se obsahově překrývá, nemohou si studenti zapisovat kurzy z teorie množin, analýzy a algebry v libovolné kombinaci. Pro uznávání povinných a povinně volitelných bloků platí ustanovení uvedená ve studijním plánu učitelství výpočetní techniky.

7.3 Přechod na nové kreditování

Pro přepočet kreditování průchodu studiem platného do školního roku 1998/1999 platí ustanovení uvedené v článku ??.

8 Magisterský studijní program výpočetní technika, učitelství na středních školách

8.1 Profil absolventa učitelského studia výpočetní techniky

Příprava studenta je zaměřena na zvládnutí komplexního poslání učitele informatiky a výpočetní techniky na střední škole. Mimo základní úkol spočívající v odborném i pedagogickém vedení výuky předmětu se zaměřením na informatiku – výpočetní techniku předpokládáme a praxe očekává schopnost absolventa realizovat následující úkoly:

- průběžné sledování moderních softwarových trendů a technických prostředků s cílem jejich optimálního použití ve škole,
- systémová údržba lokálních počítačů, případně i počítačové sítě, komplexní řízení provozu výpočetních prostředků ve školském prostředí,
- kvalifikované nákupy hardwaru i softwaru pro potřeby školy,
- garance a spolupráce při zavádění výpočetní techniky do řízení a administrativy školy,
- koordinace a konzultace při zavádění výpočetní techniky do výuky všeobecných i odborných předmětů,
- realizace dalšího vzdělávání učitelů školy v oblasti práce s výpočetní technikou.

8.2 Struktura učitelského studia výpočetní techniky

Učitelské studium výpočetní techniky pro základní a střední školy je součástí učitelského studia na fakultách MU Brno. Učitelské studium se skládá zpravidla ze studijního programu pro dva aprobační předměty a společného základu učitelského studia. V rámci kreditového systému je v zásadě dohodnuta následující dělba 300 kreditů, které je třeba získat pro absolvování učitelského magisterského programu se dvěma aprobacemi: 60 kreditů za předměty společného všeobecného základu (mezi něž se počítá také diplomová práce a seminář), 120 kreditů za odbornou část každé aprobace. Studijní programy učitelských aprobacích předmětů i společného základu stanoví pro každý studijní rok seznam přednášek příslušné fakulty.

Státní zkoušky je nutno vykonat v obou aprobacích předmětech. V každém aprobacním předmětu je předepsána zkouška ze studovaného aprobacního předmětu a z didaktiky aprobacního předmětu. Diplomovou práci zpracovává student jen z jednoho aprobacního předmětu. Preferovanými kombinacemi k výpočetní technice jsou matematika a fyzika. Studium aprobacního předmětu výpočetní technika je možné i v kombinaci s jinými předměty, případně i v počtu více než dvou aprobacích předmětů.

Studijní a zkušební řád aprobacního předmětu výpočetní technika je stanoven Studijním a zkušebním řádem FI. Studijní a zkušební řád druhého aprobacního předmětu se řídí podmínkami stanovenými předpisy fakulty, která zajišťuje jeho výuku.

Z důvodů zavedení komplexních údajů do informačního systému FI jsou všichni studenti aprobacního předmětu výpočetní technika povinni provést v každém semestru studia elektronickou registraci a zápis podle harmonogramu školního roku na FI.

8.3 Magisterský studijní program učitelství na středních školách, aprobace výpočetní technika

Podmínky studia

Odborná část tohoto studijního plánu je založena na studijním plánu odborného bakalářského studia výpočetní techniky (viz odstavec ??). Plnění jeho podmínek je však zpravidla rozloženo do celého období studia.

Doporučená délka studia je 5 let.

Předměty obecného základu magisterského učitelského studia

Student je povinen během studia absolvovat 60 kreditů za předměty všeobecného základu. Jejich výběr musí provést tak, aby naplnil požadavky studijních plánů všech aprobací, které studuje. Specifikace pro aprobaci výpočetní technika je následující:

- alespoň 50 kreditů a 4 zkoušky jsou z povinných a doporučených předmětů všeobecného základu,
- všechny povinné předměty absolvovat alespoň kolokviem (pokud není zápočet nejvyšší formou zakončení).

Povinné předměty:

- Z290 Vývojová a sociální psychologie pro učitele (3 kr.)
- Z291 Filosofie (2 kr.)
- Z390 Školní pedagogika (2 kr.)
- Z391 Obecná a alternativní didaktika (2 kr.)
- U441 Diplomový seminář (2 kr.)
- U442 Pedagogická praxe na ZŠ (4 kr.)
- U540 Diplomová práce (12 kr.)
- U542 Pedagogická praxe na SŠ z VT (4 kr.)

Za Diplomovou práci lze získat celkem 20 kr., za Diplomový seminář celkem 4 kr.

Doporučené předměty:

- Z090 Speciální pedagogika (3 kr.)
- alespoň jedna z variant během prvních 6 semestrů
  - V004 Ekonomický styl myšlení II (2 kr.)
  - V006 Panorama fyziky II (2 kr.)
  - V008 Filosofie vědy II (2 kr.)
  - V032 Základy výtvarné kultury II (2 kr.)

Předměty odborného základu pro učitelství VT

Během studia podle studijního plánu učitelské aprobace výpočetní technika musí student absolvovat 120 kreditů. Studium je završeno státními zkouškami z obou aprobacích předmětů a z didaktik obou aprobacích předmětů. V jednom z aprobacích předmětů je nutno vypracovat a obhájit diplomovou práci.

Pokud lze předměty druhé aprobace (studované na jiné fakultě) uznat do plnění studijního plánu výpočetní techniky, nevztahuje se to v žádném případě na jejich kreditaci. Znamená to tedy, že např. studenti aprobací matematika a výpočetní technika si sice mohou nechat uznat splnění celých bloků matematických předmětů, musí si ale pak zapsat jiné informatické předměty místo nich. Tím se jim velice přiblížuje možnost průběžného zisku odborné kvalifikace ve stupni bakalář v oboru výpočetní technika během studia učitelství výpočetní techniky.

Celková struktura studia je

- alespoň 105 kreditů a 17 zkoušek z povinných a doporučených předmětů studijního plánu aprobace výpočetní technika,
- alespoň 13 zkoušek z informatických předmětů,
- všechny povinné předměty absolvovat aspoň kolokviem.

Povinné předměty:

- I000 Úvod do informatiky (3 kr.)
- I001 Úvod do programování (2 kr.)
- I015 Úvod do funkcionálního programování (2 kr.)
- I065 Seminář z návrhu algoritmů I (2 kr.)
- I069 Úvod do objektově orientovaného programování (2 kr.)
- I502 Návrh algoritmů I (2 kr.)
- I505 Formální jazyky a automaty I (5 kr.)
- alespoň jeden předmět z
  - P008 Překladače (3 kr.)
  - P103 Překladače pro VT (3 kr.)
- alespoň jeden předmět z
  - I013 Logické programování I (3 kr.)
  - I014 Funkcionální programování (3 kr.)
  - I022 Návrh a verifikace algoritmů (2 kr.)
  - I070 Objektové programování (3 kr.)
- P001 Operační systémy (3 kr.)
- P002 Úvod do databázových systémů (2 kr.)
- P006 Principy programovacích jazyků (2 kr.)
- P094 Technické vybavení počítačů (3 kr.)
- P102 Výpočetní technika ve školské praxi (2 kr.)
- P104 Didaktika informatiky I (2 kr.)
- P105 Didaktika informatiky II (3 kr.)
- P117 Úvod do počítačových sítí (2 kr.)
- P500 Architektura počítačů (3 kr.)
- P562 Organizace souborů (2 kr.)
- M005 Základy matematiky (4 kr.)

- M011 Statistika I (4 kr.)
- M500 Matematická analýza I (3 kr.)
- M503 Lineární algebra a geometrie I (5 kr.)
- M508 Algebra I (2 kr.)
- V000 Základy odborného stylu (2 kr.)
- V001 Odborná angličtina (0 kr.)
- V002 Tělesná výchova (0 kr.)
- alespoň jedna z variant během prvních 6 semestrů
  - V016 Zimní výcvikový kurs (2 kr.)
  - V017 Letní výcvikový kurs (2 kr.)

Doporučené předměty:

- I007 Vyčíslitelnost (3 kr.)
- I012 Složitost (3 kr.)
- I019 Systémy počítačové algebry (2 kr.)
- I025 Simulace I (4 kr.)
- I030 Úvod do počítačové lingvistiky (2 kr.)
- I043 Induktivní logické programování (3 kr.)
- I071 Úvod do jazyka C (2 kr.)
- P003 Architektura relačních databázových systémů (3 kr.)
- P004 UNIX (2 kr.)
- P007 Analýza a návrh systémů (3 kr.)
- P009 Základy počítačové grafiky (3 kr.)
- P010 Počítačová grafika (2 kr.)
- P016 Umělá inteligence I (3 kr.)
- P017 Bezpečnost v informačních technologiích (3 kr.)
- P023 Současné databázové modely (3 kr.)
- P028 Aplikační informační systémy (2 kr.)
- P029 Elektronická příprava dokumentů (3 kr.)
- M028 Numerické metody I (4 kr.)
- M501 Matematická analýza II (3 kr.)
- M504 Lineární algebra a geometrie II (3 kr.)

Pro zvláštní režim některých předmětů platí ustanovení uvedená ve studijním plánu magisterského studia informatiky.

Vzhledem k tomu, že celková nabídka bloků matematických kurzů na Přírodovědecké fakultě a Fakultě informatiky se obsahově překrývá, nemohou si studenti zapisovat kurzy z teorie množin, analýzy a algebry v libovolné kombinaci. Požadované penzum kreditů a zkoušek je zapotřebí absolvovat tak, aby studované předměty byly plně pokryty z náhradního bloku. Uznání povinných a povinně volitelných matematických předmětů bude probíhat takto: skupiny

předmětů s kódy M500+M501, M503+M504+M508, M005, M011 lze uznat za absolvované po absolvování po řadě odpovídajících (vesměs rozsáhlějších) bloků X001+X002+X007+X008+X014, X000+X003+X009, X012+X013+X018+X019, X022+X023 nabízených sekcí matematika pro učitelské studium na Přírodovědecké fakultě. Samozřejmě lze uznat obdobné bloky nabízené tamtéž pro odbornou matematiku.

Je vhodné znova zdůraznit, že při studiu v rámci programu zahrnujícím více aprobací nelze započít kreditaci předmětů uznaných na základě plnění studijního plánu jiné aprobace znovu.

Diplomová práce

Diplomová práce je zadávána na konci 6. semestru. Studenti učitelského studia zpracovávají diplomovou práci v jednom ze studovaných aprobačních předmětů. Nezávisle na tom, ve které aprobaci si student zapíše diplomovou práci, získává za ni maximálně 20 kreditů rozepsaných do nejméně tří semestrů, za diplomový seminář pak maximálně 4 kreditů. Obojí se započítává do požadovaného limitu 60 kreditů za předměty společného všeobecného základu.

8.4 Přechod na kreditové studium z ročníkových plánů

Studenti učitelského studia, kteří přestoupili v roce 1998/99 na kreditový systém, mají tehdejší specifikaci povinností upravenou podle obecně přijatého přepočtu kreditů. Například původní povinnost 100 kreditů a 20 zkoušek je převedena na 140 kreditů a 20 zkoušek (a počty již získaných kreditů se samozřejmě přepočítávají stejným pravidlem). █

Ostatní pravidla přechodu z ročníkových na kreditové studijní plány v školním roce 1998/99 zůstávají bez změn.

Pro přepočet kreditování průchodu studiem platného do školního roku 1998/1999 platí ustanovení uvedené v článku ??

9 Předměty studijních programů fakulty informatiky

9.1 Předměty matematické informatiky

- I000 Úvod do informatiky (3 kr.)
- I001 Úvod do programování (2 kr.)
- I002 Návrh algoritmů I (2 kr.)
- I005 Formální jazyky a automaty I (5 kr.)
- I006 Formální jazyky a automaty II (3 kr.)
- I007 Vyčíslitelnost (3 kr.)
- I008 Výpočtová logika (3 kr.)
- I009 Paralelní výpočty (3 kr.)
- I010 Komunikace a paralelismus (3 kr.)
- I011 Sémantiky programovacích jazyků (2 kr.)
- I012 Složitost (3 kr.)
- I013 Logické programování I (3 kr.)
- I014 Funkcionální programování (3 kr.)
- I015 Úvod do funkcionálního programování (2 kr.)
- I016 Distribuované algoritmy (3 kr.) (již není vypisováno)
- I017 Strukturní složitost (2 kr.)
- I018 Komunikace a komunikační složitost (2 kr.) (jednou za dva roky)
- I019 Systémy počítačové algebry (2 kr.)
- I020 Lambda-kalkul I (2 kr.)
- I021 Lambda-kalkul II (2 kr.)
- I022 Návrh a verifikace algoritmů (2 kr.)
- I023 Petriho sítě (2 kr.) (jednou za dva roky)
- I025 Simulace I (4 kr.)
- I026 Simulace II (2 kr.)
- I027 Systémy na prepisovanie termov (2 kr.) (již není vypisováno)
- I028 Základní pojmy obecné logiky (2 kr.)
- I029 Logická analýza přirozeného jazyka I (2 kr.)
- I030 Úvod do počítačové lingvistiky (2 kr.)
- I031 Algebraické prostředky lingvistiky (3 kr.)
- I032 Konstrukce gramatik (3 kr.)
- I038 Typy a důkazy (3 kr.)
- I039 Architektura superpočítačů a intenzivní výpočty (2 kr.) (jednou za dva roky)
- I040 Modální a temporální logiky procesů (2 kr.)
- I041 Teorie a specifikace procesů (2 kr.)
- I043 Induktivní logické programování (3 kr.)
- I044 Logická analýza přirozeného jazyka II (2 kr.)

- I045 Topologie distribuovaných systémů (2 kr.)(již není vypisováno)
- I046 Výčislitelnost II (2 kr.)(jednou za dva roky)
- I047 Úvod do korpusové lingvistiky a počítačové lexikografie (2 kr.)
- I050 Logické programování II (2 kr.)(jednou za dva roky)
- I051 Formální algebraické specifikace (2 kr.)(již není vypisováno)
- I052 Vybrané kapitoly z teorie jazyků (3 kr.)(jednou za dva roky)
- I053 Metody efektivního programování(2 kr.)
- I054 Kódování, kryptografie a kryptografické protokoly (3 kr.)
- I055 Laboratoř interakcí člověka s počítačem (3 kr.)(každý semestr)
- I056 Fuzzy množiny a jejich aplikace (2 kr.)
- I057 Seminář k informační společnosti (2 kr.)
- I058 Výpočtové a komunikační sítě a jejich aplikace (3 kr.)(jednou za dva roky)
- I059 Kolmogorovova složitost (2 kr.)(jednou za dva roky)
- I060 Paralelní gramatiky a automaty (3 kr.)(jednou za dva roky)
- I061 Frontiers of Computing – Nové fundamentální metody zpracování informace (3 kr.)(již není vypisováno)
- I062 Náhodnostní algoritmy a výpočty (3 kr.)
- I063 Návrh algoritmů II (2 kr.)
- I064 Informační společnost (2 kr.)
- I065 Seminář z návrhu algoritmů I (2 kr.)
- I066 Kvantové systémy zpracování informace (3 kr.)(jednou za dva roky)
- I067 Informatické kolokvium (1 kr.)(každý semestr)
- I068 Informatický seminář (3 kr.)
- I069 Úvod do objektově orientovaného programování (2 kr.)
- I070 Objektové programování (3 kr.)
- I071 Úvod do jazyka C (2 kr.)(každý semestr)
- I072 Souběžnost – seminář (3 kr.)(každý semestr)
- I073 GEB – meze formálních systémů (2 kr.)
- I074 Laboratoř paralelních a distribuovaných systémů (3 kr.)(každý semestr)
- I075 Kvantový seminář (2 kr.)(každý semestr)
- I076 Úvod do kvantové mechaniky (2 kr.)
- I077 Matematické základy kvantového zpracování informace (2 kr.)
- I078 Kvantové zpracování informace – fyzikální aspekty (2 kr.)
- I079 Algoritmy pro NP-těžké numerické problémy (2 kr.)
- I502 Návrh algoritmů I (2 kr.)
- I505 Formální jazyky a automaty I (5 kr.)
- I995 Projekt (bakalářský studijní program, informatika) (4 kr.)(každý semestr)
- I996 Státní zkouška (bakalářský studijní program, informatika) (0 kr.)(každý semestr)

- I997 Státní zkouška (magisterský studijní program, informatika) (0 kr.)(každý semestr)
- I998 Diplomový seminář (2 kr.)(každý semestr)
- I999 Diplomová práce (12 kr.)

9.2 Předměty programových a informačních systémů

- P000 Architektura počítačů (3 kr.)
- P001 Operační systémy (3 kr.)
- P002 Úvod do databázových systémů (2 kr.)
- P003 Architektura relačních databázových systémů (3 kr.)
- P004 UNIX (2 kr.)
- P005 Služby počítačových sítí (2 kr.)
- P006 Principy programovacích jazyků (2 kr.)
- P007 Analýza a návrh systémů (3 kr.)
- P008 Překladače (3 kr.)
- P009 Základy počítačové grafiky (3 kr.)
- P010 Počítačová grafika (2 kr.)
- P013 Počítačové sítě (3 kr.)
- P014 Softwarové metody výstavby informačních systémů I (2 kr.)
- P015 Softwarové metody výstavby informačních systémů II (2 kr.)
- P016 Umělá inteligence I (3 kr.)
- P017 Bezpečnost v informačních technologiích (3 kr.)
- P018 Seminář k bezpečnosti informačních technologií (3 kr.)
- P019 Geografické informační systémy I (2 kr.)
- P021 Neuronové sítě (4 kr.)
- P023 Současné databázové modely (3 kr.)
- P024 Projekt ze softwarových metod výstavby IS I (1 kr.)
- P025 Projekt ze softwarových metod výstavby IS II (1 kr.)
- P026 Projekt z umělé inteligence (2 kr.)
- P027 Optimalizace (3 kr.)
- P028 Aplikační informační systémy (2 kr.)
- P029 Elektronická příprava dokumentů (3 kr.)
- P030 Textové informační systémy (3 kr.)
- P031 Znalostní systémy (3 kr.)
- P033 Zpracování vědecko-výzkumných dat (3 kr.)
- P034 Strojové učení (2 kr.)
- P036 Projekt z databázových systémů (2 kr.)
- P037 Projekt z překladačů (2 kr.)
- P043 Informační systémy podniků (2 kr.)

- P044 Informační systémy v ekologii (2 kr.)
- P045 Management informačního systému (2 kr.)
- P046 Informační systémy a právo (2 kr.)
- P047 Vybrané kapitoly z GIS I (2 kr.)
- P048 Informatika ve zdravotnictví (2 kr.)
- P049 Geografické informační systémy II (2 kr.)
- P050 Vybrané kapitoly z GIS II (2 kr.)
- P051 Projekt z objektových a deduktivních databází (2 kr.)
- P053 Distribuované a objektově orientované systémy (2 kr.)
- P055 Databázové technologie: současná teorie a praxe (3 kr.)(jednou za dva roky)
- P056 Vyhledávání znalostí v databázích (3 kr.)
- P057 Účetnictví a finance (2 kr.)
- P058 Informační systémy ve státní správě I (2 kr.)
- P059 Informační systémy ve státní správě II (2 kr.)
- P061 Úvod do strojového překladu (2 kr.)
- P062 Organizace souborů (2 kr.)
- P063 Aplikace databázových systémů (3 kr.)
- P064 Dotazovací jazyky a relační teorie (2 kr.)
- P065 UNIX – programování a správa systému I (2 kr.)
- P066 Typografie I (2 kr.)
- P067 Typografie II (2 kr.)
- P068 Empirické metody učení (3 kr.)
- P069 Hybridní systémy strojového učení (3 kr.)
- P070 Vybrané partie z knihovní a informační vědy (2 kr.)
- P071 Počítačová akustika a fonetika (2 kr.)(již není vypisováno)
- P072 Humanitární aplikace informatiky (2 kr.)
- P073 Počítačové právo a počítačová kriminalita (2 kr.)
- P075 Vědecko-technické výpočty a vizualizace (2 kr.)
- P076 DATA Management – koncept, produkty, průmysl a lidé (2 kr.)(každý semestr)
- P077 UNIX – programování a správa systému II (2 kr.)
- P078 Grafický design I (2 kr.)
- P079 Aplikovaná kryptografie (3 kr.)
- P080 Ochrana dat a informačního soukromí (2 kr.)
- P081 Programování numerických výpočtů (2 kr.)
- P082 Počítačová chemie a biologie (2 kr.)
- P083 Grafický design II (2 kr.)
- P084 Písmo I (2 kr.)
- P085 Písmo II (2 kr.)

- P086 Vědecko-technické výpočty a presentace (2 kr.)
- P087 Seminář k počítačové akustice a fonetice I (2 kr.)
- P088 Systémy integrovaného managementu (2 kr.)
- P089 Seminář k počítačové akustice a fonetice II (2 kr.)
- P090 UNIX – seminář ze správy systému (2 kr.)(každý semestr)
- P091 Sémantika a komunikace (2 kr.)
- P092 Marketing and Technology Management (2 kr.)
- P093 Projekt z geometrických algoritmů (2 kr.)
- P094 Technické vybavení počítačů (3 kr.)
- P095 Syntéza, rozpoznávání řeči a aplikace I (2 kr.)
- P096 Syntéza, rozpoznávání řeči a aplikace II (2 kr.)
- P097 Výtvarná informatika (2 kr.)
- P098 Řízení implementace IS (2 kr.)
- P099 Typografie III (2 kr.)
- P100 Grafický design III (2 kr.)
- P101 Písмо III (2 kr.)
- P102 Výpočetní technika ve školské praxi (2 kr.)(již není vypisováno)
- P103 Překladače pro VT (3 kr.)
- P104 Didaktika informatiky I (2 kr.)
- P105 Didaktika informatiky II (3 kr.)
- P106 Projekt z korpusové lingvistiky I (2 kr.)
- P107 Projekt z korpusové lingvistiky II (2 kr.)
- P108 Environmentalistika (2 kr.)
- P109 Historie a vývojové trendy ve výpočetní technice (2 kr.)
- P110 Corpus Linguistic and Computational Lexicography (2 kr.)
- P111 Programování prostředí virtuální reality (2 kr.)
- P112 Aplikační rozhraní počítačové grafiky (2 kr.)
- P113 Softwarové elektronické publikace – seminář (3 kr.)(jednou za dva roky)
- P114 Datové modelování I (2 kr.)
- P115 Projekt z vyhledávání znalostí v databázích (2 kr.)
- P116 Datové modelování II (3 kr.)
- P117 Úvod do počítačových sítí (2 kr.)
- P118 Informační politika a státní informační systém ČR (2 kr.)
- P119 Základy práva pro informatiky (2 kr.)
- P120 Informační právo (2 kr.)
- P121 Počítače a hudba (2 kr.)
- P122 Formální struktura přirozeného jazyka (2 kr.)
- P123 Základy vizuální komunikace (2 kr.)

- P124 Zpracování řečových signálů (2 kr.)
- P125 Řečová komunikace a dialogové systémy (2 kr.)
- P500 Architektura počítačů (3 kr.)
- P562 Organizace souborů (2 kr.)
- P997 Státní zkouška (bakalářský studijní program, výpočetní technika) (0 kr.)(každý semestr)
- P998 Souborná zkouška (0 kr.)(každý semestr)
- P999 Projekt (bakalářský studijní program, výpočetní technika)(4 kr.)(každý semestr)

9.3 Předměty matematického základu

Tyto předměty jsou zajišťovány sekcí Matematika Přírodovědecké fakulty Masarykovy university. Z části jsou realizovány společně s přednáškami pro studium odborné matematiky na PřF MU.

- M000 Matematická analýza I (3 kr.)
- M001 Matematická analýza II (3 kr.)
- M002 Matematická analýza III (3 kr.)
- M003 Lineární algebra a geometrie I (5 kr.)
- M004 Lineární algebra a geometrie II (3 kr.)
- M005 Základy matematiky (4 kr.)(každý semestr)
- M006 Teorie množin (2 kr.)
- M007 Matematická logika (2 kr.)
- M008 Algebra I (2 kr.)
- M009 Algebra II (2 kr.)
- M010 Kombinatorika a teorie grafů (2 kr.)
- M011 Statistika I (4 kr.)
- M012 Statistika II (4 kr.)
- M013 Geometrické algoritmy I (3 kr.)
- M014 Geometrické algoritmy II (3 kr.)(jednou za dva roky)
- M015 Grafové algoritmy (3 kr.)
- M016 Cvičení Lineární algebra II (2 kr.)
- M017 Cvičení Matematická analýza I (2 kr.)
- M018 Cvičení Matematická analýza II (2 kr.)
- M019 Cvičení Matematická analýza III (2 kr.)
- M020 Cvičení Teorie množin (1 kr.)
- M021 Cvičení Algebra I (2 kr.)
- M022 Cvičení Algebra II (2 kr.)
- M023 Teorie her (3 kr.)
- M024 Kryptografie (3 kr.)(jednou za dva roky)
- M025 Algoritmy teorie čísel (3 kr.)(jednou za dva roky)

9.4 Ostatní předměty

- M026 Lineární programování (3 kr.)
- M027 Teorie kategorií (2 kr.)(jednou za dva roky)
- M028 Numerické metody I (4 kr.)
- M029 Numerické metody II (4 kr.)
- M030 Numerické řešení diferenciálních rovnic (3 kr.)
- M032 Cvičení Kombinatorika a teorie grafů (1 kr.)
- M033 Teorie kódování (3 kr.)(jednou za dva roky)
- M034 Cvičení Matematická logika (1 kr.)
- M035 Teorie her II (2 kr.)
- M036 Úvod do diskrétní matematiky (4 kr.)(již není vypisováno)
- M037 Pologrupy – kombinatorické aspekty (kombinatorika na slovech) (2 kr.)(již není vypisováno)
- M038 Pologrupy – algoritmické aspekty (2 kr.)(již není vypisováno)
- M500 Matematická analýza I (3 kr.)
- M501 Matematická analýza II (3 kr.)
- M503 Lineární algebra a geometrie I (5 kr.)
- M504 Lineární algebra a geometrie II (3 kr.)
- M508 Algebra I (2 kr.)

9.4 Ostatní předměty

- V000 Základy odborného stylu (2 kr.)
- V001 Odborná angličtina (0 kr.)(každý semestr)
- V002 Tělesná výchova (0 kr.)(každý semestr)
- V003 Ekonomický styl myšlení I (2 kr.)
- V004 Ekonomický styl myšlení II (2 kr.)
- V005 Panorama fyziky I (2 kr.)
- V006 Panorama fyziky II (2 kr.)
- V007 Filosofie vědy I (2 kr.)
- V008 Filosofie vědy II (2 kr.)
- V010 Kapitoly k filosofii jazyka I (2 kr.)
- V011 Kapitoly k filosofii jazyka II (2 kr.)
- V012 Etika (2 kr.)
- V014 Religionistika (2 kr.)
- V015 Politologie I (2 kr.)
- V016 Zimní výcvíkový kurs (2 kr.)
- V017 Letní výcvíkový kurs (2 kr.)
- V018 Vybrané kapitoly z religionistiky (2 kr.)
- V019 Politologie II (2 kr.)
- V020 Němčina (0 kr.)

- VO21 Francouzština (0 kr.)
- VO22 Ruština (0 kr.)
- VO23 Folková hudba (2 kr.)
- VO24 Interpretace textů (2 kr.)
- VO25 Rehabilitační techniky a ergonomie kancelářské práce (2 kr.)(každý semestr)
- VO26 Laboratoř slovesné tvorby (2 kr.)
- VO27 Kultura postmoderny (2 kr.)
- VO28 Psychologie v informatice (2 kr.)
- VO29 Sociální zájmy a morální kódy v antickém Řecku (2 kr.)
- VO30 Filosofie a teorie myсли (2 kr.)
- VO31 Základy výtvarné kultury I (2 kr.)
- VO32 Základy výtvarné kultury II (2 kr.)
- VO33 Biokybernetika (1 kr.)
- VO34 Vstup absolventa VŠ do praxe (2 kr.)
- VO35 Angličtina I (0 kr.)(každý semestr)
- VO36 Angličtina II (0 kr.)(každý semestr)
- VO37 Angličtina III (0 kr.)(každý semestr)
- VO38 Anglická konverzace (0 kr.)(každý semestr)

9.5 Předměty společného základu učitelského studia

Tyto předměty jsou zajišťovány Katedrami psychologie a speciální pedagogiky PedF MU a Ústavem pedagogických věd FF MU.

- Z090 Speciální pedagogika (3 kr.)
- Z290 Vývojová a sociální psychologie pro učitele (3 kr.)
- Z291 Filosofie (2 kr.)
- Z390 Školní pedagogika (2 kr.)
- Z391 Obecná a alternativní didaktika (2 kr.)

9.6 Předměty výhradně učitelského studia

Předměty s prefixem U si mohou zapisovat pouze studenti učitelského studia.

- U441 Diplomový seminář (2 kr.)
- U442 Pedagogická praxe na ZŠ (4 kr.)
- U540 Diplomová práce (12 kr.)
- U542 Pedagogická praxe na SŠ z VT (4 kr.)
- U997 Státní zkouška (magisterský studijní program, učitelství výpočetní techniky)(0 kr.)(každý semestr)

Nabídka předmětů je na každý semestr průběžně aktualizována (viz kapitolu ?? na straně ??).

9.7 Doplňkové možnosti

Kromě výše vyjmenovaných předmětů je možno zapisovat libovolné odborné přednášky ze studijních programů studia odborné matematiky sekce Matematika na Přírodovědecké fakultě MU, zejména přednášky vypisované pro zaměření *diskrétní matematika*. Počet kreditů je v takovém případě shodný s kreditováním pro studium odborné matematiky. Tyto přednášky se započítávají jako předměty ke splnění podílu kreditů matematického základu studia informatiky v bakalářském i magisterském studijním programu.

Z nabídky přednášek ostatních fakult Masarykovy university lze se souhlasem vyučujícího zapisovat libovolné odborné přednášky zakončené kolokviem nebo zkouškou a předměty na ně bezprostředně navazující. Počet kreditů je v takovém případě shodný s kreditováním ve studijním plánu oboru, pro který je předmět primárně určen. Tyto přednášky doplňují výběr předmětů absolvovaných během studia mimo předměty matematického základu a mimo informatické předměty.

Při navštěvování přednášek realizovaných jinými fakultami je nutno se řídit organizačními opatřeními fakult vypisujících přednášku; zejména se může lišit datum zahájení či ukončení semestru. Z praktických důvodů nelze v takových případech zabezpečovat koordinaci rozvrhu vyučování.

10 Kursy předmětů realizované ve školním roce 1999/2000

10.1 Podzimní semestr

Předměty z tohoto seznamu je možné zapisovat pro podzimní semestr (tj. podzim 1999).

Předměty matematické informatiky

Předměty s prefixem I se započítávají do limitů kreditů z informatických přednášek, které jsou stanoveny studijními programy.

I000	Úvod do informatiky	3 kr.	zk	Zlatuška
I001	Úvod do programování	2 kr.	k	Ochranová
I006	Formální jazyky a automaty II	3 kr.	zk	Křetínský
I010	Komunikace a paralelismus	3 kr.	zk	Brim
I012	Složitost	3 kr.	zk	Černá
I015	Úvod do funkcionálního programování	2 kr.	zk	Škarvada
I022	Návrh a verifikace algoritmů	2 kr.	zk	Brim
I025	Simulace I	4 kr.	zk	Sedláček
I028	Základní pojmy obecné logiky	2 kr.	zk	Materna
I029	Logická analýza přirozeného jazyka I	2 kr.	zk	Materna
I030	Úvod do počítačové lingvistiky	2 kr.	zk	Pala
I031	Algebraické prostředky lingvistiky	3 kr.	zk	Novotný
I053	Metody efektivního programování	2 kr.	k	Steinmetz
I054	Kódování, kryptografie a kryptografické protokoly	3 kr.	zk	Gruska
I055	Laboratoř interakcí člověka s počítačem	3 kr.	z	Sochor
I066	Kvantové systémy zpracování informace	3 kr.	k	Gruska
I067	Informatické kolokvium	1 kr.	z	Gruska
I068	Informatický seminář	3 kr.	k	Kopeček
I070	Objektové programování	3 kr.	zk	Kučera, Mejlík
I071	Úvod do jazyka C	2 kr.	z	Kučera
I072	Souběžnost – seminář	3 kr.	k	Křetínský
I073	GEB – meze formálních systémů	2 kr.	k	Černá, Brim
I074	Laboratoř paralelních a distribuovaných systémů	3 kr.	z	Brim
I075	Kvantový seminář	2 kr.	k	Gruska, Bůžek
I076	Úvod do kvantové mechaniky	2 kr.	zk	Bůžek
I079	Algoritmy pro NP-těžké numerické problémy	2 kr.	zk	Mejlík
I995	Projekt (bakalářský studijní program, informatika)	4 kr.	z	Staudek
I996	Státní zkouška (bakalářský studijní program, informatika)	0 kr.	SZk	Staudek
I997	Státní zkouška (magisterský studijní program, informatika)	0 kr.	SZk	Staudek

I998	Diplomový seminář	2 kr.	z	Smrž
I999	Diplomová práce	12 kr.	z	Staudek

Předměty programových a informačních systémů

Předměty s prefixem P se započítávají do limitů kreditů z informatických přednášek, které jsou stanoveny studijními programy.

P000	Architektura počítačů	3 kr.	zk	Brandejs
P002	Úvod do databázových systémů	2 kr.	zk	Hajn
P005	Služby počítačových sítí	2 kr.	k	Brandejs
P006	Principy programovacích jazyků	2 kr.	zk	Škarvada
P007	Analýza a návrh systémů	3 kr.	zk	Sochor
P008	Překladače	3 kr.	zk	Křetínský
P010	Počítačová grafika	2 kr.	zk	Sochor
P013	Počítačové sítě	3 kr.	zk	Staudek
P014	Softwarové metody výstavby informačních systémů I	2 kr.	zk	Král
P016	Umělá inteligence I	3 kr.	zk	Račanský
P017	Bezpečnost v informačních technologiích	3 kr.	zk	Staudek
P019	Geografické informační systémy I	2 kr.	zk	Drášíl
P021	Neuronové sítě	4 kr.	zk	Šíma
P024	Projekt ze softwarových metod výstavby IS I	1 kr.	z	Král
P028	Aplikační informační systémy	2 kr.	k	Kalužák
P029	Elektronická příprava dokumentů	3 kr.	k	Sojka
P034	Strojové učení	2 kr.	zk	Žižka
P043	Informační systémy podniků	2 kr.	k	Hajn
P044	Informační systémy v ekologii	2 kr.	zk	Hřebíček
P047	Vybrané kapitoly z GIS I	2 kr.	z	Drášíl
P058	Informační systémy ve státní správě I	2 kr.	zk	Skula
P061	Úvod do strojového překladu	2 kr.	zk	Pala
P065	UNIX – programování a správa systému I	2 kr.	k	Brandejs, Kasprzak
P066	Typografie I	2 kr.	k	Švalbach
P070	Vybrané partie z knihovná a informační vědy	2 kr.	zk	Bartošek
P072	Humanitární aplikace informatiky	2 kr.	k	Kopeček
P076	DATA Management – koncept, produkty, průmysl a lidé	2 kr.	k	Felix
P078	Grafický design I	2 kr.	k	Švalbach
P079	Aplikovaná kryptografie	3 kr.	zk	Matyáš
P082	Počítačová chemie a biologie	2 kr.	k	Mejzlík
P084	Písmo I	2 kr.	k	Švalbach
P086	Vědecko-technické výpočty a presentace	2 kr.	k	Bartoň
P087	Seminář k počítačové akustice a fonetice I	2 kr.	k	Kopeček

P090	UNIX – seminář ze správy systému	2 kr.	k	Kasprzak, Mráka
P093	Projekt z geometrických algoritmů	2 kr.	z	Tobola
P094	Technické vybavení počítačů	3 kr.	zk	Pelikán
P095	Syntéza, rozpoznávání řeči a aplikace I	2 kr.	k	Kopeček
P099	Typografie III	2 kr.	k	Švalbach
P100	Grafický design III	2 kr.	k	Švalbach
P101	Písmo III	2 kr.	k	Švalbach
P103	Překladače pro VT	3 kr.	zk	Sedláček
P105	Didaktika informatiky II	3 kr.	zk	Botek, Müller
P106	Projekt z korpusové lingvistiky I	2 kr.	z	Smrž, Rychlý
P108	Environmentalistika	2 kr.	k	Pitner
P116	Datové modelování II	3 kr.	zk	Staníček
P118	Informační politika a státní informační systém ČR	2 kr.	zk	Šmíd
P119	Základy práva pro informatiky	2 kr.	zk	Šmíd
P121	Počítače a hudba	2 kr.	k	Růžička
P122	Formální struktura přirozeného jazyka	2 kr.	k	Peňáz
P124	Zpracování řečových signálů	2 kr.	zk	Černocký
P500	Architektura počítačů	3 kr.	zk	Brandejs
P997	Státní zkouška (bakalářský studijní program, výpočetní technika)	0 kr.	SZk	Staudek
P998	Souborná zkouška	0 kr.	SoZk	Staudek
P999	Projekt (bakalářský studijní program, výpočetní technika)	4 kr.	z	Staudek

Předměty matematického základu

M000	Matematická analýza I	3 kr.	zk	Došlý
M002	Matematická analýza III	3 kr.	zk	Bartušek
M003	Lineární algebra a geometrie I	5 kr.	zk	Čadek, Sekanina
M005	Základy matematiky	4 kr.	zk	Rosický, Niederle
M007	Matematická logika	2 kr.	zk	Kadourk
M008	Algebra I	2 kr.	zk	Polák
M010	Kombinatorika a teorie grafů	2 kr.	zk	Kadourk
M012	Statistika II	4 kr.	zk	Osecký
M013	Geometrické algoritmy I	3 kr.	k	Slovák
M017	Cvičení Matematická analýza I	2 kr.	z	
M019	Cvičení Matematická analýza III	2 kr.	z	Sobalová

M021	Cvičení Algebra I	2 kr.	z	Kaďourek
M023	Teorie her	3 kr.	zk	Polák
M024	Kryptografie	3 kr.	zk	Paseka
M029	Numerické metody II	4 kr.	zk	Horová, Fikeis
M030	Numerické řešení diferenciálních rovnic	3 kr.	zk	Horová
M032	Cvičení Kombinatorika a teorie grafů	1 kr.	z	Kaďourek
M034	Cvičení Matematická logika	1 kr.	z	Kruml
M500	Matematická analýza I	3 kr.	zk	Došlý
M503	Lineární algebra a geometrie I	5 kr.	zk	Čadek, Sekanina
M508	Algebra I	2 kr.	zk	Polák

Ostatní předměty

V000	Základy odborného stylu	2 kr.	k	Pala, Peňáz
V001	Odborná angličtina	0 kr.	zk	Šimíčková
V002	Tělesná výchova	0 kr.	z	Janík
V003	Ekonomický styl myšlení I	2 kr.	z	Fuchs
V005	Panorama fyziky I	2 kr.	z	Novotný
V007	Filosofie vědy I	2 kr.	z	Dokulil
V010	Kapitoly k filosofii jazyka I	2 kr.	z	Dokulil
V014	Religionistika	2 kr.	k	Dokulil
V016	Zimní výcvikový kurz	2 kr.	z	Janík
V020	Němčina	0 kr.	zk	
V021	Francouzština	0 kr.	zk	
V022	Ruština	0 kr.	zk	Štěpánková
V023	Folková hudba	2 kr.	z	Prokeš
V024	Interpretace textů	2 kr.	k	Prokeš
V025	Rehabilitační techniky a ergonometrie kancelářské práce	2 kr.	k	Janík
V028	Psychologie v informatice	2 kr.	z	Prokeš
V029	Sociální zájmy a morální kódy v antickém Řecku	2 kr.	k	Dokulil
V031	Základy výtvarné kultury I	2 kr.	z	Horáček
V035	Angličtina I	0 kr.	z	Šimíčková
V036	Angličtina II	0 kr.	z	Šimíčková
V037	Angličtina III	0 kr.	zk	Šimíčková
V038	Anglická konverzace	0 kr.	zk	Šimíčková

Předměty společného základu učitelského studia

Z291	Filosofie	2 kr.	zk	Kučera
------	-----------	-------	----	--------

Z390 Školní pedagogika

2 kr. zk Prokeš

Předměty výhradně učitelského studia

Kurzy s prefixem U si mohou zapsat pouze studenti učitelského studia.

U441 Diplomový seminář	2 kr. z	Hřebíček
U442 Pedagogická praxe na ZŠ	4 kr. z	Sedláček
U540 Diplomová práce	12 kr. z	Stauder
U542 Pedagogická praxe na SŠ z VT	4 kr. z	Sedláček

10.2 Jarní semestr

Předměty z tohoto seznamu je možné zapisovat pro jarní semestr (tj. jaro 2000).

Předměty matematické informatiky

Předměty s prefixem I se započítávají do limitů kreditů z informatických přednášek, které jsou stanoveny studijními programy.

I002 Návrh algoritmů I	2 kr.	zk	Škarvada
I005 Formální jazyky a automaty I	5 kr.	zk	Křetínský
I007 Vyčíslitelnost	3 kr.	zk	Brim
I008 Výpočtová logika	3 kr.	zk	Zlatuška
I009 Paralelní výpočty	3 kr.	zk	Kučera
I011 Sémantiky programovacích jazyků	2 kr.	zk	Kučera
I013 Logické programování I	3 kr.	zk	Matyska
I014 Funkcionální programování	3 kr.	zk	Škarvada
I017 Strukturní složitost	2 kr.	zk	Černá
I019 Systémy počítačové algebry	2 kr.	zk	Hřebíček
I023 Petriho sítě	2 kr.	zk	Jančar
I026 Simulace II	2 kr.	zk	Sedláček
I032 Konstrukce gramatik	3 kr.	zk	Novotný
I039 Architektura superpočítačů a intenzivní výpočty	2 kr.	zk	Matyska
I040 Modální a temporální logiky procesů	2 kr.	zk	Brim
I041 Teorie a specifikace procesů	2 kr.	zk	Křetínský
I044 Logická analýza přirozeného jazyka II	2 kr.	zk	Materna
I046 Vyčíslitelnost II	2 kr.	zk	Brim
I047 Úvod do korpusové lingvistiky a počítačové lexikografie	2 kr.	zk	Pala
I055 Laboratoř interakcí člověka s počítačem	3 kr.	z	Sochor
I057 Seminář k informační společnosti	2 kr.	k	Zlatuška
I060 Paralelní gramatiky a automaty	3 kr.	zk	Rovan
I062 Náhodnostní algoritmy a výpočty	3 kr.	zk	Gruska
I063 Návrh algoritmů II	2 kr.	zk	Černá
I064 Informační společnost	2 kr.	zk	Zlatuška
I065 Seminář z návrhu algoritmů I	2 kr.	z	Ochranová
I067 Informatické kolokvium	1 kr.	z	Gruska
I068 Informatický seminář	2 kr.	k	Kopeček
I069 Úvod do objektově orientovaného programování	2 kr.	zk	Ochranová
I071 Úvod do jazyka C	2 kr.	z	Kučera
I072 Souběžnost – seminář	3 kr.	k	Křetínský
I074 Laboratoř paralelních a distribuovaných systémů	2 kr.	z	Brim
I075 Kvantový seminář	2 kr.	k	Gruska, Bůžek
I077 Matematické základy kvantového zpracování informace	2 kr.	zk	Gruska

I078	Kvantové zpracování informace – fyzikální aspekty	2 kr.	zk	Bůžek
I502	Návrh algoritmů I	2 kr.	zk	Škarvada
I505	Formální jazyky a automaty I	5 kr.	zk	Křetínský
I995	Projekt (bakalářský studijní program, informatika)	4 kr.	z	Staudek
I996	Státní zkouška (bakalářský studijní program, informatika)	0 kr.	SZk	Staudek
I997	Státní zkouška (magisterský studijní program, informatika)	0 kr.	SZk	Staudek
I998	Diplomový seminář	2 kr.	z	Smrž
I999	Diplomová práce	12 kr.	z	Staudek

Předměty programových a informačních systémů

Předměty s prefixem P se započítávají do limitů kreditů z informatických přednášek, které jsou stanoveny studijními programy.

P001	Operační systémy	3 kr.	zk	Staudek
P003	Architektura relačních databázových systémů	3 kr.	zk	Kuklová
P004	UNIX	2 kr.	zk	Brandejs
P009	Základy počítačové grafiky	3 kr.	zk	Sochor
P015	Softwarové metody výstavby informačních systémů II	2 kr.	zk	Král
P018	Seminář k bezpečnosti informačních technologií	3 kr.	z	Matyáš
P025	Projekt ze softwarových metod výstavby IS II	1 kr.	z	Král
P026	Projekt z umělé inteligence	2 kr.	k	Smrž
P027	Optimalizace	3 kr.	zk	Mejlíšk
P030	Textové informační systémy	3 kr.	zk	Sojka
P031	Znalostní systémy	3 kr.	zk	Popelínský
P033	Zpracování vědecko-výzkumných dat	3 kr.	zk	Znojil
P036	Projekt z databázových systémů	2 kr.	z	Kuklová
P037	Projekt z překladačů	2 kr.	z	Smrž
P045	Management informačního systému	2 kr.	zk	Šmíd
P048	Informatika ve zdravotnictví	2 kr.	k	Kalužík
P049	Geografické informační systémy II	2 kr.	zk	Drášíl
P050	Vybrané kapitoly z GIS II	2 kr.	zk	Drášíl
P051	Projekt z objektových a deduktivních databází	2 kr.	z	Popelínský, Kuklová
P053	Distribuované a objektově orientované systémy	2 kr.	zk	Plášil
P056	Vyhledávání znalostí v databázích	3 kr.	zk	Popelínský
P059	Informační systémy ve státní správě II	2 kr.	zk	Skula
P062	Organizace souborů	2 kr.	zk	Staudek
P063	Aplikace databázových systémů	3 kr.	zk	Hajn
P064	Dotazovací jazyky a relační teorie	2 kr.	zk	Pokorný
P067	Typografie II	2 kr.	zk	Švalbach

P073 Počítačové právo a počítačová kriminalita	2 kr.	zk	Smejkal
P075 Vědecko-technické výpočty a vizualizace	2 kr.	k	Bartoň
P076 DATA Management – koncept, produkty, průmysl a lidé	2 kr.	k	Felix
P077 UNIX – programování a správa systému II	2 kr.	k	Brandejs, Kasprzak
P080 Ochrana dat a informačního soukromí	2 kr.	k	Matyáš
P081 Programování numerických výpočtů	2 kr.	zk	Mejzlík
P083 Grafický design II	2 kr.	zk	Švalbach
P085 Písmo II	2 kr.	zk	Švalbach
P088 Systémy integrovaného managementu	2 kr.	zk	Hřebíček
P089 Seminář k počítačové akustice a fonetice II	2 kr.	k	Kopeček
P090 UNIX – seminář ze správy systému	2 kr.	k	Brandejs, Koštál
P091 Sémantika a komunikace	2 kr.	k	Pala
P096 Syntéza, rozpoznávání řeči a aplikace II	2 kr.	k	Kopeček
P097 Výtvarná informatika	2 kr.	zk	Serba
P098 Řízení implementace IS	2 kr.	zk	Staníček
P104 Didaktika informatiky I	2 kr.	z	Boteck, Müller
P107 Projekt z korpusové lingvistiky II	2 kr.	z	Smrž, Rychlý
P109 Historie a vývojové trendy ve výpočetní technice	2 kr.	k	Kučera
P110 Corpus Linguistic and Computational Lexicography	2 kr.	zk	Hanks, Pala
P111 Programování prostředí virtuální reality	2 kr.	zk	Žára
P112 Aplikační rozhraní počítačové grafiky	2 kr.	zk	Beneš
P114 Datové modelování I	2 kr.	zk	Staníček
P117 Úvod do počítačových sítí	2 kr.	zk	Pitner, Pelikán
P120 Informační právo	2 kr.	zk	Šmíd
P123 Základy vizuální komunikace	2 kr.	k	Švalbach
P125 Řečová komunikace a dialogové systémy	2 kr.	zk	Kopeček
P562 Organizace souborů	2 kr.	zk	Staudek
P997 Státní zkouška (bakalářský studijní program, výpočetní technika)	0 kr.	SZk	Staudek
P998 Souborná zkouška	0 kr.	SoZk	Staudek
P999 Projekt (bakalářský studijní program, výpočetní technika)	4 kr.	z	Staudek

Předměty matematického základu

MOO1 Matematická analýza II	3 kr.	zk	Bartušek
-----------------------------	-------	----	----------

M004 Lineární algebra a geometrie II	3 kr.	zk	Sekanina, Čadek
M005 Základy matematiky	4 kr.	zk	Novotný
M006 Teorie množin	2 kr.	zk	Skula
M009 Algebra II	2 kr.	zk	Polák
M011 Statistika I	4 kr.	zk	Osecký
M015 Grafové algoritmy	3 kr.	zk	Polák
M016 Cvičení Lineární algebra II	2 kr.	z	Čadek
M018 Cvičení Matematická analýza II	2 kr.	z	Kordiovská, Kubalčík
M020 Cvičení Teorie množin	1 kr.	z	
M022 Cvičení Algebra II	2 kr.	z	Kadourek
M025 Algoritmy teorie čísel	3 kr.	zk	Kučera
M026 Lineární programování	3 kr.	zk	Kadourek
M028 Numerické metody I	4 kr.	k	Horová, Fikeis
M501 Matematická analýza II	3 kr.	zk	Bartušek
M504 Lineární algebra a geometrie II	3 kr.	zk	Sekanina, Čadek

Ostatní předměty

V000 Základy odborného stylu	2 kr.	k	Pala, Peňáz
V001 Odborná angličtina	0 kr.	zk	Šimíčková
V002 Tělesná výchova	0 kr.	z	Janík
V004 Ekonomický styl myšlení II	2 kr.	k	Fuchs
V006 Panorama fyziky II	2 kr.	k	Novotný
V008 Filosofie vědy II	2 kr.	k	Dokulil
V011 Kapitoly k filosofii jazyka II	2 kr.	k	Dokulil
V017 Letní výcvikový kurs	2 kr.	z	Janík
V018 Vybrané kapitoly z religionistiky	2 kr.	k	Dokulil
V020 Němčina	0 kr.	zk	
V021 Francouzština	0 kr.	zk	
V022 Ruština	0 kr.	zk	Štěpánková
V025 Rehabilitační techniky a ergonometrie kancelářské práce	2 kr.	k	Janík
V026 Laboratoř slovesné tvorby	2 kr.	k	Prokeš
V027 Kultura postmoderny	2 kr.	z	Prokeš
V028 Psychologie v informatice	2 kr.	z	Prokeš
V030 Filosofie a teorie myсли	2 kr.	k	Dokulil
V032 Základy výtvarné kultury II	2 kr.	k	Horáček

V033 Biokybernetika	1 kr.	z	Paulicková
V034 Vstup absolventa VŠ do praxe	2 kr.	z	Prokeš
V035 Angličtina I	0 kr.	z	Šimíčková
V036 Angličtina II	0 kr.	z	Šimíčková
V037 Angličtina III	0 kr.	zk	Šimíčková
V038 Anglická konverzace	0 kr.	zk	Šimíčková

Předměty společného základu učitelského studia

Z090 Speciální pedagogika	3 kr.	k	Vítková
Z290 Vývojová a sociální psychologie pro učitele	3 kr.	zk	Prokeš
Z391 Obecná a alternativní didaktika	2 kr.	zk	Prokeš

Předměty výhradně učitelského studia

Kurzy s prefixem U si mohou zapsat pouze studenti učitelského studia.

U441 Diplomový seminář	2 kr.	z	Hřebíček
U540 Diplomová práce	12 kr.	z	Stauder
U997 Státní zkouška (magisterský studijní program, učitelství výpočetní techniky)	0 kr.	SZk	Stauder

11 Doporučená semestrální skladba povinných předmětů studijních programů pro šk. rok 1999/2000

V této kapitole jsou uvedeny doporučené skladby předmětů a semestrální průchody, které zahrnují všechny povinné a některé doporučené předměty jednotlivých studijních oborů, nejsou však uvedeny předměty, které se v tomto školním roce nevypisují. Nejedná se v žádném případě o povinnost absolvovat předměty v uvedených semestrech studia. Zároveň však jde o doporučený plán, jehož realizace je fakultou garantována a který by měl umožnit ukončení studia v doporučené době.

V mnoha případech je zvoleno jedno z několika stejně vhodných umístění konkrétního předmětu a obecně lze doporučit dřívější zařazení předmětů, pokud to jejich prerekvizity, doporučeným vyučujícího a časové možnosti studenta umožňují. Je často možné i pozdější zapsání některých teoretických (např. matematických) předmětů, pokud by student měl absolvovat příliš mnoho zkoušek v jednom semestru nebo je nuten opakovat neúspěšně absolvované předměty z dřívějších semestrů. Typickým příkladem jsou tři matematické předměty v 5. semestru magisterského studia informatiky, které mohou být snadno všechny absolvovány již v předchozích semestrech, ale mohou také být odsunuty do semestru sedmého.

11.1 Magisterský studijní obor informatika

Uvedený popis studijního plánu zahrnuje všechny povinné a několik doporučených předmětů studijního plánu. Zejména v pozdějších semestrech studia zůstává velký prostor pro volbu předmětů podle zvolené specializace. Doporučovaná celková týdenní hodinová zátěž zapsaných předmětů (bez projektů, tělocviku, angličtiny a diplomové práce), která vede při vhodné volbě zakončení k absolvování studia v doporučené době, je pro jednotlivé semestry shrnuta v následující tabulce.

Semestr hod./týden	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	25	23	22	22	20	18	20	20	12	10	

1. semestr

I000	Úvod do informatiky			3	kr.	3/0	zk	Zlatuška			
I001	Úvod do programování			2	kr.	2/2	k	Ochranová			
I015	Úvod do funkcionálního programování			2	kr.	2/0	zk	Škarvada			
P000	Architektura počítačů			3	kr.	3/0	zk	Brandejs			
M003	Lineární algebra a geometrie I			5	kr.	3/2	zk	Čadek, Sekanina			
M005	Základy matematiky			4	kr.	2/2	zk	Rosický, Niederle			
V000	Základy odborného stylu ¹			2	kr.	0/2	k	Pala, Peňáz			
V001	Odborná angličtina ²			0	kr.	0/0	zk	Šimíčková			
V002	Tělesná výchova			0	kr.	0/2	z	Janík			

11.1 Magisterské studium informatiky

V003	Ekonomický styl myšlení I ³	2 kr.	2/0	z	Fuchs
V005	Panorama fyziky I ³	2 kr.	2/0	z	Novotný
V007	Filosofie vědy I ³	2 kr.	2/0	z	Dokulil
V016	Zimní výcvíkový kurz ⁴	2 kr.	0/0	z	Janík
V031	Základy výtvarné kultury I ³	2 kr.	2/0	z	Horáček

- 1) Absolvovat během prvních dvou semestrů
- 2) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 3) Alespoň jeden z dvousemestrálních kursů všeobecně vzdělávacího základu během prvních 6. semestrů studia.
- 4) Nejvýše 2 kredity za studium

2. semestr

I002	Návrh algoritmů I	2 kr.	2/0	zk	Škarvada
I005	Formální jazyky a automaty I	5 kr.	3/2	zk	Křetínský
I065	Seminář z návrhu algoritmů I	2 kr.	0/2	z	Ochranová
P001	Operační systémy	3 kr.	3/0	zk	Staudek
P062	Organizace souborů	2 kr.	2/0	zk	Staudek
M004	Lineární algebra a geometrie II	3 kr.	3/0	zk	Šekanina, Čadek
V000	Základy odborného stylu ¹	2 kr.	0/2	k	Pala, Peňáz
V001	Odborná angličtina ²	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V002	Tělesná výchova	0 kr.	0/2	z	Janík
V004	Ekonomický styl myšlení II ³	2 kr.	2/0	k	Fuchs
V006	Panorama fyziky II ³	2 kr.	2/0	k	Novotný
V008	Filosofie vědy II ³	2 kr.	2/0	k	Dokulil
V017	Letní výcvíkový kurz ⁴	2 kr.	0/0	z	Janík
V032	Základy výtvarné kultury II ³	2 kr.	2/0	k	Horáček

Současně s M004 je doporučeno absolvovat cvičení M016

- 1) Absolvovat během prvních dvou semestrů
- 2) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 3) Alespoň jeden z dvousemestrálních kursů všeobecně vzdělávacího základu během prvních 6. semestrů studia.
- 4) Nejvýše 2 kredity za studium

3. semestr

I006	Formální jazyky a automaty II	3 kr.	2/1	zk	Křetínský
P002	Úvod do databázových systémů	2 kr.	2/0	zk	Hajn
M000	Matematická analýza I ¹	3 kr.	3/0	zk	Došlý
M008	Algebra I	2 kr.	2/0	zk	Polák
V001	Odborná angličtina ²	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková

V002 Tělesná výchova	0 kr.	0/2	z	Janík
V016 Zimní výcvikový kurs ³	2 kr.	0/0	z	Janík

Současně s M000 a M008 je po řadě doporučeno absolvovat cvičení M017 a M021

- 1) Možno zapsat i v 1. semestru studia
- 2) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 3) Nejvýše 2 kredity za studium

4. semestr

I007 Vyčíslitelnost ¹	3 kr.	2/1	zk	Brim
I008 Výpočtová logika ¹	3 kr.	2/0	zk	Zlatuška
I011 Sémantiky programovacích jazyků ²	2 kr.	2/0	zk	Kučera
I069 Úvod do objektově orientovaného programování	2 kr.	1/1	zk	Ochranová
M001 Matematická analýza II	3 kr.	3/0	zk	Bartušek
M009 Algebra II	2 kr.	2/0	zk	Polák
V001 Odborná angličtina ³	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V017 Letní výcvikový kurs ⁴	2 kr.	0/0	z	Janík

Současně s M001 a M009 je po řadě doporučeno absolvovat cvičení M018 a M022

- 1) Alespoň jeden z předmětů I007 a I008
- 2) Alespoň jeden z předmětů I010 a I011
- 3) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 4) Nejvýše 2 kredity za studium

5. semestr

I010 Komunikace a paralelismus ¹	3 kr.	3/0	zk	Brim
I012 Složitost	3 kr.	3/0	zk	Černá
I070 Objektové programování ²	3 kr.	2/1	zk	Kučera, Mejlík
P006 Principy programovacích jazyků	2 kr.	2/0	zk	Škarvada
M002 Matematická analýza III	3 kr.	3/0	zk	Bartušek
M007 Matematická logika	2 kr.	2/0	zk	Kaďourek
M010 Kombinatorika a teorie grafů	2 kr.	2/0	zk	Kaďourek
V001 Odborná angličtina ³	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V016 Zimní výcvikový kurs ⁴	2 kr.	0/0	z	Janík

Současně s M002, M007 a M010 je po řadě doporučeno absolvovat cvičení M019, M034 a M032

- 1) Alespoň jeden z předmětů I010 a I011
- 2) Alespoň dva z předmětů I070, I013 a I014
- 3) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 4) Nejvýše 2 kredity za studium

11.1 Magisterské studium informatiky

6. semestr

I013 Logické programování I ¹	3 kr.	2/1	zk	Matyska
I014 Funkcionální programování ¹	3 kr.	3/0	zk	Škarvada
I063 Návrh algoritmů II	2 kr.	2/0	zk	Černá
I995 Projekt (bakalářský studijní program, informatika)	4 kr.	0/0	z	Staudek
P998 Souborná zkouška	0 kr.	0/0	SoZk	Staudek
M006 Teorie množin ²	2 kr.	2/0	zk	Skula
M011 Statistiká I	4 kr.	2/2	zk	Osecký
M028 Numerické metody I ²	4 kr.	2/2	k	Horová, Fikeis
V001 Odborná angličtina ³	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V017 Letní výcvikový kurz ⁴	2 kr.	0/0	z	Janík

Současně s M006 je doporučeno absolvovat cvičení M020

- 1) Alespoň dva z předmětů I070, I013 a I014
- 2) Alespoň dva z předmětů M006, M012, M028 a M029
- 3) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 4) Nejvíše 2 kredity za studium

7. semestr

M012 Statistiká II ¹	4 kr.	2/2	zk	Osecký
M013 Geometrické algoritmy I ²	3 kr.	3/0	k	Slovák
M029 Numerické metody II ¹	4 kr.	2/2	zk	Horová, Fikeis

Společně s M013 je doporučeno absolvovat seminář P093

- 1) Alespoň dva z předmětů M006, M012, M028 a M029
- 2) Alespoň jeden z předmětů M013 a M015

8. semestr

I998 Diplomový seminář ¹	2 kr.	0/2	z	Smrž
I999 Diplomová práce ²	12 kr.	0/2	z	Staudek
M015 Grafové algoritmy ³	3 kr.	2/1	zk	Polák

- 1) Do celkového počtu kreditů se za Diplomový seminář započítávají nejvíše 4 kredity během celého studia
- 2) Do celkového počtu kreditů se za Diplomovou práci započítává nejvíše 20 kreditů během celého studia
- 3) Alespoň jeden z předmětů M013 a M015

9. semestr

I998 Diplomový seminář ¹	2 kr.	0/2	z	Smrž
-------------------------------------	-------	-----	---	------

I999 Diplomová práce ²	12 kr. 0/2	z	Staudek
1) Do celkového počtu kreditů se za Diplomový seminář započítávají nejvýše 4 kredity během celého studia			
2) Do celkového počtu kreditů se za Diplomovou práci započítává nejvýše 20 kreditů během celého studia			

10. semestr

I997 Státní zkouška (magisterský studijní program, 0 kr.	0/0	SZk	Staudek
informatika)			

I999 Diplomová práce ¹	12 kr. 0/2	z	Staudek
-----------------------------------	------------	---	---------

- 1) Do celkového počtu kreditů se za Diplomovou práci započítává nejvýše 20 kreditů během celého studia

11.2 Bakalářský studijní obor informatika

Uvedený popis studijního plánu zahrnuje všechny povinné a několik doporučených předmětů studijního plánu. Zejména v pozdějších semestrech studia zůstává velký prostor pro volbu předmětů podle zvolené specializace. Doporučovaná celková týdenní hodinová zátěž zapsaných předmětů (bez projektů, tělocviku, angličtiny a diplomové práce), která vede při vhodné volbě zakončení k absolvování studia v doporučené době, je pro jednotlivé semestry shrnuta v následující tabulce.

Semestr	1	2	3	4	5	6
hod./tyden	25	23	22	22	20	14

1. semestr

I000 Úvod do informatiky	3 kr.	3/0	zk	Zlatuška	
I001 Úvod do programování	2 kr.	2/2	k	Ochranová	
I015 Úvod do funkcionálního programování	2 kr.	2/0	zk	Škarvada	
P500 Architektura počítačů	3 kr.	3/0	zk	Brandejs	
M005 Základy matematiky	4 kr.	2/2	zk	Rosický, Niederle	
M503 Lineární algebra a geometrie I	5 kr.	3/2	zk	Čadek, Sekanina	
V000 Základy odborného stylu ¹	2 kr.	0/2	k	Pala, Peňáz	
V001 Odborná angličtina ²	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková	
V002 Tělesná výchova	0 kr.	0/2	z	Janík	
V003 Ekonomický styl myšlení I ³	2 kr.	2/0	z	Fuchs	
V005 Panorama fyziky I ³	2 kr.	2/0	z	Novotný	
V007 Filosofie vědy I ³	2 kr.	2/0	z	Dokulil	
V016 Zimní výcvíkový kurs ⁴	2 kr.	0/0	z	Janík	

V031 Základy výtvarné kultury I ³	2 kr.	2/0	z	Horáček
--	-------	-----	---	---------

- 1) Absolvovat během prvních dvou semestrů
- 2) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 3) Alespoň jeden z dvousemestrálních kursů všeobecně vzdělávacího základu během prvních 6. semestrů studia.
- 4) Nejvýše 2 kredity za studium

2. semestr

I065 Seminář z návrhu algoritmů I	2 kr.	0/2	z	Ochranová
I502 Návrh algoritmů I	2 kr.	2/0	zk	Škarvada
I505 Formální jazyky a automaty I	5 kr.	3/2	zk	Křetínský
P001 Operační systémy	3 kr.	3/0	zk	Staudek
P562 Organizace souborů	2 kr.	2/0	zk	Staudek
M504 Lineární algebra a geometrie II	3 kr.	3/0	zk	Sekanina, Čadek
V000 Základy odborného stylu ¹	2 kr.	0/2	k	Pala, Peňáz
V001 Odborná angličtina ²	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V002 Tělesná výchova	0 kr.	0/2	z	Janík
V004 Ekonomický styl myšlení II ³	2 kr.	2/0	k	Fuchs
V006 Panorama fyziky II ³	2 kr.	2/0	k	Novotný
V008 Filosofie vědy II ³	2 kr.	2/0	k	Dokulil
V017 Letní výcvíkový kurz ⁴	2 kr.	0/0	z	Janík
V032 Základy výtvarné kultury II ³	2 kr.	2/0	k	Horáček

Současně s M504 je doporučeno absolvovat cvičení M016

- 1) Absolvovat během prvních dvou semestrů
- 2) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 3) Alespoň jeden z dvousemestrálních kursů všeobecně vzdělávacího základu během prvních 6. semestrů studia.
- 4) Nejvýše 2 kredity za studium

3. semestr

I006 Formální jazyky a automaty II	3 kr.	2/1	zk	Křetínský
P002 Úvod do databázových systémů	2 kr.	2/0	zk	Hajn
M500 Matematická analýza I ¹	3 kr.	3/0	zk	Došlý
M508 Algebra I	2 kr.	2/0	zk	Polák
V001 Odborná angličtina ²	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V002 Tělesná výchova	0 kr.	0/2	z	Janík
V016 Zimní výcvíkový kurz ³	2 kr.	0/0	z	Janík

Současně s M500 a M508 je po řadě doporučeno absolvovat cvičení M017 a M021

- 1) Možno zapsat i v 1. semestru studia

- 2) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
 3) Nejvýše 2 kredity za studium

4. semestr

I007 Vyčíslitelnost ¹	3 kr.	2/1	zk	Brim
I008 Výpočtová logika ¹	3 kr.	2/0	zk	Zlatuška
I011 Sémantiky programovacích jazyků ²	2 kr.	2/0	zk	Kučera
I069 Úvod do objektově orientovaného programování	2 kr.	1/1	zk	Ochranová
M501 Matematická analýza II	3 kr.	3/0	zk	Bartušek
V001 Odborná angličtina ³	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V017 Letní výcvikový kurs ⁴	2 kr.	0/0	z	Janík

Současně s M501 je doporučeno absolvovat cvičení M018

- 1) Alespoň jeden z předmětů I007 a I008
 2) Alespoň jeden z předmětů I010 a I011
 3) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
 4) Nejvýše 2 kredity za studium

5. semestr

I010 Komunikace a paralelismus ¹	3 kr.	3/0	zk	Brim
I070 Objektové programování ²	3 kr.	2/1	zk	Kučera, Mejlíšek
P006 Principy programovacích jazyků	2 kr.	2/0	zk	Škarvada
V016 Zimní výcvikový kurs ³	2 kr.	0/0	z	Janík

- 1) Alespoň jeden z předmětů I010 a I011
 2) Alespoň dva z předmětů I070, I013 a I014
 3) Nejvýše 2 kredity za studium

6. semestr

I013 Logické programování ¹	3 kr.	2/1	zk	Matyska
I014 Funkcionální programování ¹	3 kr.	3/0	zk	Škarvada
I995 Projekt (bakalářský studijní program, informatika)	4 kr.	0/0	z	Staudek
I996 Státní zkouška (bakalářský studijní program, informatika)	0 kr.	0/0	SZk	Staudek
M011 Statistika I	4 kr.	2/2	zk	Osecký

- 1) Alespoň dva z předmětů I070, I013 a I014

11.3 Bakalářský studijní obor výpočetní technika

Uvedený popis studijního plánu zahrnuje všechny povinné a několik doporučených předmětů studijního plánu. Zejména v pozdějších semestrech studia zůstává velký prostor pro volbu předmětů podle zvolené specializace. Doporučovaná celková týdenní hodinová zátěž zapsaných předmětů (bez projektů, tělocviku, angličtiny a diplomové práce), která vede při vhodné volbě zakončení k absolvování studia v doporučené době, je pro jednotlivé semestry shrnuta v následující tabulce.

Semestr	1	2	3	4	5	6
hod./týden	25	23	23	23	18	16

1. semestr

I000	Úvod do informatiky	3 kr.	3/0	zk	Zlatuska
I001	Úvod do programování	2 kr.	2/2	k	Ochranová
I015	Úvod do funkcionálního programování	2 kr.	2/0	zk	Škarvada
P500	Architektura počítačů	3 kr.	3/0	zk	Brandejs
M005	Základy matematiky	4 kr.	2/2	zk	Rosický, Niederle
M503	Lineární algebra a geometrie I	5 kr.	3/2	zk	Čadek, Sekanina
V000	Základy odborného stylu ¹	2 kr.	0/2	k	Pala, Peňáz
V001	Odborná angličtina ²	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V002	Tělesná výchova	0 kr.	0/2	z	Janík
V003	Ekonomický styl myšlení I ³	2 kr.	2/0	z	Fuchs
V005	Panorama fyziky I ³	2 kr.	2/0	z	Novotný
V007	Filosofie vědy I ³	2 kr.	2/0	z	Dokulil
V016	Zimní výcvikový kurz ⁴	2 kr.	0/0	z	Janík
V031	Základy výtvarné kultury I ³	2 kr.	2/0	z	Horáček

1) Absolvovat během prvních dvou semestrů

2) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku

3) Alespoň jeden z dvou semestrálních kursů všeobecně vzdělávacího základu během prvních 6. semestrů studia.

4) Nejvýše 2 kreditu za studium

2. semestr

I065	Seminář z návrhu algoritmů I	2 kr.	0/2	z	Ochranová
I502	Návrh algoritmů I	2 kr.	2/0	zk	Škarvada
I505	Formální jazyky a automaty I	5 kr.	3/2	zk	Křetínský
P001	Operační systémy	3 kr.	3/0	zk	Staudek
P117	Úvod do počítačových sítí ¹	2 kr.	2/0	zk	Pitner, Pelikán

P562 Organizace souborů	2 kr.	2/0	zk	Staudek
M504 Lineární algebra a geometrie II ²	3 kr.	3/0	zk	Sekanina, Čadek
V000 Základy odborného stylu ³	2 kr.	0/2	k	Palá, Peňáz
V001 Odborná angličtina ⁴	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V002 Tělesná výchova	0 kr.	0/2	z	Janík
V004 Ekonomický styl myšlení II ⁵	2 kr.	2/0	k	Fuchs
V006 Panorama fyziky II ⁵	2 kr.	2/0	k	Novotný
V008 Filosofie vědy II ⁵	2 kr.	2/0	k	Dokulil
V017 Letní výcvíkový kurz ⁶	2 kr.	0/0	z	Janík
V032 Základy výtvarné kultury II ⁵	2 kr.	2/0	k	Horáček

Současné s M504 je doporučeno absolvovat cvičení M016

- 1) Alespoň jeden z předmětů P005, P013 a P117
- 2) Alespoň jeden z předmětů M028, M501 a M504
- 3) Absolvovat během prvních dvou semestrů
- 4) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 5) Alespoň jeden z dvousemestrálních kursů všeobecně vzdělávacího základu během prvních 6. semestrů studia.
- 6) Nejvýše 2 kredity za studium

3. semestr

I071 Úvod do jazyka C ¹	2 kr.	1/1	z	Kučera
P002 Úvod do databázových systémů	2 kr.	2/0	zk	Hajn
P013 Počítačové sítě ²	3 kr.	3/0	zk	Staudek
P017 Bezpečnost v informačních technologiích ¹	3 kr.	3/0	zk	Staudek
P094 Technické vybavení počítačů	3 kr.	3/0	zk	Pelíkán
P103 Překladače pro VT ³	3 kr.	2/1	zk	Sedláček
M500 Matematická analýza I ⁴	3 kr.	3/0	zk	Došlý
M508 Algebra I	2 kr.	2/0	zk	Polák
V001 Odborná angličtina ⁵	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V002 Tělesná výchova	0 kr.	0/2	z	Janík
V016 Zimní výcvíkový kurz ⁶	2 kr.	0/0	z	Janík

Současné s M500 a M508 je po řadě doporučeno absolvovat cvičení M017 a M021

- 1) Alespoň pět předmětů z bloku povinně volitelných předmětů bakalářského studia VT
- 2) Alespoň jeden z předmětů P005, P013 a P117
- 3) Alespoň jeden z předmětů P008 a P103
- 4) Možno zapsat i v 1. semestru studia
- 5) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 6) Nejvýše 2 kredity za studium

4. semestr

I007	Výčíslitelnost ¹	3 kr.	2/1	zk	Brim
I019	Systémy počítačové algebry ¹	2 kr.	2/0	zk	Hřebíček
I069	Úvod do objektově orientovaného programování	2 kr.	1/1	zk	Ochranová
P003	Architektura relačních databázových systémů ¹	3 kr.	2/1	zk	Kuklová
P004	UNIX ¹	2 kr.	2/0	zk	Brandejs
P009	Základy počítačové grafiky ¹	3 kr.	2/1	zk	Sochor
M028	Numerické metody I ²	4 kr.	2/2	k	Horová, Fikeis
M501	Matematická analýza II ²	3 kr.	3/0	zk	Bartušek
V001	Odborná angličtina ³	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V002	Tělesná výchova	0 kr.	0/2	z	Janík
V017	Letní výcvikový kurz ⁴	2 kr.	0/0	z	Janík

Současně s M501 je doporučeno absolvovat cvičení M018

- 1) Alespoň pět předmětů z bloku povinně volitelných předmětů bakalářského studia VT
- 2) Alespoň jeden z předmětů M028, M501 a M504
- 3) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 4) Nejvýše 2 kreditů za studium

5. semestr

I012	Složitost ¹	3 kr.	3/0	zk	Černá
I022	Návrh a verifikace algoritmů ²	2 kr.	2/0	zk	Brim
I025	Simulace I ¹	4 kr.	2/2	zk	Sedláček
I030	Úvod do počítačové lingvistiky ¹	2 kr.	2/0	zk	Pala
I070	Objektové programování ²	3 kr.	2/1	zk	Kučera, Mezílk
P005	Služby počítačových sítí ³	2 kr.	2/0	k	Brandejs
P006	Principy programovacích jazyků	2 kr.	2/0	zk	Škarvada
P007	Analýza a návrh systémů ¹	3 kr.	2/1	zk	Sochor
P008	Překladače ⁴	3 kr.	3/0	zk	Křetínský
P016	Umělá inteligence I ¹	3 kr.	4/0	zk	Račanský
P028	Aplikační informační systémy ¹	2 kr.	2/0	k	Kalužík
P029	Elektronická příprava dokumentů ¹	3 kr.	2/1	k	Sojka
P999	Projekt (bakalářský studijní program, výpočetní technika) ⁵	4 kr.	0/0	z	Staudek
V016	Zimní výcvikový kurz ⁶	2 kr.	0/0	z	Janík

- 1) Alespoň pět předmětů z bloku povinně volitelných předmětů bakalářského studia VT

- 2) Alespoň jeden z předmětů I013, I014, I022 a I070

- 3) Alespoň jeden z předmětů P005, P013 a P117
- 4) Alespoň jeden z předmětů P008 a P103
- 5) Do celkového počtu kreditů se za Projekt započítává nejvíše 8 kreditů během celého studia
- 6) Nejvíše 2 kredity za studium

6. semestr

I013	Logické programování I ¹	3 kr.	2/1	zk	Matyska
I014	Funkcionální programování ¹	3 kr.	3/0	zk	Škarvada
P997	Státní zkouška (bakalářský studijní program, výpočetní technika)	0 kr.	0/0	SZk	Stauder
P999	Projekt (bakalářský studijní program, výpočetní technika) ²	4 kr.	0/0	z	Stauder
M011	Statistiky I	4 kr.	2/2	zk	Osecký

- 1) Alespoň jeden z předmětů I013, I014, I022 a I070
- 2) Do celkového počtu kreditů se za Projekt započítává nejvíše 8 kreditů během celého studia

11.4 Magisterské studium učitelství VT

Uvedený popis studijního plánu zahrnuje všechny povinné a několik doporučených předmětů studijního plánu odborných předmětů aprobace výpočetní technika a také předmětů všeobecného základu. Žádným způsobem zde není zahrnuta návaznost na druhou (a případně další) aprobaci.

1. semestr

I000	Úvod do informatiky	3 kr.	3/0	zk	Zlatuška
I001	Úvod do programování	2 kr.	2/2	k	Ochranová
I015	Úvod do funkcionálního programování	2 kr.	2/0	zk	Škarvada
P500	Architektura počítačů	3 kr.	3/0	zk	Brandejs
V001	Odborná angličtina ¹	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V002	Tělesná výchova	0 kr.	0/2	z	Janík
V016	Zimní výcvikový kurz ²	2 kr.	0/0	z	Janík

- 1) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 2) Nejvíše 2 kredity za studium

2. semestr

I065	Seminář z návrhu algoritmů I	2 kr.	0/2	z	Ochranová
I502	Návrh algoritmů I	2 kr.	2/0	zk	Škarvada
P117	Úvod do počítačových sítí	2 kr.	2/0	zk	Pitner, Pelikán
M005	Základy matematiky	4 kr.	2/2	zk	Novotný
V001	Odborná angličtina ¹	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková

11.4 Magisterské studium učitelství VT

V002 Tělesná výchova	0 kr.	0/2	z	Janík
V017 Letní výcvikový kurs ²	2 kr.	0/0	z	Janík

Současně s M504 je doporučeno absolvovat cvičení M016

- 1) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 2) Nejvýše 2 kredity za studium

3. semestr

P094 Technické vybavení počítačů	3 kr.	3/0	zk	Pelikán
M503 Lineární algebra a geometrie I	5 kr.	3/2	zk	Čadek, Sekanina
V000 Základy odborného stylu	2 kr.	0/2	k	Pala, Peňáz
V001 Odborná angličtina ¹	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V002 Tělesná výchova	0 kr.	0/2	z	Janík
V016 Zimní výcvikový kurs ²	2 kr.	0/0	z	Janík
Z291 Filosofie	2 kr.	2/0	zk	Kučera

- 1) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 2) Nejvýše 2 kredity za studium

4. semestr

I069 Úvod do objektově orientovaného programování	2 kr.	1/1	zk	Ochranová
I505 Formální jazyky a automaty I	5 kr.	3/2	zk	Křetínský
P001 Operační systémy	3 kr.	3/0	zk	Staudek
P562 Organizace souborů	2 kr.	2/0	zk	Staudek
V001 Odborná angličtina ¹	0 kr.	0/0	zk	Šimíčková
V017 Letní výcvikový kurs ²	2 kr.	0/0	z	Janík

Současně s M501 a M504 je po řadě doporučeno absolvovat cvičení M018 a M016

- 1) Do konce 6. semestru vykonat zkoušku
- 2) Nejvýše 2 kredity za studium

5. semestr

P006 Principy programovacích jazyků	2 kr.	2/0	zk	Škarvada
P103 Překladače pro VT ¹	3 kr.	2/1	zk	Sedláček
M500 Matematická analýza I	3 kr.	3/0	zk	Došlý
V016 Zimní výcvikový kurs ²	2 kr.	0/0	z	Janík
Z390 Školní pedagogika	2 kr.	1/1	zk	Prokeš

Současně s M500 je doporučeno absolvovat cvičení M017

- 1) Alespoň jeden z předmětů P008 a P103
- 2) Nejvýše 2 kredity za studium

6. semestr

I013 Logické programování I ¹	3 kr.	2/1	zk	Matyska
I014 Funkcionální programování ¹	3 kr.	3/0	zk	Škarvada
P104 Didaktika informatiky I	2 kr.	0/2	z	Boteck, Müller
M011 Statistika I	4 kr.	2/2	zk	Osecký
V017 Letní výcvikový kurz ²	2 kr.	0/0	z	Janík
Z391 Obecná a alternativní didaktika	2 kr.	1/1	zk	Prokeš

1) Alespoň jeden z předmětů I013, I014, I022 a I070

2) Nejvýše 2 kredity za studium

7. semestr

I022 Návrh a verifikace algoritmů ¹	2 kr.	2/0	zk	Brim
I070 Objektové programování ¹	3 kr.	2/1	zk	Kučera, Mejlík
P002 Úvod do databázových systémů	2 kr.	2/0	zk	Hajn
P008 Překladače ²	3 kr.	3/0	zk	Křetínský
P105 Didaktika informatiky II	3 kr.	1/2	zk	Boteck, Müller
M508 Algebra I	2 kr.	2/0	zk	Polák
U442 Pedagogická praxe na ZŠ	4 kr.	0/0	z	Sedláček

1) Alespoň jeden z předmětů I013, I014, I022 a I070

2) Alespoň jeden z předmětů P008 a P103

8. semestr

U540 Diplomová práce ¹	12 kr.	0/4	z	Staudek
Z090 Speciální pedagogika	3 kr.	1/2	k	Vítková
Z290 Vývojová a sociální psychologie pro učitele	3 kr.	2/1	zk	Prokeš

1) Do celkového počtu kreditů se za Diplomovou práci započítává nejvýše 20 kreditů během celého studia

9. semestr

U441 Diplomový seminář ¹	2 kr.	0/2	z	Hřebíček
U540 Diplomová práce ²	12 kr.	0/4	z	Staudek
U542 Pedagogická praxe na SŠ z VT	4 kr.	0/0	z	Sedláček

1) Do celkového počtu kreditů se za Diplomový seminář započítávají nejvýše 4 kredity během celého studia

2) Do celkového počtu kreditů se za Diplomovou práci započítává nejvýše 20 kreditů během celého studia

10. semestr

U441 Diplomový seminář ¹	2 kr.	0/2	z	Hřebíček
U540 Diplomová práce ²	12 kr.	0/4	z	Staudek

- 1) Do celkového počtu kreditů se za Diplomový seminář započítávají nejvýše 4 kredity během celého studia
- 2) Do celkového počtu kreditů se za Diplomovou práci započítává nejvýše 20 kreditů během celého studia

12 Sylaby vyučovaných předmětů

Sylaby některých předmětů jsou doplněny o informace o nutných (případně doporučených) předpokladech pro zapsání. Tato skutečnost je uvedena v záhlaví sylabu v části *Předpoklady* a je vyjádřena logickým výrazem. Jednotlivé předměty jsou určeny svým kódem a spojeny logickými spojkami. Např. výraz „P001 $\wedge$ P094“ znamená, že předmět může být zapsán pouze po úspěšném absolvování předmětu P001 a předmětu P094. Výraz „P001 $\vee$ P094“ znamená, že předmět může být zapsán pouze po úspěšném absolvování předmětu P001 nebo předmětu P094. Výraz „P001 $\vee \neg$ P094“ znamená, že předmět může být zapsán pouze po úspěšném absolvování předmětu P001 pokud student nemá absolvován předmět P094. Jednotlivé logické spojky lze samozřejmě kombinovat.

Podmínka vyžadující předchozí absolvování jiného předmětu může být prominuta po individuální konzultaci s přednášejícím předmětu (viz článek 10, odstavec 11 Studijního řádu).

Studium některých předmětů není slučitelné, tj. určité předměty nelze zapsat po absolvování jiných předmětů. Informace o neslučitelnosti jsou uvedeny v záhlaví sylab těchto předmětů. Při absolvování obou (či více) předmětů z takového celku jsou započítávány kredity a ukončení pouze za jeden z nich.

12.1 Sylaby předmětů matematické informatiky

I000 – Úvod do informatiky

zk, 3/0, 3 kr., podzim

prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.

Úvod do matematických konstrukcí relevantních ke studiu programů jako matematických objektů: indukce a rekurze v netrixiálních doménách, vztah formálnho jazyka k jeho sémantice, operační sémantika rekurzívních programů, univerzální stroj a problém zastavení. ♦ Základní pojmy: funkce, grafy, relace ekvivalence, stromy. ♦ Indukce a její aplikace: definice množin a funkcí pomocí indukce, parametrizace definic. ♦ Matematické datové typy, typ seznamů a implementace obecných datových typů pomocí seznamů. ♦ Jazyk nad datovými typy a jejich sémantika: termy, podmíněné příkazy, podprogramy; sémantika volání jménem a volání hodnotou. ♦ Programování pomocí indukce, důkazy správnosti rekurzívních programů. ♦ Univerzální stroj pro jazyk rekurzívních programů, nerozhodnutelnost problému zastavení.

Doporučená literatura:

- Wand, Mitchell. *Induction, recursion, and programming*. New York: North Holland, 1980.
202 s.

I001 – Úvod do programování

k, 2/2, 2 kr., podzim

doc. RNDr. Renata Ohranová, CSc.

Předpoklady: $\neg$ U111 $\wedge$ $\neg$ U110 $\wedge$ $\neg$ I002

Výstup, konstanty. ♦ Proměnné, vstup. ♦ Větvení, cyklus. ♦ Textový soubor. ♦ Algoritmy založené na relaci rekurence. ♦ Procedury a funkce, parametry, rekurze, vedlejší efekt. ♦ Typy dat (abstrakce, reprezentace, zpracování): pole, řetězec, množina, záznam,

12.1 Sylaby předmětů matematické informatiky

soubor, textový soubor. ♦ Základní algoritmy: hledání, třídění. ♦ Numerické algoritmy: přesnost, chyby. ♦ Nenumerické algoritmy: práce s textem, grafika. ♦ Analýza algoritmu: správnost, efektivita. ♦ Asymptotická časová složitost: polynomiální, exponenciální a optimální algoritmy.

Doporučená literatura:

- Borland Pascal 7.0 manuál, Borland International, 1992
- Drózd, Januš – Kryl, Rudolf. *Začínáme s programováním*. 1. vyd. Praha: Grada, 1992. 306 s.
- Wirth, Niklaus. *Algoritmy a štruktúry údajov: Algorithm + Data Structures = Programs (Orig.)*. 2. vyd. Bratislava: Alfa, 1989. 481 s.

I002 – Návrh algoritmů I

zk, 2/0, 2 kr., jaro

RNDr. Libor Škarvada

Předpoklady: $\neg U212$

Doporučení: Doporučuje se zapsat společně s I065 Seminář z návrhu algoritmů I. Předpokládá se, že posluchači jsou schopni psát elementární programy v nějakém funkcionálním a nějakém imperativním jazyku.

Programovací paradigmata, výrazy, příkazy, stav programu. ♦ Korektnost algoritmu, vstupní a výstupní podmínky, parciální korektnost, konvergence. Verifikační metody. ♦ Růst funkcí. Rekursivní rovnice. Sčítání. ♦ Délka výpočtu, složitost algoritmu, složitost problému. ♦ Datové struktury (seznamy, stromy, grafy, pole). ♦ Vyhledávání. Vyhledávací stromy, B-stromy. ♦ Třídění, dolní odhad složitosti. Třídění rozdělováním, slučováním, haldu. ♦ Kombinatorické a grafové algoritmy. Nejkratší cesta, minimální kostra, barvení. ♦ Algoritmy dynamického programování.

Doporučená literatura:

- Parsons, Thomas W. *Introduction to algorithms in Pascal*. New York: John Wiley & Sons, 1995. xiv, 447 s.
- Cormen, Thomas H. – Leiserson, Charles E. – Rivest, Ronald L. *Introduction to algorithms*. Cambridge: The MIT Press, 1989. xi, 1028 s.

I005 – Formální jazyky a automaty I

zk, 3/2, 5 kr., jaro

doc. RNDr. Mojmír Křetínský, CSc.

Předpoklady: I000 $\wedge$ (M005 $\vee$ M036)

Pojem jazyka a gramatiky. Chomského hierarchie. ♦ Konečné automaty a regulární gramatiky. ♦ Vlastnosti regulárních jazyků. ♦ Bezkontextové gramatiky a zásobníkové automaty. ♦ Vlastnosti bezkontextových jazyků. ♦ Deterministické zásobníkové automaty. ♦ Turingovy stroje. Vyčíslitelné jazyky a funkce. ♦ Nerozhodnutelnost, (parciální) rozhodnutelnost. Problém zastavení TS. ♦ Postův korespondenční problém. Algoritmicky nerohodnutelné problémy z teorie jazyků.

Doporučená literatura:

- I.Černá, M.Křetínský, A.Kučera: FJA I, interní materiál FI MU

- Gruska, Jozef. *Foundations of computing*. London: International Thomson Computer Press, 1997. xv, 716 s.
- Hopcroft, John E. – Ullman, Jeffrey D. *Introduction to automata theory, languages, and computation*. Reading: Addison-Wesley Publishing Company, 1979. 418 s., ob.
- Chytil, Michal. *Automaty a gramatiky*. 1. vyd. Praha: SNTL – Nakladatelství technické literatury, 1984. 331 s.
- Kozen, Dexter C. *Automata and computability*. New York: Springer, 1997. xiii, 400.

I006 – Formální jazyky a automaty II

zk, 2/1, 3 kr., podzim

doc. RNDr. Mojmír Křetínský, CSc.

Předpoklady: I005

Deterministické bezkontextové jazyky (detCFL). ♦ Metody syntaktické analýzy detCFL. ♦ SLL(k) a LL(k) gramatiky a jazyky, jejich vlastnosti a analyzátoru. ♦ LR(k), SLR(k) a LALR(k) gramatiky a jazyky, jejich vlastnosti a analyzátoru. ♦ Vztahy mezi LL, LR a detCFL. ♦ (Ne)rozhodnutelné problémy z oblasti detCFL. ♦ Vybrané aplikace (překladače, souběžné procesy – bisimulace). ♦ (Ne)rozhodnutelné problémy z oblasti automatů a gramatik vzhledem k bisimulaci.

Doporučená literatura:

- Aho, Alfred V. – Sethi, Ravi – Ullman, Jeffrey D. *Compilers, principles, techniques, and tools*. Reading: Addison-Wesley Publishing Company, 1987. x, 796 s.
- Hopcroft, John E. – Ullman, Jeffrey D. *Introduction to automata theory, languages, and computation*. Reading: Addison-Wesley Publishing Company, 1979. 418 s., ob.
- Chytil, Michal. *Automaty a gramatiky*. 1. vyd. Praha: SNTL – Nakladatelství technické literatury, 1984. 331 s.
- Kozen, Dexter C. *Automata and computability*. New York: Springer, 1997. xiii, 400.
- Sippu, Seppo – Soisalon-Soininen, Eljas. *Parsing theory: volume 1: languages and parsing*. Berlin: Springer-Verlag, 1988. 228 s.

I007 – Vyčíslitelnost

zk, 2/1, 3 kr., jaro

doc. RNDr. Luboš Brim, CSc.

Algoritmus, Churchova téze. ♦ WHILE-programy jako model algoritmu, vyčíslitelné funkce, funkce nad slovy. ♦ Standardní numerace, věta o numeraci, věta o parametrizaci, přípustná numerace, Kleeneho věta o normální formě. ♦ Rekurzívni a rekurzivně spočetné množiny, uzávěrové vlastnosti, numerace rekurzivně spočetných množin. ♦ Metoda redukce a metoda diagonalizace. Problemy zastavení, verifikace, ekvivalence. Některé „přirozené“ nerohodnutelné problémy. ♦ Riceovy věty. ♦ Kreativní a produktivní množiny, m-úplné množiny a 1-úplné množiny, efektivně neoddělitelné množiny, jednoduché a imunní množiny. ♦ Věta o rekurzi, aplikace v logice. ♦ Primitivně rekurzívni, totálně rekurzívni a částečně rekurzívni funkce a predikáty, ekvivalence s třídou vyčíslitelných funkcí.

Doporučená literatura:

- Kfoury, A. J. – Moll, Robert N. – Arbib, Michael A. *A programming approach to computability*. New York: Springer-Verlag, 1982. viii, 251.
- Rogers, Hartley. *Theory of Recursive Functions and Effective Computability*. Cambridge: Massachusetts Institute of Technology, 1987. 482 s.
- Kozen, Dexter C. *Automata and computability*. New York: Springer, 1997. xiii, 400.

I008 – Výpočtová logika

zk, 2/0, 3 kr., jaro

prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.

Doporučení: MO07 *Matematická logika* je vítána, ale není nutným předpokladem.

Základy teorie důkazů v predikátové logice a logice prvního rádu: kalkul sekventů a rezoluce. ♦ Technické základy: stromy, Königovo lemma, analýza formulí, abstraktní pravdivostní tabulky, klauzulárni a duální klauzulárni forma. ♦ Důkazy ve výrokové logice: systém G, korektnost, úplnost, struktura důkazů, kompaktnost, odstranění řezu; rezoluce, zjednodušení rezoluce, Hornovy klauzule, SLD-rezoluce. ♦ Důkazy v predikátové logice: substituce, systém G, kompaktnost, Skolemova-Löwenheimova věta, Herbrandova věta; prenexová forma, skolemizace, unifikace, rezoluce a její zjednodušení, Hornovy klauzule, SLD-rezoluce. ♦ Logické programování: SLD-prohledávání, SLD-rezoluční stromy, sémantika.

Doporučená literatura:

- Smullyan, R. *Logika prvého rádu*. Bratislava: Alfa, 1991.
- Fitting, Melvin. *First order logic and automated theorem proving [1996]*. 2nd ed. New York: Springer, 1996. xvi, 326 s.

I009 – Paralelní výpočty

zk, 3/0, 3 kr., jaro

Mgr. Antonín Kučera, Dr.

Předpoklady: I002 $\wedge$ P001 $\wedge$ P006

Kurs je úvodem do problematiky paralelních a distribuovaných systémů. Zaměřuje se na základní principy a paradigmata, která se používají přijejich návrhu a implementaci. Studované problémy jsou nejprve demonstrovány na konkrétních příkladech z praxe, pak jsou formulovaly abstraktně a je prezentováno (jedno nebo několik) řešení. Důraz je kladen na formální zdůvodnění správnosti prezentovaných řešení. Za tímto účelem je zavedeno několik formalismů (přechodové systémy, temporální logika), které jsou posléze aplikovány. Rovněž si ukážeme, jak vše funguje v praxi (např. v operačním systému Unix). ♦ Základní principy; atomické instrukce, prokládání, živost. ♦ Paralelní (souběžné) programy; formální sémantika, temporální logiky. ♦ Problém vzájemného vyloučení, Dekkerův a Petersonův algoritmus. ♦ Semaforu; definice, aplikace (problém vzájemného vyloučení, producent-konzument, atd.), implementace v OS Unix. ♦ Monitory; definice, aplikace (producent-konzument, čtenáři-písáři), implementace (simulace monitorů semafory a naopak). ♦ Problém večeřících filosofů; řešení s použitím semaforů a monitorů. ♦ Distribuované algoritmy; distribuované vzájemné vyloučení, distribuované ukončení.

Doporučená literatura:

- Andrews, Gregory R. *Concurrent programming: principles and practice*. Redwood City: Benjamin/Cummings Publishing Company, 1991. xvii, 637.

I010 – Komunikace a paralelismus

zk, 3/0, 3 kr., podzim

doc. RNDr. Luboš Brim, CSc.

Přehled modelů souběžných systémů. Modelování komunikace. Komunikační media, příklady komunikujících systémů, ekvivalence procesů. ♦ Jazyk CCS. Synchronizace, akce a přechody, vnitřní akce, sémantika, synchronizační stromy, předávání hodnot, rekurze a indukce. ♦ Rovnostní zákony a jejich aplikace. Klasifikace kombinátorů a zákonů, dynamické zákony, expanzní věta, statické zákony. ♦ Bisimulace a ekvivalence. Silná bisimulace a její vlastnosti, silná kongruence, bisimulace a její vlastnosti, dokazování správnosti komunikačního systému. ♦ Teorie kongruence vzhledem k pozorování. Experiment, rovnosti a jejich vlastnosti, řešení rovností, konečné procesy. ♦ Petriho síť. Vlastnosti a třídy Petriho sítí, modelování systémů, procesy typu podmínka/událost. ♦ Analýza P/T-sítí, S-invariant, T-invariant. Rozhodovací procedury pro některé problémy Petriho sítí.

Doporučená literatura:

- Milner, Robin. *Communication and concurrency*. New York: Prentice Hall, 1989. 260 s.
- Desel, Jörg – Esparza, Javier. *Free choice petri nets*. 1st pub. Cambridge: Cambridge University Press, 1995. viii, 244.

I011 – Sémantiky programovacích jazyků

zk, 2/0, 2 kr., jaro

Mgr. Antonín Kučera, Dr.

Operační sémantika (přirozená, strukturální). ♦ Základy lambda-kalkulu, redukce, normální formy, kódování, operační sémantika. ♦ Sémantika rekurze: pevné body, operátor Y a formalizace v lambda-kalkulu. ♦ Typy a domény, pevné body, typovaný lambda-kalkul. ♦ Denotační sémantika funkcionálních a imperativních jazyků, abstraktní syntax, data, paměť, řízení. ♦ Ekvivalence. [REDACTED]

Doporučená literatura:

- Zlatuška, Jiří. *Lambda-kalkul*. 1. vyd. Brno: Masarykova universita, 1993. 264 s.
- Schmidt, David A. *The structure of typed programming languages*. Cambridge: MIT Press, 1994. viii, 367.
- Winskel, Glynn. *The formal semantics of programming languages: an introduction*. Cambridge: MIT Press, 1993. xi, 361 s.

I012 – Složitost

zk, 3/0, 3 kr., podzim

RNDr. Ivana Černá, CSc.

Předpoklady: I005

Problémy a algoritmy. ♦ Základní výpočtové modely a míry složitosti. Polynomiální Turingova teze. ♦ Složitostní třídy, jejich základní charakteristiky a hierarchie. ♦ Redukce a úplnost v složitostních třídách. NP-úplné problémy. ♦ coNP a výpočet funkcí. ♦ Dolní

12.1 Sylaby předmětů matematické informatiky

odhadu složitosti. ♦ Pravděpodobnostní výpočty. Třídy ZPP, PP, BPP. ♦ Paralelní výpočty. Třída NC. Paralelní výpočtová teze. ♦ Aproximativní výpočty. Aproximativní algoritmy a odhadu chyb. Neaproximovatelnost. ♦ Aplikace: jednosměrné funkce a kryptografie.

Doporučená literatura:

- Bovet, D. (Daniel) – Crescenzi, Pierluigi. *Introduction to the theory of complexity*. New York: Prentice-Hall, 1994. xi, 282 s.
- Sipser, Michael. *Introduction to the theory of computation*. Boston: PWS Publishing Company, 1997. xv, 396 s.
- Papadimitriou, Christos H. *Computational complexity*. Reading: Addison-Wesley Publishing Company, 1994. ix, 518 s.

I013 – Logické programování I

zk, 2/1, 3 kr., jaro

doc. RNDr. Luděk Matyska, CSc.

Předpoklady: I008 $\wedge \neg U410$

Doporučení: Vyžaduje se absolvování přednášky I008 *Výpočtová logika*, pokud je předmět studován v rámci magisterského studia odborné informatiky.

Logika prvního řádu, Hornovy klauzule a programy, modely, SLD rezoluce. ♦ Negace, SLDNF rezoluce, stratifikované programy. ♦ Řízení výpočtu, ořezávání stromu důkazů, řez. ♦ Prolog, základní programovací techniky, extralogické predikáty, aritmetika. ♦ Implementace Prologu. Warrenův abstraktní počítač. ♦ Logické programování a paralelismus, konkurentní systémy (Concurrent Prolog, Parlog, GHC). ♦ Ploché (flat) paralelní logické jazyky. ♦ Logické programování s omezujícími podmínkami, kombinatorické úlohy.

Doporučená literatura:

- Sterling, Leon – Shapiro, Ehud Y. *The art of Prolog: advanced programming techniques*. 4th print. Cambridge: MIT Press, 1987. x, 437 s.
- O'Keefe, Richard A. *The Craft of Prolog*. Cambridge: Massachusetts Institute of Technology, 1990. 387 s.
- Apt, Krzysztof R. *From logic programming to Prolog*. London: Prentice Hall, 1997. xviii, 328.
- Nilsson, Ulf – Małuszynski, Jan. *Logic, programming and Prolog*. Chichester: John Wiley & Sons, 1990. xiv, 285 s.

I014 – Funkcionální programování

zk, 3/0, 3 kr., jaro

RNDr. Libor Škarvada

Předpoklady: I015

Kurs přináší pohled na funkcionální jazyky z hlediska jednoduchých matematických formalismů, kterými jsou různé modifikace a rozšíření (typovaného) lambda kalkulu. Věnuje se rovněž problematice implementace interpretů a kompilátorů a optimalizaci výpočtu. ♦ Netyponovaný a typovaný lambda kalkul. Silná normalizace, Churchova-Rosserova vlastnost. ♦ Rekurse, věta o pevném bodě. ♦ Jazyk PCF, denotační a operační sémantika, úplná abstrakce,

paralelní or. ♦ Typy. Problém o typování. ♦ Polymorfismus. Predikativní a impredikativní typové systémy. ♦ Typové třídy a konstruktory a konstruktorové třídy. Podtypy. Typové systémy pro OOP. ♦ Imperativní prvky, vstup/výstup, ošetření výjimek, nedeterminismus, přepisovatelná pole, stav. Pokračování. ♦ Monády. Monadický datový typ IO. ♦ Implementace funkcionálních jazyků. SECD stroj. Překlad definic podle vzoru, strážených klauzulí, intensionálních seznamů. ♦ Grafová redukce. G-stroj. Superkombinátory, vynášení. ♦ Optimální redukce, plná lenost, plně líné vynášení.

Doporučená literatura:

- Jones, Simon L. Peyton. *The implementation of functional programming languages*. New York: Prentice Hall, 1987. xvi, 445 s.
- Field, Anthony J. – Harrison, Peter G. *Functional programming*. 1st ed. Wokingham: Addison-Wesley Publishing Company, 1988. 602 s.

I015 – Úvod do funkcionálního programování

zk, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Libor Škarvada

Doporučení: Studenti by měli vystačit s běžnými středoškolskými znalostmi a jistou schopností matematické abstrakce.

Kurs podává úvodní informace o funkcionálním programování. Po jeho absolvování by posluchači měli být schopni psát jednoduché programy v čistě funkcionálním stylu. ♦ Základní pojmy: term, hodnota, redukce. ♦ Pořadí výhodnocování, striktní a líné výhodnocování. ♦ Lambda abstrakce a výrazy s let a letrec. ♦ Vyšší funkce, částečná aplikace, currifikace. ♦ Jednoduché typy: základní typy a typové konstruktory, součinové typy. ♦ Polymorfní typy, otypování. ♦ Definice nových typových konstruktérů, součtové typy, rekursivní typy; definice podle vzoru. ♦ Seznamy, výčtový a intensionální zápis seznamů. ♦ Nekonečné seznamy a stromy. ♦ Rekursivní funkce, operace na seznamech a stromech, složitost. ♦ Modely, abstraktní datové typy.

Doporučená literatura:

- Thompson, Simon. *Haskell: the craft of functional programming*. Harlow: Addison-Wesley, 1996. xx, 500 s.

I016 – Distribuované algoritmy

zk, 3/0, 3 kr., podzim, již není vypisováno

doc. Ing. Lenka Motyčková, CSc.

Modely distribuovaných algoritmů. ♦ Distribuované algoritmy procházení grafů. ♦ Minimální kostra, směrování. ♦ Synchronizace asynchronní sítě. ♦ Logický čas, vzájemné vyloučení v distribuovaném modelu. ♦ Volba koordinátora. ♦ Byzantská dohoda. ♦ Neznačené sítě. ♦ Okamžitý stav výpočtu. ♦ Vznik a detekce komunikačního uváznutí. ♦ Centralizované, hierarchické a distribuované algoritmy detekce uváznutí. ♦ Detekce ukončení.

I017 – Strukturní složitost

zk, 2/0, 2 kr., jaro

RNDr. Ivana Černá, CSc.

Předpoklady: I012

Více o složitostních třídách; jejich struktura a vlastnosti. Srovnání různých složitostních mír. ♦ Techniky pro získávání dolních odhadů složitosti. ♦ Polynomiální hierarchie. ♦ Výpočty, které počítají. ♦ Alternování a hry. Interaktivní protokoly. ♦ Interaktivní důkazové systémy. Důkazy s nulovou znalostí a transparentní důkazy. Pravděpodobnostní ověřování důkazů a programů.

Doporučená literatura:

- Schöning, Uwe – Pruim, Randall. *Gems of theoretical computer science*. Berlin: Springer, 1998. x, 320 s.
- Gruska, Jozef. *Foundations of computing*. London: International Thomson Computer Press, 1997. xv, 716 s.
- Complexity theory retrospective. 2. New York: Springer-Verlag, 1997. xi, 339 s.
- Papadimitriou, Christos H. *Computational complexity*. Reading: Addison-Wesley Publishing Company, 1994. ix, 518 s.
- Balcázar, José Luis – Díaz, Josep – Gabarró, Joaquim. *Structural complexity I.*. Berlín: Springer-Verlag, 1995. xiii, 208.

**I018 – Komunikace a komunikační
složitost**

zk, 2/0, 2 kr., podzim, jednou za dva roky

RNDr. Ivana Černá, CSc.

Předpoklady: I005

Doporučení: Doporučuje se absolvování přednášky I012 Složitost.

Na počítac se můžeme dívat jako na třídu procesů, které spolu na různých úrovních komunikují. Komunikační složitost je matematická teorie zkoumající komunikující procesy. Často se používá i jako abstraktní model pro zkoumání jiných aspektů výpočtů. Přednáška začíná uvedením jednoduchých modelů komunikace a pokračuje až k prezentaci nejnovějších výsledků a jejich aplikacím. ♦ Základní model komunikace dvou procesů a pojem komunikační složitosti. Metody pro získávání dolních odhadů komunikační složitosti (metoda „fooling set“, metoda ranku matice, metoda pokrytí). Jednosměrná komunikační složitost. ♦ Jiné modely komunikace. Nedeterministické a pravděpodobnostní komunikace. Komunikační složitost relací. Komunikace více procesů. Model s jiným rozdělením vstupu. ♦ Aplikace. VLSI obvody. Rozhodovací stromy. Booleovské obvody a jejich hloubka. Časová a prostorová složitost.

Doporučená literatura:

- Kushilevitz, Eyal – Nisan, Noam. *Communication complexity*. Cambridge: Cambridge University Press, 1997. xiii, 189.
- Hromkovič, Juraj 1958-. *Communication complexity and parallel computing*. Berlin: Springer, 1997. x, 336 s.

I019 – Systémy počítačové algebry

zk, 2/0, 2 kr., jaro

prof. RNDr. Jiří Hřebíček, CSc.

Přehled historického vývoje systémů počítačové algebry – CAS (Computer Algebra Systems). Systémy REDUCE, MACSYMA, DERIVE, MATCAD, Maple, Mathematica, AXIOM atd. ♦ Základy tvorby systémů počítačové algebry (speciální programovací jazyky, teoretické základy a analýza jednotlivých oblastí matematiky, počítačová grafika, realizace na různých operačních systémech a počítačových platformách). ♦ Základy programování Maplu (struktura jazyka, matematické a logické objekty, výrazy a datové struktury, speciální funkce, logické konstrukce, procedury, knihovny procedur a funkcí, grafika). ♦ Použití systémů počítačové algebry pro výuku a „Scientific computing“ – matematické modelování a vědeckotechnické výpočty (formulace problému a jeho matematického modelu, analýza interpretace výsledků a ověření modelu, vizualizace řešení problému) a demonstrace na příkladech použití Maple. ♦ Projekt praktického řešení vybraného problému pomocí Maplu.

Doporučená literatura:

- Buchar, Jaroslav. *Úvod do programového souboru MAPLE* V. 1. vyd. Brno: Vysoká škola zemědělská, 1994. 83 s.
- Gander, W. – Hřebíček, Jiří. *Solving Problems in Scientific Computing Using Maple and MATLAB*. In Solving Problems in Scientific Computing Using Maple and MATLAB. Heidelberg: Springer Verlag, 1997.
- Heck, André. *Introduction to maple*. 2nd ed. New York: Springer, 1996. xx, 699 s.
- Hřebíček, Jiří – Pitner, Tomáš – Buchar, J. *Computational Simulation Using Maple*. In Proceedings International Summer School Computer. Bratislava: Slovak University of Technology Bratislava, 1997., s. 98–106.
- Monagan, M. B. *Maple V: programming guide*. New York: Springer-Verlag, 1996. xii, 379 s.

I020 – Lambda-kalkul I

zk, 2/0, 2 kr., podzim

prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.

Čistý lambda-kalkul: lambda-termy, struktura termů, rovnostní teorie. ♦ Redukce: jednosměrné transformace, obecné redukce, beta-redukce. ♦ Lambda-kalkul a výpočty: kódování, rekurzívní definice, lambda-vyčíslitelnost, kombinátory pevného bodu, nerozhodnutelné vlastnosti.

Doporučená literatura:

- Zlatuška, Jiří. *Lambda-kalkul*. In Lambda-kalkul. Brno: Masarykova universita Brno, 1993.

I021 – Lambda-kalkul II

zk, 2/0, 2 kr., jaro

prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.

Modifikace teorie: kombinatorická logika, extenzionalita, éta-redukce. ♦ Typovaný lambda-kalkul: typy a termy, normální formy, množinové modely, silná normalizovatelnost, typy jako formulé. ♦ Doménové modely: úplná částečná uspořádání, domény, nejmenší pevné body, parcialita. ♦ Konstrukce domén: složené domény, rekurzívní konstrukce domén, limitní domény.

12.1 Sylaby předmětu matematické informatiky

Doporučená literatura:

- Zlatuška, Jiří. *Lambda-kalkul*. In Lambda-kalkul. Brno: Masarykova universita Brno, 1993.

I022 – Návrh a verifikace algoritmů

zk, 2/0, 2 kr., podzim

doc. RNDr. Luboš Brim, CSc.

Programy jako transformátory predikátů. Nejslabší vstupní podmínka (wp), vlastnosti transformátorů, správnost algoritmu. ♦ Programovací jazyk GCL. Syntaxe, definice sémantiky pomocí transformátorů predikátů, SKIP, ABORT, vícenásobné přiřazení, sekvence, alternativa, cyklus. ♦ Programátorská logika. Zákon sekvence, zákon alternativy, zákon cyklu, vektorové proměnné. ♦ Návrh algoritmů. Principy a strategie pro návrh založené na programátorské logice, zákon současného návrhu a verifikace. ♦ Příklady aplikace metodologie na návrh konkrétních algoritmů. Návrh efektivních algoritmů, vyhledávání a třídění.

Doporučená literatura:

- Dijkstra, Edsger W. – Feijen, W. H. J. *A method of programming*. Wokingham: Addison-Wesley Publishing Company, 1998. vii, 188 s.
- Kaldewaij, A. (Anne). *Programming: the derivation of algorithms*. New York: Prentice Hall, 1990. xii, 216 s.
- Gries, David. *The Science of Programming*. New York: Springer-Verlag, 1981. 366 s., ob.

I023 – Petriho sítě

zk, 2/0, 2 kr., jaro, jednou za dva roky

doc. RNDr. Petr Jančar, CSc.

Předpoklady: I006 ∧ I010

Petriho sítě jsou základem velmi používané třídy nástrojů pro modelování, návrh a analýzu složitých paralelních a distribuovaných systémů. Mají četné aplikace v oblasti architektury počítačů, komunikačních protokolů, databází, softwarového inženýrství apod. ♦ Principy modelování systémů pomocí sítí. ♦ Vztahy strukturálních a dynamických vlastností. ♦ Techniky analýzy. ♦ Otázky algoritmické rozhodnutelnosti a složitosti. ♦ Modulární konstrukce. ♦ Ne-linearizovaná sémantika Petriho sítě. ♦ Vztah k jiným modelům z teorie procesů.

Doporučená literatura:

- Reisig, Wolfgang. *Elements of distributed algorithms: modeling and analysis with Petri Nets*. Berlin: Springer, 1998. xi, 302 s.

I025 – Simulace I

zk, 2/2, 4 kr., podzim

doc. RNDr. Václav Sedláček, CSc.

Předpoklady: ¬U421

Náhodná čísla a metody jejich generování, vlastnosti generátorů náhodných čísel, testování generátorů náhodných čísel, metody zlepšení kvality generátorů náhodných čísel. ♦ Použití náhodných veličin v jiných oblastech informatiky. ♦ Náhodné veličiny. Algoritmy pro generování náhodných veličin diskrétního a spojitého typu. ♦ Systémy orientované na události a systémy orientované na procesy. ♦ Simulární čas, vnitřní stavы procesů, registrace stavu procesů, změny stavů procesů a implementace. ♦ Úloha kalendářů v simulačních programech a metody jejich implementace. Použití vhodných datových typů pro implementaci kalendářů.

I026 – Simulace II

zk, 2/0, 2 kr., jaro

doc. RNDr. Václav Sedláček, CSc.

Předpoklady: I025

Simulační jádro, jeho funkce a univerzálnost a metody jeho implementace. ♦ Markovovy řetězce a Markovovy procesy, identifikace náhodných procesů, homogenní procesy, procesy typu vznik/zánik. Chapmanovy rovnice. ♦ Kendallová klasifikace systémů hromadné obsluhy a metody jejich analýzy. ♦ Klasické systémy $M/M/1$, $M/M/n$ a jejich modifikace, konečné fronty resignace a odpadnutí, systémy se ztrátami a vztahy mezi nimi, Erlangovy vzorce. ♦ Analýza systémů hromadné obsluhy vyšších typů.

I027 – Systémy na prepisovanie termov

k, 0/0, 2 kr., podzim, již není vypisováno

RNDr. Igor Prívara

Předpoklady: M009 $\wedge$ I008

Doporučení: Doporučeno absolvovat I013 Logické programování I a I014 Funkcionálne programovanie.

Systémy na prepisovanie termov sú jednoduchým výpočtovým modelom pre teórie definované rovnosťami. Preto sú zaujímavé pre celý rad aplikácií, založených na ekvacionálnom uvažovaní, napr. symbolické algebraické výpočty, výpočtová logika (automatizovaná podpora dokazovania teorém), špecifikácie a verifikácia programov, programovacie jazyky vysokej úrovne, atď. ♦ Ekvacionálne teórie. ♦ Unifikačné problémy. ♦ Prepisovanie termov. ♦ Zúplňovacie procedúry. ♦ Modifikácie systémov na prepisovanie termov. ♦ Modulárne systémy na prepisovanie termov. ♦ Dokazovanie teorém. ♦ Funkcionálne a logické programovanie. ♦ Ekvacionálne programovanie. ♦ Dokazovanie vlastností algebraických špecifikácií.

I028 – Základní pojmy obecné logiky

zk, 2/0, 2 kr., podzim

prof. PhDr. Pavel Materna, CSc.

Sémantická charakteristika logiky. ♦ Tradiční logika, symbolická (matematická) logika, filosofická logika. ♦ Stručný přehled dějin logiky. ♦ Klasická logika – obecná charakteristika. Výroková logika, výrokový kalkul. Definice kalkulu. Bezespornost, úplnost, rozhodnutelnost. Tautologie výrokové logiky. Výrokově-logické vyplývání. Formální důkaz. Metateorém dedukce. Úplná disjunktivní, konjunktivní normální forma. ♦ Predikátová logika. Pojem řádu. Predikátová logika 1. řádu. Interpretace formálního systému predikátové logiky 1. řádu. Splňování, splnitelnost, pravdivost v interpretaci, logické a analytické vyplývání. Pojem modelu. ♦ Fragment: kategorický syllogismus. Funkce, identita, individuální deskripce. ♦ Predikátová logika 2. řádu. ♦ Teorie typů. ♦ Neklasické logiky. Vícenadnotové, modální, intenzionální logiky.

I029 – Logická analýza přirozeného jazyka I

prof. PhDr. Pavel Materna, CSc.

Předpoklady: I997 V P998

Problém významu. Syntaktika, sémantika, pragmatika. Frege: význam a smysl. Churchova formulace. ♦ Kritika fregeovské sémantiky. Kritika Quineovy behavioristické sémantiky. ♦ Teorie možných světů. Montague, Kripke. ♦ Funkcionální teorie významu. Funkce jako předpis, funkce jako zobrazení. ♦ Princip extenzionality, princip skladebnosti.

I030 – Úvod do počítačové lingvistiky

doc. PhDr. Karel Pala, CSc.

Doporučení: Vhodná je znalost Prologu.

Východiska počítačového zpracování přirozeného jazyka. ♦ Přirozený jazyk jako hlavní nástroj lidské komunikace. Jazyková data v korpusech. ♦ Roviny: fonetika, fonologie, morfologie, syntax, sémantika, pragmatika. Klasická a formální gramatiky: reprezentace morfológických a syntaktických struktur, reprezentace významu, gramatiky: nekontextové, kontextové, logické – DCG, transformační, Analýza a syntéza: morfológická, syntaktická, sémantická, Analyzátor: morfológický – LEMMA, syntaktický – KLARA, Strategie analýzy: shora, zdola, smíšené, heuristiky. Probleém víceznačnosti a prohledávání. ♦ Počítačové slovníky: reprezentace znalostí o lexikálních jednotkách. Typy elektronických slovníků: výkladové, thesaury, frazeologické, slovníky kmenů, překladové – vícejazyčné, jejich formalizace. ♦ Reprezentace významu věty: logická vs. lexikální sémantika, Princip kompozicionality: skládání významů. Sémantické klasifikace: u sloves, valenční rámce, slovesa jako logické predikáty, transparentní intenzionální logika a její aplikace na analýzu významů vět přirozeného jazyka. ♦ Pragmatika: sémantická a pragmatická povaha jmenných skupin, struktura promluvy, deiktické výrazy, kontexty. Porozumění jazyku: reprezentace významu, inference a reprezentace znalostí. Struktura dialogových systémů.

I031 – Algebraické prostředky lingvistiky

prof. RNDr. Miroslav Novotný, DrSc.

Předpoklady: P998 V I997

Přirozený jazyk, jeho syntax a sémantika, morfológické a syntaktické kategorie. ♦ Volný monoid, formální jazyk jako algebraická struktura. ♦ Relace definované jazyky. ♦ Syntaktický monoid, regulární jazyky. ♦ Galoisovy konexe, uzávěrové operátory, úplné svazy. ♦ Morfológické a syntaktické kategorie formálního jazyka. ♦ Gramatiky. Pravidla a jejich normy. Zobecněné gramatiky. ♦ Jazyky generované gramatikami, Chomského hierarchie gramatik a jazyků, nekontextové gramatiky a jazyky.

Doporučená literatura:

- Novotný, Miroslav. *S algebrou od jazyka ke gramatice a zpět*. 1. vyd. Praha: Academia, 1988. 308 s.

I032 – Konstrukce gramatik

zk, 2/0, 3 kr., jaro

prof. RNDr. Miroslav Novotný, DrSc.

Předpoklady: I031 $\wedge$ (P998 $\vee$ I997)

Čisté gramatiky a jazyky. $\diamond$ Konstrukce gramatik pomocí syntaktických kategorií. $\diamond$ Konstrukce gramatik pomocí syntaktických konfigurací. $\diamond$ Redukující operátory čistých zobecněných gramatik. $\diamond$ Markovovy algoritmy. $\diamond$ Efektivní varianty konstrukcí gramatik. $\diamond$ Syntaktické rozpoznávání obrazů.

Doporučená literatura:

- Novotný, Miroslav. *S algebrou od jazyka ke gramatice a zpět*. 1. vyd. Praha: Academia, 1988. 308 s.

I038 – Typy a důkazy

zk, 2/0, 3 kr., jaro

prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.

Význam a denotace v logice, Tarski a Heyting. $\diamond$ Přirozená dedukce: kalkul, pravidla, výpočetní interpretace. $\diamond$ Curryho-Howardův izomorfismus: lambda-kalkul, operační a denotační interpretace, konverze, izomorfismus. $\diamond$ Věta o normalizaci: Churchova-Rosserova vlastnost, věta o slabé normalizaci, věta o silné normalizaci. $\diamond$ Kalkul sekventů: strukturální pravidla, intuicionistická varianta, identity, logická pravidla, vlastnosti systému bez řezu, překlad mezi kalkulem sekventů a přirozenou dedukcí. $\diamond$ Věta o silné normalizaci: reducibilita a její vlastnosti. $\diamond$ Gödelův systém T, kalkul, normalizace, výrazové schopnosti. $\diamond$ Koherentní prostory, stabilní funkce, paralelní disjunkce, součinové a funkční prostory, denotační sémantika systému T. $\diamond$ Součty v přirozené dedukci: problémy, standardní konverze, komutující konverze, funkční kalkul. $\diamond$ Systém F: kalkul, jednoduché typy, volné struktury, induktivní typy, Curryho-Howardův izomorfismus, silná normalizace. $\diamond$ Koherentní sémantika součtů; věta o odstranění řezu; reprezentace.

Doporučená literatura:

- Girard, Jean-Yves – Taylor, Paul – Lafont, Yves. *Proofs and types*. Cambridge: Cambridge University Press, 1990. xi, 176 s.
- Zlatuška, Jiří. *Lambda-kalkul*. 1. vyd. Brno: Masarykova universita, 1993. 264 s.

**I039 – Architektura superpočítaců a
intenzivní výpočty**

zk, 2/0, 2 kr., jaro, jednou za dva roky

doc. RNDr. Luděk Matyska, CSc.

Doporučení: Předpokládá se alespoň elementární znalost programovacích jazyků FORTRAN, C a případně C++.

Vysoce výkonné vektorové a superskalární procesory. $\diamond$ Jednoprocесорové počítače, počítače s menším počtem procesorů, masivně paralelní počítače; distribuované systémy. $\diamond$ Sdílená, distribuovaná a distribuovaná sdílená paměť; další alternativy. $\diamond$ Rozšiřitelnost počítačů a úloh. $\diamond$ Měření výkonnosti, LINPACK test, TOP 500. $\diamond$ Jednoprocесорové systémy, programovací jazyky, metodologie psaní efektivních programů, základy optimalizace pro vektorové

12.1 Sylaby předmětů matematické informatiky

a superskalární počítače. ⇔ Víceprocesorové systémy se sdílenou pamětí, programovací jazyky, dekompozice algoritmů, základy optimalizace pro nízký počet procesorů. ⇔ Masivně paralelní systémy, paralelní algoritmy, „jemný“ (fine) parallelismus. ⇔ Distribuované systémy, dekompozice úloh, „hrubý“ (coarse) parallelismus, programovací systémy (PVM, LINDA, . . .).

Doporučená literatura:

- Fosdick, Lloyd D. *An introduction to high-performance scientific computing*. Cambridge: MIT Press, 1996. ix, 760 s.
- Wolfe, Michael Joseph. *High performance compilers for parallel computing*. Redwood City: Addison-Wesley Publishing Company, 1996. xiii, 570.
- Wilson, Gregory V. *Practical parallel programming*. Cambridge: MIT Press, 1995. viii, 564.
- Protic, Jelica – Tomasevic, Milo – Milutinovic, Veljko. *Distributed shared memory*. Los Alamitos: IEEE Computer Society, 1998. x, 365 s.
- Dowd, Kevin. *High performance computing*. Sebastopol: O'Reilly & Associates, Inc., 1993. xxv, 371 s.

I040 – Modální a temporální logiky procesů

zk, 0/2, 2 kr., jaro

doc. RNDr. Luboš Brim, CSc.

Doporučení: Doporučeno je absolvovat I010 *Komunikace a paralelismus*

Modální logiky: výroková modální logika, modální mu-kalkulus. ⇔ Temporální logiky: výroková temporální logika, lineární a větvící se čas, temporální operátory. ⇔ Logiky pro systémy reálného času. ⇔ Dokazování vlastností sekvenčních programů (Hoareova logika). ⇔ Klasifikace vlastností procesů: lokální, globální vlastnosti, život, bezpečnost. ⇔ Verifikace temporálních vlastností: metoda tabel, prověřování modelu (model checking).

Doporučená literatura:

- Manna, Zohar – Pnueli, Amir. *Temporal verification of reactive systems: safety*. New York: Springer, 1995. xviii, 512.
- *Handbook of logic in computer science*. Vol. 2, *Background: computational structures*. Oxford: Clarendon Press, 1992. 571 s.

I041 – Teorie a specifikace procesů

zk, 0/2, 2 kr., jaro

doc. RNDr. Mojmír Křetínský, CSc.

Předpoklady: I005 $\wedge$ I006 $\wedge$ I010 $\wedge$ MO06 $\wedge$ MO09

Jedná se o seminář, kde jako hlavní náplň se předpokládá aktivní účast členů semináře, tj. nastudování a předenesení problematiky (podkapitola z knihy, článek z časopisu, referát z konference atp. – vesměs psáno v angličtině) zadané po dohodě s vedoucím semináře. Po referátu bude následovat diskuse k problematice. Náplň semináře lze přizpůsobit požadavkům/přání účastníků při respektování uvedeného rámcového obsahu. ⇔ Modelování a specifikace procesů: vybrané kalkuly/algebry procesů, jejich operační sémantika. ⇔ Příklady specifikace procesů. ⇔ Vybrané sémantické ekvivalence procesů na přechodových systémech, jejich vzájemné vztahy. ⇔ Možnosti algoritmické verifikovatelnosti – (ne)rozhodnutelnost jistých sémantických ekvivalencí na vybraných třídách procesů.

Doporučená literatura:

- Baeten, J.C.M. – Weijland, W.P. *Process Algebra*. Cambridge: Cambridge University Press, 1990. 248pp. Cambridge Tracts in Theoret.Computer Science.
- Burkart, Olaf. *Automatic verification of sequential infinite-state processes*. Berlin: Springer, 1997. 163 s.
- Články z časopisů a sborníků konferencí, dle specifikace vyučujícího

I043 – Induktivní logické programování

zk, 2/1, 3 kr., podzim

RNDr. Lubomír Popelinský

Doporučení: Znalost jazyka Prolog je výhodou.

Kurs přináší nejdůležitější poznatky induktivního odvozování v predikátovém počtu 1. řádu. ♦ Úvod do logického programování. Programovací jazyk Prolog. ♦ Teorie induktivního odvozování: identification in limit, identification by enumeration, jiné modely učení. ♦ Úvod do induktivního učení: operátory generalizace a specializace. Základní algoritmy. ♦ Induktivní odvozování v predikátové logice 1. řádu: induktivní logické programování(ILP), základní úloha ILP. ♦ Top-down ILP: refinement operátory a stromy. MIS ♦ Interaktivní ILP: Pojem dotazu a orákula, jejich typy. WiM ♦ Induktivní odvozování a syntéza rekurzívních programů: schématem řízená syntéza, SYNAPSE, DIALOGS. metody založené na analýze stopy výpočtu. ♦ Empirické metody. Progol. Foil. ♦ Složitost algoritmů ILP: PAC-learnability, PAC-learnable třídy ♦ Aplikace ILP. ♦ Projekty: 1. Zpracování přirozeného jazyka. 2. Vyhledávání znalostí. 3. Automatické logické programování. 4. Teorie ILP.

Doporučená literatura:

- Nienhuys-Cheng, Shan-Hwei – Wolf, Ronald de. *Foundations of inductive logic programming*. Berlin: Springer, 1997. xvii, 404.
- Shapiro, Ehud Y. *Algorithmic program debugging*. Cambridge: MIT Press, 1983. xiv, 232 s.

I044 – Logická analýza přirozeného jazyka II

zk, 2/0, 2 kr., jaro

prof. PhDr. Pavel Materna, CSc.

Předpoklady: (I029 ∧ P998) ∨ I997

Transparentní intenzionální logika. Obecná charakteristika. Jednoduchá teorie typů. Epistemická báze. Extenze a intenze. Extenziona lní teorie intenzí. Pojem konstrukce. Porovnání s konstruktivismem. Modifikace rozvětvené teorie typů. ♦ Teorie pojmu. Výraz – pojem – objekt. Church: význam výrazu = pojem objektu. Quasi-identické uzavřené konstrukce. Pojem. Pojmové systémy. ♦ Řešení známých sémantických problémů: Existence. Intenzionální kontexty. Kvantifikace do intenzionálních kontextů. Paradox analýzy, paradox vševedoucnosti. Tvrzení identit. Analýza tázacích vět.

I045 – Topologie distribuovaných systémů

z, 0/2, 2 kr., podzim, již není vypisováno

doc. Ing. Lenka Motyčková, CSc.

Dekompozice grafu ♦ Určování stupně souvislosti sítě. ♦ Určování dvojitě a trojitě souvislých komponent. ♦ Dynamické algoritmy v prostředí s poruchami. ♦ Certifikáty sou-

12.1 Sylaby předmětů matematické informatiky

vislosti. ♦ Směrování v obecné topologii. ♦ Samostabilizující algoritmy. ♦ Protokoly pro multicast. ♦ Spolehlivý multicast.

I046 – Vyčíslitelnost II zk, 2/0, 2 kr., jaro, jednou za dva roky

doc. RNDr. Luboš Brim, CSc.

Předpoklady: I997 ∨ (I007 ∧ M006 ∧ P998)

Věta o rekurzi. Zobecněná Riceova věta, injektivní smn-věta, Rogersova věta o isomorfismu, aplikace věty o rekurzi. ♦ Aplikace v logice. Aritmetické množiny a funkce, Goedelova-Rosserova věta o neúplnosti, druhá Goedelova věta o neúplnosti. ♦ Relativizovaná teorie vyčíslitelnosti. Programy s orákulem. ♦ Kleeneho hierarchie. T-redukce, aritmetická hierarchie, tt-redukce. ♦ Postův problém. ♦ Analytická hierarchie, aplikace v logice. ♦ Vyčíslitelnost nespočetných množin. Úplné částečně uspořádané množiny, domény.

Doporučená literatura:

- Rogers, Hartley. *Theory of Recursive Functions and Effective Computability*. Cambridge: Massachusetts Institute of Technology, 1987. 482 s.

I047 – Úvod do korpusové lingvistiky a počítačové lexikografie zk, 2/0, 2 kr., jaro

doc. PhDr. Karel Pala, CSc.

Informační technologie a jazykové korpusy. ♦ Vznik korpusové lingvistiky a k čemu jsou korpusy. ♦ Budování korpusů, korpusová data. Typy korpusů a standardizace, SGML, TEI. Sběr dat pro korpusy a reprezentativnost korpusů. Údržba korpusů. ♦ Korpusové nástroje – manažery. Korpusový administrátor (CQP, CUE). Programy pro tvorbu konkordancí (KWIC) – OCP. Využití regulárních výrazů. Statistické programy (absolutní, relativní četnosti, M/I, T-score). Třídicí programy pro konkordance. Konverzní programy mezi různými kódy. Práce s atributy a značkami (tagy). ♦ Annotované korpusy a značkování. Základní úroveň značkování – metastruktura textu – SGML. Gramatické značkování na úrovni slovních druhů (LEMMA). Syntaktické značkování na úrovni větných struktur – treebanks, skeletonová analýza. Paralelní korpusy. ♦ Využití korpusů a korpusových dat. Ukázky práce s korpusem – ČNK. Studium kolokací a slovních spojení. Aplikace v oblasti teorie komunikace. ♦ Počítačová lexikografie. ♦ Co je to lexikografie a lexikologie. ♦ Způsoby popisu významů slov (sémantické komponenty). ♦ Typy elektronických slovníků. Výkladové – heslo, struktura hesla a výběr hesel. Překladové – vícejazyčné, vztah ke strojovému překladu. ♦ Data pro tvorbu slovníků – korpusy. ♦ Softwarové nástroje pro lexikografy. Lexikografické stanice. Lemmatizátory. Desambiguátory (zpracování homonymí a frazeologických spojení). ♦ Lexikografické standardy v rámci EU. ♦ Možné experimenty s tvorbou lexikografického software.

I050 – Logické programování II zk, 2/0, 2 kr., jaro, jednou za dva roky

doc. RNDr. Luděk Matyska, CSc.

Předpoklady: I013

Pokročilé techniky programování v Prologu. Fronty, seznamy, enumerace; řezy; všechna řešení. DCG gramatiky. ♦ Alternativní modely výpočtu – bottom up versus top down. Použití

databázových operací pro vyhodnocení logických programů. Magické množiny a transformace. ♦ Abstraktní interpretace programů. Transformace programů. Globální analýza, analýza výpočetní nezávislosti částí programů. ♦ Paralelní logické programování. Concurrent Constraint Logic Programming. ♦ Implementace. Odvození instrukcí, abstraktní počítac. Implementace paralelních programovacích jazyků, ANDORA, PANDORA a případně i další. Speciální konstrukce (bloky, události, . . .). ♦ Logické programování s omezujícími podmínkami: otázky praktického použití.

I051 – Formální algebraické specifikace k, 2/0, 2 kr., podzim, již není vypisováno

RNDr. Igor Prívara

Předpoklady: M009

Doporučení: Doporučeno M007 *Matematická logika*, I011 *Sémantiky programovacích jazyků*

Místo a význam formálních specifikací při vývoji programů. ♦ Algebraické specifikace – metoda a specifikační jazyk. ♦ Různé pohledy na teorie definované rovnostmi (modely, výpočetní model, dokazování). ♦ Modulární specifikace – skládání, parametrické specifikace, sémantika modulárních specifikací. ♦ Postupné zjemňování specifikace – implementace specifikace, behaviorální návrh, diverzifikace specifikací. ♦ Aplikace algebraických specifikací – generování testů, integrace semiformálních a formálních metod.

I052 – Vybrané kapitoly z teorie jazyků k, 2/0, 3 kr., jaro, jednou za dva roky

doc. RNDr. Branislav Rovan, CSc.

Předpoklady: I005 $\wedge$ I006

Abstraktne triedy jazykov a automatov: definícia tried jazykov pomocou ich uzáverových vlastností, vzájomne vzťahy medzi operáciami nad jazykmi, vlastnosti triedy jazykov plynúce z vlastnosťí triedy automatov, operácie nad automatmi a ich dôsledok na popisané jazyky, triedy jazykov generovaťelné z jednoho prvku. ♦ Zovšeobecnenia gramatík: gramatiky s riadeným odvodením, biologicky motivované triedy gramatík, generatívne systémy, paralelne generovanie jazykov, zložitosť gramatík a jazykov.

Doporučená literatura:

- Ginsburg, Seymour. *Algebraic and automata-theoretic properties of formal languages*. Amsterdam: North-Holland Publishing Company, 1975. xii, 313 s.
- *Handbook of formal languages. Vol. 1 Word, language, grammar*. Berlin: Springer, 1997. xvii, 873.
- *Handbook of formal languages. Vol. 2 Linear modeling: background and application*. Berlin: Springer, 1997. xxii, 528.
- Salomaa, A.: *Formal Languages*. Academic Press, New York, 1973
- Dassow,J., Paun,G.: *Regulated Rewriting in Formal Language Theory*. Springer, Berlin, 1980

I053 – Metody efektivního programování k, 1/1, 2 kr., podzim

Mgr. Petr Steinmetz

Předpoklady: (U110 $\wedge$ U111 $\wedge$ U210) $\vee$ I002 $\vee$ I003 $\vee$ I069

12.1 Sylaby předmětů matematické informatiky

Doporučení: Dále se doporučuje absolvovat I069 *Úvod do objektově orientovaného programování*. Nástrojem pro výklad jsou jazyky C, C++ a Pascal.

Efektivita implementace algoritmu: efektivita různých konstrukcí jazyka po jejich překladu se zaměřením na programové struktury, funkce a jejich parametry, rekursivní funkce, datové struktury (lokální proměnné a zásobník, množina, dynamická data apod.). ♦ Efektivita práce při návrhu algoritmu: snížení chybosti při tvorbě programu, čitelnost programu (styl zápisu algoritmu, komentáře, výpočty prováděné překladačem, použití symbolických konstant, parametrů procedur, proměnných, vhodné členění algoritmu do procedur a funkcí), využití dříve naprogramovaných částí programu (vhodné členění procedur a funkcí do modulů, výhody odděleného překladu, tvorba knihoven), nezávislost programu na pozdějších úpravách, přenositelnost do jiných prostředí (orientace na standardní prvky jazyka v konkrétním prostředí, využití standardních knihoven, podmíněný překlad).

I054 – Kódování, kryptografie a kryptografické protokoly zk, 2/1, 3 kr., podzim
prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.

Teorie kódování a moderní kryptografie jsou bohaté ha hluboké, elegantní a prakticky velice důležité ideje, metody a systémy. Hlavní koncepty moderní kryptografie jsou těsná spojení s fundamentálními koncepty teoretické informatiky. Moderní kryptografie a její metody a systémy mají velký význam pro moderní komunikační a informační systémy. Základní znalosti teorie kódování a moderní kryptografie jsou nezbytné pro každého absolventa informatiky. ♦ Základní koncepty teorie kódování. ♦ Lineární kódy. ♦ Cyklické kódy. ♦ Klasická kryptografie. ♦ Kryptosystémy s veřejným klíčem. ♦ RSA kryptosystémy a digitální podpisy. ♦ FaktORIZACE a rozpoznávání prvočísel. ♦ Jiné kryptosystémy. ♦ Základní kryptografické protokoly. ♦ Steganografie. ♦ Krypto-teorie versus krypto-praxe. ♦ Kvantová distribuce klíčů. ♦ Kvantové kryptografické protokoly.

Doporučená literatura:

- Schneier, Bruce. *Applied cryptography: protocols, algorithms, and source code in C*. New York: John Wiley & Sons, 1996. xxiii, 758.
- Gruska, Jozef. *Quantum computing*, London, McGraw-Hill, 1999, 450 s.
- Gruska, Jozef. *Foundations of computing*. London: International Thomson Computer Press, 1997. xv, 716 s.
- Salomaa, Arto. *Public-key cryptography [1996]*. 2nd ed. Berlin: Springer, 1996. x, 271 s.

I055 – Laboratoř interakcí člověka s počítačem z, 3/0, 3 kr., každý semestr
doc. Ing. Jiří Sochor, CSc.

Předpoklady: P099

Doporučení: Předpokladem pro zápis do předmětu je 1) schopnost samostatné práce; 2) zájem a dlouhodobější zapojení – vícesemestrová práce; 3) znalost C, C++, UNIX/Linux případně

Win/NT; 4) znalost anglického jazyka; 5) schopnost práce v týmu; 6) schválení přihlášky vedoucím laboratoře (doc. Sochor).

Laboratoř interakcí člověka s počítačem je týmovým projektem zaměřeným na nové formy interakcí člověka s počítačem postavené na principu zanoření do počítačem generovaného prostředí. Hlavním tématem činnosti jsou algoritmické a systémové problémy grafických rozhraní, detekce polohy, silové zpětné vazby a jejich propojování do funkčního systému. Těžiště práce je v týmové práci studentů na řešení výzkumně orientovaného problému.

Doporučená literatura:

- Vince, John (John A.). *Virtual reality systems*. Wokingham: Addison-Wesley Publishing Company, 1995. xv, 388 s.
- *Frontiers of scientific visualization*. New York: John Wiley & Sons, 1994. vi, 284 s.
- *The virtual reality casebook*. New York: Van Nostrand Reinhold., xiii, 355.
- *WSCG 96: The Fourth International Conference in Central Europe on Computer Graphics and Visualization 96. Vol. 1, 2*. Plzeň: University of West Bohemia, 1996. iii, 232 s.
- *Focus on scientific visualization*. Berlin: Springer-Verlag, 1993. xvi, 379 s.

I056 – Fuzzy množiny a jejich aplikace

zk, 2/0, 2 kr., jaro

Ing. Jan Žižka, CSc.

Fuzzy množiny a klasické množiny. Definice, základní operace. ♦ Dvouhodnotová, více-hodnotová a fuzzy logika. Princip rozšíření. ♦ Fuzzy relace, cylindrické rozšíření. Fuzzy čísla a aritmetika. Fuzzy implikace. Přibližné usuzování. ♦ Systémy založené na fuzzy pravidlech, fuzzy inference. Logické spojky, t-normy a s-normy. ♦ Fuzzy logika v expertních systémech, řízení procesů. ♦ Fuzzy databáze a GIS. ♦ Další příklady aplikací (průmysl, lingvistika, rozhodovací procesy, fuzzy modelování aj.).

I057 – Seminář k informační společnosti

k, 0/2, 2 kr., jaro

prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.

Doporučení: Předpokladem zápisu je odevzdání eseje 2 stran A4 (cca 4 kB) na téma „Co si představují pod pojmem *informační společnost*“.

Seminář věnovaný některým aspektům informační společnosti. Tento seminář doplňuje přednášku I064 *Informační společnost*. Předpokládá se samostatná práce studentů s literaturou (vesměs v angličtině), referáty účastníků semináře a diskuse nad jejich tématy. ♦ Informační technologie a společnost. ♦ Informace jako reálná hodnota. ♦ Ekonomický a sociální dopad. ♦ Civilizační důsledky informační společnosti. ♦ Informační technologie a demokracie.

Doporučená literatura:

- Literatura shodná s I064

I058 – Výpočtové a komunikační sítě a jejich aplikace zk, 2/0, 3 kr., jaro, jednou za dva roky

prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.

Komunikační a výpočtové sítě představují jeden z významných modelů moderních paralelních a distribuovaných systémů. ♦ Základní problémy výpočtových a komunikačních sítí lze formulovat a řešit v podstatné míře na grafově-teoretické úrovni, a hlavně tomuto přístupu je přednáška věnována. Kromě toho, problémy výpočtových a komunikačních sítí budou uvedeny do kontextu hlavních modelů paralelních počítačů. ♦ PRAM model a algoritmy pro PRAM. ♦ Modely paralelních počítačů. ♦ Základní sítě (arrays, toroids, hypercube, cube-connected cycles, shuffle exchange, de Bruijn graphs, trees). ♦ Sítě na Caylehuho grafech. ♦ Broadcasting a gossiping. ♦ Embeddings. ♦ Routing. ♦ Vzájemné simulace sítí. ♦ Simulace PRAM na sítích. ♦ Layouts. ♦ Fyzikální ohraničení sítí. ♦ Systolické systémy. ♦ Celulární automaty.

Doporučená literatura:

- Gruska, Jozef. *Foundations of computing*. London: International Thomson Computer Press, 1997. xv, 716 s.

I059 – Kolmogorovova složitost zk, 2/0, 2 kr., jaro, jednou za dva roky

prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.

Předpoklady: I997 V P998

Kolmogorovská a chaitinovská složitost objektů určují maximální míru komprese daného objektu. Na bázi takového jednoduchého a fundamentálního pojmu se podařilo rozpracovat nové a účinné přístupy k mnohým základním problémům vědy a aplikací v celé řadě oblastí i mimo informatiku: náhodnost, (algoritmická) pravděpodobnost, informace, induktivní vyvozování, tvorba teorií, limitace formálních systémů, aplikace ve fyzice, . . . ♦ Základní pojmy a výsledky. ♦ Náhodnost konečných a nekonečných řetězců. ♦ Algoritmická teorie informace. ♦ Algoritmická pravděpodobnost. ♦ Induktivní vyvozování. ♦ Časově a paměťově ohraničená kolmogorovská složitost. ♦ Metoda nekompresovatelnosti. ♦ Limity formálních systémů. ♦ Číslo moudrosti ♦ Aplikace kolmogorovské složitosti mimo informatiku.

Doporučená literatura:

- Li, Ming – Vitányi, Paul. *An introduction to kolmogorov complexity and its applications, revised and expanded*. New York: Springer, xviii, 637.
- Gruska, Jozef. *Foundations of computing*. London: International Thomson Computer Press, 1997. xv, 716 s.

I060 – Paralelní gramatiky a automaty zk, 2/0, 3 kr., jaro, jednou za dva roky

doc. RNDr. Branislav Rovan, CSc.

Předpoklady: I005 $\wedge$ I012

Cieľom prednášky je prezentovať vybrané prístupy k modelovaniu paraleлизmu pomocou gramatík a automatov. ♦ Popri jazykovo-teoretických otázkach bude v prednáške položený

dôraz na zložitostné aspekty a porovnávanie sekvenčných a paralelných modelov. Medzi skúmanými modelmi budú napr. L-systémy, paralelne komunikujúce gramatiky a alternujúce automaty.

- I061 – **Frontiers of Computing – Nové fundamentálne metody zpracováni informace** zk, 2/0, 3 kr., podzim, již není vypisováno
prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.

Několik fundamentálně nových přístupů k zpracování informace se začalo intenzivně analyzovat a rozvíjet v posledních letech. Jejich společným jmenovatelem je, že se jde hlouběji do základních jevů fyzikálnho a biologického světa. Pro nové modely se začíná užívat termín „natural computing“. ♦ Cílem přednášky je: Prezentovat hlavní z úspěšně se rozvíjejících modelů a přístupů, zejména jejich informatickou podstatu, metody a výsledky, například v takových oblastech jako „quantum computing“, „molecular computing“, ... ♦ Umožnit účastníkům přednášky s hlubším zájmem o nové a zajímavé/progresivní směry aktivněji vniknout do perspektivní tématiky a podílet se na prezentaci nejnovějších výsledků.

- I062 – **Náhodnostní algoritmy a výpočty** zk, 2/0, 3 kr., jaro
prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.

Náhodnostní algoritmy a metody se stávají klíčovými prostředky pro efektivní řešení problémů v informatice i její aplikace prakticky ve všech teoretických a aplikačních oblastech. ♦ Příklady náhodnostních algoritmů. ♦ Základní typy náhodnostních algoritmů. ♦ Náhodnostní třídy složitosti. ♦ Metody teorie her. ♦ Chernoffovy odhady. ♦ Momenty a deviace. ♦ Pravděpodobnostní metody. ♦ Markovovy řetězce a náhodné cesty. ♦ Algebraické metody. ♦ Aplikace ♦ Lineární programování. ♦ Paralelní a distribuované algoritmy. ♦ Náhodnostní metody v kryptografii. ♦ Náhodnostní metody v teorii čísel.

Doporučená literatura:

- Motwani, Rajeev – Raghavan, Prabhakar. *Randomized algorithms*. Cambridge: University Press, 1995. xiv, 476 s.
- Gruska, Jozef. *Foundations of computing*. London: International Thomson Computer Press, 1997. xv, 716 s.

- I063 – **Návrh algoritmů II** zk, 2/0, 2 kr., jaro
RNDr. Ivana Černá, CSc.

Předpoklady: I002 $\wedge$ M010

Složitost algoritmů – v nejhorším případě, očekávaná složitost, amortizovaná složitost. Dolní a horní odhady složitosti. ♦ Metody analýzy složitosti algoritmů – shluková technika, technika účtu, potenciálová metoda. ♦ Návrh a využití efektivních datových struktur. Binomiální a Fibonacciho haldy. Balancované vyhledávací stromy. Množinové datové struktury. ♦ Techniky návrhu efektivních algoritmů – divide et impera, dynamické programování, hladové algoritmy, prohledávání. Obecná formulace, aplikace, teoretické základy. ♦ Metody návrhu approximativních algoritmů – relativní approximace a approximativní schémy. Aplikace:

12.1 Sylaby předmětů matematické informatiky

pokrytí grafu, obchodní cestující, rozvrhování, pokrytí množin, vyhledávaní řetězů. ♦ Metody návrhu pravděpodobnostních algoritmů – náhodné přeuspřádaní, náhodné vyhledávaní, balancování. Očekávaná vs. průměrná složitost. Algoritmy Las Vegas a Monte Carlo. Derandomizace. Aplikace: vyhledávací stromy, nezávislé množiny. ♦ Metody návrhu on-line algoritmů. Srovnávací analýza on-line algoritmů. Náhodnostní on-line algoritmy. Aplikace: stránkování, obsluha procesorů

Doporučená literatura:

- Cormen, Thomas H. – Leiserson, Charles E. – Rivest, Ronald L. *Introduction to algorithms*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press, 1990. xi, 1028 s.
- Kozen, Dexter C. *The Design and Analysis of Algorithms*. New York: Springer-Verlag, 1992. 320 s.
- Motwani, Rajeev – Raghavan, Prabhakar. *Randomized algorithms*. Cambridge: University Press, 1995. xiv, 476 s.
- Brassard, Gilles – Bratley, Paul. *Fundamentals of algorithmics*. London: Prentice-Hall International, 1996. xix, 524 s.

I064 – Informační společnost

zk, 2/0, 2 kr., jaro

prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc.

Přednáška je věnována dopadu informačních technologií na společnost, charakteru počítačové (informační) revoluce a nástupu tzv. informační společnosti. ♦ Informatika v historické perspektivě. ♦ Počítačová revoluce. ♦ Paradox produktivity. ♦ Internet a WWW. ♦ Digitální ekonomika. ♦ Síťová ekonomika a virtuální společnosti. ♦ Organizační a podnikové struktury. ♦ Organizační změny. ♦ Telekomunikace a informační infrastruktura. ♦ Právní aspekty informační společnosti. ♦ Etické problémy. ♦ Rizika používání výpočetní techniky. ♦ Sociální dopady. ♦ *Hodnocení (známka) tohoto předmětu bude na základě odevzdaného závěrečného eseje.* ♦ *Pro zájemce o samostatné zpracovávání vybraných témat podle literatury (vesměs anglicky psané) je určen seminář I057 Seminář k informační společnosti, který lze zapsat souběžně s touto přednáškou.*

Doporučená literatura:

- McLuhan, Marshall. *Understanding media: the extensions of man*. Cambridge: MIT Press, 1995. xxiii, 365.
- Davis, Stan – Davidson, Bill. *Vize roku 2020: kniha pro chvíle uvolnění*. 1. vyd. Praha: ART press, 1995. 264 s.
- Luhan Mac, Marshall. *Jak rozumět médiím*. 1. vyd. Praha: Odeon, 1991. 349 s.
- Tapscott, Don. *The digital economy: promise and peril in the age of networked intelligence*. New York: McGraw-Hill, 1996. xviii, 342.
- Toffler, Alvin. *Třetí vlna*. , 1989. 834 s.

I065 – Seminář z návrhu algoritmů I

z, 0/2, 2 kr., jaro

doc. RNDr. Renata Ohranová, CSc.

Předpoklady: $\neg U212 \wedge \neg I002$

Doporučení: Doporučuje se zapsat společně s I002 *Návrh algoritmů I.*

Seminář rozšiřuje a prohlubuje látku přednášenou v I002 *Návrh algoritmů I.* Probírané algoritmy jsou zde dovedeny do programů v konkrétním jazyce. Součástí semináře je semestrální projekt.

Doporučená literatura:

- Cormen, Thomas H. – Leiserson, Charles E. – Rivest, Ronald L. *Introduction to algorithms*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press, 1990. xi, 1028 s.
- Parsons, Thomas W. *Introduction to algorithms in Pascal*. New York: John Wiley & Sons, 1995. xiv, 447 s.

I066 – Kvantové systémy zpracování informace k, 2/0, 3 kr., podzim, jednou za dva roky

prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.

Předpoklady: I005 $\wedge$ I012 $\wedge$ M011

Úvod. (Srovnání pravděpodobnostních a kvantových výpočtů, Základní principy kvantové mechaniky. Základy teorie Hilbertových prostorů. Reverzibilní výpočty.) $\diamond$ Elementy. (Kvantové bity a registry. Kvantové entanglement. Kvantová hradla a obvody.) $\diamond$ Algoritmy. (Příklady kvantových algoritmů pro jednoduché "promise" problémy. Shorovy a Groverovy algoritmy. Metody konstrukce kvantových algoritmů. Metody dokazování dolních odhadů.) $\diamond$ Automaty. (Konečné kvantové automaty. Turingovy kvantové počítáče. Kvantové celulární automaty.) $\diamond$ Složitost. (Kvantová výpočetní a komunikační složitost.) $\diamond$ Kryptografie. (Kvantová distribuce klíčů a její bezpečnost. Kvantové kryptografické protokoly a jejich bezpečnost. Kvantová teleportace a superdense kódování.) $\diamond$ Kódy. (Kvantové samoopravující se kódy. Kvantové fault-tolerantní výpočty.) $\diamond$ Informace. (Kvantová entropie a informace. Kvantové kanály a jejich kapacity. Kvantová komprese dat. Kvantové entanglement.)

Doporučená literatura:

- Gruska Jozef. *Quantum computing*. McGraw-Hill, 1999, 450 s.

I067 – Informatické kolokvium z, 1/0, 1 kr., každý semestr

prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.

Účelem kolokvia je prezentovat nové směry, metody a výsledky v informatice v celé její šířce. Na kolokviu budou přednášeny příspěvky z informatiky a příbuzných oblastí od předních odborníků, zejména mimobrněnských a zahraničních.

I068 – Informatický seminář k, 2/0, 3 kr., podzim

doc. RNDr. Ivan Kopeček, CSc.

Účelem semináře je prezentovat práci zejména postgraduálních studentů, případně studentů či učitelů fakulty informatiky.

I069 – Úvod do objektově orientovaného programování zk, 1/1, 2 kr., jaro

doc. RNDr. Renata Ochranová, CSc.

Předpoklady: (I002 $\vee$ U111) $\wedge$ $\neg$ I003 $\wedge$ $\neg$ U211

12.1 Sylaby předmětů matematické informatiky

Doporučení: Je potřeba absolvovat předmět I002 *Návrh algoritmů I.* Předmět není možno zapsat po úspěšném absolvování I003 *Úvod do objektově orientovaného programování.*

Objektově orientované programování (v Turbo Pascalu). ♦ Objekty: objektové typy, instance objektových typů, metody, definice objektových typů v jednotce. ♦ Dědičnost: předefinování metod, statické metody. ♦ Polymorfismus: volání metod, virtuální metody, volání virtuálních metod, statické versus virtuální, rozšířitelnost. ♦ Polymorfní objekt: dynamické objekty, kompatibilita objektových typů, složený objekt. ♦ Konstrukce programových systémů. ♦ Událostmi řízené programování: úvod do architektury MS Windows, nástroje pro vývoj aplikací v MS Windows. ♦ Borland Delphi. ♦ Integrované vývojové prostředí, tvorba jednoduchých aplikací. ♦ Object Pascal jako OOP jazyk. ♦ Události, výjimky. ♦ Komponenty: knihovna vizuálních komponent, tvorba vlastních komponent.

Doporučená literatura:

- Borland Pascal 7.0 manual, Borland International, 1992
- Ochránová, Renata – Kozubek, M. *Objektově orientované programování v TURBO PASCALU.* In Objektově orientované programování v TURBO PASCALU. Brno: Masarykova universita Brno, 1993.
- Cantú, Marco. *Mistrovství v Delphi 2 pro Windows 95/NT.* Praha: Computer Press, 1996. xxxvii, 97.

I070 – Objektové programování

zk, 2/1, 3 kr., podzim

Ing. Jan Kučera, RNDr. Petr Mejzlík, Dr.

Předpoklady: (I003 ∨ I069 ∨ U211) ∧ I071 ∧ P004

Doporučení: Pokud student získal znalost jazyka C jinak než v předmětu I071, může tuto znalost prokázat a požádat o výjimku. Současně se předpokládá znalost operačního systému Unix na uživatelské úrovni.

Historie vývoje C++, standardy, komplátory. ♦ Základní prvky jazyka C++ (s přihlédnutím k C) ♦ Standardní knihovna C++ a standardní knihovna šablon ♦ Procedurální versus objektové programování ♦ Uživatelské datové typy. Třídy v C++. Komponenty tříd. Zapouzdření. ♦ Konstruktory a destruktory. Dědičnost a polymorfismus. ♦ Přetypování objektů. Dynamická alokace paměti. Automatické a třídní ukazatele. Prostory jmen. ♦ Vstup a výstup v C++. ♦ Výjimky a jejich ošetření. Bezpečné konstruktory. ♦ Více o šablonách. Knihovny pro numerické výpočty. ♦ Metody návrhu programů v C++, standardy pro programování, ISO normy. ♦ Java ve srovnání s C++. Další objektově orientované jazyky.

Doporučená literatura:

- Stroustrup, Bjarne. *The C++ programming language.* 3rd ed. Reading: Addison-Wesley, 1997. x, 910 s.
- Virius, Miroslav. *Programování v C++.* 1. vyd. Praha: ČVUT, 1998. 364 s.
- Virius, Miroslav. *Pasti a propasti jazyka C++: podrobný průvodce pokročilého uživatele.* 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1997. 251 s.
- Meyers, Scott. *Effective C++: 50 specific ways to improve your programs and designs (2x objednáno).*

- Louis, Dirk – Mejzlík, Petr – Virius, Miroslav. *Jazyky C a C++ podle normy ANSI/ISO: kompletní kapesní průvodce*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1999. 644 s.

I071 – Úvod do jazyka C

z, 1/1, 2 kr., každý semestr

Ing. Jan Kučera

Předpoklady: (I001 V I002 V U111) $\wedge$ P004

Doporučení: U studentů se předpokládá znalost algoritmizace v jiném programovacím jazyce (většinou půjde o Pascal). Současně se předpokládá znalost operačního systému Unix na uživatelské úrovni.

Historické návaznosti jazyka C. Jeho vztah k operačnímu systému Unix. $\diamond$ Překladače jazyka C pod Unixem a MS-DOS/MS-Windows. $\diamond$ Datové typy, konstanty, deklarace, výrazy. Přiřazovací výrazy a příkazy. $\diamond$ Základní struktura programu. Příkazy preprocesoru. Komentáře. $\diamond$ Relační výrazy a řídicí struktury (if, cykly, switch). $\diamond$ Nejdůležitější V/V příkazy (printf, scanf). Základní formátovací řetězce. $\diamond$ Textové řetězce a manipulace s nimi. $\diamond$ Pole a ukazatele. $\diamond$ Funkce (styl K-R a styl ANSI). Další rozdíly mezi K-R C a ANSI C. Program v C jako podprogram volaný z operačního systému. $\diamond$ Uživatelské typy (struct, union, typedef). Operátory dereference. Alokace paměti. $\diamond$ Další možnosti V/V. Práce se soubory. $\diamond$ Bezpečné programování. Jak se vyvarovat obvyklých chyb. $\diamond$ Volání služeb jádra Unixu. Další unixovské knihovny pro C.

Doporučená literatura:

- Kernighan, Brian W. – Ritchie, Dennis M. *Programovací jazyk C*. 2. vyd. Bratislava: Alfa, 1989. 249 s.
- Herout, Pavel. *Učebnice jazyka C*. 3. upr. vyd. České Budějovice: Kopp, 1994. 269 s.
- Herout, Pavel. *Učebnice jazyka C*. D. 2. 1. vyd. České Budějovice: Kopp, 1995. 236 s.
- Oualline, Steve. *Practical C programming*. Sebastopol: O'Reilly & Associates, Inc., 1992. xxii, 396.
- Dressler, Miroslav. *Programovací jazyky GNU: volně šířitelná programátorská prostředí: Fortran, jazyk C, Pascal, GRX, DJGPP, RHIDE, RSX, VESA, EMX, MAKE*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1998. xix, 225 s.

I072 – Souběžnost – seminář

k, 2/0, 3 kr., každý semestr

doc. RNDr. Mojmír Křetínský, CSc.

Předpoklady: I998

Doporučení: Vstupní požadavek: určeno pro PGS; studenti magisterského studia mohou požádat o výjimku, zejména pokud s úspěchem absolvovali I040 *Modální a temporální logiky procesů* a I041 *Teorie a specifikace procesů* a mají vážný zájem o problematiku souběžných procesů.

Jedná se o seminář, který je součástí právě řešeného grantového projektu GA ČR „Meze algoritrické verifikovatelnosti nekonečně stavových systémů“ (FI MU je spoluřešitelským pravodělem) a výzkumného záměru FI „Nesekvenční modely výpočtu“. U studentů se minimálně

12.1 Sylaby předmětů matematické informatiky

předpokládá aktivní účast, tj. nastudování a přednesení aktuální problematiky zadané vedoucím semináře (článek z časopisu, sborníku konference atp. – psáno výhradně v angličtině). V optimálním případě se očekává referování vlastních výsledků.

Doporučená literatura:

- Články z časopisů a sborníků konferencí, dle specifikace vedoucího semináře

I073 – GEB – meze formálních systémů

k, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Ivana Černá, CSc., doc. RNDr. Luboš Brim, CSc.

Předpoklady: P998 V I997

Doporučení: Předpokládá se schopnost dobře porozumět anglickému textu

Seminář je věnován knize D. Hofstadtera „Gödel, Escher, Bach: An Eternal Golden Braid“. Každá lekce je zaměřena na konkrétní téma. Je řízena jedním z účastníků semináře, který si připraví úvodní shrnutí v rozsahu 30–40 min. Zbývající čas bude věnován diskusi. Počet účastníků semináře je omezen na 13. Účast na semináři není omezena žádnými předpoklady; podmínkou je však aktivní účast a schopnost dobře porozumět anglickému textu. Seminář je určen především studentům doktorského studia a studentům vyšších ročníků magisterského studia. ♦ Sylabus: Logika a teorie množin, Sebereference a paradoxy, Formální systémy a metamatematické uvažování, Pravda, důkaz a význam, úplnost a bezesporost, mechanické a lidské uvažování, přirozená a umělá inteligence, sebeprodukce.

Doporučená literatura:

- Hofstadter, Douglas R. *Gödel, Escher, Bach: an eternal golden braid*. New York: Basic Books, 1999. xxi, 777 s.

I074 – Laboratoř paralelních a distribuovaných systémů

z, 0/3, 3 kr., každý semestr

doc. RNDr. Luboš Brim, CSc.

Doporučení: Předpokladem pro zápis do předmětu je 1) schopnost samostatné práce; 2) zájem a dlouhodobější zapojení – vícesemestrová práce; 3) znalost anglického jazyka; 4) schopnost práce v týmu; 5) schválení přihlášky vedoucím laboratoře (L. Brim).

Laboratoř paralelních a distribuovaných systémů (ParaDiSe) je týmovým projektem zaměřeným na vývoj a experimentální ověřování metod a podpůrných softwarových nástrojů pro návrh a analýzu paralelních a distribuovaných systémů. Pro každý akademický rok je vedoucím projektu vyhlášováno jedno hlavní téma. Těžiště je v týmové práci studentů na řešení výzkumně orientovaného problému.

I075 – Kvantový seminář

k, 0/2, 2 kr., každý semestr

prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc., prof. RNDr. Vladimír Bůžek, DrSc.

Výzkumný seminář orientovaný na prezentaci výsledků z oblasti kvantového zpracování informace. Seminář je vhodný zejména pro ty, kteří uvažují o výzkumu, diplomové práci nebo doktorské práci v oblasti kvantového zpracování informace. Seminář je pro studenty informatiky, matematiky a fyziky.

Doporučená literatura:

- <http://xxx.lanl.gov/archive/quantum-ph>
- J. Gruska: Quantum computing. McGraw-Hill, 1999, 450 s.

I076 – Úvod do kvantové mechaniky

zk, 2/0, 2 kr., podzim

prof. RNDr. Vladimír Bůžek, DrSc.

Cílem přednášky je presentace základních pojmů a výsledků z kvantové teorie zejména pro studenty informatiky a matematiky. ♦ Kritika klasické fyziky ♦ Experimenty versus stará paradigmata ♦ Základy kvantové teorie ♦ Kvantové stavy a systémy ♦ Kvantová dynamika izolovaných kvantových systémů ♦ Kvantová dynamika otevřených kvantových systémů ♦ Kvantově-mechanické měření ♦ Rekonstrukce stavu kvantových systémů

Doporučená literatura:

- A. Peres. Quantum theory. Concepts and Methods. Kluwer, 1993

I077 – Matematické základy kvantového zpracování informace

zk, 2/0, 2 kr., jaro

prof. RNDr. Jozef Gruska, DrSc.

Základy teorie Hilbertových prostorů. Matice hustoty a superoperátory. Kvantová měření. Kvantová teorie informace.

Doporučená literatura:

- J. Blank, P. Exner, M. Havlicek. Hilbert space operators in quantum physics, American Institute of Physics, New York, 1993.
- D. W. Cohen. An introduction to Hilbert spaces and quantum logic, Springer-Verlag, 1989

I078 – Kvantové zpracování informace – fyzikální aspekty

zk, 2/0, 2 kr., jaro

prof. RNDr. Vladimír Bůžek, DrSc.

Fyzikální aspekty informace. Principy kvantové superpozice. Kvantová korelace a entanglement. Optimální extrakce informace z kvantových systémů. Dekoherence. Kvantové komunikační systémy (kvantová kryptografie s fotony). Kvantové procesory (zachycené ionty, EQD, NMR).

Doporučená literatura:

- <http://xxx.lanl.gov/archive/quant-ph>

I079 – Algoritmy pro NP-těžké numerické problémy

zk, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Petr Mejzlík, Dr.

Předpoklady: M001 $\wedge$ M004 $\wedge$ I012

Přednáška představuje NP-těžké problémy, které se objevují při numerických výpočtech a přibližné metody pro jejich řešení. ♦ Globální optimalizace a její aplikace v přírodních vědách, konstrukčních výpočtech a počítačové grafice. Numerická integrace. Aproximace reálných funkcí. Řešení soustav nelineárních rovnic. ♦ Metody Monte Carlo. Vyhlašovací transformace. Metody strojového učení. Intervalové metody.

Doporučená literatura:

- *Global minimization of nonconvex energy functions: molecular conformation and protein folding; DIMACS workshop, March 20–21, 1995.*: American Mathematical Society, 1996. xiii, 271.
- *Global optimization in engineering design*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 1996. ix, 386 s.
- Sutton, Richrd S. – Barto, Andrew G. *Reinforcement learning: an introduction*. Cambridge: Bradford Book, 1998. xviii, 322.

I502 – Návrh algoritmů I

zk, 2/0, 2 kr., jaro

RNDr. Libor Škarvada

Předpoklady: $\neg U212$

Doporučení: Doporučuje se zapsat společně s I065 Seminář z návrhu algoritmů I. Předpokládá se, že posluchači jsou schopni psát elementární programy v nějakém funkcionálním a nějakém imperativním jazyku.

Programovací paradigmata, výrazy, příkazy, stav programu. $\diamond$ Korektnost algoritmu, vstupní a výstupní podmínky, parciální korektnost, konvergence. Verifikační metody. $\diamond$ Růst funkcí. Rekursivní rovnice. Sčítání. $\diamond$ Délka výpočtu, složitost algoritmu, složitost problému. $\diamond$ Datové struktury (seznamy, stromy, grafy, pole). $\diamond$ Vyhledávání. Vyhledávací stromy, B-stromy. $\diamond$ Třídění, dolní odhad složitosti. Třídění rozdělováním, slučováním, hal-dou. $\diamond$ Kombinatorické a grafové algoritmy. Nejkratší cesta, minimální kostra, barvení. $\diamond$ Algoritmy dynamického programování.

Doporučená literatura:

- Parsons, Thomas W. *Introduction to algorithms in Pascal*. New York: John Wiley & Sons, 1995. xiv, 447 s.
- Cormen, Thomas H. – Leiserson, Charles E. – Rivest, Ronald L. *Introduction to algorithms*. Cambridge: The MIT Press, 1989. xi, 1028 s.

I505 – Formální jazyky a automaty I

zk, 3/2, 5 kr., jaro

doc. RNDr. Mojmír Křetínský, CSc.

Předpoklady: I000 $\wedge$ (M005 $\vee$ M036)

Pojem jazyka a gramatiky. Chomského hierarchie. $\diamond$ Konečné automaty a regulární gramatiky. $\diamond$ Vlastnosti regulárních jazyků. $\diamond$ Bezkontextové gramatiky a zásobníkové automaty. $\diamond$ Vlastnosti bezkontextových jazyků. $\diamond$ Deterministické zásobníkové automaty. $\diamond$ Turingovy stroje. Vyčíslitelné jazyky a funkce. $\diamond$ Nerozhodnutelnost, (parciální) rozhodnutelnost. Problém zastavení TS. $\diamond$ Postův korespondenční problém. Algoritmicky nerohodnutelné problémy z teorie jazyků.

Doporučená literatura:

- I.Černá, M.Křetínský, A.Kučera: FJA I, interní materiál FI MU
- Gruska, Jozef. *Foundations of computing*. London: International Thomson Computer Press, 1997. xv, 716 s.

- Hopcroft, John E. – Ullman, Jeffrey D. *Introduction to automata theory, languages, and computation*. Reading: Addison-Wesley Publishing Company, 1979. 418 s., ob.
- Chytíl, Michal. *Automaty a gramatiky*. 1. vyd. Praha: SNTL – Nakladatelství technické literatury, 1984. 331 s.
- Kozen, Dexter C. *Automata and computability*. New York: Springer, 1997. xiii, 400.

I995 – Projekt (bakalářský studijní program, informatika) z, 0/0, 4 kr., každý semestr

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

I996 – Státní zkouška (bakalářský studijní program, informatika) SZk, 0/0, 0 kr., každý semestr

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

I997 – Státní zkouška (magisterský studijní program, informatika) SZk, 0/0, 0 kr., každý semestr

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

I998 – Diplomový seminář z, 0/2, 2 kr., každý semestr

Mgr. Pavel Smrž, Dr.

I999 – Diplomová práce z, 0/2, 12 kr., podzim

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

12.2 Sylaby předmětů programových a informačních systémů

P000 – Architektura počítačů zk, 3/0, 3 kr., podzim

Ing. Michal Brandejs, CSc.

Pojmy, historie, generace, kategorie. ♦ Číselné soustavy, vztahy mezi soustavami, zobrazení celého čísla v počítači, aritmetika. ♦ Kódy, vnitřní, vnější, detekční opravné. ♦ Obvody a paměti: parametry, architektura. ♦ Procesor, programování, mikroprogramování. ♦ Architektury procesorů, adresace paměti, operační módy, registrové struktury. ♦ Architektury: RISC/CISC, vyrovnávací paměti. ♦ IEEE 754. ♦ V/V zařízení a jejich připojování.

P001 – Operační systémy zk, 3/0, 3 kr., jaro

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

Architektury počítačů a operační systémy, přerušení, činnost procesoru, připojení a ovládání vstupů a výstupů, přímý přístup do paměti, privilegovaný a uživatelský režim procesoru, obecná struktura operačního systému. ♦ Rozbor vlastností konkrétních operačních systémů (UNIX, MS-DOS, WINDOWS NT), uživatelská rozhraní a rozhraní služeb jádra, architektura. ♦ Procesy a paralelismus, koordinace procesů, synchronizace a komunikace, semafory, klasické synchronizační úlohy, uváznutí, ochrana před uváznutím. ♦ Práce s pamětí, logický a fyzický adresový prostor, pevné a dynamické úseky, výměny, stránkování, segmentace, virtualizace paměti. ♦ Software pro ovládání vstupů a výstupů, diskové paměti, plánování

12.2 Sylaby předmětů programových a informačních systémů

činnosti disku, ovládání terminálů. Souborové systémy. ♦ Plánovací algoritmy v operačních systémech.

P002 – Úvod do databázových systémů

RNDr. Pavel Hajn

Předpoklady: -U332

Úvod do DB. Množiny entit, atributy, klíčové atributy. Sdílení dat, architektura DBS, externí, konceptuální, interní schéma. Systém řízení báze dat. Datový model. ♦ Relační model báze dat. Relační schéma, relace, instance relačního schématu. Schéma relační databáze. ♦ Jazyky pro manipulaci s daty. Relační algebra, relační kalkul. Jazyk SQL. ♦ Návrh schématu relační DB. Funkční závislosti. Dekompozice relačního schématu. Druhá, třetí, Boyceho-Coddova normální forma. ♦ Úvod do distribuovaných databází. Horizontální, vertikální fragmentace. Dotazy v distribuovaném zpracování.

P003 – Architektura relačních databázových systémů

zk, 2/1, 3 kr., jaro

RNDr. Jana Kuklová

Architektura databázového systému. Role dotazovacích jazyků. ♦ Nadstavby dotazovacích jazyků. ♦ Způsoby optimalizace. ♦ Prováděcí plány. ♦ Transakce. ♦ Víceuživatelský přístup. ♦ Ve cvičení bude využíván databázový systém ORACLE.

P004 – UNIX

zk, 2/0, 2 kr., jaro

Ing. Michal Brandejs, CSc.

Úvod: historie, rysy systému, přístup k systému. ♦ Struktura systému: systémy souborů, procesy. ♦ Přístupová práva: architektura, modifikace, zjišťování. ♦ Uživatelské rozhraní: shell a jeho programování. ♦ Zpracování textu: regulární výrazy, editory, příkazy pro práci s textem. ♦ Příkazy pro nastavení pracovního prostředí. ♦ Práce s adresářovým stromem. ♦ Komunikace mezi uživateli, stav systému.

Doporučená literatura:

- Brandejs, Michal. *UNIX-Linux: praktický průvodce*. Praha: Grada, 1996. 344 s. Errata http://www.fi.muni.cz/usr/brandejs/errata_linux_1.html

P005 – Služby počítačových sítí

zk, 2/0, 2 kr., podzim

Ing. Michal Brandejs, CSc.

Předpoklady: P004

Sítě TCP/IP: architektura, adresace, směrování, BIND. ♦ Síťové služby v rámci TCP/IP: telnet/rlogin, ftp/rcp. ♦ Elektronická pošta: RFC 822, MIME, architektura uvnitř systému. ♦ WWW: URL, HTTP, HTML, httpd, klienti. ♦ WWW server. ♦ Usenet-news. Bezpečná komunikace: ssh, SSL apod. ♦ Administrátorské poznámky, NFS, yp apod. ♦ Úvod do Perlů. ♦ Úvod do Javascriptu. ♦ Ethernet. ATM.

P006 – Principy programovacích jazyků

zk, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Libor Škarvada

Předpoklady: I015 $\wedge$ (I502 $\vee$ I002)

Doporučení: Doporučuje se zapsat až po absolvování I015 *Úvod do funkcionálního programování* a I001 *Úvod do programování*.

Stručná historie vývoje programovacích jazyků, přehled základních paradigm. ♦ Syntax, jazyk, program. Abstraktní a konkrétní syntax. ♦ Statická sémantika. Otypování, validační funkce. ♦ Prostor jmen, viditelnost. Bloková a modulární struktura jazyka. ♦ Typové systémy. Typy a typové konstruktory. Polymorfní typy, parametrický a inklusní polymorfismus, přetížení, typové třídy. Podtypy, dědičnost. Typy jako sorty (množiny), signatury (heterogenní algebry), teorie (modely teorií). ♦ Dynamická sémantika, model, výpočet. ♦ Imperativní paragigma. Příkazy, přepisovatelné proměnné. Stav, operátory pro změnu stavu. ♦ Funkcionální paragigma. Výrazy, funkce, parametry. Aplikace, abstrakce, lambda kalkul, redukční strategie, nekonečné datové struktury. ♦ Logické paragigma. Formule, predikát, splnitelnost. Hornovy klausule, resoluce, unifikace. ♦ Volání funkcí a předávání parametrů. Volání hodnotou a jménem. Volání výsledkem, hodnotou-výsledkem.

Doporučená literatura:

- Tennent, R. D. *Principles of programming languages*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall International, 1981. xiv, 271 s.

P007 – Analýza a návrh systémů

zk, 2/1, 3 kr., podzim

doc. Ing. Jiří Sochor, CSc.

Předpoklady: P003 ∧ P114

Programování ve velkém, empirické zákony. ♦ Životní cyklus projektu. ♦ Analýza a specifikace požadavků. Obecná kritéria, modely. ♦ Funkční modely, DFD, minispecifikace. ♦ Datové modely. Datový slovník, ERD. ♦ Modely chování v reálném čase. STD a DFD s řízením. ♦ Yourdon – Moderní strukturovaná analýza. Tvorba využaveného esenciálního modelu. ♦ Strukturovaný návrh (principy, kritéria). ♦ Objektově orientovaná analýza a návrh. OO principy, struktury a vztahy, OO modely. ♦ Metodiky Coad-Yourdon OOA, Coad-Object Models. ♦ Plánování a cenové odhady projektu. Odhad COCOMO, FPA MkII.

Doporučená literatura:

- Sochor, Jiří – Richta, Karel. *Softwarové inženýrství I*. In *Softwarové inženýrství I*. Praha: Vydavatelství ČVUT Praha, 1996.
- Sommerville, Ian. *Software engineering [1996]*. 5th ed. Wokingham: Addison-Wesley Publishing Company, 1996. xvi, 742 s.
- Coad, P. *Object models: strategies, patterns and applications*. 2nd ed. Upper Saddle River: Yourdon Press, 1997. xviii, 515.
- Booch, Grady. *Object-oriented analysis and design with applications*. 2nd ed. Redwood City: Benjamin/Cummings Publishing Company, 1994. xvii, 589.

P008 – Překladače

doc. RNDr. Mojmír Křetínský, CSc.

Předpoklady: I002 $\wedge$ I005 $\wedge$ I006 $\wedge$ P001 $\wedge$ P006 $\wedge$ $\neg$ P103

Cíle překladu, komplikace a interpretace, struktura komplikátoru. $\diamond$ Úkoly lexikální analýzy. Struktura lex. analyzátoru, moduly a rozhraní. $\diamond$ Syntaktická analýza. Implementace a rozhraní syntaktického analyzátoru. $\diamond$ Překladové a atributové gramatiky(AG); popis sémantiky pomocí AG. $\diamond$ Sémantická analýza. Úkoly a implementace sémantického analyzátoru. Analýza jmen a rozsahů, typová analýza $\diamond$ Organizace a přidělování paměti; zásobník, halda. $\diamond$ Jednopruhodový versus vícepruhodový komplikátor. Generování mezikódu. $\diamond$ Generování kódu. Organizace a přidělování registrů. $\diamond$ Zotavení z chyb. $\diamond$ Lokální optimalizace, analýzy toků a globální optimalizace. $\diamond$ Systémy a nástroje pro psaní komplikátorů.

Doporučená literatura:

- Aho, Alfred V. – Sethi, Ravi – Ullman, Jeffrey D. *Compilers, principles, techniques, and tools*. Reading: Addison-Wesley Publishing Company, 1987. x, 796 s.
- Elder, John. *Compiler Construction: A Recursive Descent Model*. New York: Prentice Hall, 1994. 437 s., ob.
- Fischer, Charles N. – LeBlanc, Richard J. *Crafting a compiler*. Menlo Park: Benjamin/Cummings Publishing Company, 1988. 811 s.
- Wilhelm, Reinhard – Maurer, Dieter. *Compiler design*. Wokingham: Addison-Wesley Publishing Company, 1995. xv, 606 s.

P009 – Základy počítačové grafiky

zk, 2/1, 3 kr., jaro

doc. Ing. Jiří Sochor, CSc.

Předpoklady: M003 $\vee$ X015

Doporučení: Domácí úloha je orientována na programování jednoduché grafické aplikace. Znalost jazyka C je výhodou, protože lze využít předem připravené vzory C/OpenGL a mechanismus kontroly výsledků je jednoduchý. Pokud se student rozhodne stejnou úlohu řešit v Pascalu, bude muset zajistit veškeré podmínky pro snadnou kontrolu výsledků učitelem.

Kresba grafických primitiv, rastrové algoritmy. $\diamond$ Ořezávání čárových primitiv a mnohouhelníků. Řádkové a semínkové vyplňování. $\diamond$ Aproximační a interpolační křivky. Hermittovská interpolace, Bézier, NURBS. $\diamond$ Barva, vnímání barev, barevné modely. $\diamond$ Úpravy rastrového obrazu: redukce barev, konvoluce, transformace. $\diamond$ Modelování těles, výpočtení prostoru, hraniční modely, CSG. $\diamond$ Rovnoběžné a perspektivní promítání, jednotné projekce, normalizované těleso záběru. $\diamond$ Viditelnost v prostoru objektů, viditelnost v prostoru obrazu. $\diamond$ Osvětlovací modely, hladké vybarvování. $\diamond$ Stínovací techniky, ostré a měkké stíny, odrazy světla. Globální osvětlovací modely. $\diamond$ Sledování paprsku.

Doporučená literatura:

- Sochor, Jiří – Žára, Jiří – Beneš, Bedřich. *Algoritmy počítačové grafiky*. 2. přeprac. Praha: ČVUT, 1996. 184 s.

- Žára, Jiří – Beneš, Bedřich – Felkel, Petr. *Moderní počítačová grafika*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1998. xvi, 448 s.

P010 – Počítačová grafika

zk, 2/0, 2 kr., podzim

doc. Ing. Jiří Sochor, CSc.

Předpoklady: P009 $\wedge$ M013

Doporučení: Domácí úlohy vyžadují základní znalost programování v jazyku C a prostředí OpenGL.

Vzorkování a rekonstrukce, alias a vyhlazování. $\diamond$ Warping a morphing rastrových obrazů. $\diamond$ 2D a 3D textury. $\diamond$ Analytické povrchy. Parametrické plochy, plátování, spojitost. $\diamond$ Lokální a globální deformace těles. $\diamond$ Metody dělení a vyhledávání v prostoru. $\diamond$ Obalová tělesa, hierarchie obalových těles. $\diamond$ Realistické osvětlovací modely. Obecná zobrazovací rovnice. $\diamond$ Vizualizace objemu a ploch. $\diamond$ Fraktály, IFS, L-gramatiky. $\diamond$ Specializované grafické architektury.

Doporučená literatura:

- Žára, Jiří – Beneš, Bedřich – Felkel, Petr. *Moderní počítačová grafika*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1998. xvi, 448 s.
- Sochor, Jiří – Žára, Jiří – Beneš, Bedřich. *Algoritmy počítačové grafiky*. 2. přeprac. Praha: ČVUT, 1996. 184 s.
- Sochor, Jiří – Beneš, Bedřich – Felkel, Petr – Žára, Jiří. *Vizualizace*. In *Vizualizace*. Praha: FEL ČVUT Praha, 1997.
- *An introduction to ray tracing*. London: Academic Press, 1989. xiii, 329.
- Jähne, Bernd. *Digital image processing: concepts, algorithms and scientific applications*. 4th ed. Berlin: Springer, 1997. xvii, 555.

P013 – Počítačové sítě

zk, 3/0, 3 kr., podzim

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

Předpoklady: $\neg$ P117

Počítačová síť, struktura, architektura (protokol, vrstva, služba), modely (ISO RM OSI, IEEE, TCP/IP), příklady sítí (X.25, Arpanet/Internet, Novell, USENET, SNA, B-ISDN). Distribuované (operační) systémy. $\diamond$ Teorie informace, kódování, optimalizace kódování, komprese dat, přenos signálu médiem, šířka pásmá, omezující podmínky (Shannonova a Nuiquistova věta). $\diamond$ Přenosová média, kategorizace a charakteristiky, kroucený dvoudrát, koaxiál, optická vlákna, přímý přenos – mikrovlny, rádiový přenos, družicový přenos. $\diamond$ Kódování dat pro přenos, analogový a digitální přenos digitálních a analogových dat, PCM, T-systém, SDH/SONET, modem, codec. $\diamond$ Mechanismy přenosu dat, multiplexování, přepojování, synchronní a asynchronní přenos, chybové řízení. $\diamond$ Komunikační podsítě vhodné pro WAN, analogový telefonní systém, kabelová televize, dálkopisná síť, družicové sítě, rádiové sítě, SONET/SDH, ISDN, B-ISDN/ATM $\diamond$ Datový spoj, znakové a bitové protokoly, protokoly HDLC/LAP/LAPB. Veřejné sítě přenosu dat, X.25, 3X $\diamond$ Lokální sítě, řízení přístupu k médiu LAN. Protokoly lokálních sítí (Ethernet, Token Ring). Velmi rychlé lokální sítě, DQBS, FDDI, Fast Ethernet,

12.2 Sylaby předmětů programových a informačních systémů

VG-AnyLan ⇔ Směrování, směrovací algoritmy. Propojování sítí, opakovač, most, směrovač, brána, Internet. ⇔ Transport dat, virtuální kanál a datagramová služba, TCP/IP, programová rozhraní transportních služeb. ⇔ Prezentace dat, ISO ASN.1. Služby pro kompresi přenosu dat. ⇔ Aplikační služby, distribuovaný systém souborů, elektronická pošta/X.400, virtuální terminál, distribuovaný adresář/X.500, přenos souborů/FTAM, služby Internet.

Doporučená literatura:

- Stallings, William. *Computer communications: architectures, protocols, and standards*. 3rd ed. Los Alamitos: IEEE Computer Society Press, 1992. x, 342 s.

P014 – Softwarové metody výstavby informačních systémů I

zk, 2/0, 2 kr., podzim

prof. RNDr. Jaroslav Král, DrSc.

Doporučení: Absolvování této přednášky je podmínkou zápisu předmětu P024 *Projekt ze softwarových metod výstavby IS I* a P025 *Projekt ze softwarových metod výstavby IS II*.

Předmět softwarového inženýrství, tvorba softwaru jako průmyslová činnost. ⇔ Etapy tvorby softwaru, prostředí tvorby softwaru. ⇔ Metoda vodopádu. Inkrementální a interaktivní vývoj. Softwarové prototypy. ⇔ Problém specifikace požadavků. Interview. Analýza rizik a kritických požadavků. ⇔ Princip minimálních změn. ⇔ Softwarové metriky a měření softwaru. Problém sledování kvality softwaru. ⇔ CASE – druhy, SSADM, OO techniky. Dekompozice ve velkém. ⇔ Problém volby databázových systémů. ⇔ Systémy pracující v reálném čase. Problém volby základního softwaru. ⇔ Metody týmové práce. Psychologie práce v týmu. ⇔ Použití programových balíků. Počítačová ergonomie. ⇔ Role vývojových nástrojů. Návrh rozhraní člověk – počítač. ⇔ Řízení softwarových projektů. Trendy v náplni profese informatika.

P015 – Softwarové metody výstavby informačních systémů II

zk, 2/0, 2 kr., jaro

prof. RNDr. Jaroslav Král, DrSc.

Předpoklady: P014

SW metriky, vývoj uživatelského rozhraní. ⇔ Podíl investic do nástrojů. ⇔ Úvod do OO metodiky Rumbaugh. Jiné varianty OO návrhu. ⇔ Testování IS. Psaní dokumentace. ⇔ Procesní pohled na tvorbu SW. ⇔ Hodnocení CASE nástrojů. ⇔ Přehled normy ISO 9000-3. ⇔ Příklady realizace

P016 – Umělá inteligence I

zk, 4/0, 3 kr., podzim

doc. RNDr. Václav Račanský, CSc.

Jazyk Prolog. ⇔ Operace na datových strukturách. ⇔ Strategie řešení. Prohledávání do hloubky, prohledávání do šířky. ⇔ Heuristiky. Best-first search, A* search. ⇔ Problém redukce a AND/OR grafy. Hry. Princip minimax, algoritmus alfa-beta. ⇔ Expertní systémy. Zpětné řetězení, neurčitost, dopředné řetězení, rámce.

P017 – Bezpečnost v informačních technologiích

zk, 3/0, 3 kr., podzim

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

Bezpečnostní politika, hrozby, rizika, analýza rizik, protiopatření, funkce prosazující bezpečnost, bezpečnostní mechanismy, havarijní plán. ♦ Ochrana citlivých informací šifrou, klasická kryptografie ♦ Symetrická kryptografie, klasické algoritmy, norma DES, režimy použití DES šifrování. ♦ Zajištění důvěrnosti při symetrické kryptografii, správa šifrovacích klíčů symetrické kryptografie. ♦ Asymetrická kryptografie, správa šifrovacích klíčů asymetrické kryptografie. ♦ Identifikace a autentizace, autentizace hesly, autentizační logika, autentizační protokoly v počítačových sítích, charakteristiky zpráv, biometrická autentizace, autentizační karty. Autentizační protokol KERBEROS. ♦ Digitální podpisování. ♦ Řízení přístupu, přístupová práva, přístupové seznamy, hierarchická oprávnění. ♦ Kritéria pro hodnocení bezpečnosti, metodika hodnocení bezpečnosti. ♦ Bezpečnost podle referenčního modelu ISO/OSI SA, bezpečnostní rysy služeb elektronické pošty, přenosu souborů, elektronické výměny dokumentů.

Doporučená literatura:

- Stallings, William. *Cryptography and network security: principles and practice*. 2nd ed. Upper Saddle River: Prentice Hall, 1999. xvii, 569.

P018 – Seminář k bezpečnosti informačních technologií

z, 0/3, 3 kr., jaro

Mgr. Václav Matyáš, Dr.

Předpoklady: P017

Doporučení: Předpokládá se znalost angličtiny na středně pokročilé úrovni. Doporučené související předměty: M024 Kryptografie a P046 Informační systémy a právo.

Na semináři se podrobněji probírá vybraná téma z bezpečnosti IT. Důležitou částí kurzu je semestrální projekt. Tento projekt je základním bodem pro kolokvium v závěru semestru. ♦ Témata semináře se liší podle aktuálního vývoje a dostupných informačních zdrojů, většinou však zahrnují: Algoritmy DES a IDEA, aplikace blokových šifer. ♦ Záležitosti asymetrického šifrování. ♦ Správu klíčů, PGP. ♦ Autentizaci. ♦ Bezpečnost komunikací. ♦ Analýzu rizik. ♦ Bezpečnost sítí. ♦ Biometriky. ♦ Úlohu standardů a (kritérií) hodnocení bezpečnosti. ♦ Státní restrikce při používání kryptografie. ♦ Další aktuální téma jsou doplňována v začátku i během semestru.

Doporučená literatura:

- Menezes, A. J. (Alfred J.) – Oorschot, Paul van – Vanstone, Scott A. *Handbook of applied cryptography*. Boca Raton: CRC Press, 1997. xiii, 780.
- Schneier, Bruce. *Applied cryptography: protocols, algorithms, and source code in C*. New York: John Wiley & Sons, 1996. xxiii, 758.
- Hönigová, Alena – Matyáš, Václav ml. *Anglicko-česká terminologie bezpečnosti informačních technologií*. Vyd. 1. Praha: Computer Press, 1996. v, 95 s.

P019 – Geografické informační systémy I

zk, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Milan Drášil, CSc.

Geografický informační systém, územně orientovaný informační systém, kartografie, přehled základních pojmu. ♦ Struktury vektorových prostorových dat, metody přístupu k prostorovým datům, operace nad vektorovými prostorovými daty. ♦ Rastrové reprezentace prostorových dat, základní operace s rastrovými daty. ♦ Principy relační databáze a prostorová data.

P021 – Neuronové sítě

zk, 2/2, 4 kr., podzim

Mgr. Jiří Šíma, CSc.

Předpoklady: MO01 $\wedge$ MO04

Úvod do neuronových sítí. Historie neurovýpočtu; neurofyziológické motivace; matematický model neuronové sítě: formální neuron, organizační, aktivní a adaptivní dynamika; postavení neuronových sítí v informatice: porovnání s von neumannovskou architekturou počítače, aplikace, implementace, neuropočítací. ♦ Klasické modely neuronových sítí. Perceptron: konvergence; vícevrstvá síť a strategie zpětného šíření (backpropagation): volba topologie a generalizace; MADALINE: Widrowovo učící pravidlo. ♦ Asociativní neuronové sítě. Lineární asociativní síť: Hebbův zákon a pseudohebbovská adaptace; Hopfieldova síť: energie, kapacita; Spojitá Hopfieldova síť: problém obchodního cestujícího; Boltzmannův stroj: simulované žihání, rovnovážný stav. ♦ Samoorganizace. Kohonenova síť: učení bez učitele; Kohonenovy mapy; counterpropagation: Grossbergovo učící pravidlo. ♦ Cvičení (seminář): Softwarová implementace jednotlivých modelů neuronových sítí a jejich jednoduché aplikace.

Doporučená literatura:

- *Neural networks – theory and architecture*. Manchester: Manchester University Press, 1990. 236 s.
- Beale, R. – Jackson, T. *Neural Computing: An introduction*. Bristol: Institute of Physics Publishing, 1994. xv, 240 s.
- Hecht-Nielsen, Robert. *Neurocomputing*. Reading: Addison-Wesley Publishing Company, 1990. xiii, 433.
- Ústav výpočetní techniky UJEP Brno – Jednota československých matematiků a fyziků – Výskumný ústav sociálně-ekonomických informací a automatizací. *Sofsem '88: sborník referátů: Zotavovna ROH Petr Bezruč, Malenovice, Beskydy 27.11. – 9.12.1988*. Brno: Ústav výpočetní techniky UJEP Brno, 1988. 363 s. + p.
- Haykin, Simon. *Neural Networks: a comprehensive foundation*. New York: Macmillan College Publishing Company, 1994. xix, 696 s.

P023 – Současné databázové modely

zk, 2/1, 3 kr., podzim

RNDr. Lubomír Popelinský

Relační databáze a jejich nedostatky. Rozšířený relační model. ♦ Objektově orientované databáze. OO datový model. OO logiky. Standardy SQL3 a ODMG-93. ♦ Deduktivní databáze. Pravidla v databázích. Datalog a jeho rozšíření. Deduktivní objektově orientované databáze.

❖ Pravidla v databázích. Aktivní databáze. Souvislosti se znalostními systémy. ❖ Temporální databáze.

Doporučená literatura:

- Elmasri, Ramez – Navathe, Shamkant B. *Fundamentals of database systems*. 2nd ed. Redwood City: Benjamin/Cummings Publishing Company, 1994. xxii, 873.
- Abiteboul, S. (Serge) – Hull, Richard – Vianu, Victor. *Foundations of databases*. Reading: Addison-Wesley Publishing Company, 1995. xviii, 685.
- Šešera, Ľubor – Mičovský, Aleš. *Objektovo-orientovaná tvorba systémov a jazyk C++: Analýza, návrh, implementácia*. Bratislava: Perfekt, 1994. 375 s., ob.

P024 – Projekt ze softwarových metod výstavby IS I z, 0/1, 1 kr., podzim

prof. RNDr. Jaroslav Král, DrSc.

Předpoklady: P014 $\wedge$ P015

Práce na projektu zahrnují: volbu tématu, analýzu a její dokumentování s pomocí CASE nástroje (prvý zápočet) a realizaci včetně průvodní dokumentace (druhý zápočet).

P025 – Projekt ze softwarových metod výstavby IS II z, 0/1, 1 kr., jaro

prof. RNDr. Jaroslav Král, DrSc.

Předpoklady: P014 $\wedge$ P015 $\wedge$ P024

Pokračování v projektech započatých v předchozí části tohoto předmětu. Pozdní etapy návrhu, realizace, předvedení a dokumentace.

P026 – Projekt z umělé inteligence k, 0/2, 2 kr., jaro

Mgr. Pavel Smrž, Dr.

Předpoklady: P016

Účelem semináře je hlubší seznámení s vybranou oblastí umělé inteligence a praktické ověření získaných poznatků formou zpracování samostatného projektu. Je možná spolupráce ve skupinách (2–4 studentů), náročnost projektu roste úměrně počtu členů skupiny.

P027 – Optimalizace zk, 2/1, 3 kr., jaro [REDACTED]

RNDr. Petr Mejzlík, Dr.

Předpoklady: M001 $\wedge$ M004

Doporučení: Předpokládají se znalosti na úrovni M001 *Matematická analýza II* a M004 *Lineární algebra a geometrie II*.

Jde o základní kurs výpočetních metod matematické optimalizace a jejich praktického použití. ❖ Optimalizace bez omezení: Nelder–Meadova metoda, metoda největšího spádu, newtonovské metody, sdružený gradient, metody s omezeným krokem, úloha nejmenších čtverců. ❖ Lineární programování, revidovaná simplexová metoda, metody vnitřního bodu. Aplikace lineárního programování. Celočíselné programování, metoda větví a mezí. Dynamické programování. ❖ Nelineární optimalizace s omezeními: penalizace, kvadratické programování, metoda sekvenčního kvadratického programování. ❖ Globální optimalizace: simulované žíhaní, genetické algoritmy, metoda difuzní rovnice.

P028 – Aplikační informační systémy

k, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Svatopluk Kalužík

Medicínská informatika. ♦ Aplikace počítačů v medicíně. ♦ Pacientské záznamy a jejich modely. ♦ Multimedialní systémy. ♦ Návrh rozsáhlých informačních systémů. ♦ Příklad návrhu nemocničního informačního systému. ♦ Aplikace prostředků CASE. ♦ Metody vedení rozsáhlých projektů.

P029 – Elektronická příprava dokumentů

k, 2/1, 3 kr., podzim

RNDr. Petr Sojka

Předpoklady: I001 V I002 V I003

Doporučení: Je potřeba absolvovat předmět I001 *Úvod do programování*.

Předmětem výuky tohoto předmětu je výklad základních principů, algoritmů a technik tvorby dokumentů, zvláště pak elektronických či hypertextových, s ohledem na jejich využití při publikaci činnosti (psaní diplomové práce, knihy, internetovské domovské stránky apod.). Cvičení jsou využita pro seznámení se softwarovými balíky používanými při vývojovém cyklu elektronických dokumentů. Přednášená téma jsou: ♦ **Úvod do problematiky**. Motivace, vymezení předmětu. Cyklus přípravy a ladění dokumentů. Analogie s vývojem programů. ♦ **Značkování**. Logická vs. vizuální struktura dokumentu, Značkovací jazyky, SGML, XML, HTML. Pojem gramatiky dokumentů, DTD. Validace dokumentů. Systémy pro validaci dokumentů, NSGMLS. Strukturované editování, Euromath. ♦ **Design**. Principy knižního designu: jednotnost, přenos informace, vyjádření struktury. ♦ Principy WWW designu. Positivní a negativní vymezení aktuálních prvků a technologií publikování na WWW. Specifika designu na WWW. ♦ Inteligentní elektronické dokumenty. Přehled možností současných technologií. ♦ **Sazba**. Základy typografie, základní typografické pojmy, míry, terminologie. ♦ Písma, typy písem, způsoby representace a designu písem. Rastrovací algoritmy, techniky redukcí tvaru písem. Formáty písem: OpenType, Type1, TrueType, MetaFont. ♦ Pravidla sazby. Mikrotypografie. Specifika sazby českých textů. Interakce sazeče s autorem. Korektura, korekturní značky. ♦ Sázecí systémy. TeX jako příklad dávkového sázecího systému. Srovnání výhod a nevýhod dávkového zpracování a WYSIWYG přístupu. ♦ TeX. Historie. Princip značkovacího makrojazyka. Algoritmy rádkového a stránkového zlomu použité v TeXu, hz-systém. Řešení algoritmu dělení slov, ♦ **Předtisková příprava**. Jazyky pro popis stránek. Postscript. Bézierovy křivky. SPDL. Portable Document Format. Technologie Adobe Acrobat. Technologie přímého zobrazování – Direct Imaging. Archová montáž. ♦ **Tisk**. Výstupní zařízení, jejich charakteristika. Osvit, tisk a vazba. ♦ **Distribuce**. Šíření tištěných a elektronických dokumentů. Bezpečnost. Aktualizace a údržba elektronických dokumentů. ♦ Paralelní publikace na papíře a na síti. $\text{\LaTeX}2\text{html}$, pdfTeX. Publikace databází. Konverze mezi různými formáty. ♦ **Závěrečné shrnutí**. Sdílení zkušeností z elektronické přípravy dokumentů, anketa.

Doporučená literatura:

- Knuth, Donald Ervin. *Selected papers on digital typography (objednáno)*.

- Bringhurst, Robert. *The elements of typographic style*. Vancouver: Hartley & Marks, 1992. 254 s.
- Beran, Vladimír. *Typografický manuál: učebnice počítačové typografie*. 1. vyd. Náchod: MANUÁL, 1994. přeruš. st.
- DeRose, Steven J. *The SGML FAQ book: understanding the foundation of HTML and XML*. Boston: Kluwer Academic Publishers, 1997. xxvi, 250.
- casopisy Electronic Publishing, TUGBoat, Zpravodaj CSTUG, Typografia, Font

P030 – Textové informační systémy

zk, 2/1, 3 kr., jaro

RNDr. Petr Sojka

Předpoklady: I005 ∧ P002 ∧ I030

Základní pojmy informačních systémů. ♦ Klasifikace informačních systémů. ♦ Vyhledávací systémy. Vyhledávací algoritmy a datové struktury. ♦ Vyhledávací metody s předzpracováním vzorků. ♦ Vyhledávací metody s předzpracováním textu – indexové metody. ♦ Metody indexování, konstrukce tezauru. ♦ Příklad architektury vyhledávacího systému na WWW – Google. ♦ Vyhledávací metody s předzpracováním textu a vzorků – signaturové metody. ♦ Jazyky pro vyhledávání. Datové struktury pro vyhledávání. ♦ Komprese dat. ♦ Statistické metody komprese dat. ♦ Slovníkové metody komprese dat. ♦ Komprese textů s použitím neuronových sítí. ♦ Syntaktické metody. Kontextové modelování. ♦ Kontrola správnosti textu.

Doporučená literatura:

- Witten, Ian H. – Moffat, Alistair – Bell, Timothy C. *Managing gigabytes: compressing and indexing documents and images*. New York: Van Nostrand Reinhold, 1994. xiv, 429 s.
- Korfhage, Robert R. *Information storage and retrieval*. New York: Wiley Computer Publishing, 1997. xiii, 349.

P031 – Znalostní systémy

zk, 2/1, 3 kr., jaro

RNDr. Lubomír Popelinský

Expertní systémy a programy založené na znalostech: architektura, reprezentace znalostí, základní metody odvozování, implementace v Prologu. ♦ Shelly pro tvorbu znalostních systémů: principy. ♦ CLIPS – C Language Integrated Production System: fakta, pravidla, inferenční mechanismus, dědičnost; srovnání s jinými shelly (Arity Expert, OPS5). ♦ Neurčitost ve znalostních systémech: různé přístupy, Dempster-Shafferova teorie, obecný model kombinace vah, fuzzy logika. ♦ Metody tvorby báze znalostí: interview, interaktivní přenos znalostí, automatická tvorba báze znalostí. ♦ Databázové a znalostní systémy: pravidla v databázích, deduktivní a aktivní databáze, deduktivní objektově orientované databáze.

Doporučená literatura:

- Merritt, Dennis. *Building Expert Systems in Prolog*. New York: Springer-Verlag, 1989. 358 s., 27.
- Giarratano, J. – Riley, G. *Expert Systems. Principles and Programming*. Boston: PWS-KENT Publishing Company, 1989.

- Brownston, Lee. *Programming expert systems in OPS5: an introduction to rule-based programming*. Reading: Addison-Wesley Publishing Company, 1986. xviii, 471.

P033 – Zpracování vědecko-výzkumných dat

zk, 2/1, 3 kr., jaro

doc. RNDr. Vladimír Znojil, CSc.

Předpoklady: M011 ∨ X022

Datový soubor, objekty a znaky, typy dat: alternativní, kategorialní, kvantitativní. Základní charakteristika metod získávání dat. Metody popisu dat: histogram, průměr, medián, modus, hráze. Četnostní funkce a četnostní hustota. Aplikace na jednorozměrné a dvourozuměrné datové soubory. ♦ Základní pojmy teorie pravděpodobnosti. Diskrétní a spojitá pravděpodobnost. Hustota pravděpodobnosti a distribuční funkce. Stochasticky nezávislé a závislé jevy, podmíněná pravděpodobnost. Bayesův vztah. ♦ Základní typy distribučních funkcí, binomické, Poissonovo, normální a logaritmicko-normální rozdělení. Jejich základní charakteristiky a aplikace. Některé typy speciálních distribučních funkcí, useknutá rozdělení. ♦ Zákon velkých čísel, centrální limitní věty. Jejich význam pro statistická šetření a omezující předpoklady jejich platnosti. ♦ Charakteristiky distribučních funkcí, momenty a jejich vlastnosti, principy testování různých typů distribucí. Role normálního rozložení ve statistice. ♦ Intervalové odhadování, intervaly spolehlivosti separátní a simultánní. Testování hypotéz, typy testů, sekvenční testy. Chyby prvého a druhého typu, jejich vzájemný vztah. Parametrické a neparametrické postupy. Některé další moderní přístupy a srovnání různých metod. ♦ Běžné statistické výpočty: korelace a regrese, analýza variance v jednoduchých i složitějších případech. Metoda nejmenších čtverců a její výhody a nevýhody. Některé zajímavé aplikace MNČ jako nahradky ANOVY. ♦ Porovnání průměrů a rozptylů experimentálních hodnot, skupinová porovnání, Holmova metoda. ♦ Vícerozměrná data a metody jejich zpracování: redukce počtu dimenší a exploatační metody analýzy dat. Representativnost dat a problémy zkreslení dat. Statistické modely datových souborů. ♦ Metoda hlavních komponent (PCA), metoda zpětného průměrování (RA) a detrendovaná analýza korespondence (DCA). Faktorová analýza, její cíle a metody, hledání faktorů a základní typy faktorových rotací. Souvislosti a problémy s interpretací výsledků. Využití faktorové analýzy. ♦ Shluková analýza: metriky podobnostních prostorů, využití alternativních a kategorialních dat, „mixovaná data“ a jejich metriky. Metody posuzování vzdáleností shluků. Hierarchické metody shlukování „zdola“ a „shora“, nehierarchické metody shlukování. Výhody a nevýhody jednotlivých metod. Metody „dvoucestného shlukování“. Aplikace shlukové analýzy v ekologii a biologii. ♦ Diskriminační analýza, volba prostoru parametrů. Smysl aposteriorních pravděpodobností příslušnosti ke skupině. Využití diskriminačních metod v biologii a medicíně. ♦ Heuristické metody analýzy dat, metoda GUHA. Jejich využití a rizika s nimi spojená. ♦ Malý přehled toho, na co nezapomenout a co kdy použít. Balíky statistických programů a jejich obsah (Statgraf, BMDP, SPSS, SyStat, Statistica).

P034 – Strojové učení

Ing. Jan Žižka, CSc.

Strojové učení jako spojení umělé inteligence a kognitivních věd. Výpočtové procesy související s učením. Výběr učícího algoritmu. ♦ Trénovací a testovací data. Prostor učení. Učení a vyhledávání. Přirozené a lidské učení. Jazyk reprezentace problému. Algoritmy učení s numerickými a symbolickými vstupy. ♦ Perceptrony. Logické neuronové sítě. Boltzmannův stroj. Kohonenovy mapy. Genetické algoritmy. Srovnání s biologickými systémy. ♦ Metody indukce rozhodovacích stromů. Výskyt šumu, neúplný popis příkladů. Využití znalostí a možností převodu rozhodovacích stromů na produkční pravidla. ♦ Rozpoznávání vzorů. Generalizace. Metoda nejbližšího souseda (k-NN). Učení z instancí (IBL algoritmy). Radiální bázové funkce (RBF). ♦ Učení v systémech založených na pravidlech. Induktivní a EBL (deduktivní) učení. ♦ Další metody učení. Stimulované učení. ♦ Matematické aspekty učení. PAC, VC-dimenze, Occamovo ostří.

P036 – Projekt z databázových systémů

zk, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Jana Kuklová

Předpoklady: P003 $\wedge$ P114

Obsahem práce bude vytvoření aplikace nad relační databází (Oracle), vytvoření technické dokumentace a prezentace dosažených výsledků.

P037 – Projekt z překladačů

z, 0/2, 2 kr., jaro

Mgr. Pavel Smrž, Dr.

Předpoklady: P008

Účelem semináře je hlubší seznámení s problematikou návrhu programovacích jazyků a jejich překladačů. Student by měl získat jasnou představu o fungování reálných překladačů, o problémech, které jsou spojeny s jejich implementací a možných přístupech k řešení těchto problémů. Podmínkou udělení zápočtu je plně funkční implementace překladače jednoduchého programovacího jazyka. Možná je spolupráce ve skupinách (2–4 studenti), náročnost projektu roste úměrně počtu členů. ♦ Logická struktura překladače. Formalismy pro specifikaci jednotlivých modulů. ♦ Lexikální analyzátor. Regulární výrazy. Princip nejdélší shody. Precedence lexémů. ♦ Syntaktický analyzátor. Analýza shora a zdola. ♦ Sémantický analyzátor. Atributové gramatiky. Tok atributů. Vyhodnocení atributů během syntaktické analýzy. ♦ Generátor kódu, optimalizace. ♦ Úplná specifikace jednoduchého optimalizujícího překladače, vazba a spolupráce mezi logickými moduly. ♦ Tabulky symbolů jako atributy. Zpracování deklarací, typová kontrola, analýza rozsahu viditelnosti. ♦ Funkce. Aktivační záznám. Předávání parametrů. Konvence jazyků C a Pascal. ♦ Vstup a výstup. Vazby na operační systém. Unix a C. ♦ Překlad do asembleru procesoru I386, konvence jazyka C.

P043 – Informační systémy podniků

k, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Pavel Hajn

Přednáška má za cíl seznámit studenty s postupem analýzy, návrhu, realizace, zavádění a provozu IS v podnicích. ♦ Jednotlivé pojmy: návrh, analýza, projekt, využití projektu. ♦ Pro-

12.2 Sylaby předmětů programových a informačních systémů

gramová realizace, programátorský tým. ♦ Zavádění systému, provoz systému. ♦ V rámci přednášky budou uvedeny i zkušenosti správců a realizátorů systémů PAP Sušice a.s., ADAST Blansko a.s., AMK Brno a.s., ŽS Brno a.s.

P044 – Informační systémy v ekologii

zk, 2/0, 2 kr., podzim

prof. RNDr. Jiří Hřebíček, CSc.

Environmentální informace a její specifikace. ♦ Právo na informace o životním prostředí v ČR a ve světě. ♦ Vysvětlení pojmu informačního systému, jeho specifika pro oblast životního prostředí. Metadata a metainformační systémy. ♦ Zásady výstavby environmentálních informačních systémů ve státní správě ČR a územní samosprávě (standardy SIS, EU, databázové a GIS technologie, struktura plynoucí ze základů legislativy v ČR, EU a OECD, mezinárodní standardy). ♦ Struktura a funkce informačních systémů pro vedení evidence a monitoringu v odpadovém a vodním hospodářství a ochraně ovzduší (rozčlenění zpracovávaných dat, registry a číselníky, parametrizace výsledného systému, vazby a vzájemné vztahy), horizontální a vertikální přenos informací. ♦ Metody realizace environmentálních (databázových a geografických) informačních systémů pro státní správu v životním prostředí (vývojové prostředí, hlavní zásady tvorby vlastního vývojového prostředí atd.) a příklady této realizace. ♦ Informační systémy o životním prostředí a jeho monitoringu řízené MŽP ČR a provozované centrálními institucemi (ČHMÚ, VÚV, ČEÚ, ČIŽP), příklady a rozbor těchto systémů. ♦ Informační systém o odpadovém hospodářství ČR a SR (struktura databází, funkce, programová realizace, aktualizace, interpretace a presentace údajů). ♦ Závěrečný projekt analýzy a návrhu environmentálního IS na Internetu.

Doporučená literatura:

- Grycz, Czeslaw Jan – Rodes, Barbara K. *Libraries and environmental information centers in central eastern Europe: a locator/directory*. El Cerrito: The Wladyslaw Poniecki Foundation, 1994. Přeruš.str.

P045 – Management informačního systému

zk, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Vladimír Šmíd, CSc.

Informace – definice, informační proces, druhy, funkce a obsah, přenos. ♦ Informační systémy pro řízení – definice, charakteristické rysy, typy struktur a klasifikace systému, druhy, dynamické faktory. ♦ Management organizace – organizace jako otevřený systém, styly řízení, principy formování organizace, STS a OSP, principy vnitřního řízení. ♦ Management informačního systému – základní předpoklady funkčnosti, zvyšování výkonnosti, hodnotová analýza strategických informací, stanovení strategických cílů. ♦ Globální charakteristika organizace – přednosti, nedostatky, příležitosti, ohrožení. ♦ Analýza očekávání okolí, stanovení atributů uspokojení zájmových skupin. ♦ Dynamické faktory informačních systémů – analýza procesů, zhodnocení informační poptávky a nabídky. ♦ Efektivita informačního systému.

P046 – Informační systémy a právo

zk, 2/0, 2 kr., jaro

RNDr. Vladimír Šmíd, CSc.

Informační svoboda a zákonné ochrana osobních dat. ♦ Soukromoprávní ochrana informací informačních systémů. ♦ Státní informační systém. Právní informační systémy. ♦ Autorskoprávní ochrana softwaru a dat. ♦ Postavení autorů v pracovním poměru. Smluvní vztahy. ♦ Obchodněprávní vztahy při zhotovování a využívání softwaru. Patentová ochrana, licence. ♦ Trestněprávní ochrana informací a informačních systémů, počítačová kriminalita.

P047 – Vybrané kapitoly z GIS I

z, 0/2, 2 kr., podzim

RNDr. Milan Drašíl, CSc.

Analýza a návrh informačního systému. Zahájení projektu, výběr problému a stanovení rolí v řešitelském týmu (počet týmů podle počtu studentů). ♦ Analýza vybraného systému, návrh architektury, ideálního datového modelu, funkcí a procesů systému. ♦ Realizace vybraných úloh navrženého informačního systému. ♦ Návrh fyzického datového modelu, procesů a jejich zabezpečení. Testování vybraných úloh na zkušebním příkladu.

P048 – Informatika ve zdravotnictví

k, 2/0, 2 kr., jaro

RNDr. Svatopluk Kalužík

Oblasti uplatnění informatiky ve zdravotnictví. ♦ Obecné a specifické rysy informačních systémů ve zdravotnictví. ♦ Klasifikace IS ve zdravotnictví. ♦ Nemocniční informační systém. ♦ Vnější a vnitřní vazby. ♦ Způsoby ukládání dat, databáze, temporální databáze a důvody jejich potřeby. ♦ Tvorba IS, prostředky Case. ♦ Příklady tvorby aplikací a vlastních aplikací. ♦ Typy informací a jejich zpracování. ♦ Metody ukládání a zpracování nediskrétních informací.

P049 – Geografické informační systémy II

zk, 2/0, 2 kr., jaro

RNDr. Milan Drašíl, CSc.

Předpoklady: P019

Základní principy geografických informačních systémů – základní pojmy, funkce GIS, datové modely v GIS, správa geografických dat, databázové prostředky v GIS, vstup dat do GIS, analytické funkce GIS, výstup dat z GIS, tématické mapy, standardizace v GIS, metodika vytváření GIS ♦ Přehled komerčních prostředků pro vytváření GIS – prostředky založené na CAD, (MGE, LIDS), topologicky orientované systémy (ARC/INFO, TOPOL), rastrové systémy, (ERDAS), objektově orientované systémy (SmallWorld), desktop mapping systém MapInfo.

P050 – Vybrané kapitoly z GIS II

zk, 0/2, 2 kr., jaro

RNDr. Milan Drašíl, CSc.

Předpoklady: P047

Analýza a návrh informačního systému. Výběr řešeného problému, zahájení projektu a stanovení rolí v řešitelském týmu (počet týmů podle počtu studentů). ♦ Analýza vybraného

12.2 Sylaby předmětů programových a informačních systémů

systému, návrh architektury, ideálního datového modelu, funkcí a procesů systému. ♦ Realizace vybraných úloh navrženého informačního systému. Návrh fyzického datového modelu, procesů a jejich zabezpečení. Testování vybraných úloh na zkušebním příkladu.

P051 – Projekt z objektových a deduktivních databází z, 0/2, 2 kr., jaro

RNDr. Lubomír Popelinský, RNDr. Jana Kuklová

Obsahem projektu je vytvoření aplikace v některém z databázových systémů (PostgreSQL, ODE, Chronolog, ConceptBase, Eclipse, ROL, POET, TimeDB aj.).

P053 – Distribuované a objektové orientované systémy zk, 2/0, 2 kr., jaro

doc. Ing. František Plášil, CSc.

Přehled a porovnání abstrakcí poskytovaných jádry distribuovaných a objektově-orientovaných operačních systémů. ♦ Studie konkrétních systémů (Mach). ♦ Nadstavby pro operace s objekty v distribuovaném prostředí, analýza problému persistence, replikace, prostoru jmen, řízení přístupu (autentizace). ♦ Podpora transakcí. ♦ Konkrétní studie: JAVA RMI, COBRA.

P055 – Databázové technologie: současná teorie a praxe zk, 2/1, 3 kr., jaro, jednou za dva roky

RNDr. Zdenko Staníček

Relational Database Technology has matured into production systems for business, commerce and technology. However, there are many classes of application problems that require more from an information system. ♦ Relational Database Management Systems lack expressivity in query language and representativity in data structures. The lecture covers the basics of database technology but from a point of view that leads to discussions of advanced technology. The systems development process with respect to database systems is described and the information loss during the process revealed. A discussion of object-oriented, deductive and extended relational technology leads to a discussion of leading edge and future systems utilising these technologies in an integrated architecture together with office systems, hypermedia and parallel, distributed topologies. The ultimate problem of end-user representation (through hyperlinked multimedia) of answers to complex queries across heterogeneous distributed database systems is discussed.

P056 – Vyhledávání znalostí v databázích zk, 2/1, 3 kr., jaro

RNDr. Lubomír Popelinský

Znalost, pojem asociace a závislosti v databázích, relace zajímavosti. Typické úlohy při vyhledávání znalostí: identifikace homogenních podtříd, popis zajímavých podtříd, hledání závislostí, detekce odchylek. Vizualizace. ♦ Metody strojového učení. Učení s učitelem (rozhodovací stromy, algoritmy TDIDT a AQ, systémy C4.5 a C5.0). Učení bez učitele (shluková analýza, CLUSTER, bayesovské přístupy, AutoClass). Induktivní logické programování. ♦ Systém KEPLER ♦ Asociační pravidla. ♦ Rozšíření DBMS pro podporu vyhledávání znalostí. KESO projekt. ♦ Induktivní dotazovací jazyky. DBMiner ♦ Vyhledávání znalostí v některých typech databází: RDB, OODB, geografické databáze, WWW, textové databáze. ♦ Date warehousing, OLAP.

Doporučená literatura:

- *Advances in knowledge discovery and data mining*. Menlo Park: AAAI Press, 1996. xiv, 611 s.

P057 – Účetnictví a finance

zk, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Pavel Hajn

Základy účetnictví, účetní osnova, výsledovka, rozvaha, uzávěrky, DPH, styk s finančními úřady. ♦ Počítacové zpracování účetní evidence, návrh databázových struktur. ♦ Zapojení účetnictví do většího informačního systému, návaznosti na ostatní subsystémy. ♦ Základní finanční toky v podniku, cash-flow, náklady a výnosy středisek a podniku. ♦ Návrh IS pro střednědobou a dlouhodobou strategii finančního vedení podniku.

P058 – Informační systémy ve státní správě I

zk, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Jan Skula, CSc.

Státní informační systém (SIS). Vymezení pojmu. Filosofie. Normy a standardy. Návrh komplexního řešení a jeho architektura. ♦ Územní členění a identifikace. Správní členění. Územní členění. Státní správa a samospráva, přenesená působnost. Konkrétní rozbor členění a postavení měst Prahy a Brna. ♦ Registr nemovitostí. Katastrální území a území obce. Pojem parcely a stavby. Soubor popisných informací (SPI). Informatický rozbor vlastnických vztahů. ♦ Role Katastru nemovitostí. Reprezentace vlastnických vztahů v SPI. Specifika majetku obce.

P059 – Informační systémy ve státní správě II

zk, 2/0, 2 kr., jaro

RNDr. Jan Skula, CSc.

Registr obyvatel. Současný stav. Centrální registr občanů. Pojem trvalého pobytu. Občanský průkaz. Matrika osob. Popis připravovaných změn. Evidence motorových vozidel. ♦ Registr ekonomických subjektů. Fyzická a právnická osoba. IČO a DIČ. Registr ČSÚ. Obchodní rejstřík. Živnostenská oprávnění. ♦ Spisová služba. Instrukce ministerstva vnitra. Doručovací a pořadící kniha. Podací číslo a jednací číslo. Pojem spisu, jeho formalizace. Spisový řád úřadu. Návrh implementace. Evidence a tvorba dokumentů. Vzory dokumentů a jejich začlenění do IS. ♦ Rozpočet a správa financí. Rozpočtová skladba. Účetní osnova a její vazba na rozpočet. Investiční a neinvestiční výdaje. Poplatky správní, místní, sankce a pokuty. Návrh implementace. ♦ Místopis. Evidence staveb. Vazba na registr nemovitostí. Pojem adresy. Adresní a katastrální členění města. Městské části. ♦ Subsystém prostorové prezentace. Digitální mapové podklady. Vazba na datovou základnu a IS. Katastrální mapa, soubor grafických informací (SGI). Technická mapa. Inženýrské sítě. Územní plán. Přesnost a aktuálnost mapových děl. Mapy menších měřítek. ♦ Městský informační systém. Datová základna, vazba na SIS. Vnitřní informační systém úřadu. Metropolitní síť. Internet. Metropolitní informační systém. Popis konkrétní implementace.

P061 – Úvod do strojového překladu

zk, 2/0, 2 kr., podzim

doc. PhDr. Karel Pala, CSc.

Teorie překladu a typy překladů, vztah k AI. ♦ Vznik strojového překladu a současný stav. ♦ Koncepce strojového překladu: binární překlady, překlady na bázi převodního ja-

12.2 Sylaby předmětů programových a informačních systémů

zyka, počítacem podporovaný překlad s postredakcí, techniky využívající paralelních körpusů. ♦ Proces překladu: lexikální analýza a slovníky, morfologická a syntaktická analýza a reprezentace větných struktur, transfer, reprezentace významu, syntéza. ♦ Klíčové otázky strojového překladu, problém víceznačnosti, reprezentace významu vět a znalostí, význam slov a slovních spojení, terminologie. ♦ Některé úspěšné systémy SP: EUROTRA, SYSTRAN, METEO, TAUM, METAL aj.; situace ve vztahu k češtině – MATRACE, TRANSEN, MIROSLAV; hlavní projekty v rámci EU – GENELEX, EAGLES; víceúčelové a opakováně použitelné zdroje pro SP v EU. ♦ Příklady a experimenty.

P062 – Organizace souborů

zk, 2/0, 2 kr., jaro

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

Základní pojmy, data, abstraktní datový typ, schéma organizace souborů, typy dotazů, systémy ovládání souborů. ♦ Vnější paměti, statické organizace sekvenčních souborů. ♦ Statické indexové a přímé organizace souborů. ♦ Hašování, hašované indexy. ♦ Grafy a stromy, B-stromy (2), B*-stromy, B+-stromy a další metody indexů. ♦ Implementace organizací souborů. ♦ Teorie informace. ♦ Redukce dat, komprese. ♦ Perfektníhašování souborů. ♦ Dotazy na shodu při hašování. ♦ Dynamické hašování na MD, rozšiřitelné hašování.

Doporučená literatura:

- Folk, Michael J. – Zoellick, Bill – Riccardi, Greg. *File structures: an object-oriented approach with C++*. Reading: Addison-Wesley, 1998. xxiv, 724.

P063 – Aplikace databázových systémů

zk, 2/1, 3 kr., jaro

RNDr. Pavel Hajn

Co je to informační systém? ♦ Prostředky pro tvorbu IS. ♦ Moderní informační systémy. ♦ Životní koloběh IS – analýza, návrh, řešení, zavádění, provoz, reanalýza a modernizace. ♦ Praktický návrh IS v prostředí PROGRESS.

P064 – Dotazovací jazyky a relační teorie

zk, 2/0, 2 kr., jaro

doc. RNDr. Jaroslav Pokorný, CSc.

Dotazovací jazyky. Databázový model jako typový aparát dotazovacího jazyka, vyjadřovací síla dotazovacích jazyků, relační úplnost, možnosti rozšíření: aritmetika, agregační funkce, rekurze. Optimalizace dotazu. Příklady – INFORMIX, ORACLE, SYBASE, INGRES. ♦ Textové databáze. ♦ Implementační techniky zpracování dotazu. ♦ Algoritmy pro relační operace a jejich složitost, využití paralelismu víceprocesorových architektur. ♦ Transakční zpracování, distribuce dat, replikace. ♦ Distribuované databáze.

P065 – UNIX – programování a správa systému I

k, 2/0, 2 kr., podzim

Ing. Michal Brandejs, CSc., Mgr. Jan Kasprzak

Předpoklady: P004

Doporučení: Vstupní předpoklady: znalost programovacího jazyka C, znalost UNIXu na uživatelské úrovni (nedoporučuje se zapisovat tento předmět studentům, kteří absolvovali předmět P004 UNIX teprve v minulém semestru).

Vývojové prostředí v UNIXu: komplátory, debuggery, profillery a další nástroje. Druhy knihoven a jejich funkce. ♦ Normy API pro jazyk C. ♦ Program podle ANSI C: limity, start a ukončení programu, argumenty, proměnné prostředí, práce s pamětí, vzdálené skoky. Dynamické linkování. ♦ Jádro: Start jádra, architektura jádra, paměťový model jádra. ♦ Proces: atributy procesu, stavy procesu, paměť z hlediska procesu, přístupová práva procesu. Program na disku. ♦ Vstupní/výstupní operace: deskriptor, operace nad deskriptory. ♦ Organizace souborových systémů: i-uzel a jeho atributy, adresář a práce s adresáři, speciální soubory. Implementace souborových systémů: FAT, S5FS, FFS/UFS, Ext2FS. Moderní souborové systémy. ♦ Komunikace mezi procesy: roura, signály, spolehlivé signály. ♦ Pokročilé I/O operace: multiplexing pomocí `select()` a `poll()`, zamykání souborů, scatter-gather I/O, paměťově mapované I/O operace.

Doporučená literatura:

- Vahalia, Uresh. *UNIX internals: the new frontiers*. Upper Saddle River: Prentice Hall, 1996. xxxiii, 60.
- *Information technology: portable operating system interface. Pt. 1, System application program interface (API)*. New York: Institute of Electrical and Electronics Engineers, 1996. xxxi, 743.
- Gallmeister, Bill O. *POSIX.4: programming for the real world*. Sebastopol, 1995. xviii, 548.
- Brodský, Jan – Skočovský, Luděk. *Operační systém Unix a jazyk C*. 1. vyd. Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1989. 367 s.
- Bach, Maurice J. *Principy operačního systému UNIX*. 1. vyd. Praha: Softwarové Aplikace a Systémy, 1993. 514 s.

P066 – Typografie I

k, 1/1, 2 kr., podzim

doc. Mgr. Vítězslav Švalbach

Doporučení: Výuka oboru Typografie předpokládá výtvarné čítání a respektování charakteru tohoto oboru včetně částečné manuální práce na zadání.

Proporce a konstrukce strany a dvoustrany. ♦ Formáty běžných tiskovin. ♦ Typografické hry. ♦ Typografická kompozice. ♦ Jednoznačnost v typografii. ♦ Typografické struktury. ♦ Výstavba jednoduchého a složitého celku. ♦ Inzerát. ♦ Typografický plakát.

P067 – Typografie II

zk, 1/1, 2 kr., jaro

doc. Mgr. Vítězslav Švalbach

Předpoklady: P066

Doporučení: Výuka oboru Typografie předpokládá výtvarné čítání a respektování charakteru tohoto oboru včetně částečné manuální práce na zadání.

Výpočet sazby z rukopisu. ♦ Šířka sazby. ♦ Volba písma podle charakteru zadání. ♦ Kombinace různých řezů písma. ♦ Linky a typografické ozdoby. ♦ Šedá hodnota stránky.

12.2 Sylaby předmětů programových a informačních systémů

❖ Kniha – vývoj, názvosloví, anatomie. ❖ Typografická skica. ❖ Knižní obálka. ❖ Text a ilustrace. ❖ Edice. ❖ Manuál edice.

P068 – Empirické metody učení

zk, 3/0, 3 kr., jaro

prof. Ivan Brůha

Neformální definice Machine Learning. ❖ Taxonomie učení: empirické a analytické učení, statistické, symbolické a NeuralNet metody, učení s učitelem, učení bez učitele, „batch“ a inkrementální učení. ❖ Učení podle příkladů (learning from examples): definice objektu, popisu konceptu, definice učení, reprezentace objektu, atributový a strukturální popis, popis konceptu (tířid), rozhodovací stromy, rozhodovací pravidla, problémy klasifikace, ohodnocování učení. ❖ Empirické učení jako produkční systém. ❖ Přehled známých symbolických ML algoritmů: Winstonův strukturní algoritmus, rodina AQ učících se algoritmu, rodina TDIDT učících se algoritmu (včetně ID-3, C4.5), CN2 algoritmus, algoritmus COHER s asociacemi. ❖ Statistické algoritmy učení: přehled, optimální nastavení klasifikátorů, podstata učení, parametrické metody učení, neparametrické metody učení. ❖ Závěr, výzkum v oblasti ML.

P069 – Hybridní systémy strojového učení

zk, 2/1, 3 kr., jaro

Ing. Jan Žížka, CSc.

Hybridní neuronové sítě, kombinace vstupů a vah pomocí alternativních operátorů (t-norem a t-konorem). AND a OR fuzzy neuron. Fuzzy neuronové sítě. ❖ Architektura ANFIS, NEFCON. Neuro-fuzzy klasifikátory. ❖ Genetické algoritmy, simulované žíhání, kombinace s neuronovými sítěmi, optimalizace a nastavování vah. ❖ Dynamické nelineární systémy, chaos, podivné atraktory. Rekurentní sítě, Hopfieldovy sítě. ❖ Neuronové sítě a expertní systémy. ❖ Optimalizace tvaru a umístění fuzzy množin v pravidlech typu IF-THEN. ❖ Nastavování vah neuronových sítí pomocí rozhodovacích stromů. Fuzzy genetické modelování. Genetické programování. ❖ Příklady aplikací.

P070 – Vybrané partie z knihovní a informační vědy

zk, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Miroslav Bartošek, CSc.

Cílem tohoto kursu je seznámit studenty s aktuálním stavem použití počítačových technologií v knihovnictví a obecně Information Science. Vedle nahlédnutí do klasických knihovnických partií (např. katalogizační principy) budou ukázány též některé analogie a rozdíly při řešení problému přístupu k tradičním informacím (dokumentům) v knihovnách a elektronickým informacím na Internetu. ❖ Ukládání a vyhledávání informací – aktuální stav a problémy. ❖ Automatizace knihovnických procesů (se zaměřením na stav v ČR). ❖ Komunikativní formáty – UNIMARC, SIGLE, Dublin Core, Dienst. ❖ Konverze a výměna bibliografických záznamů. ❖ Úvod do jmenné katalogizace. Katalogizační pravidla AACR2, ISBD. Problematika věcného popisu dokumentů. ❖ Klasifikační systémy (MDT, DDC) a předmětová třídění (Library of Congress Subject Headings, oborové tezaury, volně tvořená klíčová slova a předmětová hesla). ❖ Rešeršní činnost. Standardy CCL a Z39.50. Principy vyhledávání v profesionálních DB centrech (Dialog, Datastar, aj.)

P071 – Počítačová akustika a fonetika

doc. RNDr. Ivan Kopeček, CSc.

zk, 2/0, 2 kr., jaro, již není vypisováno

Motivace, cíle. ♦ Základní pojmy, fyzikální a matematické modely. ♦ Digitalizace a kódování zvuku. ♦ Teorie vnímání zvuku a vytváření řeči, model Cortiho ústrojí. ♦ Charakteristika vokálů a konsonant, formanty, vliv koartikulace. ♦ Základní fonetické prvky (foném, difón, alovón, slabika). ♦ Zpracování akustického signálu v časové a frekvenční oblasti. ♦ Segmentace, akustické vektory a kódová kniha. ♦ Vyhledávání v kódové knize, algebraické modely. ♦ Zvukové karty a jejich programování. ♦ Principy syntézy řeči. ♦ Fonetická transkripce, prozodie. ♦ Syntaktické, sémantické a pragmatické souvislosti. ♦ Úvod do rozpoznávání řeči. ♦ Skryté Markovovy modely a algoritmus DTW. ♦ Principy identifikace a verifikace mluvčího. ♦ Aplikace a perspektiva.

P072 – Humanitární aplikace informatiky

doc. RNDr. Ivan Kopeček, CSc.

k, 1/1, 2 kr., podzim

Cílem tohoto pracovního semináře je snaha o dosažení aplikací informatiky v oblastech s etickou motivací. Hlavním tématem je počítačová podpora zrakově postiženým. Některé možné náměty: ♦ Informační systémy pro nevidomé. ♦ Orientace nevidomých. ♦ Detekce překážek. ♦ Internet, WWW. ♦ Počítačové hry pro nevidomé. ♦ Výukové programy pro nevidomé. ♦ Využití rozpoznávání povelů. ♦ Využití syntézy řeči. ♦ Podpora studia informatiky pro zrakově postižené. ♦ Koncepce specializovaných informačních center. ♦ Využití rozpoznávání řeči. ♦ Práce na fonetickém korpusu. ♦ A další téma – nápady jsou vítány.

P073 – Počítačové právo a počítačová kriminalita

doc. Ing. Vladimír Smejkal, CSc.

zk, 2/0, 2 kr., jaro

Jedná se o speciální tematický kurz věnovaný nové mezioborové problematice, tzv. informatickému a počítačovému právu včetně práva Internetu. Kurs je orientován na dvě vzájemně se prolínající a doplňující roviny: ♦ Právní normy upravující zacházení s informacemi, informačními systémy, počítačovými programy, osobními daty apod. – zejména autorský zákon, obchodní zákoník, zákon o ochraně osobních údajů v informačních systémech. ♦ Praktické zkušenosti a postupy v oblasti informatického práva: autorskoprávní vztahy, obchodní závazkové vztahy, problematika jedné z nejperspektivnějších oblastí zločinnosti tzv. „bílých límečků“ – počítačová a informační kriminalita. Zvláštní pozornost je věnována aplikaci právních norem v prostředí Internetu. ♦ Úvod do počítačového práva. Základní principy právního řádu ČR. Obecné a zvláštní právní normy se zaměřením na informatiku. ♦ Autorský zákon a jeho aplikace v informatice, u software a na Internetu. ♦ Ochrana osobních dat občanů. ♦ Smlouvy na dodávky informačních systémů (obchodní zákoník). Elektronický obchod. ♦ Počítačová a informační kriminalita: trestné činy ve vztahu k počítači, jeho příslušenství a k nosičům dat jako ke všem movitým, trestné činy ve vztahu k datům resp. k uloženým informacím, trestné činy, při nichž je počítač prostředkem k jejich páchání, ostatní informatická trestná činnost, trestná činnost a Internet. Další perspektivy počítačové kriminality vzhledem k předpokládanému technologickému vývoji a vývoji kriminality. ♦ Internet a právní řád.

P075 – Vědecko-technické výpočty a vizualizace

k, 2/0, 2 kr., jaro

doc. RNDr. Stanislav Bartoň, CSc.

Účelem tohoto kurzu je stručné seznámení s aplikacemi vyšší matematiky v technických a přírodních vědách. Hlavní důraz je položen na strojírenskou problematiku, technologické výpočty a netriviální problémy přírodních věd s ohledem na jejich fyzikální základy. Pro absolvování tohoto kursu nejsou nutné žádné speciální znalosti, potřebná teorie je uvedena v počátku řešení problému. Vyžadují se pouze znalosti středoškolské fyziky. Z matematiky je vhodné mít znalosti z diferenciálního počtu více proměnných, vítána je znalost symbolického počtu, (Maple, Derive). ♦ Výběr témat, (např. optimalizace tepelné izolace nádrže, problematika volného tváření, kinematika a dynamika těles, optimalizace intenzity ozáření ploch, klasická nebeská mechanika, apod.) je veden tak, aby bylo možné ukázat, jak za použití symbolického počtu je možné řešit netriviální technické problémy. Řešení je prováděno následujícím postupem: definice problému, fyzikální model, zjednodušující předpoklady, počáteční a okrajové podmínky, matematický model, převedení do symbolického počtu (Maple, Derive), řešitelnost, analytické (Maple, Derive) a numerické (Maple, Matlab) řešení, diskuse výsledků, vliv zjednodušujících předpokladů na výsledek, vizualizace a animace (Maple, Matlab) výsledků.

P076 – DATA Management – koncept, produkty, průmysl a lidé

k, 1/0, 2 kr., každý semestr

Ing. Ondřej Felix, CSc.

Jak se v současné době mění koncept zpracování dat a jakými produkty je tento posun realizován. ♦ Jak se z konceptu stává produkt, pomocí něhož lze vydělávat peníze a na němž lze založit průmyslové odvětví. ♦ Jací lidé jsou nezbytní ve jednotlivých typech společnosti, jaký profil, očekávání a vývoj by měl mít úspěšný jedinec v současné IT.

P077 – UNIX – programování a správa systému II

k, 2/0, 2 kr., jaro

Ing. Michal Bradejs, CSc., Mgr. Jan Kasprzak

Předpoklady: P065

Systém souborů a adresářů. Uživatelé a skupiny v systému. Další systémové tabulky. ♦ Základní systémové programy: `init` a start systému, `syslogd`, update. ♦ Tiskový subsystém. ♦ Služby a konfigurace sítě UUCP. ♦ Základy sítě TCP/IP: Vrstvy IP, ARP/RARP, ICMP, UDP, TCP; formáty packetů; principy funkce TCP/IP. ♦ Programování sítě (BSD socket API): Socket, typy socketů; služby jádra pro práci se sockety; spojované a nespojované sockety; systémové tabulky a práce s nimi; příklady aplikací. ♦ Administrace nízké úrovni sítě: přidělení adresy rozhraní; směrovací tabulka; statické a dynamické směrování. ♦ TCP/IP nad ethernetem: Konfigurace ARP/RARP; proxy ARP. ♦ Základy sériové komunikace: Synchronní a asynchronní přenos; modemy; point-to-point protokol (PPP); SLIP. ♦ DNS a překlad adres; Inet-démon a TCP-wrapper; služby, spouštěné přes inetd. ♦ Elektronická pošta: Principy fungování; simple mail transfer protocol (SMTP); sendmail. ♦ WWW: Hypertext transfer protocol (HTTP), http-démon, problémy národního prostředí. ♦ Bezpečnost sítí a firewally: Filtrování packetů; aplikační brány; návrh topologie sítě; virtuální privátní sítě; secure shell.

Doporučená literatura:

- Stevens, W. Richard. *Programování sítí operačního systému UNIX: UNIX Network Programming (Orig.)*. 1. vyd. Veletiny: Science, 1994. 645 s., ob.
- Satrapa, Pavel – Randus, Jiří A. *Linux Internet server*. 2 upr. vyd. Praha: Neokortex, 1998. 413 s. + C.
- Šmrha, Pavel – Rudolf, Vladimír. *Internetworking pomocí TCP/IP*. 1. vyd. České Budějovice: KOPP, 1994. VII, 134 s.

P078 – Grafický design I

k, 1/1, 2 kr., podzim

doc. Mgr. Vítězslav Švalbach

Doporučení: Výuka oboru Grafický design předpokládá výtvarné čitění a respektování charakteru tohoto oboru včetně částečné manuální práce na zadáních.

Analýzy a syntéza tvaru. ♦ Piktogram (geometrický, zoomorfní, antropomorfní). ♦ Stylová a ideová řada piktogramů. ♦ Rastry a prefabrikáty. ♦ Aplikace v materiálu. ♦ Grafický prvek a písmo. ♦ Plakát – základní druhy a charakteristika. ♦ Billboard.

P079 – Aplikovaná kryptografie

zk, 1/2, 3 kr., podzim

Mgr. Václav Matyáš, Dr.

Předpoklady: M024 V 1054

Doporučení: Předpokládá se znalost angličtiny na středně pokročilé úrovni. Doporučeno je absolvování P017 *Bezpečnost v informačních technologiích*. Související předměty: P018 *Seminář k bezpečnosti informačních technologií*, P046 *Informační systémy a právo* a P080 *Ochrana dat a informačního soukromí*.

Témata kurzu se liší podle aktuálního vývoje, většinou však zahrnují: Vztahy symetrické a asymetrické kryptografie. ♦ Digitální podpis, MAC. ♦ Autentizace entit. ♦ Aplikace hašovacích funkcí. ♦ Nepopiratelnost. ♦ Protokoly symetrické kryptografie. ♦ Protokoly asymetrické kryptografie. ♦ Infrastruktura veřejných klíčů, certifikace. ♦ Důvěra, elektronické i/vs. reálné vztahy a závislosti. ♦ Bezpečné elektronické obchodování. ♦ Využití kryptografie v elektronickém publikování. ♦ Patenty a standardy. ♦ Státní restrikce při používání kryptografie.

Doporučená literatura:

- Schneier, Bruce. *Applied cryptography: protocols, algorithms, and source code in C*. New York: John Wiley & Sons, 1996. xxiii, 758.
- Menezes, A. J. (Alfred J.) – Oorschot, Paul van – Vanstone, Scott A. *Handbook of applied cryptography*. Boca Raton: CRC Press, 1997. xiii, 780.

P080 – Ochrana dat a informačního soukromí

k, 2/0, 2 kr., podzim

Mgr. Václav Matyáš, Dr.

Témata přednášky zahrnují: Pojem informačního soukromí a relevantních technických aspektů, vliv IT. ♦ Ochrana osobních dat a legislativa. ♦ Etika a práce s informacemi. ♦ Profesionalita. ♦ Potřeba ochrany dat ve vybraných oborech lidské činnosti. ♦ Státní

12.2 Sylaby předmětů programových a informačních systémů

informační systém. ⇔ Ochrana dat a zdravotnictví. ⇔ Ochrana dat a uživatelé prostředků IT. ⇔ Bezpečnostní politika při ochraně dat. ⇔ Ochrana dat a management. ⇔ Kontrola ochranných opatření. ⇔ Kritéria hodnocení bezpečnosti.

P081 – Programování numerických výpočtů

zk, 2/0, 2 kr., jaro

RNDr. Petr Mejzlík, Dr.

Předpoklady: M000 $\wedge$ M004

Doporučení: Předpokládají se vědomosti na úrovni kursů M000 *Matematická analýza I* a M004 *Lineární algebra a geometrie II*, znalost jazyka C a základů objektového programování.

Počítacová reprezentace reálných čísel. Zaokrouhlovací chyby u elementárních operací. Přesnost a stabilita numerických výpočtů. Řešení nelineárních rovnic. Numerické integrování. ⇔ Reprezentace matic v C. Objektová implementace výpočtů s maticemi. Knihovna STL (Standard Template Library) z hlediska numerických výpočtů. Optimalizace numerických programů. Knihovny numerických algoritmů. Volání procedur napsaných ve FORTRANu z C a C++. ⇔ Praktické řešení úloh lineární algebry. Stabilita řešení úlohy nejmenších čtverců.

Doporučená literatura:

- Acton, Forman S. *REAL Computing made real: preventing errors in scientific and engineering calculations*. Princeton: Princeton University Press, 1996. XV, 259 s.
- Higham, Nicholas J. *Accuracy and stability of numerical algorithms*. Philadelphia: Society for Industrial and Applied Mathematics, xxviii, 68.
- Stroustrup, Bjarne. *The C++ programming language*. 3rd ed. Reading: Addison-Wesley, 1997. x, 910 s.

P082 – Počítačová chemie a biologie

k, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Petr Mejzlík, Dr.

Předpoklady: (M004 $\vee$ X003) $\wedge$ (M001 $\vee$ X004)

Smyslem tohoto kurzu je umožnit nahlédnutí do výpočetních metod používaných v chemii a biologii, aniž bylo nutné absolvovat příslušné odborné studium. ⇔ NP-těžké problémy v počítačové chemii. Molekulová mechanika a dynamika. Globální optimalizace. *Ab initio* a semi-empirické výpočty. ⇔ Analýza rodokmenů, genetické poradenství. ⇔ Algoritmy pro analýzu sekvencí nukleových kyselin a proteinů. Human Genome Mapping Project. Fylogenetické stromy.

Doporučená literatura:

- *Calculating the secrets of life: applications of the mathematical sciences in molecular biology*. Washington: National Academy Press, 1995. xi, 285 s.
- *The protein folding problem and tertiary structure prediction*. Boston: Birkhäuser, 1994. x, 581 s.

P083 – Grafický design II

zk, 1/1, 2 kr., jaro

doc. Mgr. Vítězslav Švalbach

Předpoklady: P078

Doporučení: Výuka oboru Grafický design předpokládá výtvarné cítění a respektování charakteru tohoto oboru včetně částečné manuální práce na zadání.

Značka (obrazová, nakladatelská, ochranná). ⇔ Logotyp. ⇔ Typografický logotyp. ⇔ Spojení značky a logotypu. ⇔ Konstrukce a kodifikace značky a logotypu. ⇔ Grafický manuál (libreto, popisy, realizace, typografická úprava, prezentace).

P084 – Písmo I

k, 1/1, 2 kr., podzim

doc. Mgr. Vítězslav Švalbach

Doporučení: Výuka oboru Písmo předpokládá výtvarné cítění a respektování charakteru tohoto oboru včetně částečné manuální práce na zadání.

Řezy písma. ⇔ Písmové rodiny. ⇔ Soubory písma. ⇔ Vyznačovací písma. ⇔ Verzálky a míňusky. ⇔ Vzorníky písma. ⇔ Rozpal písma. ⇔ Umístění písma v ploše. ⇔ Římská nápisová kapitála. ⇔ Kompozice velkého písmového celku. ⇔ Demokratizace písma.

P085 – Písmo II

zk, 1/1, 2 kr., jaro

doc. Mgr. Vítězslav Švalbach

Předpoklady: P084

Doporučení: Výuka oboru Písmo předpokládá výtvarné cítění a respektování charakteru tohoto oboru včetně částečné manuální práce na zadání.

Dějiny písma v příkladech. ⇔ Rozbory historických a současných písem. ⇔ Elektronická rekonstrukce historické abecedy (podle vlastní volby). ⇔ Metodika tvorby písma.

P086 – Vědecko-technické výpočty a presentace

k, 2/0, 2 kr., podzim

doc. RNDr. Stanislav Bartoň, CSc.

Doporučení: Kurs volně navazuje na předešlý kurs P075 *Vědecko-technické výpočty a vizualizace*.

Na náročnějších příkladech se dále rozvíjejí již dříve získané znalosti. Zvyšuje se důraz kladený na samostatnost při řešení a rozboru problému, zejména z hlediska optimalizace postupu řešení, ale i z hlediska didaktického. Studenti jsou vedeni k tomu, aby se dokázali rozhodnout o správnosti zvoleného postupu a aby jej dokázali zdůvodnit v diskusi. ⇔ Zvolený postup je dále analyzován z hlediska jeho tištěné prezentace ve formě vědeckého článku. Využívají se všechny možnosti symbolického počtu usnadňující přípravu tohoto článku a jeho další úpravy. ⇔ Práce na problému je ukončena v okamžiku, kdy jsou vytvořeny základní části článku jako matematické vzorce včetně odkazů, tabulky a grafy. ⇔ Student se seznámí s přípravou vědeckých dokumentů za použití programu L^AT_EX, prací s grafickými soubory ve formátu PostScript a způsobem vytvoření potřebných souborů pomocí programu Maple nebo Matlab. Zároveň se prakticky procvičí postupy zvyšující efektivitu práce a kvalitu finální publikace.

P087 – Seminář k počítačové akustice a fonetice I

doc. RNDr. Ivan Kopeček, CSc.

Pracovní seminář zaměřený na studium hlasové komunikace s počítačem, programování aplikací využívajících syntézu a analýzu řeči a koncepci, vytváření a využívání databáze testovacích samplů. To zahrnuje (z uvedených bodů si lze vybrat): ♦ Práce na koncepci hlasového dialogu člověk – počítač. ♦ Práce na problematice prozodie jazyka a její algoritmizace. ♦ Pořizování dat (nahrávek). ♦ Práce na software testovací databáze. ♦ Realizace programových aplikací, zejména v oblasti syntézy řeči, rozpoznávání povelů a identifikace mluvčího. ♦ Teoretické aspekty. ♦ Další související činnosti (je možné přijít s vlastními návrhy).

P088 – Systémy integrovaného managementu

zk, 2/0, 2 kr., jaro

prof. RNDr. Jiří Hřebíček, CSc.

Úvod do systému managementu organizace a jejich členění. Integrovaný management. ♦ Systémy environmentálního managementu (EMS – Environmental Management Systems a EMAS – Environmental Management and Audit Schemes) a jejich terminologie. ♦ Environmentální politika, cíle, cílové hodnoty, program, plán a audit a zpřesnění programu. ♦ Vyhodnocování environmentálního profilu a metodika stanovení environmentálních ukazatelů. ♦ Mezinárodní standardy environmentálního managementu – normy řady ISO 14000, nařízení Rady EU 1836/93 a jejich aplikace v ČR. ♦ Souvislost mezi systémy environmentálního managementu a systémy řízení jakosti QMS (Quality Management Systems) podle norem řady ISO 9000. ♦ Systémy řízení ochrany zdraví OHSM (Occupational Health and Safety Management) a jejich mezinárodní standardy. ♦ Systémy integrovaného managementu – sjednocení EMS, TQM a OHSM. ♦ Metodika implementace informačního systému environmentálního managementu podniku podle norem ISO 14001, 14004 a 14031 a ISO 9000-3 – směrnice pro použití ISO 9001 při vývoji, dodávce a údržbě software.

Doporučená literatura:

- Donnelly, James H. – Gibson, James L. – Ivancevich, John M. *Management : Fundamentals of management* (Orig.). Vyd. 1. Praha: Grada, 1997. 821 s.
- Frehr, Hans-Ulrich. *Total quality management: zlepšení kvality podnikání: příručka vedoucích sil*. 1. vyd. Brno: Unis, 1995. xii, 258 s.
- Horch, John W. *Practical guide to software quality management*. Boston: Artech House, 1996. xiv, 259 s.
- Jones, J. A. A. *Global hydrology: processes, resources and environmental management*. 1st pub. Essex: Longman, 1997. x, 399 s.
- Nenadál, Jaroslav. *Moderní systémy řízení jakosti: quality management*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 1998. 283 s.: t.

P089 – Seminář k počítačové akustice a fonetice II

zk, 0/2, 2 kr., jaro

doc. RNDr. Ivan Kopeček, CSc.

Pracovní seminář zaměřený na studium hlasové komunikace s počítačem, programování aplikací využívajících syntézu a analýzu řeči a koncepci, vytváření a využívání databáze testo-

vacích samplů. Studenti, kteří v předchozím semestru absolvovali první díl tohoto semináře, mohou pokračovat v práci na započatých projektech. Absolvování prvního dílu semináře však není podmínkou účasti. Práce na semináři zahrnuje (z uvedených témat si lze vybrat): ♦ Práce na koncepcí hlasového dialogu člověk – počítač. ♦ Práce na problematice prozodia jazyka a její algoritmizace. ♦ Pořizování dat (nahrávek). ♦ Práce na software testovací databáze. ♦ Realizace programových aplikací, zejména v oblasti syntézy řeči, rozpoznávání povelů a identifikace mluvčího. ♦ Teoretické aspekty. ♦ Další související činnosti (je možné přijít s vlastními návrhy).

P090 – UNIX – seminář ze správy systému k, 0/2, 2 kr., každý semestr

Mgr. Jan Kasprzak, Mgr. Michael Mráka, Ing. Michal Bradejs, CSc., Mgr. David Košťál

Předpoklady: P077

Doporučení: Předpokládá se dokonalá znalost UNIXu na uživatelské a programátorské úrovni, kladný vztah k UNIXu. Cílem semináře je procvičit si správu UNIXu v praxi. Dále se předpokládá aktivní spolupráce i mimo dobu semináře.

Instalace systému. ♦ Konfigurace TCP/IP sítě (DNS, FTP, WWW, bootp, ARP/RARP, . . .).
♦ Konfigurace jádra. ♦ Sdílení tiskáren. ♦ Modemy (PPP, SLIP), konfigurace sériové linky.
♦ X Window System. ♦ Pošta (sendmail, SMTP). ♦ Proxy servery. ♦ Firewally. ♦ IP masquerading. ♦ Routování. ♦ Sdílení disků. ♦ Sledování vytíženosti sítě. ♦ Zálohování a obnova dat z pásky. ♦ Spolupráce s neUNIXovým světem (samba, mars). ♦ Bezpečnost systému.

P091 – Sémantika a komunikace k, 2/0, 2 kr., jaro

doc. PhDr. Karel Pala, CSc.

Významy významu. ♦ Typy významu. ♦ Sémantika a společnost. ♦ Je sémantika vědecká disciplína? ♦ Sémantické rysy. ♦ Komponentová analýza. ♦ Sémantická struktura větv přirozeném jazyce a její reprezentace. ♦ Vztah sémantické reprezentace vět k reprezentaci znalostí. ♦ Sémantické síť. ♦ Sémantika a syntax. ♦ Sémantika a slovníky. ♦ Presupozice. ♦ Sémantika a pragmatika. ♦ Analýza textu a promluvy.

P092 – Marketing and Technology Management k, 2/0, 2 kr., jaro

Dr. František Košelka

Úvod, Marketing a Technology Management v dnešním světě. ♦ Strategické plánování – různé teorie. ♦ Trh a jeho segmentace. ♦ Metody pro vývoj nových výrobků. ♦ Reengineering a revitalizace podniku. ♦ Time Based Management. ♦ Strategic role of Technology. ♦ Virtuální podnik a jeho význam pro Českou republiku.

P093 – Projekt z geometrických algoritmů z, 0/1, 2 kr., podzim

Mgr. Petr Tobola

Předpoklady: NOW(M013) ∨ M013

Seminář rozšiřuje a prohlubuje látku přednášenou v M013 *Geometrické algoritmy I* s důrazem na praktické aplikace.

P094 – Technické vybavení počítačů

zk, 3/0, 3 kr., podzim

Mgr. Jaroslav Pelikán, Dr.

Předpoklady: P000 $\wedge$ $\neg$ U231

Architektura PC s periferiemi. $\diamond$ Mikroprocesory Intel, vývoj, vlastnosti. Způsoby adresace. Moderní techniky zpracování instrukcí. Procesory kompatibilní s procesory Intel. Čipové sady Intel Triton. $\diamond$ Sběrnice, jejich šířka, rychlosť, srovnání, kompatibilita. $\diamond$ Vnitřní paměti (RAM, ROM). Organizace pamětí RAM. Stav čekání. Cache paměti. Asociativní cache paměti. Technologická realizace buněk paměti. $\diamond$ Vnější paměti (disky, diskety). Jejich zapojení. Modulace dat při záznamu na pevné disky. Rozhraní mezi řadiče a jednotkami pevných disků. Disková pole (RAID). $\diamond$ Videoadaptéry, vývoj, vlastnosti, kompatibilita. $\diamond$ Monitory. Princip barevné obrazovky. Základní parametry monitorů. $\diamond$ PCMCIA zařízení. $\diamond$ Paměťová média, kazety, SyQuest disky, Bernoulliho disky, floptické disky, magnetooptické disky, ZIP disky, JAZ disky. $\diamond$ Disky CD-ROM, CD-R a CD-RW, DVD disky. $\diamond$ I/O zařízení, klávesnice, zvukové karty, tiskárny, scannery, plottery, polohovací zařízení. Přehled dalších zařízení. $\diamond$ IRQ úrovňě, DMA kanály, adresy vstupu a výstupu, adresy ROM a buffery RAM.

Doporučená literatura:

- Dembowksi, Klaus. *PC v tabulkách: podrobný průvodce osobními počítači*. 1. vyd. Brno: Unis Publishing, 1996. 432 s.
- Minasi, Mark. *PC velký průvodce hardwarem [1998]*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1998. 1218 s. +.
- Pelikán, Jaroslav. *Architektura počítačů PC*. FI MU Brno, 1998. <http://www.fi.muni.cz/usr/pelikan/ARCHIT/TITLE.HTML>
- Brandejs, Michal. *Mikroprocesory Intel, Pentium a spol.* Praha: Grada, 1994. 412 s.: o.
- Blatný, Jan. *Číslicové počítače*. 2. vyd. Praha: SNTL – Nakladatelství technické literatury, 1982. 493 s.

P095 – Syntéza, rozpoznávání řeči a aplikace I

k, 0/2, 2 kr., podzim

doc. RNDr. Ivan Kopeček, CSc.

Předpoklady: I997 $\vee$ (P071 $\wedge$ P087 $\wedge$ P089 $\wedge$ P998)

Doporučení: Předmět lze zapsat, pokud má student zapsanou diplomovou práci související s tématikou nebo postgraduální studium související s tématikou nebo domluva s vyučujícím.

Výběrový seminář zaměřený na řešení náročnějších problémů syntézy a rozpoznávání řeči, např.: $\diamond$ Problematika automatické segmentace. $\diamond$ Prozodické modely českého jazyka. $\diamond$ Modelování koartikulace. $\diamond$ Rozpoznávání povělů. $\diamond$ Rozpoznávání souvislé řeči. $\diamond$ Dialogové systémy. $\diamond$ Aplikace pro nevidomé apod.

P096 – Syntéza, rozpoznávání řeči a aplikace II

k, 0/2, 2 kr., jaro

doc. RNDr. Ivan Kopeček, CSc.

Předpoklady: I997 $\vee$ (P071 $\wedge$ P087 $\wedge$ P089 $\wedge$ P095 $\wedge$ P998)

Doporučení: Předmět lze zapsat, pokud má student zapsánu diplomovou práci související s tématikou nebo postgraduální studium související s tématikou nebo po domluvě s vyučujícím.

Výběrový seminář zaměřený na řešení náročnějších problémů syntézy a rozpoznávání řeči, např.: ♦ Problematika automatické segmentace. ♦ Prozodické modely českého jazyka. ♦ Modelování koartikulace. ♦ Rozpoznávání povelů. ♦ Rozpoznávání souvislé řeči. ♦ Dialogové systémy. ♦ Aplikace pro nevidomé apod.

P097 – Výtvarná informatika

zk, 1/1, 2 kr., jaro

prof. Ing. Ivo Serba, CSc.

Předpoklady: P009

5-krát 2 hod. přednáška/2 hod. seminární cvičení ♦ Počítačová podpora výtvarného umění. ♦ Stručná historie počítačového umění. ♦ Esteticky produktivní algoritmy. ♦ Exaktní (numerická) estetika. ♦ Generovaný ornament. ♦ Mozaiky. ♦ Fraktální grafika. ♦ Komunikační grafika a vnímání obrazu. ♦ Moderní programové vybavení pro kreativní grafiku.

P098 – Řízení implementace IS

zk, 2/0, 2 kr., jaro

RNDr. Zdenko Staníček

Cíl: Vyložit problém implementace informačního systému do organizace z pohledu klienta, kterému je tento IS implantován. ♦ Vysvětlit principy řízení soustav vzájemně se ovlivňujících projektů a naučit používat a využívat záznamy o postupu prací a o stavu rozpracovanosti. ♦ Co je to soustava projektů při implementaci IS. ♦ Politika vůči zainteresovaným stranám (klient – vedení, klient – uživatelé, dodavatelé, konzultanti). ♦ Role business process modelu. ♦ Plánování a řízení jednoho projektu. ♦ Plánování a řízení soustavy projektů. ♦ Rozpoznání globálních produktů soustavy projektů. ♦ Repository pro organizování a koordinování prací. ♦ Repository pro dynamické mapování rozpracovanosti. ♦ Pojmy „Stav světa“ a „Událost“. ♦ Co o projektech a globálních produktech zaznamenáváme a proč. ♦ Dotazy nad repository. ♦ Chaos a strategie řízení. ♦ Jak rozpoznat včas, že věci nejdou dobře? ♦ Jak zorganizovat práci, aby nedocházelo k drahým improvizacím?

Doporučená literatura:

- Školící materiály fy SHINE studio s.r.o,
- Kopie slides z přednášek.

P099 – Typografie III

k, 1/1, 2 kr., podzim

doc. Mgr. Vítězslav Švalbach

Doporučení: Výuka oboru Typografie předpokládá výtvarné cítění a respektování charakteru tohoto oboru, včetně manuální práce na zadáních.

Typografie a barva. ♦ Typografický prvek. ♦ Typografická osnova. ♦ Typografický styl, jednotící prvky. ♦ Estetické vztahy obrazu a písma. ♦ Fotopublikace, kalendáře. ♦ Cílové skupiny médií. ♦ Novinová typografie. ♦ Časopis. ♦ Bulletin. ♦ Typografický manuál. ♦ Exkurze do polygrafického závodu. ♦ Dějiny polygrafie. ♦ Tiskové techniky. ♦ Dějiny fotografie.

12.2 Sylaby předmětů programových a informačních systémů

P100 – Grafický design III

doc. Mgr. Vítězslav Švalbach

Doporučení: Výuka oboru Grafický design předpokládá výtvarné čítání a respektování charakteru tohoto oboru, včetně manuální práce na zadáních.

Obal. ♦ Konstrukce obalu. ♦ Design obalu. ♦ Podíl grafického designu na výsledném vzhledu obalu. ♦ Obalová řada. ♦ Malá mediální řada (LP, VHS, CD, MK, CD ROM). ♦ Základy prostorového řešení (scénář, libreto). ♦ Expozice. ♦ Poutač. ♦ Znělka.

P101 – Písmo III

doc. Mgr. Vítězslav Švalbach

Doporučení: Výuka oboru Písmo předpokládá výtvarné čítání a respektování charakteru tohoto oboru, včetně manuální práce na zadáních.

Volná kaligrafie. ♦ Vlastní rukopis a kaligrafické studie. ♦ Kaligrafické dotváření písem. ♦ Kreslená a malovaná iniciála. ♦ Monogram. ♦ Písmo z reálných prvků. ♦ Autorské písmo – principy tvorby. ♦ Písmo a architektura.

P102 – Výpočetní technika ve školské praxi

Mgr. Dalibor Hanák

Doporučení: Předmět není možno zapsat po úspěšném absolvování U341 *Výpočetní technika ve školské praxi*.

Návrh počítačové učebny. ♦ Prezentační software, hardware. ♦ Konfigurace software. ♦ Ochrana dat pod DOSem. ♦ Více uživatelský software SUP(ALWIL Trade). ♦ Učební plán. Metodika. ♦ Zpracování školní agendy, informační software. ♦ Internet na SŠ. ♦ Výukové programy, multimédia ve výuce. ♦ Diskuze o výuce informatiky na různých středních školách.

P103 – Překladače pro VT

doc. RNDr. Václav Sedláček, CSc.

Předpoklady: (U111 ∨ I002) ∧ P001 ∧ I005 ∧ ¬P008

Doporučení: Předmět je určen pro bakalářské a magisterské studium VT.

Úvod do problematiky, struktura kompliátoru, cíle překladu, komplikace a interpretace. ♦ Lexikální analýza a její cíle; konstrukce lexikálního analyzátoru. ♦ Syntaktická analýza; návrh a konstrukce syntaktického analyzátoru. Překladové a atributové gramatiky. Popis konstrukce syntaktického analyzátoru pomocí překladových a atributových gramatik. ♦ Semantická analýza, typy, typová kontrola, viditelnost. ♦ Organizace paměti a metody jejího přidělování; statická organizace paměti; dynamická organizace paměti typu zásobník a halda. ♦ Vnitřní forma programu (mezikód); typy mezikódů a jejich generování. ♦ Metody generování kódu, organizace a přidělování paměti. ♦ Detekce chyb a zotavení. ♦ Optimalizace kódu.

P104 – Didaktika informatiky I

z, 0/2, 2 kr., jaro

doc. RNDr. Zdeněk Botek, CSc., Mgr. Jiří Müller

Předpoklady: →U340

Metodické zpracování jednotlivých kapitol základního kursu programování (historie VT, současný stav VT, využití počítačů na ZŠ, SŠ, VŠ, algoritmus a jeho zápis, typy dat v Pascalu, příkazy v Pascalu, strukturované typy dat, třídící algoritmy, struktura programu, procedury a funkce, dynamické struktury, rekurze, backtracking). Výstup v rozsahu 45 minut. → Programovací jazyk Comenius LOGO.

P105 – Didaktika informatiky II

zk, 1/2, 3 kr., podzim

doc. RNDr. Zdeněk Botek, CSc., Mgr. Jiří Müller

Předpoklady: P104 V U340

Doporučení: Předmět není možno zapsat po úspěšném absolvování U440 *Didaktika informatiky II*.

Pedagogické a didaktické zásady výuky informatiky. → Uživatelský, algoritmický a projektový přístup. → Studijní programy výuky na středních a základních školách. → Zahraniční modely výuky informatiky. → Názorné pomůcky, software pro výuku, multilicenze. → Na studování aktuální problematiky z výpočetní techniky (OOP, neuronové počítače, počítačové viry, Lotus 1-2-3, zpracování textů, sociální a právní aspekty nasazení VT, UNIX, počítače a hudba, . . .), její metodické zpracování a výstup v rozsahu 45 minut. Diskuse a hodnocení jednotlivých výstupů.

P106 – Projekt z korpusové lingvistiky I

z, 0/2, 2 kr., podzim

Mgr. Pavel Smrž, Dr., Mgr. Pavel Rychlý

Účelem pracovního semináře je hlubší seznámení s vybranou oblastí korpusové lingvistiky řešenou v laboratoři zpracování přirozeného jazyka a aplikace získaných poznatků při zpracování samostatného projektu. → Základní informace o laboratoři zpracování přirozeného jazyka a korpusové lingvistice lze nalézt na adrese <http://www.fi.muni.cz/nlp/>.

Doporučená literatura:

- *Corpus processing for lexical acquisition*. Cambridge: Bradford Book, 1996. xi, 245 s.
- *Natural language parsing: methods and formalism: ACL/SIGPARSE Workshop: proceedings of the sixth Twente Workshop on Language Technology*. Enschede: Universiteit Twente, 1993. 190 s.
- Allen, James. *Natural language understanding*. 2nd ed. Redwood City: Benjamin/Cummings Publishing Company, 1995. xv, 654 s.

P107 – Projekt z korpusové lingvistiky II

z, 0/2, 2 kr., jaro

Mgr. Pavel Smrž, Dr., Mgr. Pavel Rychlý

Účelem pracovního semináře je hlubší seznámení s vybranou oblastí korpusové lingvistiky řešenou v laboratoři zpracování přirozeného jazyka a aplikace získaných poznatků při zpracování samostatného projektu. → Studenti, kteří v předchozím semestru absolvovali první díl

12.2 Sylaby předmětů programových a informačních systémů

toto semináře (P106 *Projekt z korpusové lingvistiky I*), mohou pokračovat v práci na započatých projektech. Absolvování prvního dílu semináře však není podmínkou účasti. ⇨ Základní informace o laboratoři zpracování přirozeného jazyka a korpusové lingvistice lze nalézt na adrese <http://www.fi.muni.cz/nlp/>.

Doporučená literatura:

- *Computational lexicography for natural language processing*. London: Longman, 1989. xiv, 310 p.
- Allen, James. *Natural language understanding*. 2nd ed. Redwood City: Benjamin/Cummings Publishing Company, 1995. xv, 654 s.
- Sinclair, John. *Corpus, concordance, collocation*. Oxford: Oxford University Press, 1991. xviii, 179.
- *Corpus processing for lexical acquisition*. Cambridge: Bradford Book, 1996. xi, 245 s.
- Pala, Karel – Rychlý, Pavel – Smrž, Pavel. *DESAM – Annotated Corpus for Czech*. In Proceedings of SOFSEM 97. Heidelberg: Springer Verlag, 1997.

P108 – Environmentalistika

k, 2/0, 2 kr., podzim

Mgr. Tomáš Pitner, Dr.

Životní prostředí a jeho ochrana (základní pojmy) ⇨ Složky životního prostředí: voda, ovzduší, půda, příroda a krajina, nerostné suroviny, odpady ⇨ Globální environmentální problémy (klimatické změny, populační exploze, ochuzování genofondu), trvale udržitelný rozvoj, Agenda 21 ⇨ Úlohy veřejných a soukromých subjektů v ochraně ŽP ⇨ Ekonomické aspekty ochrany ŽP, globalizace světové ekonomiky a ochrana ŽP ⇨ Makro- a mikroekonomie životního prostředí, ekonomické stimuly tvorby ŽP, systémy environmentálního managementu podle ISO 14000, environmentální účetnictví a daně ⇨ Mikroenvironmentalistika – ekologie domácností a pracovišť, dohody o dobrém sousedství ⇨ Environmentální informace, právo na přístup k environmentálním informacím ve světě a v ČR, právo rozhodovat ve věcech ŽP ⇨ Vliv informačních technologií na utváření ŽP

Doporučená literatura:

- Moldan, Bedřich. *Ekonomické aspekty ochrany životního prostředí: situace v České republice*. Vyd. 1. Praha: Universita Karlova, 1997. 307 s.
- Moldan, Bedřich. *Indikátory trvale udržitelného rozvoje*. Ostrava: Vysoká škola báňská, 1996. 87 s.
- Weizsäcker, Ernst Ulrich von – Lovins, Amory B – Lovinsová, L. Hunter. *Faktor čtyři: dvojnásobný blahobyt – poloviční spotřeba přírodních zdrojů: nová zpráva Římského klubu*. Praha: Ministerstvo životního prostředí České republiky, 1996. 331 s.
- Balák, Rudolf. *Nové zdroje energie*. 2. přeprac. vyd. Praha: SNTL – Nakladatelství technické literatury, 1989. 205 s.
- Moldan, Bedřich. *Přežije technika rok 2000?: hledání ekotechniky [23750]*. Praha: SNTL – Nakladatelství technické literatury, 1985.

P109 – Historie a vývojové trendy ve výpočetní technice

zk, 2/0, 2 kr., jaro

Ing. Jan Kučera

Prehistorie výpočetní techniky (od abaku ke Konrádu Zusemu). ♦ První počítače (elektromechanické, počítače pre-Von Neumannovy koncepce, analogové počítače). ♦ Úvod do historie VT. Proč se zabývat historií VT. Dříve užívané pojmy (adresovost počítače, generace počítačů). Počítače 1. až 5. generace. Hardwarové a softwarové chápání pojmu generace. Rodiny počítačů. Počítače digitální, analogové a hybridní. Bližší pohled na analogové počítače. ♦ Někdejší komponenty a přídavná zařízení počítačů. Dřívější pohled na základní části počítače: aritmetická jednotka, řadič, paměť, kanály, elektronika a mechanika přídavných zařízení. Druhy pamětí. Vnější paměti – bubnová paměť, magnetická páiska, magnetické disky. V/V zařízení – děrné štítky, děrná páiska, souřadnicové zapisovače. . . ♦ Vzpomínky pamětníka na VT používanou u nás. První počítače v Československu – SAPO, Ural, LGP-30, Minsk. Ilustrace – jak se programovalo na LGP-30. Výzkumný ústav matematických strojů a jeho hlavní dítka: EPOS, ZPA, MSP. Další kuriozity: E2B, ADT 7000. Rodina JSEP a SMEP. ♦ Od strojového kódu k programovacím jazykům a neprocedurálním jazykům. Jazyky, které zasadně (kladně či záporně) ovlivnily další vývoj (Algol, Fortran, Cobol, Basic, PL/I, APL, Lisp, Simula, Pascal, C. . .) ♦ Operační systémy. Počítače bez operačního systému. Zárodky prvních OS. Komponenty moderních OS. Příklady některých OS. ♦ Vývojové trendy v hardwaru a softwaru. CISC/RISC, integrace, vztah HW/SW/OS, sítě a Internet, odklon od procedurálních jazyků(?) ♦ Počítače a společnost. Počítač: nástroj, partner nebo hrozba?

Doporučená literatura:

- Communications of the A.C.M., Vol. 15 (1972), Nr. 7 (speciální číslo věnované historii IT)
- Communications of the A.C.M., Vol. 40 (1997), Nr. 2 (speciální číslo věnované výhledům do budoucnosti)

P110 – Corpus Linguistic and Computational Lexicography

zk, 2/0, 2 kr., jaro

Patrick Hanks, doc. PhDr. Karel Pala, CSc.

Building a corpus. Design criteria; obtaining permissions; spoken and written texts; size; type and token; Zipf's law; sampling (representativeness); contrasting genres; a monitor corpus. ♦ Monolingual dictionary structure. Headwords and subentries; pronunciation transcription; word class and grammar; structure of definitions; example sentences; pragmatics and function words; word origins and word histories; usage notes. ♦ Why build a corpus? Language performance and language competence; the problem of introspection; patterns of linguistic behaviour; metaphor and other aspects of language creativity; discourse structure; anaphora; register. ♦ Preparing a corpus for use [with Karel Pala]. Indexing; tagging; lemmatization; concordancing programs; sorting the matches; displaying the wider context; identifying source texts. ♦ Characteristics of natural language. Cognitive and syntactic prototypes; phraseological norms; "possible" vs. "normal"; probability and certainty; variability; typicality; statistical significance; analytic delicacy. ♦ Using the corpus. Parsing and chunking; lexical statistics; collocates; sorting and classifying; linking word use to word meaning. ♦ Naturalness. Syntactic well-formedness and textual well-formedness; cohesion;

12.2 Sylaby předmětů programových a informačních systémů

given and new; idiomacticity; neutrality. & Bilingual dictionary structure. Target language and metalanguage; wordclass; domain indicators; glosses; phraseology. ♦ Using corpora in language comparisons. Parallel corpora and comparable corpora; sentence alignment; lexical gaps; terminology.

P111 – Programování prostředí virtuální reality

zk, 2/0, 2 kr., jaro

doc. Ing. Jiří Žára, CSc.

Předpoklady: P009

Základy systémů pro virtuální realitu, SW a HW prostředky ♦ Virtuální realita a Internet – jazyk VRML ♦ Prohlížeče a způsoby práce ve virtuálním prostředí ♦ Prezentace VR na Internetu, kombinace virtuálních světů a HTML stránek ♦ Tvorba statických světů, efektivita výsledných modelů ♦ Barvy, světla, zvuk a trikové prvky ve virtuální realitě ♦ Dynamika a interakce – zpracování událostí ♦ Využití externích programovacích jazyků (JavaScript, Java) ♦ Ovládání virtuálních světů vnějšími programy – rozhraní EAI a Java ♦ Systémy víceuživatelské distribuované VR – Blaxxun ♦ Image-based VR – QuickTime VR ♦ Další vývoj prostředků pro virtuální realitu

P112 – Aplikační rozhraní počítačové grafiky

zk, 2/0, 2 kr., jaro

Ing. Bedřich Beneš, Dr.

Předpoklady: P009

Doporučení: Předpokládá se praktická znalost jazyka C.

Aplikační rozhraní počítačové grafiky. ♦ Základní principy zobrazování pomocí výkonných grafických akcelerátorů ♦ Zobrazovací řetězec ♦ Struktura a funkce grafického API ♦ Datové typy a grafická primitiva ♦ Součadné systémy, transformace ♦ Osvětlování ♦ Antialiasing, mapování textur, alfa míchání ♦ Použití evaluátorů pro Bézierovy křivky a plochy. ♦ Nadstavby pro práci s 3D objekty a pro tvorbu GUI. ♦ Příklady API, OpenGL a jeho nadstavby, knihovny GLU a GLUT.

Doporučená literatura:

- OpenGL Architecture Review Board. *OpenGL reference manual: the offical reference document for OpenGL, release 1*. Reading: Addison-Wesley Publishing Company, 1992. ix, 388 s.
- Neider, Jackie – Davis, Tom – Woo, Mason. *OpenGL programming guide: the official guide to learning OpenGL, release 1*. Reading: Addison-Wesley Publishing Company, 1993. xxxii, 51.

P113 – Softwarové elektronické publikace – seminář

k, 1/2, 3 kr., jaro, jednou za dva roky

RNDr. Petr Sojka

Předpoklady: P029

Doporučení: Předpokládá se absolvování P029 *Elektronická příprava dokumentů*.

Návrh a realizace elektronických publikací s využitím nejnovějších publikačních multi-mediálních technologií a formátů. ♦ Předpokládá se samostatná práce s daty, psaní skriptů

a týmová realizace konkrétního publikačního projektu soudobými multimedialními technikami, mimo jiné i na CD-ROM, v roce 1999 například publikace k pátému výročí Fakulty Informatiky. ♦ Vývojový cyklus projektu/dokumentu/aplikace. ♦ Inženýrství přípravy rozsáhlých elektronických dokumentačních projektů. ♦ Specifika designu elektronických dokumentů. ♦ Navigační techniky. ♦ Aspekty vyhledávání/indexování. Lemmatizace. ♦ WAI. Formáty SGML/HTML/XML, RDF, PDF. ♦ Aplikační software: pdfTeX. Context. Java. JavaScript. Perl. SP. ♦ Techniky použité v projektech Ottova slovníku naučného a Ottova slovníku naučného nové doby. ♦ Gramatiky dokumentů. ♦ Transformace, konverze, editace a validace dokumentů. ♦ Korekturní cykly, komunikace s autory. ♦ Testování dokumentů. ♦ Příprava multimediální prezentace včetně publikace na CD-ROM. ♦ Paralelní publikování.

P114 – Datové modelování I

zk, 2/0, 2 kr., jaro

RNDr. Zdenko Staníček

Předpoklady: P002

Datový model organizace / podniku, začlenění do celkového BPM (Business Process Model), komponentový přístup k datovému modelování organizace ♦ Modelování s použitím relačního modelu, univerzální relace a její dekompozice, normalizace, meze tohoto přístupu, modelování s použitím Chenova ERA modelu, modelování podle metod SSADM, Prince, LBMS ♦ Logické základy DM – transparentní intenzionální logika (TIL), epistémická báze, funkcionální přístup, sorty, sortalizace, konstrukce funkcí, funkce konstruující atributy ♦ Entitní sorty, jejich určení a definice, souvislosti a vztahy a jejich modelování, vyjádření sémantiky vztahů pomocí atributů, složitost atributu, hierarchie generalizací / specializací, problém identity a identifikace ♦ Definovatelnost a rozložitelnost atributů, definice informační schopnosti DB schématu, jádro DB schématu jako množina generátorů ♦ Transformace zachovávající informační schopnost, binarizační věta, informační ekvivalence schémat v různých datových modelech, vztah mezi složitostí a informační schopností ♦ Funkcionální přístup k modelování na bázi TIL a analýzy přirozeného jazyka, datové modelování metodou HIT, rozbor konkrétních modelů, obvyklé chyby, případové studie

Doporučená literatura:

- Tsichritzis, Dionysios C. – Lochovsky, Frederick H. *Databázové systémy: Data Base Management (Orig.)*. 1. vyd. Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1987. 382 s.
- Pokorný, Jaroslav. *Databázové systémy a jejich použití v informačních systémech*. 1. vyd. Praha: Academia, 1992. 313 s.
- Školící materiály fy SHINE studio s.r.o.
- kopie slides k přednáškám
- Materna, Pavel – Pala, Karel – Zlatuška, Jiří. *Logická analýza přirozeného jazyka*. 1. vyd. Praha: Academia, 1989. 143 s.

P115 – Projekt z vyhledávání znalostí v databázích

z, 0/2, 2 kr., podzim

RNDr. Lubomír Popelínský

Tento projekt je především určen absolventům P056 Vyhledávání znalostí v databázích. Je ovšem vhodný pro každého, kdo si osvojil základní znalosti o databázových systémech a současně o některé z oblastí strojového učení, matematické statistiky nebo vizualizace.

P116 – Datové modelování II

zk, 1/2, 3 kr., podzim

RNDr. Zdenko Staníček

Předpoklady: P002 $\wedge$ P114

Pojem ideální datový model (IDM) organizace, komponenty IDM, architektura IDM organizace $\diamond$ Modelové konstrukce v komponentách: rekursivní vztahy, kusovníková struktura, konstrukce s použitím datového polymorfismu, užití konstrukce „výskyt je prvkem třídy“ $\diamond$ Sémantické omyly v praxi používaných IS a jak je rozpoznat $\diamond$ Komponentová architektura IS, pojem zástupce entity v komponentě, konzolidace komponent IDM, kategorizace entitních sort $\diamond$ Komponenta „Globální objekty“: identifikace objektů a jejich souvislostí, ztotožnění identických objektů a vazeb $\diamond$ Odvození logického datového modelu (LDM) z IDM a jeho transformace do fyzického datového modelu (PDM) $\diamond$ Cvičení jsou zaměřena na: praktický postup tvorby datového modelu organizace s použitím CASE, audit datového modelu organizace $\diamond$ Seminární práce: vytvořit IDM vybrané organizace.

Doporučená literatura:

- Pokorný, Jaroslav. *Databázové systémy a jejich použití v informačních systémech*. 1. vyd. Praha: Academia, 1992. 313 s.
- Gray, Peter M. D. – Kulkarni, Krishnarao G. – Paton, Norman W. *Object-Oriented Databases: A Semantic Data Model Approach*. New York: Prentice Hall, 1992. 237 s.
- Pokorný, Jaroslav. *Konstrukce databázových systémů*. Praha: Vydavatelství ČVUT, 1999. 166.
- Případové studie z reálných projektů fy SHINE studio s.r.o.

P117 – Úvod do počítačových sítí

zk, 2/0, 2 kr., jaro

Mgr. Tomáš Pitner, Dr., Mgr. Jaroslav Pelikán, Dr.

Předpoklady: $\neg$ P013

Počítačové sítě. Základní pojmy, rozdělení (LAN, WAN, Client-Server, Peer-to-Peer, . . .) $\diamond$ Operační systémy, jejich podpora pro počítačové sítě a jimi používané síťové protokoly. $\diamond$ Topologie počítačových sítí a jejich vlastnosti. $\diamond$ Model OSI. $\diamond$ Sítě typu Ethernet, Arcnet, Token-Ring. $\diamond$ Princip komunikace v sítích Ethernet – CSMA/CD. $\diamond$ Přenosová média (tenký a silný koaxiální kabel, kroucená dvojlinka, optický kabel) a jejich využití pro sítě Ethernet. $\diamond$ Lokální počítačové sítě s operačními systémy Novell NetWare, Windows NT, Windows 9x. Základní principy jejich správy, konfigurace a obsluhy. $\diamond$ Počítačová síť Internet. Rodina protokolu TCP/IP. IP adresa. $\diamond$ Typy TCP/IP sítí. $\diamond$ Základní příkazy operačního systému UNIX. $\diamond$ Přehled a klasifikace služeb sítě Intenet. $\diamond$ Služba Telnet. $\diamond$ Služba FTP. Vyhledávání v FTP (služby Parker a Archie). $\diamond$ Elektronická pošta. Zasílání netextových zpráv prostřednictvím elektronické pošty. $\diamond$ Služby Netfind, Gopher, Veronica, Usenet

News. ♦ World Wide Web. Vyhledávání v prostředí WWW (služby Altavista, Yahoo, Infoseek, Seznam, . . .) ♦ Úvod do jazyka HTML (možnosti rozšíření o Java-Script, Java-Applet).

Doporučená literatura:

- Hejna, Ladislav. *Lokální počítačové sítě*. Praha: Grada, 1994. 139 s.
- Schatt, Stan. *Počítačové sítě LAN od A do Z: [systémy DOS, OS/2 a Macintosh, hardware a software pro sítě LAN, konfigurace, správa řízení sítí]*. Praha: Grada, 1994. 378 s.
- Thomas, Robert M. *Lokální počítačové sítě*. Praha: Computer Press, 1996. xvi, 277 s.

P118 – Informační politika a státní informační systém ČR zk, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Vladimír Šmíd, CSc.

Základní pojmy, cíle a prostředky informační politiky ČR: informační systém veřejné správy, podpora elektronického obchodu, ochrana a bezpečnost informací, veřejné informační služby, podpora vzdělávání v oblasti informatiky, rozvoj informačních technologií, negativní vlivy informací a informačních technologií na společnost. ♦ SIS jako jádro jednotného IS veřejné správy: zavedení závazné standardizace, dosažení jednotného řízení, zavedení certifikace a atestace, evidování informačních systémů státní správy, vytváření vazeb IS státu k zahraničním IS. ♦ Průhlednost způsobu nakládání s informacemi: minimalizace informací vyžádaných státem na občanovi a zjednodušení komunikace občan – stát, modelování SIS, vytváření legislativy SIS. ♦ Efektivnost využití finančních prostředků na informační technologie: pravidla pro financování, kontrola. ♦ Využití informačních technologií pro zkvalitnění rozhodovacích procesů Podpora reformy veřejné správy – analýza nakládání s informacemi ve veřejné správě. ♦ Legislativní normy – vytvoření zákona o SIS, legalizace IS provozovaných státní správou, legislativa ve vztahu k využití globálních informačních sítí ve veřejné správě. ♦ Veřejné informační služby – rozvoj veřejné informovanosti, poskytování informací ve státní správě, zefektivnění přístupu občana k informacím z veřejné správy. ♦ Mezinárodní spolupráce v oblasti informací a informačních systémů spolupráce s EU, NATO, OECD, UN ECE, ISO, IEC, CEN a dalšími mezinárodními organizacemi, harmonizace legislativy ČR s právem EU.

Doporučená literatura:

- aktuální dokumenty PSP ČR, vlády ČR, ÚSIS ČR

P119 – Základy práva pro informatiky zk, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Vladimír Šmíd, CSc.

Podstata práva jako nástroje společenské regulace. ♦ Základní pojmy z právní teorie. ♦ Otázky legislativní pravomoci a působnosti. Přehled jednotlivých právních disciplín zaměřený na získání základní praktické orientace s návazností na informatiku: – občanské právo – obchodní právo – pracovní právo – mezinárodní právo soukromé – pozemkové právo – ústavní právo – správní právo – trestní právo – právo životního prostředí – mezinárodní právo veřejné.

Doporučená literatura:

- Schelle, Karel. *Základy soukromého práva*. 1. vyd. Brno: Doplněk, 1993. 295 s.

12.2 Sylaby předmětů programových a informačních systémů

- Schelle, Karel. *Základy veřejného práva*. 1. vyd. Brno: Doplněk, 1993. 353 s.

P120 – Informační právo

zk, 2/0, 2 kr., jaro

RNDr. Vladimír Šmíd, CSc.

Doporučení: Předchozí absolvování P119 *Základy práva pro informatiky* je výhodou, ale nikoliv podmínkou.

Informační svoboda a zákonné ochrana osobních dat – ústavní principy, listina základních práv a svobod. ♦ Zahraniční příklady a mezinárodní souvislosti – právní úpravy v zahraničí, doporučení, úmluvy a směrnice mezinárodních a nadnárodních organizací. ♦ Soukromoprávní ochrana informací a informačních systémů – ochrana osobnosti, obchodní tajemství, pracovníkázeň, práva duševního vlastnictví aj., prostředky ochrany. ♦ Zákon o ochraně osobních údajů v informačních systémech – stav, srovnání s mezinárodními závazky, nedostatky, novelizace, Úřad pro dohled nad ochranou osobních údajů. ♦ Veřejnoprávní ochrana informací a informačních systémů – zákon o SIS, trestněprávní ochrana. ♦ Zákon o utajovaných skutečnostech. ♦ Zákon o svobodném přístupu k informacím. ♦ Právní informační systémy.

Doporučená literatura:

- Mates, Pavel – Matoušová, Miroslava. *Evidence, informace, systémy: právní úprava*. Vyd. 1. Praha: CODEX Bohemia, 1997. 263 s.

P121 – Počítače a hudba

k, 2/0, 2 kr., podzim

Mgr. Rudolf Růžička

Doporučení: Není potřebné žádné předběžné hudební vzdělání

Matematika a hudba ♦ Základy hudební teorie a akustiky ♦ Úvod do dějin počítačové tvorby ♦ Využití počítače v hudební vědě ♦ Hudební analýza pomocí počítače ♦ Náhodné procesy a umělá inteligence v tvůrčím počítačovém umění ♦ Kódování notačního zápisu ♦ Principy algoritmizace a programování hudebně kompozičních postupů ♦ Automatizace hudební notace ♦ Příprava pro práci s počítačovými hudebními programy ♦ Profesionální počítačové programy pro vznik, úpravy, notaci a produkci zvuků ♦ Elektroakustická a počítačová hudba jako autonomní umělecká tvorba a její uplatnění ve společnosti ♦ Počítačová hudba jako adekvátní součást počítačových her a animací.

P122 – Formální struktura přirozeného jazyka

k, 2/0, 2 kr., podzim

PhDr. Petr Peňáz

Doporučení: Doporučeno před zápisem Základu počítačové lingvistiky a Úvodu do korpusové lingvistiky.

Jazyk a jeho funkce: komunikační, konativní, referenční, fatická, expresivní, estetická. ♦ Znakovost jazyka, jazyk jako systém, sémiotika. ♦ Fonetika: artikulační a akustické vlastnosti hlásek, slabika, suprasegmentální prvky. ♦ Fonologie: foném, fonologická opozice, distinktivní rysy. ♦ Morfologie: gramatické kategorie jmenného rodu, čísla, pádu, určenosti, osoby, času, vidu, způsobu, slovesného rodu, morfológická typologie jazyků. ♦ Syntax formální (deskriptivní, generativní), syntax funkční (závislostní, pádová). ♦ Teorie mluvních aktů, textová lingvistika. ♦ Lexikologie, sémasiologie, onomasiologie, lexikografie.

Doporučená literatura:

- Lyons, John. *Introduction to theoretical linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press, 1968. x, 519 s.
- Černý, Jiří [lingvista]. *Úvod do studia jazyka*. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 1998. 248 s.
- Materna, Pavel – Pala, Karel – Zlatuška, Jiří. *Logická analýza přirozeného jazyka*. 1. vyd. Praha: Academia, 1989. 143 s.
- Hjelmslev, Louis. *O základech teorie jazyka: Omkring sprogtoriens grundlaeggelse (Orig.)*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1972. 154 s.

P123 – Základy vizuální komunikace

k, 2/0, 2 kr., jaro

doc. Mgr. Vítězslav Švalbach

Doporučení: Navazující předměty: Písmo I. Typografie I, Grafický design I

Úvod – předmět vizuální komunikace. ♦ Paralelní komunikace. ♦ Písmo (terminologie). ♦ Vliv nástroje, materiálu, myšlení a prostředí na podobu písmového znaku. ♦ Dějiny písma. Čtyři fáze ve vývoji písma. Slavní písmaři a slavná písma v dějinách a současnosti. ♦ Klasifikace písma: česká, evropská a americká. ♦ Volba písma podle charakteru zadání. Možná a nemožná kombinace písma. ♦ Rozpal písma a vyrovnaní rádků minusek. Zásady zhodovení písmového celku. ♦ Typografie jako podpůrný prostředek komunikace. Čitelnost, proporce plochy, zlatý řez, normalizovaný formát, optický střed. Symetrie a asymetrie. Kontrast a rytmus. ♦ Stupně velikost písma. ♦ Kombinace čtyř základních typografických prvků: písma, slova, rádku a sloupce. Členění na logické a optické celky. ♦ Tendence v typografii; dějiny typografie. Výrazné osobnosti. ♦ Kniha a knižní edice: vývoj, názvosloví, anatomie. ♦ Grafické informační systémy. Piktogramy, ideogramy, média, rastrový. ♦ Značky a logotyp: zásady tvorby a klasifikace; kodifikace. ♦ Jednotný vizuální styl. Image. Grafické manuály. ♦ Základy polygrafie.

P124 – Zpracování řečových signálů

zk, 2/1, 2 kr., podzim

Ing. Jan Černocký

Informační obsah psané a mluvené formy řeči. ♦ Techniky zpracování používané ve zpracování řeči. ♦ Fourierova transformace, z-transformace, lineární filtrace. ♦ Chování lineárních systémů v časové a frekvenční oblasti. ♦ Signálový model tvorby řeči: buzení a filtr. ♦ Určení parametrů pomocí lineární predikce. ♦ LPC koeficienty a odvozené parametry (PARCOR, LAR, . . .) ♦ Analýza řeči pomocí krátkodobé Fourierovy transformace (STFT): interpretace jako banka filtrů, výpočet pomocí rychlé Fourierovy transformace (FFT). ♦ Kepstrální analýza. ♦ Parametrisace s perceptuálně upravenou frekvenční osou. ♦ Určování základního tónu. ♦ Příznaky pro zpracování řeči, kritéria jejich výběru. ♦ Měření podobnosti mezi řečovými rámci. ♦ Kódování řeči: kódování tvaru vlny a parametrické kodéry. ♦ Modelování buzení. Fonetické vokodéry. ♦ Techniky rozpoznávání vzorů v rozpoznávání řeči: dynamické bortení času (DTW). ♦ Skryté Markovovy modely (HMM). ♦ Rozšíření HMM pro rozpoznávání souvislé řeči. ♦ Statistické jazykové modely.

P125 – Řečová komunikace a dialogové systémy

zk, 2/0, 2 kr., jaro

doc. RNDr. Ivan Kopeček, CSc.

Základy fyzikální a fyziologické akustiky. ♦ Teorie vnímání zvuku a vytváření řeči. ♦ Základní pojmy fonetiky a fonologie. ♦ Zpracování akustického signálu v časové a frekvenční oblasti. ♦ Segmenty a segmentace. ♦ Principy syntézy řeči. ♦ Fonetická transkripce. ♦ Prozodie. ♦ Úvod do rozpoznávání řeči. ♦ Algoritmus DTW a skryté Markovovy modely. ♦ Jazykové modely. ♦ Principy řečové komunikace. ♦ Dialogové systémy. ♦ Typy dialogových strategií. ♦ Formální modely dialogových systémů. ♦ Implementace dialogových systémů. ♦ Aplikace.

Doporučená literatura:

- Psutka, Josef. *Komunikace s počítačem mluvenou řečí*. Praha: Academia, 1995. 287 s.

P500 – Architektura počítačů

zk, 3/0, 3 kr., podzim

Ing. Michal Brandejs, CSc.

Pojmy, historie, generace, kategorie. ♦ Číselné soustavy, vztahy mezi soustavami, zobrazení celého čísla v počítači, aritmetika. ♦ Kódy, vnitřní, vnější, detekční a opravné. ♦ Obvody a paměti: parametry, architektura. ♦ Procesor, programování, mikroprogramování. ♦ Architektura procesorů, adresace paměti, operační módy, registrové struktury. ♦ Architektury: RISC/CISC, vyrovnavací paměti. ♦ IEEE 754. ♦ V/V zařízení a jejich připojování.

P562 – Organizace souborů

zk, 2/0, 2 kr., jaro

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

Základní pojmy, data, abstraktní datový typ, schéma organizace souborů, typy dotazů, systémy ovládání souborů. ♦ Vnější paměti, statické organizace sekvenčních souborů. ♦ Statické indexové a přímé organizace souborů. ♦ Hašování, hašované indexy. ♦ Grafy a stromy, B-stromy (2), B*-stromy, B+-stromy a další metody indexů. ♦ Implementace organizací souborů. ♦ Teorie informace. ♦ Redukce dat, komprese.

Doporučená literatura:

- Folk, Michael J. – Zoellick, Bill – Riccardi, Greg. *File structures: an object-oriented approach with C++*. Reading: Addison-Wesley, 1998. xxiv, 724.

P997 – Státní zkouška (bakalářský studijní program, výpočetní technika)

SZk, 0/0, 0 kr., každý semestr

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

P998 – Souborná zkouška

SoZk, 0/0, 0 kr., každý semestr

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

P999 – Projekt (bakalářský studijní program, výpočetní technika)

z, 0/0, 4 kr., každý semestr

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

Cílem projektu je prokázání praktických tvůrčích zkušeností se soudobými nástroji informačních technologií. ♦ Projekt je individuální. ♦ Náročnost projektu je orientačně vy-

mezena cca 30 hodinami tvůrčí a realizační práce. ♦ Náležitosti úspěšně řešeného projektu: písemná průvodní zpráva (5 až 10 stran) obsahující zadání, popis metody zvolené k řešení, realizační výstup.

12.3 Sylaby předmětů matematického základu

M000 – Matematická analýza I

zk, 3/0, 3 kr., podzim

doc. RNDr. Ondřej Došlý, CSc.

Axiomatika reálných čísel. ♦ Pojem funkce jedné proměnné. Funkce složená a inverzní. ♦ Posloupnost a její limita. ♦ Limita a spojitost funkce jedné proměnné. ♦ Derivace a diferenciál. ♦ Derivace elementárních funkcí. ♦ Průběh funkce jedné proměnné. ♦ Primitivní funkce. ♦ Metoda substituce a per partes. ♦ Riemannův integrál funkce jedné proměnné. ♦ Geometrická a fyzikální aplikace integrálu. ♦ Nevlastní integrál.

Doporučená literatura:

- Novák, Vítězslav. *Diferenciální počet v R*. In Diferenciální počet v R. Brno: Masarykova universita Brno, 1997.
- Fuchsová, Libuše. *Matematická analýza. I. Diferenciální počet funkcí jedné proměnné*. 2. vyd. Brno: Masarykova universita, 1997. 116 s.
- Novák, Vítězslav. *Integrální počet v R*. 2. vyd. Brno: Masarykova universita, 1994. 148 s.

M001 – Matematická analýza II

zk, 3/0, 3 kr., jaro

doc. RNDr. Miroslav Bartušek, DrSc.

Předpoklady: M000

Diferenciální počet funkcí více proměnných, parciální derivace, diferenciál. ♦ Extrémy funkcí více proměnných. ♦ Integrální počet funkcí více proměnných, Riemannův integrál dvojný a trojný, integrál závislý na parametru. ♦ Nekonečné řady a jejich konvergence. ♦ Absolutní konvergence řad.

Doporučená literatura:

- Novák, Vítězslav – Došlá, Zuzana. *Nekonečné řady*. 1. vyd. Brno: Masarykova universita v Brně, 1998. skripta.
- Došlá, Zuzana – Došlý, Ondřej. *Diferenciální počet funkcí více proměnných*. Vyd. 1. Brno: Vydavatelství Masarykovy university, 1994. 130 s.: i.
- Ráb, Miloš. *Zobrazení a Riemannův integrál v En*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988. 97 s.

M002 – Matematická analýza III

zk, 3/0, 3 kr., podzim

doc. RNDr. Miroslav Bartušek, DrSc.

Předpoklady: M001 $\wedge$ M000

Řady funkcí, stejnoměrná konvergence. ♦ Řady mocninné a jejich poloměr konvergence. ♦ Řady Fourierovy. ♦ Nevlastní integrál, závislost na parametru. ♦ Implicitní funkce

♦ Křívkový integrál, Greenova věta. ♦ Komplexní funkce komplexní proměnné. ♦ Cauchyova věta, věta o residuích. ♦ Diferenciální rovnice 1. řádu, směrová pole, počáteční podmínky. ♦ Lineární diferenciální rovnice vyšších řádů, rovnice s konstantními koeficienty.

Doporučená literatura:

- Ráb, Miloš. *Zobrazení a Riemannův integrál v En.* 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988. 97 s.
- Kalas, Josef – Ráb, Miloš. *Obyčejné diferenciální rovnice.* In Obyčejné diferenciální rovnice. Brno: Masarykova universita Brno, 1995.
- Novák, Vítězslav – Došlá, Zuzana. *Nekonečné řady.* 1. vyd. Brno: Masarykova universita v Brně, 1998. skripta.

M003 – Lineární algebra a geometrie I

zk, 3/2, 5 kr., podzim

RNDr. Martin Čadek, CSc., Mgr. Milan Sekanina, PhD.

Skaláry, vektory a matice: Vlastnosti známých číselných oborů, pole a vektorové prostory, příklady vektorových prostorů, $\mathbf{R}^n$ a $\mathbf{C}^n$, zápis systémů lineárních rovnic pomocí matic, operace s maticemi, elementární řádkové a sloupcové transformace, Gaussova eliminace, výpočet inverzní matice. ♦ Vektorové prostory – základní pojmy: Lineární kombinace vektorů, lineární závislost a nezávislost, báze, dimenze, podprostory, součty a průniky podprostorů, souřadnice. ♦ Lineární zobrazení: Definice, obraz a jádro, izomorfismus, matice zobrazení v daných bázích, matice přechodu od jedné báze k druhé bázi, změna matice zobrazení při změně bázi. ♦ Soustavy lineárních rovnic: Množiny řešení homogenních a nehomogenních rovnic, hodnost matice, Frobeniova věta. ♦ Determinanty: Permutace, definice determinantu, základní vlastnosti, Laplaceův rozvoj, aplikace na výpočet inverzní matice, Cramerovo pravidlo. ♦ Afinní podprostory v $\mathbf{R}^n$: Definice, zaměření affinního podprostoru, parametrický a implicitní popis, vzájemná poloha affinních podprostorů, affinní zobrazení.

Doporučená literatura:

- Slovák, Jan. *Lineární algebra.* Učební texty. Brno: Masarykova universita, 1998. 138. elektronicky dostupné na <http://www.math.muni.cz/~slovak>.

M004 – Lineární algebra a geometrie II

zk, 3/0, 3 kr., jaro

Mgr. Milan Sekanina, PhD., RNDr. Martin Čadek, CSc.

Předpoklady: M003

Bilineární a kvadratické formy: definice, matice bilineární formy, symetrické formy a matice, kvadratické formy, diagonalizace kvadratických forem, zákon setrvačnosti, definitnost, Sylvestrovo kriterium, kuželosečky a kvadratické plochy. ♦ Euklidovské prostory: Skalární součin, velikost vektoru, Cauchyova nerovnost, úhel dvou vektorů, ortogonalita, Grammův-Schmidtův ortogonalizační proces, ortonormální báze, kolmá projekce do podprostoru, ortogonální doplněk, ortogonální zobrazení, skalární součin v komplexních vektorových prostorzech. ♦ Analytická geometrie euklidovských affinních prostorů: Bodové euklidovské prostory, vzdálenost a odchylky affinních podprostorů. ♦ Lineární operátory: Invariantní podprostor, vlastní vektory a vlastní čísla, charakteristický polynom, geometrický význam reálných a

komplexních vlastních čísel, spektrum lineárního zobrazení, podmínka diagonalizovatelnosti, základní informace o Jordanově kanonickém tvaru. ⇨ Spektrální teorie: Ortogonální zobrazení a matic, adjungovaná zobrazení, samoadjungované operátory a jejich matic, spektrální rozklad samoadjungovaných operátorů, věta o hlavních osách, metrická klasifikace kuželoseček. ⇨ Lineární a affinní grupy: Lineární grupy $GL(n, \mathbf{R})$, $GL(n, \mathbf{C})$, $SL(n, \mathbf{R})$, $O(n)$, $SO(n)$ a $U(n)$. Grupa posunutí a affinní rozšíření lineárních grup.

Doporučená literatura:

- Slovák, Jan. *Lineární algebra*. Učební texty. Brno: Masarykova universita, 1998. 138. elektronicky dostupné na <http://www.math.muni.cz/~slovak>.
- Šmarda, Bohumil. *Lineární algebra*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985. 159 s.

M005 – Základy matematiky

zk, 2/2, 4 kr., každý semestr

prof. RNDr. Jiří Rosický, DrSc., doc. RNDr. Josef Niederle, CSc.

Množiny: množiny, podmnožiny, sjednocení, průnik, kartézský součin ⇨ Zobrazení: zobrazení, prostá zobrazení, zobrazení na, bijekce, inverzní zobrazení, skládání zobrazení, mohutnost množiny, Cantorova věta, mohutnosti číselných množin ⇨ Relace: relace mezi množinami, skládání relací, inverzní relace, relace na množině, tranzitivní obal, relace ekvivalence, rozklady, konstrukce celých a racionálních čísel ⇨ Uspořádané množiny: uspořádané množiny, úplné svazy, věta o pevném bodě, konstrukce reálných čísel ⇨ Kombinatorika: variace, kombinace (bez i s opakováním), princip inkluze a exkluze ⇨ Základy teorie grafů: grafy, souvislé grafy, stromy, eulerovské grafy, rovinné grafy

Doporučená literatura:

- Kolář, Josef – Štěpánková, Olga – Chytíl, Michal. *Logika, algebry a grafy*. Vyd. 1. Praha: SNTL – Nakladatelství technické literatury, 1989. 434 s.
- J. Rosický. Základy matematiky, učební text
- Gruska, Jozef. *Foundations of computing*. London: International Thomson Computer Press, 1997. xv, 716 s.

M006 – Teorie množin

zk, 2/0, 2 kr., jaro

prof. RNDr. Ladislav Skula, DrSc.

Předpoklady: M005

Úplné svazy: distributivní svazy, usměrněné podmnožiny, úplné uspořádané množiny, kompaktní prvky, algebraické svazy, součin svazů ⇨ Mohutnost množiny: Cantorova-Bernsteinova věta, mohutnosti číselných množin, pojem kardinálního čísla ⇨ Dobře uspořádané množiny: dobré uspořádané množiny, isomorfismy dobré uspořádaných množin, transfinitní indukce, operace s dobré uspořádanými množinami ⇨ Ordinální čísla: ordinální čísla, uspořádání ordinálních čísel, ordinální aritmetika, spočetná ordinální čísla ⇨ Axiom výběru: axiom výběru, princip dobrého uspořádání, princip maximality, užití axiomu výběru.

Doporučená literatura:

- Balcar, Bohuslav – Štěpánek, Petr. *Teorie množin*. 1. vyd. Praha: Academia, 1986. 412 s., 6.

- Kolář, Josef – Štěpánková, Olga – Chytil, Michal. *Logika, algebry a grafy*. 1. vyd. Praha: SNTL – Nakladatelství technické literatury, 1989. 434 s.
- Fuchs, Eduard. *Logika a teorie množin: (úvod do oboru)*. 1. vyd. Brno: Rektorát UJEP, 1978. 175 s.
- Rosický, Jiří, Teorie množin, učební text, 1996, Masarykova universita v Brně

M007 – Matematická logika

RNDr. Jiří Kaďourek, CSc.

Předpoklady: M005

Výroková logika: výrokové formule, pravdivost, dokazatelnost, věta o úplnosti. $\diamond$ Predikátová logika: predikátové formule. $\diamond$ Sémantika predikátové logiky: realizace, pravdivost. $\diamond$ Axiomy predikátové logiky: dokazatelnost, věta o korektnosti, věta o dedukci. $\diamond$ Věta o úplnosti: Henkinovy teorie, Gödelova věta o úplnosti. $\diamond$ Věta o kompaktnosti: věta o kompaktnosti, Löwenheimova-Skolemova věta. $\diamond$ Úplné teorie: elementární ekvivalence, úplné teorie, Losova-Vaughtova věta.

Doporučená literatura:

- Štěpánek, Petr. *Matematická logika*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1982. 281 s.
- Kolář, Josef – Štěpánková, Olga – Chytil, Michal. *Logika, algebry a grafy*. Vyd. 1. Praha: SNTL – Nakladatelství technické literatury, 1989. 434 s.

M008 – Algebra I

doc. RNDr. Libor Polák, CSc.

Předpoklady: M005 $\wedge$ M003

Grupy (grupy permutací, Cayleyovy věty, podgrupy a normální podgrupy, faktorové grupy, homomorfismy, součiny, klasifikace cyklických grup). $\diamond$ Polynomy nad C , R , Q (násobné kořeny a derivace, ireducibilita, Eukleidův algoritmus). $\diamond$ Okruhy (ideály, faktorové okruhy, tělesa, podílové těleso).

Doporučená literatura:

- Procházka, Ladislav. *Algebra*. 1. vyd. Praha: Academia, 1990. 560 s.
- Rosický, Jiří. *Algebra. I.* 1. vyd. Brno: Rektorát UJEP, 1982. 140 s.

M009 – Algebra II

zk, 2/0, 2 kr., jaro

doc. RNDr. Libor Polák, CSc.

Předpoklady: M005 $\wedge$ M008

Okruhy a polynomy II (rozšíření těles, konečná tělesa, symetrické polynomy). $\diamond$ Svazy (dvojí definice polosvazů a svazů, morfismy svazů, zúplnění uspořádaných množin, distributivní a modulární svazy, Booleovy svazy, reprezentace konečných distributivních svazů a konečných Booleových svazů). $\diamond$ Universální algebra (podalgebry, homomorfismy, kongruenze a faktoralgebry, součiny, podprůmě součiny a příslušné rozklady, termy, variety, volné

algebry, Birkhoffova věta, slovní problémy, heterogenní algebry a koalgebry, aplikace v computer science).

Doporučená literatura:

- Procházka, Ladislav. *Algebra*. 1. vyd. Praha: Academia, 1990. 560 s.
- Bican, Ladislav – Rosický, Jiří. *Teorie svazů a univerzální algebra*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČSR, 1989. 84 s.

M010 – Kombinatorika a teorie grafů

zk, 2/0, 2 kr., podzim

RNDr. Jiří Kaďourek, CSc.

Doporučení: Doporučuje se předem absolvovat předměty M001 *Matematická analýza II*, M003 *Lineární algebra a geometrie I* a M008 *Algebra I*, případně souběžně zapsat předmět M002 *Matematická analýza III*.

Variace, kombinace. ♦ Princip inkluze a exkluze. ♦ Möbiova inverzní formule. ♦ Vyroující funkce. ♦ Řešení lineárních rekurentních formulí. ♦ Grafy, stromy. ♦ Nejkratší cesty a minimální kostry. ♦ Eulerovské a hamiltonovské grafy. ♦ Bipartitní grafy, párování. ♦ Toky v sítích. ♦ Vrcholová a hranová souvislost grafu. ♦ Rovinné grafy.

Doporučená literatura:

- Nešetřil, Jaroslav. *Kombinatorika. I, Grafy*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1983. 173 s.
- Fuchs, Eduard. *Kombinatorika a teorie grafů*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1986. 138 s.

M011 – Statistika I

zk, 2/2, 4 kr., jaro

doc. RNDr. Pavel Osecký, CSc.

Předpoklady: M000 $\wedge$ M003 $\wedge$ M008

Datový soubor, tyčkový diagram a četnostní funkce, histogram a četnostní hustota, empirické charakteristiky jednorozměrných a dvourozměrných datových souborů. Počítačový tisk běžných statistických sestav. ♦ Deterministický a stochastický experiment, základní prostor, jevové pole, borelovské pole. Empirický zákon velkých čísel, vlastnosti relativních četností a axiomatická definice pravděpodobnosti. ♦ Stochasticky nezávislé jevy, podmíněná pravděpodobnost, Bayesův vzorec. ♦ Náhodné veličiny, náhodné vektory a konvence o vyjadřování odpovídajících pravděpodobností. Rozložení pravděpodobnosti a distribuční funkce. ♦ Diskrétní a spojité náhodné veličiny, aplikace jejich různých typů a počítačové grafy jejich rozložení. Simultánní a marginální rozložení. ♦ Stochasticky nezávislé náhodné veličiny, posloupnost nezávisle opakovaných pokusů, generátory realizací některých typů náhodných veličin. ♦ Střední hodnota, rozptyl, kovariance, koeficient korelace s odpovídajícími vlastnostmi a výpočetními pravidly.

Doporučená literatura:

- Osecký, Pavel. *Statistické vzorce a věty*. 1. vyd. Brno: Masarykova universita, 1998. [29] listů.
- Anděl, Jiří. *Statistické metody*. 1. vyd. Praha: Matfyzpress, 1993. 246 s.

M012 – Statistika II

doc. RNDr. Pavel Osecký, CSc.

Předpoklady: M011 $\wedge$ M001

Konvergence náhodných posloupností, matematický zákon velkých čísel, centrální limitní věta. Generátory realizací normálního rozložení. $\diamond$ Vícerozměrné normální rozložení, jeho vlastnosti a generátor jeho realizací. Exaktní rozložení pro matematickou statistiku. $\diamond$ Statistická indukce. Parametrické funkce, statistiky, statistická rozhodovací pravidla. Náhodné výběry, párová a dvouvýběrová porovnávání s vícenásobnými analogemi. $\diamond$ Bodové estimátory a jejich konzistence, nestrannost a asymptotická nestrannost. $\diamond$ Náhodné výběry z normálních rozložení a použití exaktních rozložení. Náhodné výběry z alternativních rozložení a použití Moivre-Laplaceovy, popř. Poissonovy věty. $\diamond$ Intervalové estimátory, intervaly spolehlivosti separátní a simultánní. $\diamond$ Testování statistických hypotéz. Přejímková řízení. $\diamond$ Model a použití programů pro jednoduchou analýzu rozptylu. $\diamond$ Model a použití programů pro vícenásobnou regresní analýzu. $\diamond$ Model a použití programů pro metodu hlavních komponent na snižování dimenzionality vícerozměrných úloh.

Doporučená literatura:

- Osecký, Pavel. *Statistické vzorce a věty*. 1. vyd. Brno: Masarykova universita, 1998. [29] listů.
- Anděl, Jiří. *Statistické metody*. 1. vyd. Praha: Matfyzpress, 1993. 246 s.

M013 – Geometrické algoritmy I

doc. RNDr. Jan Slovák, CSc.

Předpoklady: M008

Doporučení:Doporučuje se zapsat zároveň P093 Projekt z geometrických algoritmů. Je výhodné před zapsáním absolvovat P009 Základy počítačové grafiky.

Konvexní mnoúhelníky (průniky, incidence bodů, algoritmy pro konvexní obaly – jedno-průchodový algoritmus, Grahamovo prohlížení, Jarvisův pochod, balení balíčku, algoritmy ve vyšších dimenzích). $\diamond$ Voronojho diagramy a jejich aplikace (algoritmus metodou rozděl a panuj, zobecnění, aplikace, problém nejbližších sousedů, geometrické transformace). $\diamond$ Triangulace a vyhledávání v roviných rozděleních (Delaunayova triangulace, lakomecká triangulace, postupné triangulování s předem zadánými hranami, geometrické vyhledávání, metoda pásů, metoda cest, redukované vyhledávací struktury, metoda postupného zjemňování). $\diamond$ Průniky (průniky úseček metodou pročesávání, průniky polorovin a konvexních mnohoúhelníků, aplikace a vícerozměrné algoritmy). $\diamond$ Vyhledávání podle rozsahu (multi-dimensionální binární stromy, metoda přímého přístupu, stromy úseček). $\diamond$ Úlohy o obdélnících (míra sjednocení obdélníků, obvod sjednocení mnohoúhelníků, průniky obdélníků).

Doporučená literatura:

- O'Rourke, Joseph. *Computational geometry in C*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 1998. xiii, 376.

-
- Preparata, Franco P. – Shamos, Michael Ian. *Computational geometry: an introduction.* New York: Springer-Verlag, 1985. xiv, 398 s.
  - *Handbook of discrete and computational geometry.* Boca Raton: CRC Press, 1997. xvi, 991 s.

M014 – Geometrické algoritmy II

zk, 2/1, 3 kr., jaro, jednou za dva roky

doc. RNDr. Jan Slovák, CSc.

Předpoklady: M008

Doporučení: Doporučeno absolvovat M013 *Geometrické algoritmy I.*

Úvod do Computational Algebraic Geometry, podobné problémy jako v první části přednášky, ale pro objekty definované algebraickými rovnicemi. ♦ Afinní variety a ideály polynomů více proměnných (implicitní a parametrický popis variet, vztah ideálů a variet, příklady). ♦ Gröbnerovy báze (polynomiální uspořádání, dělení se zbytkem, Hilbertova věta, existence Gröbnerovy báze. ♦ Buchbergerův algoritmus (redukované báze, naivní algoritmus, Buchbergerův algoritmus, příklady aplikací). ♦ Eliminační teorie a rozklady variet (věta o eliminaci a rozšíření, implicitizace parametricky zadaných variet, nerozložitelné variety). ♦ Aplikace na algebraické křivky (řešitelnost systémů rovnic, singulární body a obálky křivek, tečny a tečné kužely). ♦ Další aplikace (počítacové důkazy v rovinné geometrii, Wuova metoda, kinematický problém pro rovinné roboty, inverzní problém, singularity).

Doporučená literatura:

- Cox, David – Little, John – O’Shea, Donald. *Ideals, Varieties, and Algorithms.* 1. New York: Springer-Verlag, 1992. UTM.

M015 – Grafové algoritmy

zk, 2/1, 3 kr., jaro

doc. RNDr. Libor Polák, CSc.

Doporučení: Doporučeno je absolvovat M010 *Kombinatorika a teorie grafů.*

Elementární grafové algoritmy (repräsentace grafů, prohledávání do šířky, prohledávání do hloubky, topologické uspořádání, silně souvislé komponenty). ♦ Minimální kostry (růst minimální kostry, algoritmy Kruskala a Prima). ♦ Nejkratší cesty z jediného vrcholu (nejkratší cesty a relaxace, Dijkstrův algoritmus, Bellman-Fordův algoritmus, nejkratší cesty v orientovaných acyklických grafech). ♦ Nejkratší cesty mezi všemi dvojicemi vrcholů (nejkratší cesty a násobení matic, Floyd-Warshallův algoritmus, Johnsonův algoritmus pro řídké grafy). ♦ Maximální toky v síťech (síť, Ford-Fulkersonova metoda, maximální párování v bipartitních grafech). ♦ Datové struktury pro grafové algoritmy (binární haldy, prioritní fronty, datové struktury pro systémy disjunktních množin).

Doporučená literatura:

- Cormen, Thomas H. – Leiserson, Charles E. – Rivest, Ronald L. *Introduction to algorithms.* Cambridge, Massachusetts: MIT Press, 1990. xi, 1028 s.

M016 – Cvičení Lineární algebra II

z, 0/2, 2 kr., jaro

RNDr. Martin Čadek, CSc.

Doporučené cvičení k předmětu M004 *Lineární algebra a geometrie II* nebo M504 *Lineární algebra a geometrie II*.

M017 – Cvičení Matematická analýza I

z, 0/2, 2 kr., podzim

Cvičení doporučené k předmětu M000 *Matematická analýza I* nebo M500 *Matematická analýza I*.

M018 – Cvičení Matematická analýza II

z, 0/2, 2 kr., jaro

Mgr. Bohdana Kordiovská, Mgr. Jan Kubalčík, Mgr. Robert Hakl

Doporučené cvičení k předmětu M001 *Matematická analýza II* nebo M501 *Matematická analýza II*.

M019 – Cvičení Matematická analýza III

z, 0/2, 2 kr., podzim

Mgr. Monika Sobalová

Doporučené cvičení k předmětu M002 *Matematická analýza III*.

M020 – Cvičení Teorie množin

z, 0/1, 1 kr., jaro

Doporučené cvičení k předmětu M006 *Teorie množin*.

M021 – Cvičení Algebra I

z, 0/2, 2 kr., podzim

RNDr. Jiří Kaďourek, CSc.

Doporučené cvičení k předmětu M008 *Algebra I* nebo M508 *Algebra I*.

M022 – Cvičení Algebra II

z, 0/2, 2 kr., jaro

RNDr. Jiří Kaďourek, CSc.

Doporučené cvičení k předmětu M009 *Algebra II*.

M023 – Teorie her

zk, 2/1, 3 kr., podzim

doc. RNDr. Libor Polák, CSc.

Předpoklady: M000 $\wedge$ M001 $\wedge$ M003

Hry n hráčů v extenzívní formě (rovnovážná situace, její existence). $\diamond$ Hry 2 hráčů v normální formě (antagonistické hry, optimální strategie, řešení maticových her, hry na čtverci, víceetapové hry). $\diamond$ Neantagonistické hry 2 hráčů (bimaticové hry, teorie užitečnosti, hry o dohodě, vyhrožování). $\diamond$ Hry n hráčů ve tvaru charakteristické funkce (jádro, jeho existence, von Neumann-Morgensternovo řešení, Shapleyho hodnota, stabilní konfigurace, aplikace v ekonomii).

Doporučená literatura:

- *Handbook of game theory with economic applications. Vol. II.* Amsterdam: Elsevier, 1994.
1520 s.
- *Handbook of game theory with economic applications. Vol. I.*. Amsterdam: North-Holland, 1992. 733 s.
- G. Owen, *Game Theory*, Sounders Company 1983

M024 – Kryptografie

zk, 2/1, 3 kr., podzim, jednou za dva roky

RNDr. Jan Paseka, CSc.

Předpoklady: M003

Doporučení: Je doporučeno absolvovat M011 *Statistika I*, M008 *Algebra I* a I012 *Složitost*.

Úvod. Krátké shrnutí. Historie. Nástin přednášky. ♦ Kryptosystémy a jejich aplikace v computer science. Základní principy. Narušení kryptosystému. Perfektní šifra. ♦ One time-pad a lineární posouvací registry. One time-pad. Narušitelnost lineárních posouvacích registrů. ♦ Jednosměrné funkce. Neformální přístupy; problém rozesílání hesel. Použití NP-těžkých problémů jakožto kryptosystémů. Data Encryption Standard (DES). Diskrétní logaritmy. ♦ Kryptosystémy s veřejným klíčem. Myšlenka funkce s vlastností padacích dveří. Rivestův-Shamirův-Adlemanův (RSA) systém. Kryptosystém s veřejným klíčem založený na diskrétním logaritmu. ♦ Autentikace a digitální podpisy. Authentikace v komunikačním systému. Použití veřejných klíčů v síti pro zasílání podepsaných zpráv. Dvoustranné protokoly. Vícestranné protokoly. ♦ Náhodné šifrování.

Doporučená literatura:

- Welsh, Dominic.: *Codes and Cryptography*. Oxford University Press, M New York 1989.
- Salomaa, Arto. *Public-key cryptography [1996]*. 2nd ed. Berlin: Springer, 1996. x, 271 s.
- Schneier, Bruce. *Applied cryptography: protocols, algorithms, and source code in C*. New York: John Wiley & Sons, 1996. xxiii, 758.
- Porubský, Š. a Grošek, O. *Šifrovanie. Algoritmy, Metódy, Prax*. Grada, Praha 1992.
- Beutelspacher, A. *Kryptologie*. Vieweg, Braunschweig 1991.

M025 – Algoritmy teorie čísel

zk, 2/1, 3 kr., jaro, jednou za dva roky

doc. RNDr. Radan Kučera, CSc.

Předpoklady: M003 $\wedge$ M004 $\wedge$ M008 $\wedge$ M009

Testy, zda je přirozené číslo N složené: Fermatův test a Carmichaelova čísla, Rabinův-Millerův test. ♦ Testy, zda je přirozené číslo N prvočíslo: $N - 1$ test Poclingtona-Lehméra, metoda eliptických křivek. ♦ Hledání netriviálního dělitele přirozeného čísla N : Lehmannova metoda, Pollardova p metoda, Pollardova $p - 1$ metoda, metoda řetězových zlomků, metoda eliptických křivek, metoda kvadratického síta.

Doporučená literatura:

- Cohen, Henri. *A Course in Computational Algebraic Number Theory*.: Springer-Verlag, 1993. 534. Graduate Texts in Mathematics 138.

M026 – Lineární programování

zk, 2/1, 3 kr., jaro

RNDr. Jiří Kaďourek, CSc.

Předpoklady: M003 $\wedge$ M004

Lineární programování představuje jednu ze základních optimalizačních metod s širokým spektrem aplikací. Technika lineárního programování, totiž tzv. simplexová metoda, je jedním z nejvíce využívaných matematických algoritmů na počítačích. Teoretickým východiskem

lineárního programování je studium soustav lineárních nerovnic. Hlavní téma přednášky jsou následující. ♦ Teorie lineárních nerovnic – Farkasova věta. ♦ Dualita v lineárním programování. ♦ Konvexní kužely a polyedry. ♦ Stěny polyedrů. ♦ Geometrie simplexové metody. ♦ Tabulkový zápis simplexové metody. ♦ Revidovaná simplexová metoda. ♦ Dualní simplexová metoda. ♦ Dopravní problém a jeho řešení simplexovou metodou.

Doporučená literatura:

- Plesník, Ján – Dupačová, Jitka – Vlach, Milan. *Lineárne programovanie*. 1. vyd. Bratislava: Alfa, 1990. 314 s.

M027 – Teorie kategorií

zk, 2/0, 2 kr., podzim, jednou za dva roky

prof. RNDr. Jiří Rosický, DrSc.

Předpoklady: M005 $\wedge$ M003 $\wedge$ M004 $\wedge$ M008 $\wedge$ M009

Doporučení: Doporučeno je absolvovat M006 *Teorie množin* a M007 *Matematická logika*.

Kategorie: definice, příklady, konstrukce kategorií, speciální objekty a morfismy. ♦ Součiny a součty: definice, příklady. ♦ Funktory: definice, příklady, diagramy. ♦ Přirozené transformace: definice, příklady, Yonedovo lemma, reprezentovatelné funktoře. ♦ Kartézský uzavřené kategorie: definice, příklady, souvislost s typovaným lambda-kalkulem, toposy. ♦ Limity: (ko)ekvalizátory, pullbacky, pushouty, limity, kolimity, limity pomocí součinů a ekvalizátorů. ♦ Adjungované funktoře: definice, příklady, Freydova věta. ♦ Uzavřené kategorie: monoidální kategorie, uzavřené kategorie, souvislost s lineární logikou.

M028 – Numerické metody I

k, 2/2, 4 kr., jaro

doc. RNDr. Ivana Horová, CSc., Mgr. Leoš Fikeis

Předpoklady: $\neg$ U300 $\wedge$ M000 $\wedge$ M003 $\wedge$ M008

Analýza chyb. ♦ Interpolace, Lagrangeův interpolační polynom, Newtonův interpolační polynom, chyba polynomiální interpolace, iterovaná interpolace, Hermiteův interpolační polynom, interpolace pomocí splajnů. ♦ Metoda nejmenších čtverců. ♦ Numerické derivování. ♦ Numerické integrování, kvadraturní formule, jejich přesnost a chyba, Gaussovy a Newtonovy-Cotesovy kvadraturní formule, složené kvadraturní formule, Rombergova kvadraturní formule, integrály se singularitami.

Doporučená literatura:

- Horová, Ivana. *Numerické metody*. 2. přeprac. vyd. Brno: Rektorát UJEP, 1984. 103 s.
- Horová, Ivana. *Numerické metody*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988. 98 s.
- Burden, Richard L. – Faires, Douglas J. *Numerical analysis*. 6th ed. Pacific Grove: Brooks/Cole publishing company, 1997. xiii, 811.
- Bulirsch, R. – Stoer, J. *Introduction to Numerical Analysis*. Springer-Verlag, 1980.

M029 – Numerické metody II

doc. RNDr. Ivana Horová, CSc., Mgr. Leoš Fikeis

Předpoklady: M028

Řešení nelineárních rovnic, iterační metody, jejich řád a konvergence, Newtonova metoda, metoda sečen, regula falsi, Steffensenova metoda, Newtonova metoda pro systémy nelineárních rovnic. ♦ Kořeny polynomů, Sturmova věta, aplikace Newtonovy metody, Baire-towa metoda. ♦ Přímé metody řešení systému lineárních rovnic, Gaussova eliminacní metoda, rozklad na trojúhelníkové matice, Choleského metoda, analýza chyb pro Gaussovou eliminaci. ♦ Iterační metody řešení systému lineárních rovnic, princip konstrukce iteračních metod, věty o konvergenci, Jacobiova a Gaussova-Seidelova metoda.

Doporučená literatura:

- Horová, Ivana. *Numerické metody*. 1. vyd. Brno: Rektorát UJEP, 1978. 95 s.
- Horová, Ivana. *Numerické metody*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988. 98 s.
- Burden, Richard L. – Faires, Douglas J. *Numerical analysis*. 6th ed. Pacific Grove: Brooks/Cole publishing company, 1997. xiii, 811.
- Bulirsch, R. – Stoer, J. *Introduction to Numerical Analysis*.: Springer-Verlag, 1980.

M030 – Numerické řešení diferenciálních rovnic

zk, 2/1, 3 kr., podzim

doc. RNDr. Ivana Horová, CSc.

Předpoklady: M029 ∧ M002 ∧ M004

Řešení Cauchyho úlohy pro obyčejnou diferenciální rovnici, metody Runge-Kutta, vícekrokové metody. ♦ Variační metody, energetická metoda pro pozitivně definitní operátory v Hilbertových prostorách, Ritzova metoda, Galerkinova metoda, volba báze, stabilita metod. ♦ Metoda konečných prvků, teorie aproximace, metoda pro parciální rovnice $2n$ -tého řádu, praktická realizace MKP. ♦ Metoda sítí, základní metody a způsoby vyšetřování stability pro elliptické, parabolické a hyperbolické parciální rovnice 2. řádu.

Doporučená literatura:

- Bartušek, Miroslav. *Numerické metody řešení diferenciálních rovnic*. 1. vyd. Praha: Rektorát UJEP, 1983. 92 s.
- Ralston, Anthony. *Základy numerické matematiky*. 2. čes. vyd. Praha: Academia, 1978. 635 s., ob.
- Marčuk, Gurij Ivanovič. *Metody numerické matematiky*. 1. vyd. Praha: Academia, 1987. 528 s.

M032 – Cvičení Kombinatorika a teorie grafů

z, 0/1, 1 kr., podzim

RNDr. Jiří Kaďourek, CSc.

Doporučené cvičení k předmětu M010 *Kombinatorika a teorie grafů*.

M033 – Teorie kódování

RNDr. Jan Paseka, CSc.

Předpoklady: M003

Doporučení: Je doporučeno absolvovat M011 *Statistika I*, M008 *Algebra I* a M000 *Matematická analýza I*.

Shrnutí – přehled. Historie. Obsah a záměr přednášky. ♦ Entropie. Nejistota. Entropie a nejistota. Informace. ♦ Komunikace mezi informačními kanály. Diskrétní kanál bez paměti. Kódování a dekódovací pravidla. Věta o kódování se šumem – Shannonova věta. ♦ Kódy opravující chyby. Problém kódování – potřeba pro opravu chyb. Lineární kódy. Binární Hammingovy kódy. Cyklické kódy. Reed-Mullerovy kódy. ♦ Obecné zdroje. Entropie obecného zdroje. Stacionární zdroje. Markovovy zdroje. ♦ Struktura přirozených jazyků. Angličtina jakožto matematický zdroj. Entropie anglického jazyka.

M034 – Cvičení Matematická logika

Mgr. David Kruml

z, 0/1, 1 kr., podzim

Doporučené cvičení k předmětu M007 *Matematická logika*.

M035 – Teorie her II

doc. RNDr. Libor Polák, CSc.

zk, 2/0, 2 kr., jaro

Předpoklady: M023

Hry n hráčů v extenzívní formě (rovnovážná situace, její existence). ♦ Hry n hráčů ve tvaru charakteristické funkce II (stabilní konfigurace, kernel, nukleolus, indexy sily). ♦ Hry n hráčů ve tvaru charakteristické funkce bez bočních plateb (kooperativní teorie). ♦ Social choice (Arrowova věta).

Doporučená literatura:

- *Handbook of game theory with economic applications. Vol. I.*. Amsterdam: North-Holland, 1992. 733 s.
- *Handbook of game theory with economic applications. Vol. II.*. Amsterdam: Elsevier, 1994. 1520 s.

M036 – Úvod do diskrétní matematiky

zk, 2/2, 4 kr., jaro, již není vypisováno

prof. RNDr. Miroslav Novotný, DrSc.

Předpoklady: $\neg U100 \wedge \neg M005$

Množiny. Matematická indukce. Relace a zobrazení a jejich grafické znázornění. ♦ Konečné množiny a jejich kardinální čísla. Operace s množinami a jim odpovídající operace s přirozenými čísly. Princip inkluze a exkluze. ♦ Základní kombinatorické funkce. Variace, kombinace, permutace. Binomická a polynomická věta. Uspořádané rozklady. ♦ Konečná pravděpodobnostní pole. ♦ Základy matematické logiky. Výroková logika, elementy predikátové logiky. ♦ Základní pojmy teorie grafů. Souvislé grafy, stromy. Eulerovské grafy a jejich aplikace. Rovinné grafy, barvení grafů. ♦ Orientované grafy. Konečné akceptory a automaty, regulární množiny.

M037 – Pologrupy – kombinatorické aspekty (kombinatorika na slovech) zk, 2/0, 2 kr., podzim, již není vypisováno
doc. RNDr. Libor Polák, CSc.

Předpoklady: M009 $\wedge$ M010

Doporučení: Vhodné pro studenty pgs a vyšších ročníků.

Pologrupy – kombinatorické aspekty (kombinatorika na slovech) $\diamond$ Slova bez čtverců, rovnice pro slova, symbolické dynamické systémy, nevyhnutelné vzory, kódy, stopy.

M038 – Pologrupy – algoritmické aspekty zk, 2/0, 2 kr., jaro, již není vypisováno

doc. RNDr. Libor Polák, CSc.

Předpoklady: M009

Doporučení: Vhodné pro studenty pgs a vyšších ročníků. Doporučeno absolvovat I 007 *Vyčís-litelnost*.

Pologrupy – algoritmické aspekty $\diamond$ Problémy slov, problémy identit, reziduální konečnost. Minského stroje a nerozhodnutelnost. Geometrické metody.

M500 – Matematická analýza I zk, 3/0, 3 kr., podzim

doc. RNDr. Ondřej Došlý, CSc.

Axiomatika reálných čísel. $\diamond$ Pojem funkce jedné proměnné. Funkce složená a inverzní. $\diamond$ Posloupnosti a její limity. $\diamond$ Limita a spojitost funkce jedné proměnné. $\diamond$ Derivace a diferenciál. $\diamond$ Derivace elementárních funkcí. $\diamond$ Průběh funkce jedné proměnné. $\diamond$ Primitive funkce. $\diamond$ Metoda substituce a per partes. $\diamond$ Riemannův integrál funkce jedné proměnné. $\diamond$ Geometrická a fyzikální aplikace integrálu. $\diamond$ Nevlastní integrál.

Doporučená literatura:

- Novák, Vítězslav. *Diferenciální počet v R*. In Diferenciální počet v R. Brno: Masarykova universita Brno, 1997.
- Fuchsová, Libuše. *Matematická analýza. I, Diferenciální počet funkcí jedné proměnné*. 2. vyd. Brno: Masarykova universita, 1997. 116 s.
- Novák, Vítězslav. *Integrální počet v R*. 2. vyd. Brno: Masarykova universita, 1994. 148 s.

M501 – Matematická analýza II zk, 3/0, 3 kr., jaro

doc. RNDr. Miroslav Bartušek, DrSc.

Předpoklady: M500

Diferenciální počet funkcí více proměnných, parciální derivace, diferenciál. $\diamond$ Extrémy funkce více proměnných. $\diamond$ Integrální počet funkcí více proměnných, Riemannův integrál dvojný a trojný, integrál závislý na parametru. $\diamond$ Nekonečné řady a jejich konvergence. $\diamond$ Absolutní konvergence řad.

Doporučená literatura:

- Novák, Vítězslav – Došlá, Zuzana. *Nekonečné řady*. 1. vyd. Brno: Masarykova universita v Brně, 1998. skripta.

- Došlá, Zuzana – Došílý, Ondřej. *Diferenciální počet funkcí více proměnných*. Vyd. 1. Brno: Vydavatelství Masarykovy university, 1994. 130 s.: i.
- Ráb, Miloš. *Zobrazení a Riemannův integrál v En.* 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988. 97 s.

M503 – Lineární algebra a geometrie I

zk, 3/2, 5 kr., podzim

RNDr. Martin Čadek, CSc., Mgr. Milan Sekanina, PhD.

Skaláry, vektory a matice: Vlastnosti známých číselných oborů, pole a vektorové prostory, příklady vektorových prostorů, $\mathbf{R}^n$ a $\mathbf{C}^n$, zápis systémů lineárních rovnic pomocí matic, operace s maticemi, elementární řádkové a sloupcové transformace, Gaussova eliminace, výpočet inverzní matice. ♦ Vektorové prostory – základní pojmy: Lineární kombinace vektorů, lineární závislost a nezávislost, báze, dimenze, podprostory, součty a průniky podprostorů, souřadnice. ♦ Lineární zobrazení: Definice, obraz a jádro, izomorfismus, matice zobrazení v daných bázích, matice přechodu od jedné báze k druhé bázi, změna matice zobrazení při změně bází. ♦ Soustavy lineárních rovnic: Množiny řešení homogenních a nehomogenních rovnic, hodnost matice, Frobeniova věta. ♦ Determinanty: Permutace, definice determinantu, základní vlastnosti, Laplaceův rozvoj, aplikace na výpočet inverzní matice, Cramerovo pravidlo. ♦ Afinní podprostory v $\mathbf{R}^n$: Definice, zaměření affinního podprostoru, parametrický a implicitní popis, vzájemná poloha affinních podprostorů, affinní zobrazení.

Doporučená literatura:

- Slovák, Jan. *Lineární algebra*. Učební texty. Brno: Masarykova universita, 1998. 138. elektronicky dostupné na <http://www.math.muni.cz/~slovak>.

M504 – Lineární algebra a geometrie II

zk, 3/0, 3 kr., jaro

Mgr. Milan Sekanina, PhD., RNDr. Martin Čadek, CSc.

Předpoklady: M503

Bilineární a kvadratické formy: definice, matice bilineární formy, symetrické formy a matice, kvadratické formy, diagonalizace kvadratických forem, zákon setrvačnosti, definitnost, Sylvestrovo kriterium, kuželosečky a kvadratické plochy. ♦ Euklidovské prostory: Skalární součin, velikost vektoru, Cauchyova nerovnost, úhel dvou vektorů, ortogonalita, Grammův-Schmidtův ortogonalizační proces, ortonormální báze, kolmá projekce do podprostoru, ortogonální doplněk, ortogonální zobrazení, skalární součin v komplexních vektorových prostorech. ♦ Analytická geometrie euklidovských affinních prostorů: Bodové euklidovské prostory, vzdálenost a odchylky affinních podprostorů. ♦ Lineární operátory: Invariantní podprostor, vlastní vektory a vlastní čísla, charakteristický polynom, geometrický význam reálných a komplexních vlastních čísel, spektrum lineárního zobrazení, podmínka diagonalizovatelnosti. ♦ Spektrální teorie: Ortogonální zobrazení a matice, adjungovaná zobrazení, samoadjungované operátory a jejich matice, vlastní čísla a vektory symetrických matic, metrická klasifikace kuželoseček. ♦ Lineární a affinní grupy: Lineární grupy $GL(n, \mathbf{R})$, $GL(n, \mathbf{C})$, $SL(n, \mathbf{R})$, $O(n)$, $SO(n)$ a $U(n)$. Grupa posunutí a affinní rozšíření lineárních grup.

Doporučená literatura:

- Šmarda, Bohumil. *Lineární algebra*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985. 159 s.
- Slovák, Jan. *Lineární algebra*. Učební texty. Brno: Masarykova universita, 1998. 138.
elektronicky dostupné na <http://www.math.muni.cz/~slovak>.

M508 – Algebra I

zk, 2/0, 2 kr., podzim

doc. RNDr. Libor Polák, CSc.

Předpoklady: M005 $\wedge$ M503

Grupy (grupy permutací, Cayleyovy věty, podgrupy a normální podgrupy, faktorové grupy, homomorfismy, součiny, klasifikace cyklických grup). $\diamond$ Polynomy nad **C**, **R**, **Q** (násobné kořeny a derivace, irreducibilita, Eukleidův algoritmus). $\diamond$ Okruhy (ideály, faktorové okruhy, tělesa, podílové těleso).

Doporučená literatura:

- Procházka, Ladislav. *Algebra*. 1. vyd. Praha: Academia, 1990. 560 s.
- Rosický, Jiří. *Algebra. I*. 1. vyd. Brno: Rektorát UJEP, 1982. 140 s.

12.4 Sylaby rozšiřovacího studia

R017 – Didaktika informatiky II

zk, 0/0, 0 kr., podzim

doc. RNDr. Zdeněk Botek, CSc., Mgr. Jiří Müller

Pedagogické a didaktické zásady výuky informatiky. $\diamond$ Uživatelský, algoritmický a projektový přístup. $\diamond$ Studijní programy výuky na středních a základních školách. $\diamond$ Zahraniční modely výuky informatiky. $\diamond$ Názorné pomůcky, software pro výuku, multilicence. $\diamond$ Na-studování aktuální problematiky z výpočetní techniky (OOP, neuronové počítače, počítačové viry, Lotus 1-2-3, zpracování textů, sociální a právní aspekty nasazení VT, UNIX, počítače a hudba...), její metodické zpracování a výstup v rozsahu 45 minut. Diskuse a hodnocení jednotlivých výstupů.

R018 – Grafika

zk, 0/0, 0 kr., podzim

doc. Ing. Jiří Sochor, CSc.

Kresba grafických primitiv, rastrové algoritmy. $\diamond$ Ořezávání čárových primitiv a mnohoúhelníků. $\diamond$ Řádkové a semínkové vyplňování. $\diamond$ Interpolační křivky. Hermitovská interpolace, Bézier, NURBS. $\diamond$ Barva, vnímání barev, barevné modely. $\diamond$ Úpravy rastrového obrazu: redukce barev, konvoluce, transformace. $\diamond$ Modelování těles, výpočtení prostoru, hraniční modely, CSG. $\diamond$ Rovnoběžné a perspektivní promítání, jednotné projekce. $\diamond$ Viditelnost v prostoru obrazu. $\diamond$ Lokální osvětlovací modely, hladké vybarvování.

Doporučená literatura:

- Žára, Jiří – Beneš, Bedřich – Felkel, Petr. *Moderní počítačová grafika*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1998. xvi, 448 s.
- Sochor, Jiří – Žára, Jiří – Beneš, Bedřich. *Algoritmy počítačové grafiky*. 2. přeprac. Praha: ČVUT, 1996. 184 s.

R019 – Organizace dat, databáze I

z, 0/0, 0 kr., podzim

RNDr. Pavel Hajn

Doporučení: Aplikace poznatků z přednášky P002 *Úvod do databázových systémů*.

Množiny entit, atributy, klíčové atributy. Sdílení dat, architektura DBS, externí, konceptuální, interní schéma. Systém řízení báze dat. Datový model. ♦ Relační model báze dat. Relační schéma, relace, instance relačního schématu. Schéma relační databáze. ♦ Jazyky pro manipulaci s daty. Relační algebra, relační kalkul. Jazyk SQL. ♦ Návrh schématu relační DB. Dekompozice relačního schématu. Druhá, třetí, Boyceho-Coddova normální forma. ♦ Síťový model databáze. ♦ Úvod do distribuovaných databází.

R020 – Organizace dat, databáze II

zk, 0/0, 0 kr., jaro

RNDr. Pavel Hajn

FoxPro. ♦ Vyhledávací problém. Dynamický a statický slovník. ♦ Asociativní vyhledávací algoritmy. ♦ Charakteristický vektor, hašovací a kolizní funkce. ♦ Adresní vyhledávací algoritmy. ♦ Vyvážené vyhledávací stromy, AVL-stromy, 1–2 stromy.

R021 – Elektronická příprava dokumentů

zk, 0/0, 0 kr., jaro

RNDr. Petr Sojka

Předpoklady: R001 $\wedge$ R011 $\wedge$ R012

Doporučení: Je potřeba absolvovat předměty R011 *Služby sítě Internet*, R012 *Systémový software* a R001 *Návrh algoritmů pro VT II*.

Cílem výuky tohoto předmětu je upozornění na základní principy tvorby dokumentů, zvláště pak elektronických či hypertextových s důrazem na jejich praktické využití při výuce či publikační činnosti. Přednášená téma: ♦ Postup při přípravě dokumentů; základní typografické pojmy. ♦ Logická struktura dokumentu. Značkování, SGML, HTML. WYSIWYG vs. dávkové systémy. ♦ Design. Principy knižního designu. ♦ Písma, typy písem, principy jejich výběru a použití. ♦ Sazba, základy typografie. ♦ Specifika sazby českých textů. ♦ Sázecí systémy. Sázecí systém TeX jako příklad dávkového sázecího systému. ♦ Principy rádkového a stránkového zlomu. ♦ Jazyky pro popis stránek. Postscript. Portable Document Format. Technologie a produkty Adobe Acrobat. ♦ Výstupní zařízení, charakteristiky výstupních zařízení. Osvit, tisk a vazba. ♦ Publikace na síti (WWW) a specifika vytváření a designu těchto dokumentů, jejich využití při výuce. ♦ Hypertext, hypertextové systémy. ♦ Paralelní publikace na papíře a na síti. ♦ Didaktika výuky DTP.

R022 – Umělá inteligence

zk, 0/0, 0 kr., jaro

doc. RNDr. Václav Sedláček, CSc.

Oblasti zájmu AI, rozpoznávání vzorů, analýza scény, reprezentace znalostí, porozumění přirozeném jazyku, metody řešení problémů, robotika – úvod. ♦ Stavový prostor a jeho reprezentace. ♦ Základní metody prohledávání, prohledávání do šířky, prohledávání do hloubky, heuristika, heuristické metody prohledávání, optimální řešení, přípustnost, lépe informovaný algoritmus. ♦ Konjunktivně-disjunktní graf, jeho reprezentace a metody prohledá-

vání. ♦ Hry, graf hry, minimální procedura, alfa-beta procedury. ♦ Prostá rezoluce. ♦ Pre-dikátový počet prvního řádu, normální formy, klausule, Herbrandovy interpretace, unifikační algoritmus, resoluční metoda strategie generování resolvent. ♦ Expertní systémy. ♦ Příklady aplikací Prologu v AI.

R026 – Počítačová matematika zk, 0/0, 0 kr., podzim

prof. RNDr. Jiří Hřebíček, CSc.

12.5 Sylaby výhradně učitelského studia

U441 – Diplomový seminář z, 0/2, 2 kr., podzim

prof. RNDr. Jiří Hřebíček, CSc.

U442 – Pedagogická praxe na ZŠ z, 0/0, 4 kr., podzim

doc. RNDr. Václav Sedláček, CSc.

Předpoklady: P104 ∨ U340

U540 – Diplomová práce z, 0/4, 12 kr., podzim

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

U542 – Pedagogická praxe na SŠ z VT z, 0/0, 4 kr., podzim

doc. RNDr. Václav Sedláček, CSc.

Předpoklady: P104 ∨ U340

U997 – Státní zkouška (magisterský studijní program, učitelství výpočetní techniky) SZk, 0/0, 0 kr., každý semestr

doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

12.6 Sylaby doplňkových předmětů

V000 – Základy odborného stylu k, 0/2, 2 kr., podzim

doc. PhDr. Karel Pala, CSc., PhDr. Petr Peňáz

Pozitivní komunikace – obecné zásady, komunikační maximy. ♦ Komunikační bariéry a způsoby jejich zvládání. ♦ Význam jazyka pro komunikaci, diferenciace češtiny. ♦ Jazyková správnost jako nutná složka odborného textu. ♦ Specifikum odborného vyjadřování. Stylová norma. ♦ Rysy odborného textu, text odborný a pseudoodborný. ♦ Diferenciace v odborném vyjadřování: míra odbornosti, osobnost adresáta. ♦ Studium jako způsob zvládání textu. Zpracování odborného textu, identifikace hlavních myšlenek, způsob záznamu. ♦ Citace, parafráze, odkaz. Normy citace. ♦ Kompozice odborného textu. Horizontální a vertikální členění. ♦ Lexikální stavba odborného textu, termín, tvorba termínu. ♦ Větná stavba v odborném textu. ♦ Žánrové rozdíly odborného vyjadřování. Normy některých žánrů. ♦ Mluvený odborný projev.

12.6 Sylaby doplňkových předmětů

V001 – Odborná angličtina

PhDr. Sylvie Šimíčková

Předpoklady: V036 V souhlas

Doporučení: Předpokladem pro zápis zkoušky je absolvování semináře V036 *Angličtina II* zápočtem nebo znalostí na této úrovni u studentů v alespoň 4. semestru studia.

Požadavky ke zpoušce: ♦ Práce s odborným textem. ♦ Gramatické struktury. ♦ Slovní zásoba. ♦ Překlad do češtiny. ♦ Rozvíjení obecně jazykových a akademických dovedností.

Doporučená literatura:

- Peprník, Jaroslav – Nangonová, Stella – Sparling, Don. *Angličtina pro jazykové školy. 3 [Peprník, 1995, Fortuna]*. Vyd. 5., ve Fortuně 1. Praha: Fortuna, 1995. 367 s.

V002 – Tělesná výchova

z, 0/2, 0 kr., každý semestr

PaedDr. Zdeněk Janík

Praktické zaměstnání. Výběr typu sportovní aktivity dle aktuální nabídky.

V003 – Ekonomický styl myšlení I

z, 2/0, 2 kr., podzim

doc. PhDr. Kamil Fuchs, CSc.

Úvod do studia ekonomie, charakteristika hospodářství a jeho funkcí. ♦ Analýza fungování tržního mechanismu, chování tržních subjektů, důsledky změn jejich chování pro vývoj nabídky, poptávky a rovnováhy trhu. ♦ Analýza poptávky, poptávková pružnost. ♦ Náklady, nabídky a rovnováha firmy. ♦ Rovnováha v podmírkách nedokonale konkurenčních trhů. ♦ Mechanismus fungování trhu výrobních faktorů, ceny výrobních faktorů.

V004 – Ekonomický styl myšlení II

k, 2/0, 2 kr., jaro

doc. PhDr. Kamil Fuchs, CSc.

Měření výkonnosti národního hospodářství. ♦ Základní souvislosti ekonomického růstu a cyklických oscilací tržních ekonomik. ♦ Makroekonomická rovnováha. ♦ Funkce peněz, rovnováha peněžního trhu. ♦ Funkce bankovního sektoru. ♦ Inflace a její dopady na hospodářství. ♦ Ekonomická funkce státu. ♦ Cíle hospodářské politiky. ♦ Fiskální a monetární politika. ♦ Rozbor základních souvislostí interakce národní ekonomiky a vnějšího hospodářského prostředí. ♦ Mezinárodní obchod. Měnové kurzy.

V005 – Panorama fyziky I

z, 2/0, 2 kr., podzim

prof. RNDr. Jan Novotný, CSc.

Doporučení: Předpokládá se znalost základních pojmu, symboliky a nejjednodušších technik matematické analýzy (diferenciální a integrální počet funkcí jedné i více proměnných).

Vzdálenosti a struktury. Horizonty poznání. Vesmír a mikrosvět. Čtyři interakce a snahy o jejich sjednocení. Základní fyzikální paradigmata a jejich historický vývoj. ♦ Stojíme nebo jedeme? Problém volby vztažného systému. Galileovo, Newtonovo a Machovo stanovisko. Jejich odraz v současné fyzice. Inerciální a neinerciální vztažné systémy. ♦ Zákony pohybu. Newtonovský svět. Síla, hmotnost, zrychlení. Newtonovy pohybové zákony a zákony sil. Laplaceovský

determinismus. Symetrie fyzikálních zákonů. Nebeská mechanika. ♦ Zákony zachování. Hybnost, moment hybnosti, energie. Matematický a fyzikální význam zákonů zachování. Srážky částic. ♦ Variační principy. Hamiltonův princip nejmenší akce, Lagrangeovy a Hamiltonovy rovnice. Zákony zachování a principy symetrie. ♦ Procházka světem lagrangeovských teorií. Částice ve vnějším poli. Gravitační a elektromagnetická interakce částic. Keplerův problém. Teorie kmitů. Systémy podrobené vazbám. Pohyby tuhých těles. Fyzika v neinerciálních systémech. ♦ Základy mechaniky kontinua. Síly dalekého a krátkého dosahu, rozdílení kontinuů, pohybové rovnice pro pružná tělesa a pro tekutiny, zvuk jako vlnění kontinua, zákony zachování v mechanice kontinua. ♦ Elektromagnetické pole. Základní elektromagnetické jevy. Maxwellovy rovnice elektromagnetického pole. ♦ Aplikace elektrodynamiky. Elektrodynamika látkového prostředí. Magnetismus. Elektromagnetické vlnění. Energie a hybnost elektromagnetického pole. ♦ Speciální teorie relativity. Princip relativity a princip konstantní rychlosti světla. Lorentzova transformace. Kontrakce délky a dilatace času. Dopplerův jev. Relativistická energie a hybnost částice. ♦ Čtyřrozměrný prostoročas. Minkowského geometrie. Minulost, přítomnost a budoucnost. Paradox dvojčat. ♦ Termodynamika a statistická fyzika. Zachování energie a růst entropie. Statistické vysvětlení chování ideálního plynu.

Doporučená literatura:

- Macháček, Martin. *Encyklopédie fyziky*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1995. 408 s.: i.
- Feynman, Richard P. – Leighton, Robert B. – Sands, Matthew. *Feynmanove prednášky z fyziky* 1. 2. vyd. Bratislava: Alfa, 1986. 451 s.
- Feynman, Richard P. – Leighton, Robert B. – Sands, Matthew. *Feynmanove prednášky z fyziky* 2. 2. vyd. Bratislava: Alfa, 1985. 488 s.
- Feynman, Richard P. – Leighton, Robert B. – Sands, Matthew. *Feynmanove prednášky z fyziky* 3. 1. vyd. Bratislava: Alfa, 1988. 572 s.
- Feynman, Richard P. – Leighton, Robert B. – Sands, Matthew. *Feynmanove prednášky z fyziky* 4. 1. vyd. Bratislava: Alfa, 1989. 452 s.

V006 – Panorama fyziky II

k, 2/0, 2 kr., jaro

prof. RNDr. Jan Novotný, CSc.

Doporučení: Předpokládá se znalost základních pojmu, symboliky a nejjednodušších technik matematické analýzy (diferenciální a integrální počet funkcí jedné i více proměnných).

Šípka času. Rozdíl mezi minulostí a budoucností. Různé šípky času a jejich souvislost. ♦ Experimentální základy kvantové mechaniky. Planckův zákon. Fotoefekt. Bohrův model atomu. Relace neurčitosti v kvantové mechanice. ♦ Stavba atomu. Schrödingerova rovnice. Vysvětlení tabulky prvků. Spin částice, bozony a fermiony. ♦ Stavba látek z hlediska kvantové mechaniky. Fyzika pevných látek. Supratekutost, supravodivost. ♦ Kvanta a relativita. Problém spojení kvantové mechaniky a teorie relativity. Kvantová elektrodynamika. ♦ Atomové jádro a elementární částice. Jaderná fyzika, její praktické využití. Klasifikace elementárních částic. Snahy o vytvoření teorie všeho. ♦ Spor o povahu reality. Problém měření v kvantové mechanice. Debata Bohra s Einsteinem. Bellovy nerovnosti. ♦ Obecná teorie relativity. Zakřivený prostoročas. Einsteinovy gravitační rovnice. Schwarzschildovo

12.6 Sylaby doplňkových předmětů

sféricky symetrické řešení. ♦ Astrofyzika. Stavba a vývoj hvězd. Herzsprungův-Russellův diagram. Galaxie. ♦ Kosmologie. Historie kosmologie, Fridmanovy modely, rané fáze vývoje vesmíru. ♦ Filosofické problémy fyziky. Vztah: hmota – vědomí. Člověk a počítač. Antropické principy.

Doporučená literatura:

- Macháček, Martin. *Encyklopédie fyziky*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1995. 408 s.: i.
- Feynman, Richard P. – Leighton, Robert B. – Sands, Matthew. *Feynmanove prednášky z fyziky 1*. 2. vyd. Bratislava: Alfa, 1986. 451 s.
- Feynman, Richard P. – Leighton, Robert B. – Sands, Matthew. *Feynmanove prednášky z fyziky 2*. 2. vyd. Bratislava: Alfa, 1985. 488 s.
- Feynman, Richard P. – Leighton, Robert B. – Sands, Matthew. *Feynmanove prednášky z fyziky 3*. 1. vyd. Bratislava: Alfa, 1988. 572 s.
- Feynman, Richard P. – Leighton, Robert B. – Sands, Matthew. *Feynmanove prednášky z fyziky 4*. 1. vyd. Bratislava: Alfa, 1989. 452 s.

V007 – Filosofie vědy I

z, 2/0, 2 kr., podzim

prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc.

Doporučení: Doporučuje se navázat kursem V008 *Filosofie vědy II*.

Zrod novověké vědy, její problémy, metody, kritéria. ♦ Skepsis a Descartův démon. Co je a jaká je realita? ♦ Humeova skepsis nad kauzalitou. Zákony a pravděpodobnost. ♦ Fyziokratismus – uplatnění modelu v ekonomii. ♦ Pozitivismus I, II. Výchozí varianty fyzikalismu. ♦ Problém duchověd koncem 19. století. (Lze uplatnit přírodnědenná kritéria v humanitních disciplínách?) ♦ Pozitivismus III. Začátky moderní logiky jazyka. ♦ Exkurs: Některé strategie vyvracející skepsi. ♦ Náměty ke skepsi nad konceptem pravděpodobnosti. ♦ Začátky filosofie vědy. ♦ Kognitivní instrumentalismus.

V008 – Filosofie vědy II

k, 2/0, 2 kr., jaro

prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc.

Doporučení: Pro účely kolokvia není nutné absolvovat kurs V007 *Filosofie vědy I*, pro zkoušku je to žádoucí.

Evoluční teorie v dějinách lidského myšlení. Darwin. ♦ Cesta k deduktivně-nomologickému a induktivně-statistickému modelu. ♦ Individualismus, holismus a problémy objektivity v sociálních vědách. ♦ Problém induktivismu. Konvencionalismus. ♦ Nová paradigmata na obzoru? (Od Einsteina ke Kuhnovi?) ♦ Otázka typu Proč? K logice otázek. Deskripce proti explanaci. Pragmatika explanace. ♦ Některé obecné otázky teorie věd z počátku let osmdesátých. Také několik pohledů na redukcionismus. ♦ Probabilistická kauzalita. Explanace pomocí zákonů? ♦ Exkurs: Umělá inteligence. ♦ Exkurs: Sociobiologie. ♦ Teorie versus zákony? Význam dedukce. Není struktura světa přece jen kauzální? „Teorie všeho“?

V010 – Kapitoly k filosofii jazyka I

z, 2/0, 2 kr., podzim

prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc.

Je jazyk jen ošidný nástroj? Je nám jeho postmoderní interpretace adresná? ♦ Předběžně k teorii světa a jazyka, a také myslí. ♦ Co je jazyk. ♦ Předběžně o filosofii jazyka. ♦ O implikacích, jež filosofie jazyka v některých oblastech má. ♦ Historický exkurs. ♦ Věta, výrok a struktura skeptického problému. ♦ Smysl a reference. ♦ Deskripce a logická forma. ♦ Věci a vlastnosti, aneb pravda a realita. ♦ A priori a a posteriori. ♦ Výlet do oblasti řečových aktů. ♦ Má jazyk vliv na to, jak člověk myslí? ♦ Problém vztahu myslí k tělověmu substrátu.

V011 – Kapitoly k filosofii jazyka II

k, 2/0, 2 kr., jaro

prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc.

Blíže o tzv. „umělé inteligenci“. ♦ Další úvahy o reduktionismu. ♦ „Reprezentovat“, aneb o znacích. ♦ „Mluvit“, aneb k teorii slovesa. ♦ „Třídit“, aneb o systému a metodě. ♦ „Vyměňovat“, aneb o rozmanité komunikaci. ♦ „Dekonstruovat“, aby došlo k „rekonstrukci“? ♦ Mezi antropomorfní interpretací přírody a fyziomorfní sebe-interpretací člověka. ♦ Extempore o některých paradigmatech „ve hře“. ♦ Místo metafory v teorii poznání, aneb problém informační hodnoty a mechanismu obrazné mluvy. ♦ Především o performativní teorii pravdy. ♦ Korespondenční teorie pravdy. ♦ Koherenční teorie pravdy.

V012 – Etika

k, 2/0, 2 kr., podzim

prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc.

Výklad různých etických systémů, a to v kombinaci přístupu historického i systematického. ♦ Otázka možnosti výběru systému etiky jako bezkonkurenčně nejadekvátnějšího, nejfunkčnějšího, nejautoritativnějšího. ♦ Rozlišení etiky, morálky a mravnosti. ♦ Role povinnosti, svobody, příp. rovnosti v životě společnosti. ♦ Únosné modely mravního rozhodování. ♦ Integrování etického rozměru do podnikání a jeho strategie. ♦ Koncept typu „etický algoritmus“. ♦ Kurs bude zčásti zaměřen seminárním způsobem, s důrazem na promýšlení některých textů, modelů, příp. statistik.

V014 – Religionistika

k, 2/0, 2 kr., podzim

prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc.

Doporučení: Doporučuje se (ale není podmínkou) navázat kursem V018 *Výbrané kapitoly z religionistiky*.

Přehled o vybraných náboženských systémech, předpoklady k paradigmaticky pojímatelné orientaci o vzájemně odlišných strukturách. ♦ Konfrontace s některými kategoriemi etiky, filosofie běžného jazyka, politologie, ale i teorie znaku nebo logiky. ♦ Informace o historicky i aktuálně různých systémech, jako výrazu společenské potřeby interpretovat a prožívat ty role, jež jsou uplatňovány při pokusech o přesahy z immanentní do transcendentní. ♦ Inter subjektivní komunikace, intence a praxe v kontextu víry. ♦ Filosofické a literární průvodní ohlasy existenciálních úzkostí našich předků. (Ukázky z textů nebo informace o nich jsou součástí kurzu.) ♦ Zvláštní pozornost věnována křesťanství, a to jak jeho původnímu krédu,

12.6 Sylaby doplňkových předmětů

tak také předpokladům a podnětům protestantismu. ♦ Vznik sekt a jejich fenomén. Účelnost ekumenického hnutí. ♦ Inspirace k občanské toleranci. (Těžší je vždy něco pochopit než vyvracet.)

V015 – Politologie I k, 2/0, 2 kr., podzim

prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc.

Doporučení: Doporučuje se absolvovat (ale není to podmínkou) kurs **V019 Politologie II.**

Předmět a základní pojmy, funkce politologie. Jedineca společnost. ♦ Předpoklady vzniku antické řecké demokracie. Problém hegemonie a řecko-perské války. Velký „peloponéský“ střet. ♦ Politické ideály Platónovy. Aristotelés. ♦ Pax Romana. Sv. Augustin. ♦ Boj o investituru. Benátská ústava. ♦ Husitská revoluce. Humanismus a reformace jako programy sociální reformy. Machiavelli. Luther, Kalvín. Společenské utopie (Morus, Bacon, Campanella, Komenský). ♦ Počátky moderního právního myšlení (Bodin, Althusius, Grotius). Westfálský mír. ♦ Podhoubí velké „rebelse“ anglické v 17. stol. Anglický parlamentarismus. Hobbes, Milton, Harrington. ♦ Kontinentální Evropa druhé pol. 17. stol. Vyústění anglické „Slavné revoluce“. Locke. ♦ Účelem kurzu je jak objasnění klíčových pojmu politiky, tak také struktury a teleologie moci. Byl zvolen historický přístup, aby bylo možno optimálně sledovat ono dramatické napětí mezi vytýčenými cíli a hodnotami, jichž má být v každé době vždy jinak a v jiném preferenčním seřazení dosaženo.

V016 – Zimní výcvikový kurz z, 0/0, 2 kr., podzim

PaedDr. Zdeněk Janík

Praktický blokový kurz. Zaměření dle výběru z aktuální nabídky.

V017 – Letní výcvikový kurz z, 0/0, 2 kr., jaro

PaedDr. Zdeněk Janík

Praktický blokový kurz. Zaměření dle výběru z aktuální nabídky.

V018 – Vybrané kapitoly z religionistiky k, 2/0, 2 kr., jaro

prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc.

Na základě výchozího kursu religionistiky (ale i bez téhoto předpokladu) dojde – zčásti seminární formou – k dílčímu prohloubení poznatků v této oblasti, a to přímým seznámením s relevantními texty. ♦ Starozákonní tradice bude ilustrována výchozími kapitolami knihy Genesis a knihou Jób, křest'anství závěrečnými pasážemi evangelia Matoušova a Markova a Pavlovými listy k Římanům a Židům. ♦ Všimneme si kritického odkazu Humeova (a Millova) a Masarykova vztahu k náboženství (podle Čapkových Hovorů). ♦ Orientální oblast bude samostatně uvedena pasážemi z Upanišad a Bhagavad Gíty, pokusíme se přiblížit si neznámý ideový svět tao a zen. ♦ Výběrem textů z nám bližšího času (Kierkegaard, Russell, Moody aj.) najdeme podněty k úvahám o případném podílu racionality na věře.

V019 – Politologie II

k, 2/0, 2 kr., jaro

prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc.

Doporučení: Kurs navazuje na V015 *Politologie* (není nutné jeho absolvování!).

Počátky politického novověku. ♦ Americká zkušenost (Madison, Hamilton, Jay, Paine a americká Ústava). Její rezonance v díle Tocquevilleově. Problematika „práv většiny“. Statut „federace“ a „suverenita“ osad (republik). ♦ Osvícenství a francouzská revoluce. Anglie a Střední Evropa pod vlivem osvícenství a v konfrontaci s francouzskou revolucí. Montesquieu. Burke. Tocqueville. „Evropská mocenská rovnováha“. ♦ Vídeňský kongres a Střední Evropa. ♦ Od konzervatismu přes liberalismus k marxismu? J. St. Mill „O svobodě“. ♦ Přeskupování sil po roce 1848. Imperialismus? ♦ 1. svět. válka a poválečné uspořádání Evropy. Politické ideologie mezi dvěma světovými válkami. Toynbee, Spengler. Fašismus, nacismus, komunismus. ♦ 2. globální válečný konflikt 20. stol. a jeho politické a ideologické vyústění. Vznik „dvou táborů“. ♦ Cesta ke sjednocené Evropě? Nacionálismus. Problém tolerance. Rozpad tzv. Východního bloku. ♦ Závěr: Nová těžiště moci?

V020 – Němčina

zk, 0/2, 0 kr., podzim

Doporučení: Výuka navazuje na středoškolskou látku.

Práce s odborným textem. ♦ Gramatické struktury. ♦ Slovní zásoba. ♦ Překlad do češtiny. ♦ Rozvíjení obecně jazykových a akademických dovedností.

V021 – Francouzština

zk, 0/2, 0 kr., podzim

Předpoklady: V001

V022 – Ruština

zk, 0/2, 0 kr., podzim

PhDr. Květoslava Štěpánková

V023 – Folková hudba

z, 1/1, 2 kr., podzim

PhDr. Josef Prokeš

Vznik, vývoj a poetika žánru Contemporary Urban Adult Music, jeho současnost i budoucnost ve vztahu k ostatním hudebním žánrům. ♦ Zpívající básníci a zhudebněná poezie. Woody Guthrie, Pete Seeger, Bob Dylan, Paul Simon, Jacques Brel, Donovan, Joan Baez, Leonard Cohen, Joni Mitchell, Bulat Okudžava, Vladimír Vysoký, Karel Kryl, Vladimír Merta, Jaroslav Hutka, Vlastimil Třešňák, Jaromír Nohavica, Karel Plíhal, Slávek Janoušek, Jan Nedvěd. . . ♦ Vlastní písničkařská tvorba studentů, výstavba textu, harmonizace, kytara a další doprovodné nástroje, vedení dvojhalasu, zhudebnění básnických textů. ♦ Režie folkového koncertu. ♦ Psychologie posluchače. ♦ Počítacová hudba. ♦ Autorská práva. ♦ Znalost hry na nějaký hudební nástroj je vítána, avšak není nutná.

Doporučená literatura:

- Merta, Vladimír. *Zpíváná poezie: úvaha vzniklá z pochodu v letech 1982–84*. Praha: Panton, 1990.
- Nebýt stádem Hamletů: průhledy do českého folku. Vyd. 1. Brno: Masarykova universita, 1994. 259 s.: i.

V024 – Interpretace textů

k, 1/1, 2 kr., podzim

PhDr. Josef Prokeš

Kritické rozbory uznávaných i kontroverzních děl soudobé české a světové prózy, poezie i vědy. Jak číst text, jak jej vnímat a hodnotit. ♦ Klimakterium české poezie, antikvariát metafor. ♦ Průvodce světem i zásvětím české prózy. Polepšovna žánrů. Televize versus literatura. Zfilmované literární předlohy. ♦ Výběr interpretovaných textů je přizpůsoben zájmu účastníků, např. Jáchym Topol, Zdeněk Rotrek, Jan Skácel, Alexandra Berková, Jiří Kratochvíl, William Styron, John Irving... Jan Keller, Umberto Eco, Konrad Lorenz, Carl Gustav Jung... ♦ Forma eseje, fejetonu, kurzív, povídky, novely. Kompozice románu, výstavba dialogu. Polemika psaná i verbální. Referát. Resumé. Klíčová slova. Taktika úspěchu na vědeckých konferencích. Citát jako součást literárněvědné strategie. ♦ Jak psát odbornou práci. Získávání vědeckých grantů a jejich optimální využití.

Doporučená literatura:

- Kožmín, Zdeněk. *Smysl dekonstrukce: Derridovské průřezy*. Vyd. 1. V Brně: Masarykova universita, 1998. 119 s.
- Kožmín, Zdeněk. *Studie a kritiky*. Vyd. 1. Praha: Torst, 1995. 635 s.
- Eco, Umberto. *Jak napsat diplomovou práci: Come si fa una tesi di laurea (Orig.)*. Olomouc: Votobia, 1997. 271 s.

**V025 – Rehabilitační techniky a ergonometrie
kancelářské práce**

k, 0/2, 2 kr., každý semestr

PaedDr. Zdeněk Janík

Základy fyziologie a anatomie. ♦ Základy rehabilitační techniky. ♦ Kineziologie kancelářské práce. ♦ Ergonomické problémy a jejich řešení. ♦ Předmět bude věnován teorii i praxi (cvičení). ♦ *Tento předmět lze absolvovat místo jednoho semestru povinného předmětu VOO2 Tělesná výchova*.

V026 – Laboratoř slovesné tvorby

k, 1/1, 2 kr., jaro

PhDr. Josef Prokeš

Smysl psaní, katarze, grafomanie. O čem psát? Brainstorming. Přístup kreativní, eklektický, kompilační. Odstraňování blokád. Výběr tématu, sběr informací, studium a empatie, stimulace k psaní, sběr a třídění materiálu. Odstup od textu. Tvorba plánu, osnovy, koncepce. Neliterární texty. Automatické psaní. Nácvik tvorby metafor. Inspirace vědou, literaturou, obrazem, hudbou, architekturou. Deník a jeho variace. Koláž z vlastních i cizích textů. Kolektivní psaní. Změna perspektivy, změna slovesného času. Volba a změny žánru. Variace, imitace, parodie. Krádeže textu. Prvopis a pravopis. Jazykové hry a reprodukční cvičení. Výtvarná a scénická prezentace. Redigování textu, kompoziční a stylistické úpravy, korektura, anotace, informace o autorovi. Autorské čtení. Kritické zhodnocení, recenze, polemika, etika kritiky. Copyright. Vernisáž a křest knihy. ♦ Prezentace textu v Internetu. ♦ Při kolokviu účastníci odevzdají soubor textů vytvořených během semestru.

V027 – Kultura postmoderny

z, 1/1, 2 kr., jaro

PhDr. Josef Prokeš

Zákonitosti vývoje slohů v kulturní společenské epoše. Moderna a modernizace. Kulturní outsideři versus oficiální produkce. ♦ O povaze naší kultury. Psychologické základy kultury. Postmoderna jako sebekritika moderny. Filozofická východiska postmoderní kultury. Kýč a konzumní kultura. Postmoderna v literatuře, hudbě, výtvarném umění, architektuře a pop kultuře. ♦ Vidění jako zmocňování se světa – ztráta gnoseologického konceptu, interakční chápání našeho postavení ve světě, ofenzivní podstata vizuálního vnímání, funkcionalita znaku, funkcionalita jazyka, jazyk médií, sociální hodnota v virtuální reality, svět vizuálních znaků, nový koncept reality. Stachanovci konzumu aneb sociologie postmoderney. ♦ Alternativní a nová kultura. Underground, videoklipy, reklama zjevná i skrytá, interdisciplinární tvorba, splývání uměleckých druhů. Nová umění a multimediální výrazové prostředky. Osobnost člověka v době postmoderní. Feminismus a sexual harassment. Patologie životní zdatnosti, rasismus a xenofobie, myšlenský superman a androgyn. Imagologie kultury aneb nutné minimum pro High Society. Breví kulturního kutila. ♦ Součástí semináře bude sledování aktuálního kulturního dění.

Doporučená literatura:

- Černý, Václav. *O povaze naší kultury*. V Brně: Atlantis, 1991.
- Lyotard, Jean Francois. *O postmodernismu: postmoderno vysvětlované dětem: postmoderní situace*. Vyd. 1. Praha: Filosofia, 1993. 206 s.
- Eco, Umberto. *Skeptikové a těšitelé: Apocalittici e integrati (Orig.)*. Vyd. 1. Praha: Svoboda, 1995. 417 s.
- Prokeš, Josef – Nedoma, Petr. *Pod jednou střechou – fenomén postmoderney v českém výtvarném umění*. Brno: Masarykova universita, 1994. 197.

V028 – Psychologie v informatice

z, 1/1, 2 kr., podzim

PhDr. Josef Prokeš

Psychologie mezilidské komunikace. Fenomén elektronické komunikace a její vliv na psychologii komunikace. Počítačové hry z hlediska psychologie. ♦ Transakční analýza. Teorie rolí. Vědomí a stavы změněného vědomí. Imaginativní myšlení, myšlení v činnosti – řešení problému. ♦ Agrese jako emoceň reakce. Osobnost a individualita, měření duševních schopností. Stres a jeho zvládání. Psychopatologie a metody terapie. Možnosti využití počítačových her k rehabilitaci. Zkušenosti s počítačovými programy podporujícími sebekontrolu léčených alkoholiků. Péče o duševní zdraví. ♦ Sociální přesvědčení a postoje, interpersonální přitažlivost. Sociální interakce a vliv – přítomnost druhých, interpersonální vliv, skupinové rozhodování. ♦ Vztah mezi lidmi a stroji. Sociální vztrahy v pracovním týmu, komunikační dovednosti. Verbální a nonverbální komunikace na pracovišti. Asertivita, třídění informací, obrana proti manipulaci, asertivní kritika, podvody a komunikace. Řešení konfliktů a problemových situací. Taktika vedení konkursů na vedoucí místa. Aktivní sociální učení.

12.6 Sylaby doplňkových předmětů

Doporučená literatura:

- Atkinsonová, Rita L. *Psychologie [Atkinsonová]*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1995. 862 s.: o.
- Jung, Carl Gustav. *Duše moderního člověka*. 1. vyd. Brno: Atlantis, 1994. 378 s.

V029 – Sociální zájmy a morální kódy v antickém Řecku k, 2/0, 2 kr., podzim

prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc.

Předběžně o „odkazu“ antického Řecka. ♦ Akt usazení (dědictví bronzové éry). Bájná („temná“) doba a její aristokratický étos. Archaické kořeny pro vznik „polis“ Spartske a athénské řešení (co je „čest“, „ctnost“, „sebeuplatnění“ ve společnosti). ♦ Klasická doba, aneb též o „hegemonii“, ale i o zvláštnostech „demokracie“ a její kritice. (Hérodotos, Thúkydídes. Perikleovy Athény, peloponéské války. Xenofón. Platónův dvojí model společnosti.) ♦ Konec řecké samostatnosti a úpadek polis, aneb útěk do individualismu. Etika jako politika? (Aristotelés.) Sókratovské školy. ♦ Helénismus. (V imperiálních hranicích „epikurejská zahrada“ a „stoický klid“.) ♦ Není „sociologie morálky“ redukcionalismem a relativismem? ♦ Pozn.: Připravuje se obdobně pojatý cyklus: Sociální zájmy a morální kódy angloamerické společnosti (1600–2000).

V030 – Filosofie a teorie myсли k, 2/0, 2 kr., jaro

prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc.

Předehra problému: metafyzický dualismus (Descartes). Je člověk bez „duše“ pouhý stroj? (La Mettrie.) Reakce na pozitivistickou skepsi vůči ozvlaštění lidského života mezi jinými živými organismy (vitalismus, teleologie). Funkcionalismus jako „moderní“ řešení statutu myсли jako média zpracovávajícího informace. (Fodor aj.) ♦ Jak komunikují neurony. Také o tom, že člověk je možná jenom pouhým „vehiklem“ pro přenos genové informace (Dawkins). ♦ Máme nárok překonat solipsismus? (Berkeley.) Není veškeré myšlení jen poněkud „komplikovanější“ reakce na vnější stimuly? (Od Pavlova ke Skinnnerovi.) ♦ Intencionalita (její Dennettova varianta). Můžeme mluvit o „specifice“ lidské myсли? (Je dána „vědomím“? Searlovo řešení problému. Chalmersův pokus o „fundamentální teorii“. Calvinova „cerebrální symfonie“ a jeho „mozkový kód“.) Je vůbec něco na člověku výjimečného? (Popperův „svět 3“. Crickova zpráva o hledání duše. Churchlandova neuronová komputerizace jako reprezentace sociálního světa. Penroseova metafora o „císařových nových šatech“.)

V031 – Základy výtvarné kultury I z, 2/0, 2 kr., podzim

doc. PaedDr. Radek Horáček, Dr.

Úvod do dějin výtvarného umění, jeho společenského působení, provozu a zprostředkování. Estetika a teorie umění. ♦ Co je a co není umění dnes. Interpretace výtvarného díla, zprostředkování umění a výtvarná publicistika. Společenská úloha umění v minulosti a současnosti. ♦ Statut umělce ve společnosti. ♦ Provoz umění a umělecký trh. ♦ Vývoj galerií a muzeí výtvarného umění a vývoj jejich veřejného působení. Poslání státních a soukromých galerií. Světové přehlídky současného umění – Bienále Benátky, Documenta Kassel. ♦ Vztah

center a regionů v uměleckém dění. ♦ Současný brněnští umělci v kontextu českého a světového umění.

V032 – Základy výtvarné kultury II

k, 2/0, 2 kr., jaro

doc. PaedDr. Radek Horáček, Dr.

Kapitoly z dějin výtvarného umění. ♦ Pohled současné uměnovědy na dějiny umění. ♦ Pravěk – mýtus, rituál, ozdoba, úkryt, symbolické a operativní myšlení. ♦ Starověk – stát a umělecká produkce, počátky architektury, zobrazení figury. ♦ Středověk – víra, schématismus, figura a ornament, stylizace, duchovní poselství katedrál. ♦ Renesance – figurální tvorba, architektura s lidskou proporcí. ♦ Baroko – patos, svár racionality a emocionality, osvícenské bádání. ♦ Zrození moderního umění a proměny slohů v 19. století. ♦ Dynamika mezinárodních avantgard. ♦ Svár figurativních a nefigurativních tendencí v poválečném umění. ♦ Akční umění a performance. ♦ Elektronika ve výtvarném umění.

V033 – Biokybernetika

z, 1/0, 1 kr., jaro

PhDr. Miroslava Paulicková

Biokybernetika. Vliv počítače na lidský organismus ♦ Na základě výsledků témař pětiletého výzkumu vlivu počítače na lidský organismus jsou informace zaměřeny na rozbor tohoto vlivu. ♦ Vliv může být pozitivní, protože práce u počítače vytváří podmínky pro zvyšování IQ, ale může být i negativní, pokud člověk, jehož celoživotním úkolem je práce u počítače, nerozumí základním zákonitostem udržování dynamické stability svého organismu. ♦ K témuž zákonitostem patří vyrovnaná činnost mozkových hemisfér a s tím spojená schopnost tvůrčího myšlení. Z toho vyplývá porozumění činnosti algoritmů svého motivačního programu a s tím související i pochopení principu chemoenergetického metabolismu. ♦ Jednotlivé části výkladu jsou doplnovány speciálními autoregulačními technikami, které jsou zaměřeny na možnosti udržovat si – při své celoživotní práci u počítače – dynamickou stabilitu organismu a tím předcházet jeho zbytečnému slabení. Jde o praktická cvičení. ♦ Informace jsou podloženy kybernetickými modely, ze kterých se při výkladu vychází. ♦ Podle zájmů posluchačů je možno se zmínit i o počítačových hrách ve vztahu k logice myšlení.

V034 – Vstup absolventa VŠ do praxe

z, 1/1, 2 kr., jaro

PhDr. Josef Prokeš

Doporučení: Předmět je určen výhradně pro studenty, kteří si již zapsali DP.

Psychologicko-sociologické specifikum vysokoškolského studia. ♦ Flexibilní strategie a modifikace původních očekávání. Komunikační trénink. Efektivní taktiky přizpůsobování měničím se podmínkám a pracovnímu klimatu. Spolupráce, participace, umění naslouchat, preference hodnot, motivy a motivace, přijetí a pojetí role. ♦ Sociálně psychologický výcvik v prohloubení sebepoznání, v prohloubení sociálního vnímání, ve zkvalitnění celkového stylu sociálního chování, v osvojení si potřebných sociálně psychologických dovedností. ♦ Taktika při přípravě na konkursy. ♦ Týmová spolupráce, předcházení konfliktním situacím, budování dobré pracovní atmosféry. ♦ Modelové situace a následná cvičení v reakcích na stresové

12.6 Sylaby doplňkových předmětů

faktory. ♦ Manažerské dovednosti: vedení pracovního kolektivu, využití motivačních faktorů, uplatňování rozhodovacích procesů a postupů, organizace práce a efektivní využití času, delegování pracovních povinností a budování výkonných týmů. Ženský a mužský styl vedení. Sebeřízení, osobní efektivita. ♦ Stimulace rozvoje osobnosti, sebereflexe, odpočinek. ♦ Pracovně právní minimum: zákon o zaměstnanosti, zákon o sociálním zabezpečení, živnostenský zákon a trestní zákon. ♦ Fenomén nezaměstnanosti a způsoby i perspektivy jeho řešení. ♦ Kvalita soukromého života a pocit osobní spokojenosti ♦ Čtyřdenní závěrečné soustředění s intenzivním kursem asertivity. ♦ (Spolupráce s praktickými odborníky z řad psychologů, sociologů, pedagogů, právníků, terapeutů a manažerů.)

V035 – Angličtina I

z, 0/2, 0 kr., každý semestr

PhDr. Sylvie Šimíčková

Doporučení: Výuka navazuje na středoškolskou látku. Předpokladem pro návštěvu seminářů je úspěšné zvládnutí vstupního písemného testu.

Práce s odborným textem. ♦ Gramatické struktury. ♦ Slovní zásoba. ♦ Překlad do češtiny. ♦ Rozvíjení obecně jazykových a akademických dovedností.

Doporučená literatura:

- Peprník, Jaroslav – Nangonová, Stella – Sparling, Don. *Angličtina pro jazykové školy. 3* [Peprník, 1995, Fortuna]. Vyd. 5., ve Fortuně 1. Praha: Fortuna, 1995. 367 s.

V036 – Angličtina II

z, 0/2, 0 kr., každý semestr

PhDr. Sylvie Šimíčková

Předpoklady: V035 V souhlas

Doporučení: Výuka volně navazuje na seminář V035 *Angličtina I*. Předpokladem pro návštěvu seminářů je absolvování tohoto semináře nebo úspěšné zvládnutí vstupního písemného testu.

Práce s odborným textem. ♦ Gramatické struktury. ♦ Slovní zásoba. ♦ Překlad do češtiny. ♦ Rozvíjení obecně jazykových a akademických dovedností.

Doporučená literatura:

- Peprník, Jaroslav – Nangonová, Stella – Sparling, Don. *Angličtina pro jazykové školy. 3* [Peprník, 1995, Fortuna]. Vyd. 5., ve Fortuně 1. Praha: Fortuna, 1995. 367 s.

V037 – Angličtina III

zk, 0/2, 0 kr., každý semestr

PhDr. Sylvie Šimíčková

Předpoklady: V001

Předmět výrazně prohlubuje znalosti a dovednosti požadované při absolvování V001 *Odborná angličtina*. Důraz je kláden aktivní zvládnutí jazykových a akademických dovedností v písemné i ústní formě. ♦ Výuka bude založena na rozsáhlé samostatné přípravě studentů a zakončena náročnou písemnou zkouškou.

Doporučená literatura:

- Peprník, Jaroslav – Nangonová, Stella – Sparling, Don. *Angličtina pro jazykové školy. 4* [Peprník, 1995, Fortuna]. 3 vyd., Ve Fortuně 1. Praha: Fortuna, 1995. 357 s.

V038 – Anglická konverzace

zk, 0/2, 0 kr., každý semestr

PhDr. Sylvie Šimíčková

Předpoklady: V037

Předmět dále prohlubuje znalosti a dovednosti potřebné k absolvování V001 *Odborná angličtina* a V037 *Angličtina III*. Cílem je schopnost aktivní komunikace, odborná i všeobecná, v písemné i ústní formě. ♦ Výuka bude založena na rozsáhlé samostatné přípravě studentů a zakončena náročnou zkouškou.

Doporučená literatura:

- Peprník, Jaroslav – Nangonová, Stella – Sparling, Don. *Angličtina pro jazykové školy. 4 [Peprník, 1995, Fortuna]*. 3 vyd. Ve Fortuně 1. Praha: Fortuna, 1995. 357 s.

12.7 Sylaby společného základu učit. studia

Z090 – Speciální pedagogika

k, 1/2, 3 kr., jaro

doc. PhDr. Marie Vítková, CSc.

Doporučení: Předmět není možno zapsat po úspěšném absolvování U090 *Speciální pedagogika*.

Pojetí speciální pedagogiky a její postavení v současném školství. ♦ Historie péče o postižené. ♦ Socializační trendy a systém péče o postižené. ♦ Chronická onemocnění a poruchy hybnosti. ♦ Dětská mozková obrna. ♦ Rozumové nedostatky. ♦ Poruchy chování. ♦ Poruchy chování na neurotickém základě. ♦ Specifické vývojové poruchy chování. ♦ Specifické vývojové poruchy učení. ♦ Poruchy komunikace. ♦ Vady sluchu. ♦ Vady zrakové. ♦ Komбинované vady. ♦ Škola pro všechny.

Z290 – Vývojová a sociální psychologie pro učitele

zk, 2/1, 3 kr., jaro

PhDr. Josef Prokeš

Doporučení: Předmět není možno zapsat po úspěšném absolvování U290 *Psychologie*.

Činitelé vývoje a zákony vývojových změn. ♦ Charakteristika a srovnání vývojových změn v pubertě a adolescenci. ♦ Úroveň poznávacích procesů dospívajících. ♦ Sebepoznání, sebepojetí a seberealizace v průběhu dospívání. ♦ Dynamika přizpůsobování dospívajících vnějším podmínkám. ♦ Některé specifické výchovné problémy v dospívání. ♦ Psychologické aspekty obvyklých výchovných přístupů k dětem a dospívajícím. ♦ Vývoj a funkční dynamika systému autoregulačních mechanismů osobnosti jako celku. ♦ Charakteristika zralé a kultivované osobnosti. ♦ Školní třída jako sociální skupina, postavení jedince v této skupině. ♦ Psychologická analýza vyučovacího procesu, psychologické základy didaktických zásad. ♦ Psychologie učení. ♦ Hodnocení učebních výsledků, školní úspěšnost a neúspěšnost a její intelektové a mimointelektové příčiny. ♦ Psychologická analýza výchovného působení. ♦ Duševní hygiena ve výuce a výchově dospívajících. ♦ Modely některých školských situací v práci s dospívajícími a možnosti jejich řešení. ♦ Náročné životní situace a typy obranných mechanismů. ♦ Psychologické aspekty médií, psychologické problémy drogových závislostí.

Doporučená literatura:

- Prokeš, Josef. *Aktuální otázky psychologie pro pedagogy*. Brno: Masarykova universita, 1994.
- Prokeš, Josef. *Nečítankové dětství*. Brno: Masarykova universita, 1995.
- Čáp, Jan. *Psychologie výchovy a vyučování*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1993. 415 s.
- Prokeš, Josef. *Nečítankové dospívání: průhledy do adolescence perspektivou krásné literatury a psychologie (čtení pro učitele, vychovatele i rodiče)*. Vyd. 1. Brno: Masarykova universita, 1994. 206 s.
- Čačka, Otto. *Psychologie vrstev duševního dění osobnosti a jejich autodiagnostika*. Vyd. 2., opr. a dopl. Brno: Doplněk, 1998. 382 s.

Z291 – Filosofie

zk, 2/0, 2 kr., podzim

PhDr. Jiří Kučera

Doporučení: Předmět není možno zapsat po úspěšném absolvování U291 *Filosofie*.

Filosofie jako specifická forma přístupu ke skutečnosti. ♦ Základní pojmy a problematika teorie poznání, ontologie, etiky. ♦ Redukcionismus, fyzikalismus. Argument inverzního spektra. ♦ Funkcionalismus, fyzikalismus, Turingův test. ♦ Solipsismus. „Brain in Vat“ argument. Védanta, Kúmárlíla. Berkeley. Wittgenstein. Putnam. ♦ Filosofická problematika pojmu a čas, pohyb, změna. Hérakleitos, Parmenides, Zénón, Kant, McTaggart. ♦ Problémy determinismu, indeterminismu; fatalismus – svobodná vůle. Demokritos, Aristoteles, stoicismus, Epikuros, Newcomb. ♦ Zlaté pravidlo morálky, kategorický imperativ, „volba za závojem nevědomosti“. Konfucius, Kant, Rawls. ♦ Filosofická problematika pojmu pravda. Korespondenční, pragmatické, konvencionální a koherenční koncepce. Muo Ti, Protagoras, Aristoteles, Dewey, Tarski, Popper. ♦ Indukce, hypoteticko-deduktivní metoda, verifikacionismus, falzifikacionismus. ♦ Sofisma, paralogismus, logický klam, paradox, antinomie, Epimenides, jazyk a metajazyk, teorie logických typů. Sofisté, Aristoteles, Eubulides, Russell. ♦ Vznik logiky. Aristotelovská subjekt-predikátová logika, stoická výroková logika.

Z390 – Školní pedagogika

zk, 1/1, 2 kr., podzim

PhDr. Josef Prokeš

Doporučení: Předmět není možno zapsat po úspěšném absolvování U390 *Školní pedagogika*.

Pedagogika jako vědní disciplína, filosofie výchovy. ♦ Výchova, její funkce, činitelé a formy. ♦ Pedagogické principy a jejich aplikace. ♦ Kapitoly z dějin pedagogiky, odkaz J.A.Komenského. ♦ Profese učitele. Sociální prostředí školy. ♦ Dovednosti učitele pro přípravu a realizaci partnersko-kooperativní komunikace. ♦ Kooperativní formy vyučování a učení jako prostředek socializace žáka. ♦ Ústalí v práci začínajícího učitele. ♦ Otevřené učení, projektové učení, týmové učení, plánování výuky. ♦ Pedagogika volného času a počítačové hry. ♦ Pedagogické aspekty koncepce trvale udržitelného rozvoje. ♦ Škola pro 21. století.

Doporučená literatura:

- Jůva, Vladimír – Jůva, Vladimír. *Úvod do pedagogiky*. 3. dopl. vyd. Brno: Paido – edice pedagogické literatury, 1997. 108 s.

- Průcha, Jan. *Moderní pedagogika*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1997. 495 s.
- Komenský, Jan Amos. *Jana Amosa Komenského Didaktika velká: Didaktika velká (Variant.)*. 3 vyd. Brno: Komenium, 1948. 252 s.
- Prokeš, Josef. *Škola pro 21. století*. Brno: Masarykova universita, 1993. 110.
- Seebauer, Renate. *Vybraná hesla ke školní pedagogice: Ausgewählte Stichwörter zur Schulpädagogik (Souběž.)*: *School pedagogy: key issues (Souběž.)*. Brno: Paido – edice pedagogické literatury, 1998. 78 s.

Z391 – Obecná a alternativní didaktika

zk, 1/1, 2 kr., jaro

PhDr. Josef Prokeš

Doporučení: Předmět není možno zapsat po úspěšném absolvování U391 *Obecná a alternativní didaktika*.

Didaktika jako vědní a studijní disciplina ve studiu učitelství. ♦ Teoretické otázky obsahu a struktury vzdělávání. ♦ Didaktická analýza obsahu učiva. ♦ Mezičlánkové vztahy a souvislosti výuky. ♦ Didaktické zásady a vyučovací metody. ♦ Organizační formy výuky. ♦ Příprava učitele na výuku. ♦ Bezpečnostní a hygienická hlediska ve výuce. ♦ Odborné učebny a laboratoře, školní knihovny a informační střediska. ♦ Tvořivost a výchova k tvůrčí činnosti. ♦ Vytváření didaktických dovedností. ♦ Pedagogická diagnóza jako základ analýzy výsledků výchovně-vzdělávací práce učitele. ♦ Hospitace ve výuce. ♦ Další zvyšování kvalifikace učitelů. ♦ Žák ve výchovné situaci. ♦ Aktivita žáků ve vyučování, jejich sebevýchova a sebevzdělání.

Doporučená literatura:

- Drahovzal, Jan – Kilián, Oldřich – Kohoutek, Rudolf. *Didaktika odborných předmětů*. Brno: Paido – edice pedagogické literatury, 1997. 156 s.
- Střelec, Stanislav. *Kapitoly z teorie a metodiky výchovy. 1.* Brno: Paido – edice pedagogické literatury, 1998. 189 s.
- Maňák, J. *Nárys didaktiky*. Brno: MU, 1993.
- Prokeš, Josef. *Ředitel školy a začínající učitelé, sociální vztahy v pedagogickém týmu*. Brno: [REDAKCE] MU, 1993.

13 Studijní a zkušební řád bakalářského a magisterského studia

Část první

Obsah a formy bakalářského a magisterského studia

Čl. 1

Obecná ustanovení

1. Tento studijní a zkušební řád se vztahuje na studenty všech bakalářských a magisterských studijních programů a forem studia na Fakultě informatiky Masarykovy university (dále jen fakultě). Je závazný rovněž pro všechny pracovníky pověřené konáním výuky a její organizací na fakultě.
2. Studijní a zkušební řád je přílohou Statutu fakulty.

Čl. 2

Bakalářské a magisterské studium

1. Student studuje v rámci studijního programu s možností plynulého přechodu mezi bakalářským a magisterským programem nebo i prolínání v plnění jejich požadavků.
2. Bakalářské a magisterské studium (dále jen studium) podle bakalářských a magisterských studijních programů, které vymezují základní rámec studia směřujícího k získání vysokoškolského vzdělání bakalářského a magisterského stupně, na fakultě probíhá podle *studijních plánů*.
3. Základní časovou jednotkou studia je semestr.
4. Studijní plán si student stanovuje samostatně podle požadavků zvolených studijních programů a svých individuálních zájmů. Studijní plán si student konkretizuje *zápisem* předmětu se zvolenou formou ukončení pro každý semestr studia. Děkan může studenta požádat v odůvodněných případech o předložení studijního plánu specifikujícího způsob splnění všech požadavků studijního programu.
5. Rozpis *doporučených studijních plánů* studijních programů realizovaných na fakultě je pro daný školní rok nebo semestr obsažen v *Seznamu přednášek*. Změny v tomto seznamu po jeho vydání lze provádět jen se souhlasem děkana. [REDACTED]
6. Student přijatý ke studiu zahajuje studium zápisem do prvního semestru studia podle *doporučeného studijního plánu* příslušného studijního programu.
7. Student přechází ve studiu do dalšího semestru splněním podmínek zápisu daných studijním programem, podpisem semestrálního vysvědčení za předchozí semestr a provedením řádného zápisu.
8. Studium se řádně ukončuje splněním všech průběžných požadavků studijního programu a splněním všech podmínek jeho absolvování.
Dnem ukončení studia je den, ve kterém byla vykonána *státní zkouška* předepsaná na závěr studia nebo její poslední část.

Čl. 3
Formy studia

1. Studium je organizováno prezenční formou.
2. Studium je určeno pro absolventy středních škol.
3. Mezifakultní studium se realizuje podle samostatných studijních programů a jejich ucelených částí. Studijní programy mezifakultního studia sestavuje fakulta, na které je studijní program akreditován. Studijní a zkušební řád mezifakultního studia je určen smlouvou mezi zúčastněnými fakultami.
4. Mimořádné formy studia povoluje děkan a jsou dostupné studentům jiných fakult MU a jiných vysokých škol, případně i studentům středních škol.

Čl. 4
Výuka

1. Požadavky pro úspěšné ukončení předmětu oznamuje učitel vždy v prvních dvou týdnech semestru. Mohou obsahovat požadavky průběžného plnění zadaných úkolů, započítání průběžného hodnocení do výsledného hodnocení, jakož i požadavky povinné účasti na výuce v případě kursů zapsaných s ukončením zápočtem.
2. Nepovinná účast na přednáškách nebo jiných formách výuky nezakládá omluvu z plnění průběžných úkolů zadávaných (požadovaných) v průběhu semestru.
3. Za kontrolu a hodnocení výuky odpovídají katedry, jimž přísluší jednotlivé studijní předměty, programy nebo specializace.

Čl. 5
Studijní programy

1. Studijní program je ucelený projekt vymezující způsob získání vysokoškolského vzdělání v rámci disciplín studovaných na fakultě nebo v mezifakultním studiu.
2. Studijní program obsahuje zejména:
  - (a) název a typ studijního programu, formu a cíle studia;
  - (b) úplné informace o specializacích, na které se studijní program člení nebo které jsou v jeho rámci nabízeny;
  - (c) obsahovou složku, která zahrnuje typy předmětů a jejich rozsah a započtenou náročnost;
  - (d) standardní dobu studia;
  - (e) pravidla a podmínky pro vytváření studijních plánů;
  - (f) doporučené studijní plány pro typické specializace;
  - (g) podmínky, které musí student splnit v průběhu studia a při jeho řádném zakončení – zejména to jsou podmínky souborných a státních zkoušek, obhajoby bakalářské a diplomové práce a podmínky pro podání přihlášky k témtoto zkouškám a obhajobám;

- (h) případnou návaznost na praxi a vazbu na tvůrčí práci ve vědní a technologické oblasti, do níž studijní program spadá.
3. Studijní program se uskutečňuje jako:
    - (a) bakalářský,
    - (b) magisterský.
  4. Započítaná náročnost předmětů studijních programů se vyjadřuje v počtech *kreditů*, odpovídajících orientačně typické týdenní hodinové zátěži potřebné pro absolvování předmětu v semestru a způsobu jeho zakončení.
  5. Skladbu předmětů zařazovaných do studijních programů, zejména pak předměty pro absolvování tétoho programu povinných, navrhuje odborné grémium skládající se z vedoucích kateder, dalších pověřených pracovníků a odborných garantů programu.
  6. Skladbu předmětů vytvářejících nabídku specializací určují odborní garantii specializací ve spolupráci s vedoucími katederami.
  7. Označení předmětu do studijního programu rozhoduje děkan v součinnosti s garantem programu a jeho vedoucím katedry a s přihlédnutím ke stanovisku vědecké rady.
  8. Studijní programy podléhají akreditaci Akreditační komisi, které je předkládá děkan.
  9. V rámci studia na fakultě je možné studovat i předměty nezařazené do studijního programu.

Čl. 6
Specializace

1. Specializace je dána vymezením studijních požadavků zaměřených na hlubší zvládnutí vybrané, tematicky zaměřené části studia.
2. Vymezení specializace je dáno stanovením předmětů, které reprezentují nabídku určenou pro prohloubení studia v dané oblasti. Tyto nabídky se pro jednotlivé specializace mohou částečně překrývat.
3. Absolvování specializace na bakalářské i magisterské úrovni předpokládá absolvování alespoň pěti předmětů z nabídky specializace za podmínek daných konkrétní specializací.
4. Studijní program může pro specializaci stanovit další podmínky podle její specifické povahy.
5. Při úspěšném absolvování studia se absolventovi vydává osvědčení o specializacích absolvovaných v rámci absolvovaných studijních programů.
6. Nutnou podmínkou absolvování studijního programu, který je členěn na specializace, je absolvování alespoň jedné v něm nabízené specializace.
7. Při absolvování více specializací magisterského studijního programu realizuje student diplomovou práci pouze v rámci jedné z nich. Z téžé specializace pak vykonává i státní závěrečnou zkoušku.

8. Při absolvování více specializací bakalářského studijního programu, který se člení na specializace, obhajuje student bakalářskou práci pouze v rámci jedné z nich. Z téže specializace pak vykonává i státní závěrečnou zkoušku.
9. Nabídku specializací, jejich rozvoj a zabezpečení ve výuce zajišťují katedry, kterým vypisované specializace přísluší.

Část druhá

Organizace studia

Čl. 7

Přijímání ke studiu

1. K řádnému studiu na fakultě mohou být přijati pouze uchazeči s ukončeným středoškolským vzděláním.
2. Podmínkou přijetí ke studiu je splnění výběrových požadavků včetně přijímací zkoušky, které se souhlasem senátu stanoví děkan.
3. Absolventy vysokoškolského studia může děkan přijmout bez přijímacích nebo vyrovnávacích zkoušek po předložení seznamu absolvovaných předmětů a jejich výsledného hodnocení za celé studium včetně závěrečných zkoušek. Kladné rozhodnutí je zpravidla zaručeno absolventům bakalářského studia na fakultě, ucházejí-li se o další studium během tří let po jeho absolvování.
4. Studenti jsou přijímáni ke studiu studijních programů uvedených v Příloze 1 statutu fakulty. Při studiu se řídí studijními plány určenými pro studijní program, do kterého byli přijati.
5. O způsobu přijímání a prováděcích pokynech rozhoduje děkan fakulty.

Čl. 8

Přijímací řízení

1. Za přípravu, organizaci a průběh přijímacího řízení odpovídá děkan.
2. Hodnocení přijímacích zkoušek provádějí přijímací komise, jejichž členy jmenuje děkan.
3. O výsledku přijímacího řízení rozhoduje děkan.
4. Uchazeč může podat žádost o přezkoumání rozhodnutí děkana o přijetí i nepřijetí ke studiu podle § 50 odst. 7 zákona o vysokých školách 111/98 Sb. (dále jen zákon).
5. Žádost o přezkoumání rozhodnutí děkana o nepřijetí ke studiu je možno podat do třiceti dnů od dne jeho doručení orgánu, který rozhodnutí vydal.
6. Přijímací řízení se zahajuje dnem podání přihlášky ke studiu na fakultě.
7. Rozhodnutí o výsledku přijímacího řízení se vydává písemně a musí obsahovat výrok o přijetí či nepřijetí, odůvodnění a poučení o možnosti podat žádost o přezkoumání rozhodnutí děkana.

Čl. 9

Registrace předmětů

1. Před zahájením každého semestru, zpravidla během posledního týdne předchozího semestru nebo jeho zkouškového období, si studenti registrují předměty, které hodlají zapsat v dalším semestru.
2. Výsledky registrace a pořadí registrace studentů v předmětech zakládá pořadí nároku na zápis studentů do předmětů s omezenou kapacitou. Toto pořadí může být dále modifikováno zapisovaným ukončením předmětu.
3. Předměty, v nichž se nezaregistrouje alespoň 15 studentů, může děkan fakulty v nabídce na daný semestr zrušit.
4. K výsledkům registrace se přihlází při sestavování rozvrhu vyučování na další semestr. Uvážení možných kolizí mezi zapisovanými předměty ve skladbě jiné, než odpovídá doporučeným studijním plánům, je odpovědností studenta.

Čl. 10

Zápis

1. Student zahajuje studium v semestru provedeným zápisem předmětů na daný semestr po splnění podmínek zápisu.
2. Termín zápisu stanoví na každý semestr děkan.
3. Student, který se k zápisu ve stanoveném termínu bez předchozí písemné omluvy nedostavil a do pěti dnů se z vážných důvodů neomluvil na studijním oddělení, nesplnil formální náležitosti studia a studium je mu ukončeno podle § 56 odst. 1b zákona.
4. Studenti předkládají ke kontrole před zápisem index (výkaz o studiu) na studijní oddělení podle pokynů studijního oddělení.
5. V prvním semestru všech studijních programů je skladba zapisovaných předmětů stanovena doporučenými studijními plány.
6. Student si zapisuje předměty studia vypisované na daný semestr podle požadavků studijního programu. Není-li v něm stanoveno jinak, je podmínkou zápis alespoň 23 kreditů, tří zkoušek nebo kolokvií, pokud jsou nejvyšším vypsaným způsobem ukončení, přičemž nejvýše 60 % zapisovaných předmětů mohou být opakovány předměty. V každém z prvních dvou semestrů studia je student povinen úspěšně absolvovat alespoň 50 % zapsaných předmětů.
7. Nemí-li studijním programem víceoborového studia stanoveno jinak, jsou uvedené limity pro zápis do dvouoborového (tríoborového) studia zápis alespoň 12 (8) kreditů, 2(1)zkoušek, přičemž nejvýše 60 % takto zapisovaných předmětů mohou být opakovány předměty. V každém z prvních dvou semestrů studia je student víceoborového studia povinen úspěšně absolvovat alespoň 50 % takto zapsaných předmětů.
8. Předměty se zapisují spolu s vyznačením způsobu ukončení. Způsoby ukončení přípustné pro daný kurs jsou určeny vymezením předmětů a požadavků pro ně v Seznamu přednášek nebo ve studijních programech. Není-li stanoveno jinak, je do předmětů [REDACTED]

ukončovaných zkouškou možné zapsat se i jen pro kolokvium nebo zápočet a obdobně do kursů ukončených kolokviem jen pro zápočet.

9. Při zápisu do předmětů s omezenou kapacitou rozhoduje o pořadí nároku studentů registrovaných v tomto kursu preference vyšší formy ukončení kursu (v sestupném pořadí: zkouška, kolokvium, zápočet) a až poté pořadí registrace.
10. Vyučující předmětu si může při vypsání předmětu k registraci vymínit, že zápis předmětu bez provedené registrace je vázán splněním podmínek stanovených vyučujícím.
11. Během prvních dvou výukových týdnů semestru je možné zrušit zápis předmětu. Z takového předmětu není student po zrušení zápisu oprávněn skládat zkoušku nebo kolokvium ani získat zápočet. Ve třetím výukovém týdnu je student, který provedl v zápisu předmětů do semestru nějaké změny, povinen na studijním oddělení podepsat zápisový arch. Nepodepisuje-li tento arch, nejsou provedené změny platné.
12. Během prvních dvou výukových týdnů je možné dodatečně zapsat předměty s volnou kapacitou. Vyučující má možnost ze závažných důvodů takový dodatečný zápis podmínit požadavkem svého souhlasu. Dodatečný zápis do některého z předmětů je nutno provést povinně současně s rušením zápisu předmětů v případech, kdy toto zrušení poruší spodní hranice vyžadované pro řádný zápis, a to tak, aby byly všechny tyto požadavky splněny.
13. Pro zapsání předmětu může být v Seznamu přednášek stanovena podmínka úspěšného absolvování jiného předmětu nebo podmínění zápisu splněním podmínek stanovených vyučujícím.
14. Zapsaný předmět, který se studentovi nepodařilo úspěšně dokončit zapsaným způsobem, je student povinen opakovat v nejbližším možném termínu, kdy je předmět znova vypisován. Je přitom možné změnit zapsaný způsob ukončení. Zopakování všech neúspěšně ukončených předmětů je podmínkou splnění závěrečných požadavků studijního programu. Výjimku z tohoto ustanovení tvoří pouze předměty zařazené do programu přednášek jednorázově. Takový charakter se stanovuje a vyznačuje při vypisování předmětu v Seznamu přednášek, resp. ho stanoví děkan.
15. Opakovat jeden předmět lze v průběhu studia nejvýše jednou. (Počet opakovaných předmětů je omezen pouze možnostmi splnit podmínky zápisu.)
16. Nesplnění podmínek zápisu do semestru nebo opakování neukončení předmětu zapsaným způsobem nejpozději do konce zápisu do dalšího semestru má za následek ukončení studia ze studijních důvodů.
17. Studenti zapisují předměty tak, aby splnili podmínky pro absolvování bakalářského nebo magisterského studijního programu. Pro výběr předmětů dodávají katedry základní informace o vypisovaných předmětech ve formě sylabů, které fakulta vhodnou formou zpřístupňuje (zpravidla jako součást Seznamu přednášek) studentům před zápisem do semestru.
18. Studenti fakulty mají možnost zapisovat předměty s prokazatelnou kreditovou hodnotou na jiné fakultě Masarykovy university nebo jiné vysoké škole. Stejně tak studenti

jiných fakult nebo vysokých škol mají možnost zapisovat předměty na Fakultě informatiky v rámci její kapacity. O absolvování těchto předmětů vydá fakulta studentům doklad.

Čl. 11

Rušení zapsaných předmětů

1. Student má právo dvakrát za dobu studia z vážných důvodů (včetně nesplnění podmínek absolvování předmětu ve dvou semestrech – rádném i opakováném) požádat děkana fakulty o zrušení zapsaného předmětu. V jedné žádosti lze žádat o zrušení pouze jednoho předmětu.
2. Žádost o zrušení zapsaného předmětu musí být doprovázena studijním plánem zbylé části studia, ve kterém student stanoví předměty a způsob zamýšleného ukončení pro každý semestr dalšího pokračování ve studiu. Děkan fakulty může předepsat úpravy nebo změny tohoto studijního plánu.
3. Děkan zpravidla nevyhoví žádosti o zrušení předmětu povinného pro studijní program, v jehož rámci student studuje. Děkan také zpravidla nevyhoví žádosti o zrušení předmětu studentovi, který v semestru předcházejícím žádosti neukončil alespoň jeden neopakováný předmět zkouškou.
4. Student je povinen v dalších semestrech studia studijní plán dodržet. Změnit tento studijní plán lze pouze se souhlasem děkana fakulty.
5. Vypracování studijního plánu pro zbylou část studia vyžadované v bodě 2 není nutné v případě, kdy je žádost o rušení zapsaného předmětu podávána současně s žádostí o převedení z magisterského do bakalářského studijního programu.

Čl. 12

Uznávání předmětů

1. Uznání předmětů absolvovaných při studiu na jiných fakultách nebo vysokých školách může pro splnění požadavků skladby povinně absolvovaných předmětů povolit děkan po případném vyjádření vedoucího katedry, které tyto předměty přísluší, a s přihlášnutím k dosaženým výsledkům uchazeče. Uznávání konkrétních předmětů také může být přímo stanoveno ve specifikaci konkrétního studijního programu.
[REDAKCE]
2. Při přestupu z jiné školy či jiného oboru studia nebo při opakováném zahájení studia na fakultě lze na žádost studenta uznat zápočet z předmětu, který se obsahově podstatně překrývá s předmětem studijní nabídky na fakultě. Zápočet uznává vyučující tohoto předmětu na fakultě známkou „započteno“.
3. Při přestupu z jiné školy či jiného oboru studia nebo při opakováném zahájení studia na fakultě lze na žádost studenta z předmětu, který se obsahově podstatně překrývá s předmětem studijní nabídky na fakultě, uznat složení zkoušky, jež byla hodnocena známkou „výborně“ nebo „velmi dobře“, nebo kolokvia, složeného shodnocením „prospěl“. Uznání zkoušky nebo kolokvia provádí děkan na základě doporučení vyučujícího předmětu, o který se jedná; tento vyučující posuzuje obsahovou náplň absolvovaného

předmětu vzhledem k předmětu vyučovanému na fakultě. Uznané zkoušky a kolokvia se hodnotí známkou „uznáno“, která nevstupuje do výpočtu studijních průměrů studenta.

4. Uznaný předmět se započítává mezi předměty absolvované během studia. Ani kreditová hodnota, ani způsob ukončení uznaného předmětu se nezahrnují do podmínek zápisu žádného semestru.
5. Uznat lze předmět řádně ukončený nejvýše před 5 lety.
6. Žádost o uznání předmětu student standardně podává v prvních dvou týdnech kteříkoliv semestru. Na takto uznané předměty se z hlediska zápočtu nahlíží jako na předměty zrušené podle bodu 11 článku 10.

Čl. 13
Časový plán školního roku

1. Časový plán školního roku stanoví děkan. Rozvrh výuky je sestavován pro studijní programy podle doporučených studijních plánů uvedených v Seznamu přednášek.

Čl. 14
Ukončení studia

1. Studium se řádně ukončuje, jestliže student splní všechny studijní povinnosti stanovené příslušným studijním programem včetně vykonání státní zkoušky.
2. Studium se dále ukončuje
  - (a) zanecháním studia,
  - (b) nesplní-li student požadavky vyplývající ze studijního programu podle studijního a zkoušebního řádu a neúspěšně vyčerpá všechny možnosti stanovené tímto studijním a zkoušebním řádem pro hodnocení studia nebo nesplní-li formální náležitosti studia.
  - (c) vyloučením ze studia podle § 56 odst. 1e zákona. Další možné důvody pro vyloučení studenta specifikuje disciplinární řád Masarykovy university.
3. Jestliže student přestane být studentem fakulty z důvodu a) a b), uvedeného v bodě 2, vydá mu fakulta na jeho žádost doklad o absolvovaných předmětech. V tomto dokladu bude uveden důvod dle bodu 2, pro nějž přestal být studentem fakulty.
4. Jestliže student přestane být studentem fakulty z důvodů uvedených v bodech 1 a 2, může být na fakultu znova přijat pouze na základě přijímacího řízení.
5. Zanechání studia oznámí student písemně děkanovi.

Čl. 15
Přestupy

1. Přestupy mezi studijními programy v rámci fakulty povoluje děkan na základě písemné žádosti studenta. Student bakalářského studijního programu může o přestup na magisterský studijní program požádat před podáním přihlášky ke Státní závěrečné zkoušce nejvýše jednou.

2. Přestup na jinou fakultu (vysokou školu) povoluje děkan fakulty na základě písemné žádosti studenta. Součástí žádosti je i uvedení termínu zanechání studia na Fakultě informatiky MU.
3. Přestup z jiné fakulty (vysoké školy) nebo v rámci fakulty se uskutečňuje na základě písemné žádosti studenta předkládané v termínu shodném s termínem podávání přihlášek ke studiu a nabývá účinnosti od začátku následujícího školního roku. Součástí žádosti je doporučení příslušné fakulty (vysoké školy), na jehož základě lze rozhodnout o případném uznání absolvovaných předmětů a vykonání rozdílových zkoušek.

Čl. 16
Přerušení studia

1. Přerušení studia povoluje děkan na žádost studenta. Po zvážení návrhu studenta stanoví děkan délku přerušení (v celistvých násobcích semestrů) a podmínky pro pokračování ve studiu.
2. Jestliže se student v termínu konce přerušení studia nezapíše, má se za to, že studia na fakultě zanechal.
3. Maximální doba přerušení studia (celkem) je polovina standardní doby studia.
4. Po dobu přerušení studia nemá student práva ani povinnosti studenta fakulty.

Čl. 17
Absolvování části studia na jiných vysokých školách

1. Student fakulty může se souhlasem děkana absolvovat část studia na jiných vysokých školách v ČR i v zahraničí. Předepsané státní zkoušky, jakož i obhajobu (bakalářské) diplomové práce musí student vykonat na Fakultě informatiky Masarykovy university.
2. Student fakulty, který absolvoval část studia na jiné vysoké škole, může požádat o uznaní některých předmětů po předložení dokladu o úspěšném absolvování předmětu včetně požadavků (sylabů) pro tento předmět.

Čl. 18
Zahraniční studenti

1. Zahraniční studenti jsou povinni dodržovat statut fakulty a studijní a zkoušební řád. Podmínky jejich studia mohou být blíže vymezeny smlouvou, v níž se specifikují podmínky přijímacího řízení, nostrifikace dokladů o dosavadním vzdělání, možnost výuky v anglickém jazyce a výše školného.

Část třetí

Hodnocení studia

Čl. 19
Formy ukončení studia předmětu

1. Možné formy ukončení studia předmětu jsou zkouška, kolokvium a zápočet. Hodnocení jednotlivých předmětů specifikuje studijní program.
2. Jednotlivé formy ukončení studia předmětu se hodnotí klasifikačními stupni uvedenými v následujících článcích.
3. Zkoušky, kolokvia a zápočty vykonávají studenti u učitelů, kteří v daném školním roce daný kurs předmětu vyučují, a to i v případě opakování předmětu.
4. Na žádost studenta může učitel povolit studentu nahradit nižší formu ukončení studia předmětu formou vyšší, a to až do výše vypsané formy ukončení studia předmětu.
5. Student má právo požádat děkana o komisionální formu hodnocení předmětu.
6. Všechny výsledky hodnocení studia předmětu zkoušející oznamuje prostřednictvím výkazu o ukončení předmětu na studijní oddělení děkanátu ve stanovených termínech. Tyto výsledky lze výjimečně ohlásit formou samostatného záznamu o zkoušce (zápočtu).

Čl. 20

Zápočet

1. Udělení zápočtu je hodnoceno označením „započteno“.
2. Zápočet uděluje studentovi učitel obvykle v posledním týdnu výukové části semestru, přičemž hodnotí práci studenta po celou dobu výuky.
3. Studentovi, kterému nebyl udělen zápočet, může učitel povolit splnění podmínek pro jeho udělení nejvýše jednou v náhradním termínu, nejpozději však do konce zkouškového období daného semestru. Při neudělení zápočtu musí student zapsat předmět v nejbližším možném termínu, a to nejvýše jednou.
4. Při přestupu z jiné školy nebo jiného oboru studia lze na žádost studenta uznat zápočet z předmětu, který se obsahově podstatně překrývá s předmětem studijní nabídky na fakultě. Zápočet uznává vyučující tohoto předmětu na fakultě známkou „započteno“.

Čl. 21

Zkouška a kolokvium

1. Zkouška se hodnotí klasifikačními stupni „výborně“, „velmi dobře“, „dobře“ a „nevyhověl“. Kolokvium se hodnotí „prospěl“ nebo „neprospěl“.
2. Na žádost studenta může učitel povolit nahrazení kolokvia zkouškou, a to i když předmět není s tímto zakončením vypsán.
3. V případě neúspěchu má student právo zkoušku nebo kolokvium opakovat nejvýše jednou, a to v případě, že součástí výsledného hodnocení není z nějaké části hodnocení průběžné práce během semestru. Učitel má možnost povolit více opravných termínů, učiní-li tak obecně pro všechny studenty, jichž se to může týkat. Při neúspěchu má student povinnost zapsat předmět nejvýše jednou v nejbližším možném termínu.
4. Termíny zkoušek a kolokvií oznamí zkoušející učitel studentům minimálně dva týdny před začátkem zkouškového období dostatečném množstvím tak, aby studenti mohli vykonat zkoušky a kolokvia do konce zkouškového období daného semestru. Pro písemné

zkoušky organizované v jediném termínu ho stanovuje zkoušející učitel s přihlédnutím k případným požadavkům studentů a s koordinací odstranění eventuálních kolizí ve zkouškových termínech s ostatními zkoušejícími v semestru.

5. Zkoušky probíhají ve zkouškovém období a dva týdny před jeho začátkem. Výjimky v termínech zkoušek povoluje na žádost studenta zkoušející.
6. Studenti se přihlašují na vypsané termíny dle pokynů zkoušejícího učitele, který má právo omezit počet přihlášek na daný termín. Do dvou dnů před konáním zkoušky se student může odhlásit bez udání důvodu. Jestliže se student zkoušky nebo kolokvia, na něž se přihlásil, nezúčastní a do pěti dnů se z vážných důvodů neomluví, je hodnocen stupněm „neprospěl“, případně „nevyhověl“.
7. Vedoucí katedry má v případě nepřítomnosti zkoušejícího po dobu delší než polovina zkouškového období povinnost zajistit dostatečný počet příslušných zkoušebních termínů a případně určit náhradního zkoušejícího.
8. Proti nevhodné vypsaným termínům se studenti mohou odvolat k vedoucímu katedry, které předmět přísluší, nebo k děkanovi.

Čl. 22

Opakování předmětu

1. Zapsaný předmět, který se studentovi nepodařilo úspěšně dokončit zapsaným způsobem, je student povinen opakovat v nejbližším možném termínu, kdy je předmět znova vypisován. Je při tom možné změnit zapsaný způsob ukončení.
2. Student si tento předmět znova zapíše a absolvuje jej tak, jak je uvedeno v platném Seznamu přednášek. Učitel může výjimečně část studijních povinností uznat nebo určit náhradní studijní povinnosti.
3. V případě neúspěchu u zkoušky nebo kolokvia opakovaného předmětu má student právo zkoušku nebo kolokvium opakovat nejvýše jednou. Zápočet opakovaného předmětu je nutno vykonat v rádném termínu.
4. Zapsaný jednorázově vypsaný předmět, který se studentovi nepodařilo úspěšně dokončit zapsaným způsobem, student neopakuje.

Čl. 23

Ekvivalentní předměty

1. Zájmennost předmětů je vždy vázána na konkrétní studijní program a je v něm specifikována výčtem. Student může absolvovat nejvýše jeden ze vzájemně ekvivalentních předmětů ve svém studijním programu.
2. Student má právo absolvovat kterýkoliv ze vzájemně ekvivalentních předmětů vypsaných v téžem semestru po zápisu jednoho z nich. Musí ovšem zároveň splnit všechny povinnosti a podmínky určené vyučujícím předmětu a studijním programem.
3. Pokud student absolvuje po zápisu předmětu jiný předmět s ním ekvivalentní v rámci daného studijního programu, je na původní zápis nahlíženo, jakoby proběhlo jeho zrušení dle článku ??, odstavce 11.

Čl. 24
Projekt

1. Vypracování Projektu probíhá formou zapisovaného předmětu (s převážným podílem samostatné práce).
2. Volba témat projektů se uskutečňuje v průběhu prvních dvou týdnů semestru. Katedry dále určují vedoucí projektů z učitelů fakulty nebo externích pracovníků na základě dohody.
3. Součástí řešených projektů je i písemná zpráva.
4. V rámci magisterského studijního programu lze Projekt zapsat maximálně dvakrát, nelze ho zrušit ve smyslu článku 11.
5. V rámci bakalářského studijního programu lze Projekt zapsat maximálně třikrát, nelze ho zrušit ve smyslu článku 11.

Čl. 25
Souborná zkouška

1. Souborná zkouška byla v předchozích verzích studijního a zkušebního řádu a v příslušných studijních programech nazývaná „bakalářská zkouška“.
2. Požadavky na soubornou zkoušku jsou specifikovány ve studijních programech, které ji zahrnují.
3. Soubornou zkoušku skládá student písemně.
4. Výsledky souborné zkoušky se hodnotí stejnými klasifikačními stupni jako výsledky ostatních zkoušek. Neúspěšnou soubornou zkoušku má student právo opakovat nejvýše dvakrát, a to během následujících 12 měsíců. Jestliže přeruší studium, má možnost opakovat soubornou zkoušku i po uplynutí 12 měsíců.
5. Termíny souborných zkoušek a komisi, která zabezpečuje průběh a přípravu zkoušky, stanoví děkan.
6. Písemnou přihláškou souborné zkoušce podává student studijnímu oddělení děkanátu. Podmínky pro podání přihlášky stanoví fakulta v Seznamu přednášek. Požadavky stanoví fakulta a seznámí s nimi studenty nejpozději jeden semestr před konáním těchto zkoušek.
7. Nejpozději pět dnů před datem konání souborné zkoušky, na kterou se student přihlásil, se student může ze zkoušky bez udání důvodu omluvit.
8. Nezúčastní-li se student souborné zkoušky v termínu, na který se přihlásil, a neomluví-li se ze závažných důvodů nejpozději do pěti dnů po dni konání zkoušky, klasifikuje se stupněm „nevyhověl“.

Čl. 26
Bakalářská práce

1. Za bakalářskou práci se považuje práce vypracovaná v rámci Projektu dle čl. 24 tohoto řádu.

2. Odevzdání bakalářské práce evidované na studijním oddělení je nutnou podmínkou pro připuštění ke státní bakalářské zkoušce. Bakalářská práce se odevzdává nejméně ve dvou nerozebíratelně svázaných exemplářích.
3. Bakalářská práce se obhajuje před komisí pro státní bakalářské zkoušky jmenovanou děkanem, rozšířenou o vedoucího a opONENTA práce. Předsedu komise jmenuje děkan. Průběh obhajoby řídí a za činnost komise odpovídá předseda komise. Obhajobu lze konat jen za přítomnosti předsedy a nejméně dvou členů komise.
4. Bakalářská práce, včetně obhajoby, se klasifikuje stejnými klasifikačními stupni jako zkouška. Obhajoba bakalářské práce je veřejná.
5. Fakulta vypisuje během semestru několik termínů pro obhajoby bakalářských prací, které nemusejí proběhnout současně s termíny státních bakalářských zkoušek.
6. Písemnou přihlášku k vypsanému termínu obhajob bakalářských prací podává student na studijním oddělení děkanátu nejpozději měsíc před tímto termínem. Podmínkou podání přihlášky je odevzdání bakalářské práce.
7. Nejpozději pět dnů před datem konání obhajoby bakalářské práce, na niž se student přihlásil, se student může z obhajoby bez udání důvodu omluvit.
8. Nezúčastní-li se student obhajoby bakalářské práce v termínu, na který se přihlásil, a neomluví-li se ze závažných důvodů nejpozději do pěti dnů po dni konání obhajoby, klasifikuje se stupněm „nevyhověl“.

Čl. 27

Diplomová práce

1. Katedry zadávají studentům magisterských studijních programů diplomové práce, a to alespoň tři semestry před ukončením studia a po absolvování bakalářského studijního programu. Podmínky studia jednotlivých magisterských studijních programů mohou stanovit další podmínky pro zápis diplomové práce. (Vlastní vypsání témat prací se uskutečňuje s dostatečným předstihem). Dále určují vedoucí diplomových prací z učitelů fakulty nebo externích pracovníků na základě dohody.
2. Diplomovou práci možno jako předmět zapsat několikrát se zvoleným počtem kreditů tak, aby celkový počet takto vybraných kreditů neprevyšil během studia počet kreditů stanovených příslušným magisterským studijním programem. Diplomová práce musí být jako předmět řádně ukončena alespoň třikrát. [REDAKCE]
3. Diplomovou práci student realizuje v rámci jedné ze specializací, které absolvouje. V téže specializaci pak musí složit i příslušnou státní závěrečnou zkoušku.
4. Odevzdání diplomové práce evidované na studijním oddělení je nutnou podmínkou pro připuštění ke státní magisterské zkoušce. Diplomová práce se odevzdává nejméně ve dvou nerozebíratelně svázaných exemplářích.
5. Diplomová práce se obhajuje před komisí pro státní magisterské zkoušky jmenovanou děkanem, rozšířenou o vedoucího a opONENTA práce. Předsedu komise jmenuje děkan. Průběh obhajoby řídí a za činnost komise odpovídá předseda komise. Obhajobu lze konat jen za přítomnosti předsedy a nejméně dvou členů komise.

6. Diplomová práce, včetně obhajoby, se klasifikuje stejnými klasifikačními stupni jako zkouška. Obhajoba diplomové práce je veřejná.
7. Fakulta vypisuje během semestru několik termínů pro obhajoby diplomových prací, které nemusejí proběhnout současně s termíny státních zkoušek.
8. Písemnou přihlášku na vypsaný termín obhajob podává student na studijním oddělení děkanátu nejpozději měsíc před tímto termínem. Podmínkou podání přihlášky je odevzdání diplomové práce.
9. Nejpozději pět dnů před datem konání obhajoby diplomové práce, na kterou se student přihlásil, se student může z obhajoby bez udání důvodu omluvit.
10. Nezúčastní-li se student obhajoby diplomové práce v termínu, na který se přihlásil, a neomluví-li se ze závažných důvodů nejpozději do pěti dnů po dni konání obhajoby, klasifikuje se stupněm „nevyhověl“.

Čl. 28

Státní zkouška

1. Státní zkouškou se zavřuje vysokoškolské vzdělání a její absolvent nabývá vysokoškolské kvalifikace.
2. Podmínky pro připuštění ke státní zkoušce a požadavky jejího úspěšného absolvování jsou součástí studijních programů. Požadavky a náplň státních zkoušek stanoví děkan s respektováním stanoviska vědecké rady. Nutnou podmínkou pro připuštění ke státní zkoušce je předchozí úspěšná odpovídající obhajoba bakalářské nebo diplomové práce.
3. Písemnou přihlášku ke státní zkoušce podává student studijnímu oddělení děkanátu nejpozději jeden měsíc před termínem této zkoušky.
4. Student magisterského studijního programu může podat přihlášku ke státní bakalářské zkoušce nejpozději během 8. semestru studia.
5. Termín státních zkoušek stanoví děkan.
6. Státní zkouška se koná před komisí jmenovanou děkanem. Předsedy komisí jmenuje děkan. Průběh státní zkoušky řídí a za činnost komise odpovídá předseda komise. Státní zkoušku lze konat jen za přítomnosti předsedy a nejméně dvou členů komise. Komise poskytne studentovi přiměřený čas k přípravě.
7. Pokud se studijní program, který student absolvuje, člení na specializace, pak státní zkoušku vykonává v rámci té specializace, v níž proběhla obhajoba příslušné bakalářské nebo diplomové práce. Učitelské magisterské studium se ukončuje státní magisterskou zkouškou z každého aprobačního předmětu.
8. Nejpozději pět dnů před datem konání státní zkoušky, na kterou se student přihlásil, se student může ze státní zkoušky bez udání důvodu omluvit.
9. Nezúčastní-li se student státní zkoušky v termínu, na který se přihlásil, a neomluví-li se ze závažných důvodů nejpozději do pěti dnů po dni konání státní zkoušky, klasifikuje se stupněm „nevyhověl“.

10. Celkové hodnocení i hodnocení jednotlivých částí (předmětů) státní zkoušky provádí komise a užívá klasifikační stupnice „výborně“, „velmi dobře“, „dobře“ a „nevyhověl“. Hodnocení výsledku státní zkoušky je nezávislé na výsledku obhajoby (bakalářské) diplomové práce.
11. U státních zkoušek učitelského studia se samostatně klasifikuje odborná část státní zkoušky a samostatně didaktická část.
12. Jestliže je student klasifikován z některé části státní zkoušky známkou „nevyhověl“, pak celkové hodnocení státní zkoušky je „nevyhověl“.
13. Neúspěšnou státní zkoušku má student právo opakovat nejvýše dvakrát. Státní zkoušku nelze opakovat ve smyslu Čl. ???. Student opakuje pouze ty části státní zkoušky, z nichž je hodnocen stupněm „nevyhověl“. Opravné termíny stanoví děkan.
14. Celkové hodnocení studia je „prospěl s vyznamenáním“, „prospěl“ a „neprospěl“. Podmínky hodnocení „prospěl s vyznamenáním“ jsou
  - (a) celkový průměr všech známek ze zkoušek za celé studium nejvýše 1,5,
  - (b) během studia student neobdržel žádné hodnocení stupněm „dobře“ ani „nevyhověl“,
  - (c) žádná část státní zkoušky není klasifikována „dobře“,
  - (d) předepsané státní zkoušky i obhajoba (bakalářské) diplomové práce byly vykonány s celkovými hodnoceními „výborně“.
15. Celkové hodnocení odborného studia provede předseda komise pro státní zkoušky, v učitelském studiu předseda komise státní zkoušky konané jako poslední.
16. Absolventům, kteří ukončili studium s celkovým hodnocením „prospěl s vyznamenáním (prospěl)“, vydá Masarykova universita diplom s vyznamenáním (diplom). O výsledku státní zkoušky, obhajoby (bakalářské) diplomové práce a absolvovaných specializacích studia vydá fakulta studentovi osvědčení. Na žádost studenta fakulta vydá diplom a osvědčení v anglickém, francouzském nebo německém jazyce; Zvláštěm předpisem děkana mohou být stanoveny správní poplatky za tento úkon.

Část čtvrtá

Závěrečná ustanovení

Čl. 29

Výjimky a odvolání

1. Student má právo požádat děkana o udělení výjimky ze studijního a zkoušebního řádu.
2. Ve všech případech, kdy student nesouhlasí s rozhodnutím týkajícím se jeho studijních záležitostí, má právo podat do třiceti dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno, žádost o přezkoumání rozhodnutí orgánu, který rozhodnutí vydal.

3. Jako přechodné opatření bude vypsán mimořádný termín Státní bakalářské zkoušky v letním semestru 1999 výhradně pro ty studenty, kteří před koncem zimního semestru 1998 splnili všechny požadavky pro zisk titulu bakaláře podle studijního řádu, který je tímto Studijním a zkušebním řádem bakalářského a magisterského studia rušen, ale nevykonali přitom bakalářskou zkoušku. Podmínky pro vykonání státní zkoušky v tomto mimořádném termínu budou stanoveny zvláštním předpisem děkana a budou zveřejněny obvyklým způsobem.

14 Studijní a zkušební řád doktorského studia

Část první

Obsah a podmínky studia

Čl. 1

Obecná ustanovení

1. Doktorské studium se na Fakultě informatiky uskutečňuje podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách (dále jen „zákon“). Formy doktorského studia jsou prezenční a distanční. Studenti distanční formy nemají nárok na hmotné zabezpečení.
2. Na Fakultě informatiky MU se doktorské studium uskutečňuje v doktorských studijních programech, které jsou uvedeny ve statutu fakulty.
3. Standardní doba studia jsou tři roky. Doba distanční formy studia je stanovena v individuálním studijním plánu, zpravidla je pět let.
4. Maximální doba studia v prezenční formě studia je šest let. Neukončí-li student řádně studium během maximální doby studia, posuzuje se to jako nesplnění studijních povinností.
5. Těžištěm doktorského studijního programu je tvůrčí práce na řešení vědeckého problému pod vedením školitele, publikace jejích výsledků a sepsání disertační práce, která se o tyto výsledky opírá.
6. Studium v doktorském studijním programu sleduje a hodnotí oborová rada.
7. Školiteli pro doktorský studijní program jsou zkušení vědečtí pracovníci, zejména profesori nebo docenti z FI MU a mimofakultní pracoviště, navržení oborovou radou a jmenovaní děkanem fakulty.
8. Studium v doktorském studijním programu probíhá podle individuálního studijního plánu a kromě tvůrčí práce na řešení vědeckého problému obsahuje přednášky, semináře, příp. další formy prohlubování a rozšírování odborných znalostí.
9. Ke studiu v doktorském studijním programu jsou vybíráni uchazeči v přijímacím řízení. Podmínkou přijetí ke studiu v doktorském studijním programu je řádné ukončení studia v magisterském studijním programu. Podmínkou zařazení do přijímacího řízení je úspěšné absolvování přijímací zkoušky odborné a z anglického jazyka. Odborná zkouška zejména zjišťuje předpoklady uchazeče pro tvůrčí práci v oboru. Součástí přijímacího řízení je zjištění zájmu uchazeče o zpracování tématu z konkrétní oblasti výzkumu a vývoje u konkrétního školitele. [REDACTED]
10. Studentem v doktorském studijním programu na fakultě je ten, kdo
  - (a) byl přijat v přijímacím řízení,
  - (b) průběžně se věnuje tvůrčí vědecké práci a vykazuje výsledky přiměřené stupni studia a zpracovávanému problému a
  - (c) plní všechny stanovené povinnosti podle individuálního studijního plánu.

11. Absolventům studia v doktorském studijním programu uděluje fakulta akademický titul „doktor“ (ve zkratce „Ph.D.“ uváděný za jménem).

Čl. 2
Oborová rada

1. Členy oborové rady jsou přední pedagogičtí a vědečtí pracovníci školy, jakož i jiných pracovišť. Členy oborové rady jmenuje a odvolává po projednání ve vědecké radě fakulty děkan.
2. V čele oborové rady stojí předseda volený z členů oborové rady nadpoloviční většinou všech členů oborové rady.
3. Oborová rada jejména:
  - (a) sestavuje rámcový studijní plán doktorského studijního programu a předkládá jej ke schválení vědecké radě fakulty,
  - (b) určuje složení přijímacích komisí pro doktorský studijní program a stanovuje požadavky na přijímací zkoušku,
  - (c) navrhuje jmenování školitelů v doktorském studijním programu a jejich odvolání a předkládá je ke schválení vědecké radě fakulty; školitele jmenuje a odvolává děkan,
  - (d) iniciouje, projednává a koordinuje program přednáškových kursů, seminářů a dalšího studia a vědecké práce studentů v doktorském studijním programu,
  - (e) schvaluje individuální a semestrální studijní plány studentů,
  - (f) provádí semestrální kontrolu plnění studijních povinností studentů,
  - (g) projednává a schvaluje téma disertačních prací,
  - (h) navrhují oponenty, předsedu a členy komise pro konání státní doktorské zkoušky a obhajobu disertační práce i termín a místa jejich konání,
  - (i) koná ijinou činnost směřující k tomu, aby studium mělo vysokou úroveň, zejména pravidelné hodnotí průběh studia a předkládá hodnocení vědecké radě fakulty,
  - (j) projednává otázky doktorského studijního programu, které jí předloží děkan, a vyjadřuje se k nim.
4. Zasedání oborové rady svolává její předseda podle potřeby nejméně však jedenkrát za semestr. Oborová rada je způsobilá se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech členů oborové rady. K platnému usnesení oborové rady je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných.

Část druhá

Organizace studia

Čl. 3
Přijímaní ke studiu

1. Přijímání ke studiu v doktorském studijním programu se uskutečňuje dvakrát ročně, zpravidla ve zkouškovém období semestru předcházejícího zahájení studia.
2. Přijímací řízení se zahajuje dnem podání přihlášky ke studiu na fakultě. Přihláška musí být doplněna dvěma osobními doporučenými vysokoškolských pedagogů nebo kvalifikovaných odborníků.
3. O termínu konání přijímací zkoušky jsou uchazeče vyrozuměni písemně nejméně 14 dnů předem.
4. Hlavním smyslem přijímací zkoušky je na základě dokladu o vlastní práci uchazeče (diplomová práce, publikace, patent ap.) v podrobné odborné rozpravě posoudit předpoklady pro tvorivou práci v oboru a schopnosti komunikace v anglickém jazyce. Požadavky na přijímací zkoušky stanoví oborová rada.
5. Přijímací zkoušky se konají před přijímací komisí. Předseda a složení komise určuje oborová rada.
6. Přijímací komise zaznamená průběh zkoušky, v případě více uchazečů stanoví jejich pořadí.
7. Výsledky zkoušek ze všech komisi jsou posouzeny v oborové radě. Pro uchazeče doporučené k přijetí navrhoje oborová rada školitele na základě skutečností zjištěných přijímací komisi školitele. O přijetí a příslušnosti ke školiteli rozhoduje děkan. Rozhodnutí oznáší děkanat uchazeče do 15 dnů od ukončení přijímací zkoušky písemně. Rozhodnutí musí obsahovat poučení o možnosti podat žádost o přezkoumání rozhodnutí děkana.
8. Podmínkou přijetí ke studiu je řádně ukončené magisterské studium. Uchazeč, který v době konání přijímacího řízení tuto podmínu nesplňuje, může být přijat za podmínek, které ve svém rozhodnutí o přijetí stanoví děkan.
9. Do 15 dnů po skončení přijímacího řízení zveřejní fakulta zprávu o jeho průběhu.
10. Uchazeč, který byl přijat děkanem, se stává studentem doktorského studijního programu dnem zápisu na FI MU. Studentovi je vydán index, sloužící jako doklad o studiu, jeho obsahu a výsledcích.
11. Uchazeč může požádat o přezkoumání rozhodnutí v souladu s § 50 odst. 7 zákona.

Čl. 4

Harmonogram akademického roku

1. Harmonogram akademického roku studentů v doktorském studiu stanoví děkan v souladu s harmonogramem akademického roku studentů bakalářského a magisterského studia.

Čl. 5

Přerušení studia

1. Student může požádat o přerušení studia. Přerušení povoluje děkan na dobu nepřevyšující dva roky, nejvýše dvakrát během studia. Na dobu přerušení jsou suspendována všechna studentská práva a povinnosti.

2. Při povolení přerušení studia předepíše děkan studentovi podmínky a termín opětovného zápisu.

Čl. 6
Stipendium

1. Studentům může být přiznáno stipendium, studují-li v prezenční formě studia a splňují-li podmínky pro jeho přiznání stanovené ve stipendiálním řádu MU.

Čl. 7
Ukončení studia

1. Student, kromě z důvodů uvedených v Čl. ?? odst. ?? a Čl. ?? odst. ??, ukončí studium v doktorském studijním programu:

- (a) úspěšným vykonáním státní doktorské zkoušky,
- (b) zanecháním studia na vlastní žádost,
- (c) neabsolvováním zápisu do semestru bez řádné omluvy,
- (d) nedodržením podmínek a termínu opětovného zápisu stanovených při přerušení,
- (e) vyloučením ze studia podle § 56, odst. 1e zákona.

Část třetí

Studium

Čl. 8
Studijní programy a studijní plány

1. Studenti v doktorském studijním programu mají tyto studijní povinnosti:
  - (a) průběžně vykazují výsledky tvůrčí vědecké práce na řešeném problému,
  - (b) absolvují předepsané přednášky, semináře, cvičení a jiné formy studia,
  - (c) v termínu stanoveném oborovou radou (zpravidla v průběhu 4. semestru studia) předloží oborové radě teze disertační práce, ve kterých shrnou základní záměr připravované práce (tj. řešený problém a předpokládané metody řešení), zdůvodní přínos a specifikují očekávané výsledky včetně formy zveřejnění; součástí téze je i souhrnná zpráva o dosavadních výsledcích studia.
2. Studium probíhá podle individuálního studijního plánu (dále „studijní plán“). Studijní plán je schválen oborovou radou na návrh školitele a jeho součástí je i specifikace tématu disertační práce.
3. Detailní rozpis studijního plánu na semestr je studentovi předepisován semestrálním studijním plánem, který vypracovává školitel a v němž je předepsáno, které povinnosti v daném semestru student musí splnit a jakým způsobem bude plnění těchto povinností kontrolováno. Předměty zapisuje student podle tohoto plánu, zápis je zaznamenáván a potvrzován způsobem shodným s magisterským studiem.

4. Student může být se souhlasem školitele pověřen i vykonáváním dalších prací ve prospěch fakulty (zejména vedením praktické výuky) do celkového rozsahu za studium nepřevyšujícího 0,25 ročního pracovního úvazku.

Čl. 9

Kontrola studia

1. Kontrolu studia provádí oborová rada jednou ročně, zpravidla ke konci zkouškového období jarního semestru. Při nesplnění předepsaných studijních povinností v předebsaných termínech může oborová rada navrhnout děkanovi fakulty, aby student ukončil studium.
2. S výsledky kontroly studia je seznámen student prostřednictvím školitele.
3. Roční hodnocení výsledků tvůrčí vědecké práce studenta provádí školitel, zpravidla s využitím výroční zprávy studenta, a výsledek hodnocení předkládá oborové radě.
4. Teze disertační práce jsou oponovány dvěma nezávislými odborníky, ustavenými oborovou radou. Obhajoba tezí se koná na veřejném zasedání oborové rady a teze jsou schvalovány oborovou radou. Při neschválení je student podmíněně zapsán do následujícího semestru a do jeho ukončení musí předložit a obhájit nové teze. Neobhájení tezí v opakovaném termínu se posuzuje jako nesplnění předepsaných studijních povinností.
5. Podmínky pro složení zkoušky, kolokvia nebo zápočtu a jejich hodnocení, jsou shodné s podmínkami platnými pro studium v bakalářském a magisterském studijním programu.

Část čtvrtá

Státní doktorská zkouška a obhajoba disertační práce

Čl. 10

Doktorské řízení

1. Studium v doktorském studijním programu se řádně ukončuje státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce, která musí obsahovat původní výsledky (dále jen doktorské řízení).
2. Student, který splnil předepsané požadavky studijního plánu a sepsal disertační práci, se může k doktorskému řízení přihlásit předložením disertační práce oborové radě.
3. Podmínkou přijetí práce k obhajobě jsou zpravidla 2 recenzované publikace (nebo jejich přijetí k publikaci) jejich hlavních výsledků na mezinárodním odborném fóru (časopis, konference, ap.). Výjimku může udělit oborová rada.
4. S prací je nutné předložit i abstrakt, který obsahuje přehled o obsahu práce, a dále seznam publikací autora s vymezením jeho vlastního podílu u prací se spoluautory. Abstrakt musí být vypracován v českém a v anglickém jazyce.
5. Podrobné požadavky na rozsah a formu disertační práce a abstraktu stanovuje oborová rada.

Čl. 11

Obhajoba disertační práce

1. Děkan jmenuje na návrh oborové rady nejméně 2 oponenty disertační práce. Alespoň jeden oponent nesmí být zaměstnancem MU. Oponenti ve lhůtě dvou měsíců práci zhodnotí a vyjádří se, zda bude připuštěna k obhajobě.
2. Děkan jmenuje na návrh oborové rady komisi pro obhajobu disertační práce a jejího předsedu. Komise je nejméně trojčlenná, jejím členem je i školitel. Nejméně jeden člen komise nesmí působit na MU. Obhajoba je veřejná.
3. Obhajoba disertační práce se klasifikuje: obhájil(a) – neobhájil(a).
4. Uchazeč, který úspěšně obhájí disertační práci, je připuštěn ke státní doktorské zkoušce.

Čl. 12

Státní doktorská zkouška

1. Komisi pro státní doktorskou zkoušku a jejího předsedu jmenuje na návrh oborové rady děkan. Komise je minimálně trojčlenná.
2. Rozsah státní doktorské zkoušky vypracuje oborová rada. Státní doktorská zkouška je veřejná.
3. Státní doktorská zkouška se klasifikuje: uspěl(a) – neuspěl(a).

Čl. 13

Opakování

1. Při neúspěšné obhajobě disertační práce nebo neuspěje-li student při státní doktorské zkoušce, stanoví příslušná komise podmínky, za kterých může být obhajoba disertační práce nebo státní doktorská zkouška znova vykonána.
2. Obhajoba disertační práce a státní doktorská zkouška se opakuje nejvýše jednou, a to v termínu stanovené děkanem na návrh příslušné komise.
3. Po neúspěšném opakování obhajoby disertační práce nebo státní doktorské zkoušky ukončí děkan studentovi studium.

Čl. 14

Udělení titulu

1. Uchazečům, kteří složili státní doktorskou zkoušku a obhájili disertační práci, navrhne předseda oborové rady děkanovi do 15 dnů udělení titulu podle Čl. ?? odst. ??.
2. Dnem řádného ukončení studia je den, kdy byla vykonána státní doktorská zkouška.
3. Úspěšný absolvent studia v doktorském studijním programu obdrží při slavnostní promoci diplom Fakulty informatiky MU přiznávající mu akademicko-vědecký titul „doktor“ (ve zkratce „Ph.D.“ uváděný za jménem) s uvedením oboru, ve kterém složil státní doktorskou zkoušku, názvem disertační práce a podpisy rektora MU a děkana Fakulty informatiky MU a vysvědčení s uvedením absolvovaných přednáškových kursů a zkoušek.

Přechodná ustanovení

Čl. 15

1. Pro studenty, postupující v akademickém roce 1999/2000 do 3. a vyššího ročníku doktorského studia, platí studijní a zkušební řád s výjimkou povinnosti předložit teze disertační práce podle Čl. ?? části ??).

Název: Seznam přednášek Fakulty informatiky
ve školním roce 1999/2000

Odpovědný redaktor: doc. Ing. Jan Staudek, CSc.

Vydavatel: Masarykova universita

Určeno: pro posluchače a zaměstnance FI MU

Počet stran: ??

Vydání: první, 1999

Náklad: 1 500 výtisků

Sazba: systémem L^AT_EX

Redakční uzávěrka: 3. 5. 1999

Tisk: MJ servis spol s r.o.
Kouty 16
621 00 Brno
tisk z dodaných předloh 7. 5. 1999

Cena: pro studenty a zaměstnance FI 20 Kč,
ostatní: 50 Kč.

ISBN 80-210-2075-X

Pořadové číslo: 3075/INF-1/99-17/99